Născut la 9 martie 1956 în comuna Cărpeşti, judeţul Cahul. Absolvent cu menţiune al facultăţii de mecanică a Institutului Politehnic din Chişinău (1978), specializarea "*Tehnologia Construcţiilor de Maşini*". A susţinut teza de doctor în tehnică (1987) şi de doctor habilitat în tehnică (1995). Autor a cca. 530 de lucrări ştiinţifice, inclusiv 19 manuale şi monografii şi 160 brevete de invenţie. Autor a cca 200 articole de publicistică. Laureat al Premiului de Stat în domeniul Ştiinţei, Tehnicii şi Producerii (1998), Laureat al Medaliei de Aur a Organizaţiei Mondiale de Proprietate Intelectuală, Geneva (2004). Laureat al Premiului "Inovatorul Anului 2006", Inventator de Elită al României (1994), Om Emerit (Inventator Emerit) al Republicii Moldova (1995). Laureat al Premiului săptămânalului *Literatura şi Arta* (1999, 2000, 2001, 2005, 2006, 2007, 2008). Membru al Biroului Asociaţiei Inginerilor din Moldova. Membru-corespondent al Academiei Româno-Americane de Ştiinţe şi Arte. Membru de Onoare al Forumului Inventatorilor Români (2007). Preşedinte al Comisiei de Experţi a CNAA (secţia tehnică). Redactor-şef adjunct al revistei tehnico-ştiinţifice *„Meridian Ingineresc"*. Membru al Consiliului editorial al revistei de proprietate intelectuală *„Intellectus"*. Membru al Colegiului de Redacţie al revistei "*Fizica şi Tehnologiile Moderne*".

Valeriu DULGHERU BASARABIE RĂSTIGNITĂ *5

Valeriu DULGHERU

BASARABIE RĂSTIGNITĂ

CZU 323 / 324 (478)

Valeriu Dulgheru

Basarabie răstignită (5)

Editura „TEHNICA-INFO”
Chişinău 2009

2

Coperta: Valeriu Dulgheru

Pe copertă: pictură de William Blake

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Dulgheru, Valeriu
Basarabie răstignită (5)/
Valeriu Dulgheru – Ch.: Editura Tehnica Info, 2009. – 198 p.

ISBN 978-9975-9864-3

323/324 (478)

Procesare computerizată

Valeriu Dulgheru

Prezentare grafică: Natalia Dulgheru

ISBN 978-9975-9864-3 © ***Valeriu Dulgheru, 2009***

CUPRINS

Prefață..... *5*

I. Încotro Basarabie?

Golgota dezbinării noastre..... *7*
Ce facem, fraților? Încotro mergem?..... *14*
Deiudizarea politicii basarabene..... *21*
Comunism sau creştinism..... *28*
Suntem în fața unor acte de mare trădare a lui I. Roşca..... *34*
Minciuni electorale ale coaliției roşii-oranj..... *43*
Falşii amici ai mişcării de eliberare națională..... *51*
Fariseism basarabean..... *59*
Păzea! Roşca(tul) a ieşit la vânat..... *63*
Divide et impera..... *69*
Rânza unora e mai mare decât interesul național..... *73*
Ignoranță sau reavoință?..... *77*

II. Din Istoria Neamului

Despre originile românilor..... *83*
Moldova între mit şi realitate..... *101*
Basarabia şi Transilvania – două margini ale românismului cu destine similare..... *105*
Românii - strămoşi ai popoarelor latine..... *113*

III. Rusia şi vecinii săi

Drama georgiană..... *118*
Sunt oare românii inferiori vecinilor săi?..... *123*
„*Enigmaticul*”(?) spirit rusesc..... *132*

IV. Portrete în timp, opinii, reflecții

Ne-a părăsit simbolul național al românismului – Grigore Vieru..... *139*
Nicolae Dabija - la 60 de primăveri..... *142*
Academicianul Ion Bostan – model de savant şi rector. *144*
Andrei Vartic la 60 de primăveri împlinite..... *149*
Maestrul gheorghe rădulescu la 60 de primăveri Împlinite…….. *152*

Simpozionul „*Cucuteni -5000 REDIVIVUS*”– un eveniment ştiinţific, cultural şi spiritual de vârf..... 155
Chestionar „*Literatura şi Arta*”: Cu ce sentimente vă despărţiţi de anul 2008? Ce aşteptaţi de la 2009?..... 162
Nicolae Dabija “*Killerii redesteptarii nationale*”..... 162
Între Acasă şi Acasă de Valentin Mândâcanu…….. 163
Adrian Păunescu (PSD) - Declaraţie politică referitoare la selectarea reprezentanţilor Republicii Moldova în vederea alegerilor parlamentare din acest an..... 164

V. Subsemnări, atitudini, aprecieri

Apel la toate Institutiile si Asociatiile romanilor din tara si strainatate! *Eugen Cojocaru-Stuttgart*..... 165
Adresarea Forului Democrat al Romanilor din Moldova catre oamenii de buna credinta..... 165
Ziua Unirii la Chişinău……... 168
Declaraţia Adunării Solemne închinată aniversării a 90 de ani de la votarea Actului Unirii Basarabiei cu România la 27 martie 1918……... 169
ASYMETRIA –revue roumaine de culture, critique et imagination “*Despre genocidul comunist din Basarabia şi Bucovina, 28 iunie 1940 – 1 ianuarie 1950*”……..... 173
Declaraţia Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova (FDRM) privind ostilităţile guvernanţilor comunişti declanşate contra României şi a Uniunii Europene, Chişinău, 12 martie 2007..... 178
APEL al Consiliului Director şi al Sfatului Înţelepţilor din cadrul FDRM..... 183
Apelul Intelectualilor români şi italieni. „*Apel la raţiune şi la responsabilitate scrisoare deschisă”*..... 186
Primul Congres al Forului Democrat al Romanilor din Basarabia..... 195
Frontul Popular din Basarabia la douăzeci de ani..... 195
Ministerul Justiţiei a înregistrat Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova..... 197
Aprecieri..... 199

PREFAȚĂ

Profesorul Valeriu Dulgheru are preocupările sale profesionale la Universitatea Tehnică a Moldovei, fiind totodată interesat de cultură şi de îndatoririle de cetățean. Această dăruire a sa – şi în alte domenii decât cele legate direct de profesie – reprezintă apanajul sufletelor nobile. Dovadă stă bogata sa activitate publicistică, concentrată pe nevoia de a demonstra originea latină a românilor, implicit a basarabenilor. De remarcat, tematica deosebit de largă pe care o abordează prof. Valeriu Dulgheru.

Prima parte a lucrării, intitulată *Incotro, Basarabie?* constituie o oglindă a Basarabiei în perioada actuală, perioadă în care influența negativă a regimului comunist, încă există. Prof. Valeriu Dulgheru se simte, moralmente, obligat să sublinieze componenetele negative ale acestui regim, cu speranța că va contribui la cunoaşterea de către populația Basarabiei, a realității existente, sumbre şi fără perspective clare în viitor. Edificator este şi titlul unui articol "*Ce facem, fraților? Incotro mergem?"* La fel de relevante sunt şi restul articolelor din acest capitol.

În capitolul al doilea "*Din Istoria Neamului"* autorul manifestă aceeaşi dorință de educare în sensul cunoaşterii adevărului. Se face o prezentare concisă şi reală a originii românilor şi, implicit, a basarabenilor. Câteva titluri ale articolelor sunt edificatoare: "*Despre originile rimânilor", "Românii – strămoşi ai popoarelor latine".*

Următorul capitol se referă la o problemă complexă privind Rusia şi relațiile ei cu alte țări. Astfel se face o analiză a dramei suferite de Georgia, precum şi un punct de vedere asupra spiritului rusesc, intitulat sugestiv *Enigmaticul.* Textul impresionează, are forță şi mi-a amintit de participarea mea, la mai multe sesiuni ştiințifice în străinătate, unde am cunoscut oameni de ştiință ruşi, specialişti în domeniul preocupărilor mele. Toți cercetătorii – independent de țara din care veneau -

se simţeau egali. Îi diferenţia doar profunzimea cunoaşterii domeniului respectiv.

Capitolul al patrulea este dedicat prezentării unor personalităţi din Basarabia. Am avut şansa să-i cunosc foarte bine pe trei dintre ei: Grigore Vieru, plecat de curând dintre noi, Nicolae Dabija şi Ion Bostan. Cu Grigore Vieru am fost prieten. L-am considerat, aşa cum l-au considerat şi alţii – un Eminescu al Basarabiei. Il admir pe Nicolae Dabija-Membru de Onoare al Academiei Române- pentru curajul şi hotărârea de a continua editarea săptămânalului "*Literatura şi Arta"* - expresie a românismului. Pentru academicianul Ion Bostan - rector al Universităţii Tehnice a Moldovei – am o simpatie şi o consideraţie deosebită pentru valoarea sa ştiinţifică şi pentru atitudinea sa demnă şi integră în orice împrejurare. Numele lui Andrei Vartic, pus alături de cei menţionaţi, confirmă că şi el este o personalitate a Basarabiei.

Ultimul capitol se referă la opiniile prof. Valeriu Dulgheru şi reflecţiile sale privind unele împrejurări, evenimente sau persoane.

Prezentarea facută în mod documentat, cu cuvinte frumoase, abordarea multor probleme, diferite ca subiect şi foarte bine argumentate atestă talentul, dăruirea, cultura autorului şi preocuparea sa pentru adevăr.

M-a impresionat şi alegerea prof. Valeriu Dulgheru care a dorit ca pe coperta cărţii să apară o pictură a lui Wiliam Blake-un pictor despre care, din păcate, s-a scris puţin-dar care a fost un precursor al romantismului.

Am scris cu bucurie această prefaţă la cartea "*Basarabie răstignită" (vol.5)* pentru că mi-a plăcut ce a scris autorul şi maniera în care a scris, pentru că această carte se adresează tuturor dar, în special, basarabenilor. Mă bucur şi desigur, nu uit că şi eu sunt basarabean.

Acad. Gleb Drăgan
Membru de Onoare al Universităţii Tehnice a Moldovei

CAPITOLUL I

Încotro Basarabie?

"Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot şi prea târziu,
Mie dor de voi şi vă sărut""
(Grigore Vieru)

GOLGOTA DEZBINĂRII NOASTRE

„Prieteni dragi şi voi compatrioţii mei,
am fost trădaţi şi umiliţi de cei
Pe care i-am crezut apărători de neam.
Că sunt vânduţi lui Iuda, nu ştiam”.
(Dr. Aurelian Silvestru)

Iarăşi şi iarăşi revin la veşnica problemă – problema dezbinării noastre. Cunoscutul istoric grec Herodot scria *"Tracii sunt un popor numeros. Dacă s-ar uni, ar deveni de neînvins. Dar ei nu se vor uni niciodată"*. Istoria se repetă cu mare părere de rău şi astăzi în acest colţ de ţară năpăstuit de toate relele, în care *„...avem talente, spirite măreţe, dar nu avem noroc de demnitari”* cum ar spune Aurelian Silvestru prin gura minunaţilor săi elevi. Să fie oare acesta un blestem căzut pe capul acestei frânturi de neam cu o istorie atât de măreaţă şi cu un prezent atât de sumbru? Una din cauzele neunirii noastre este şi lipsa respectului de sine, de naţiunea la care aparţii, lipsa respectului faţă de istoria multimilenară a poporului nostru, care este prezentă la foarte mulţi dintre conaţionalii noştri – de la cel mai înalt rang şi până la moş Ion. Demnitarii ne îndeamnă să promovăm pe toate căile identitatea noastră moldovenească. Despre care identitate moldovenească putem vorbi dlor-tovarăşi? Despre cea de la 1812 sau de la 1940 încoace? Dar până atunci ce am fost, unde eram? Căţăraţi pe copaci? Citeam deunăzi un articol dintr-o revistă stimabilă, de unde am spicuit o frază la prima vedere *„nevinovată”* (sper că autorul a scris-o din obişnuinţa de a se închina permanent în faţa *„fratelui mai mare”*): *„В IV-м тысячилетии д.н.э. племена трипольцев, населявших эту территорию, несомненно, умели готовить виноградное вино...”*(În sec. IV-lea î.H. triburile tripolienilor, care populau acest teritoriu (Republica Moldova de astăzi – n.n.), indiscutabil, ştiau să pregătească vin din struguri...). Această frază este scrisă de un conaţional de al nostru nu de un *„frate mai mare”*. Iată Dlor

încă un argument în plus de lipsă de demnitate, de simțul apartenenței la o mare cultură europeană (care poate a stat la leagănul culturii europene, lucru presupus de cunoscuți specialiști în domeniu străini). Eu înțeleg închinăciunea în fața „*marelui popor*” slav, dar nu într-atât. Până nu demult ni se demonstra că noi suntem urmașii triburilor slave care au venit din est în mileniul I d.H. Prin fraza de mai sus acceptăm (de ce ar mai trebui să ne spună acest lucru rușii când o spun pentru ei destul de bine conaționali de-ai noștri) că rădăcinile noastre foarte vechi se trag tot din est – din Tripolie. Încerc să fac aici un scurt comentariu. Cultura Ariușd – Cucuteni – Tripolie a acoperit un teritoriu de cca 350000 km^2 din sud-estul Transilvaniei pe întreaga Moldovă și până în vestul Ucrainei. Republica Moldova actuală fiind cam în centrul ei, chiar și adepții inveterați ai moldovenismului primitiv s-ar mândri cu faptul că Basarabia a fost centrul geografic al acestei mari culturi și nu triburile tripolienilor. Orice cultură apare la început într-un centru și mai apoi se răspândește în toate direcțiile (dacă nu întâmpină obstacole naturale (de ex. oceane)) și nu invers: de la periferii spre centru. Cucutenii sunt centrul acestei civilizații (și nu Tripolie cum încearcă a ne demonstra unii), argumentat și de renumitul savant neamț Hubert Schmidt, demonstrat și faptul necontestat de specialiști că orice cultură nu apare pe un loc gol. Cultura Cucuteni a apărut pe fundalul culturii Precucuteni III, influențată de cultura Petreşti din vestul și cultura Gumelnița din sudul actualei României. „*În mileniul VI autohtonii în spațiul carpato-dunărean dezvoltaseră o cultură materială și spirituală din cele mai avansate din Europa pentru acele timpuri cu mult înainte de amestecul lor cu păstorii veniți din răsărit*” (**G. Crăciun. Noi geto-dacii, daci**). De ce atunci noi, urmașii acestei mari culturi europene, nu ne mândrim cu acest lucru, nu ne respectăm stră-strămoșii noștri.

Revin la problemele dezbinării noastre. De cât timp mai are nevoie această opoziție infantilă, extrem de divizată de orgolii și prostie, ca să devină o forță de temut pentru

guvernare? Mult mai important pentru opoziția parlamentară și extraparlamentară ar fi ca aceștia să-și coordoneze acțiunile în viitoarele alegeri parlamentare. În loc să-și toarne zoi unii în capul altora, mai bine ar folosi spațiul ziarelor care le-au mai rămas pentru scoaterea la iveală a coțcăriilor și altor fărădelegi comise de guvernarea roș-oranj. În loc să se constituie un centru coordonator al opoziției format din tineri politicieni ca D. Chirtoacă, V. Filat, Al. Tănase ș.a. alături de politicieni cu mare experiență de luptă N.Dabija, C.Tănase, S.Urechian, I. Ungureanu, A. Vartic ș.a. liderii partuduțelor continuă (cu excepția PNL/MAE) să orbecăiască în întunericul politicii de pe malul Bâcului. Dacă nu s-a reușit (a câta oară?) constituirea unei coaliții electorale a forțelor anticomuniste acum în campania electorală este strict necesar să se evite atacurile reciproce ale partidelor democrate, condiție indispensabilă pentru constituirea din aceste fracțiuni extrem de răzlețite ale liberalilor a unei coaliții postelectorale unificate noi. Acest lucru trebuie să-l înțeleagă și să-l ceară liderilor lor reprezentanții acestor partide din teritoriu. Fără schimbarea comportamentului lideraşilor formațiunilor liberale (în unele cazuri ei se comportă ca la piață, cazuri care sunt mediatizate pe larg de programele de televiziune ale lui Starâș (Rezonans, Moldova 1), Ciornei (NIT), de praporșcicii lui Roșca de la EuTV) alegerile din primăvară vor fi pierdute de către opoziție, iar coaliția roș-oranj, care deja și-a declarat intențiile pentru scrutinul electoral din primăvară, va triumfa din nou. Opoziția este luată permanent în derâdere de guvernarea comunistă, de acoliții principali ai coaliției "*roș – oranj*". Aduceți-vă aminte de cunoscutele de tristă faimă spectacole cu măști de la postul de televiziune NIT, prin care prin minciuni s-a șifonat serios imaginile liderilor opoziției. Cu câtă plăcere comentează seară de seară promotorii acestor programe declarațiile negândite, învinuirile reciproce ale celor din opoziție, care parcă vin să confirme minciunile din acele dezgustătoare anticulturale spectacole cu măști. Interviul luat lui S. Urechianu privind doctrina formațiunii sale, învinuirile

reciproce de mai ieri ale lui Ghimpu, Filat şi Urechian (de parcă nu ar avea un duşman comun – coaliția roş-oranj) lasă o impresie foarte proastă la telespectatori, care sunt potențialii alegători de mâine. Spre deosebire de opoziție ppcd şi pcrm ştiu foarte bine să-şi coordoneze acțiunile. Daca pcrm (mai corect Moscova) a ieşit cu lozinca "*Republica Moldova – un proiect de succes*" atunci ppcd a susținut întocmai fără rezerve această lozincă. În sânul opoziției însă fiecare e prea important ca să accepte ceea ce propune colegul său de luptă pe baricade. Numai din cauza acestor ambiții nesănătoase de liderism provincial, de liderism de gaşcă am pierdut mai totul de la 90 încoace: istoria românilor ne este înlocuită cu un surogat de istorie integrată; limba română – cu un anacronism de limbă moldovenească; ideea națională şi a integrării europene este înlocuită cu proiecte gen "*Republica Moldova – un proiect de succes"* bazat pe ideologia unui moldovenism primitiv născută pe malul Bâcului. Am pierdut posturile de radio Antena C şi de televiziune EuroTV. Ceva mai recent am pierdut consiliul municipal, lăsându-l pe tânărul D. Chirtoacă de unul singur în fața rechinilor. Se încearcă lichidarea unicului post de televiziune obiectiv PRO TV, campanie pornită de această sinistră troică „*Secăreanu-Roşca-Kubreakov*" şi camuflată abil prin tot felul de declarații de „*acțiuni oneste şi legitime*" ale CCA. Dacă acest lucru se va întâmpla vina o va purta opoziția democrată dezbinată. Să nu uităm că *"orice om poate greşi; numai prostul stăruie în greşeală"* (**Cicero**).

Coaliția roş-oranj a început campania electorală cu mult înainte de demararea ei oficială, folosind toate căile legale şi ilegale de promovare a platformei lor, sfaturile tehnologilor electorali de la Kremlin etc. Tot în cadrul acestor tehnologii electorale vine jurnalistul din Rusia Vladimir Soloviov şi ne deschide ochii ce comoară avem noi (spre deosebire de alte țări CSI), dar pe care (noi proştii) nu ştim să o apreciem. Laudă (cu un sarcasm ascuns) politica promovată de guvernare de a ne afla simultan în CSI şi UE ca cea mai bună variantă pentru „*poporul moldovenesc"*. Noi însă ştim cu ce s-a terminat într-

un trecut nu prea îndepărtat politica unui alt guvernant de vârf, care se lăuda cu abilitatea moldovenilor de a suge de la două vaci. Cât de abil foloseşte coaliția roş-oranj greşelile opoziției. Chiar şi problema studiilor fără plată au întors-o astfel de parcă opoziția pledează doar pentru studiile cu plată. Nu sunt adeptul studiilor cu plată însă este foarte clar că acesta este un truc electoral pentru ai atrage pe tineri de partea lor. Nu se spune nimic despre faptul că finanțarea de la stat a instituțiilor de învățământ superior este sub orice nivel şi că fără aceste infuzii financiare învățământul superior ar fi compromis serios.

Din cauza dezbinării noastre suntem martori ai unor anormalități (vă închipuiți acest lucru în Țările Baltice, Georgia sau chiar în Ucraina). Un grup de tineri *„moldovenişti”* au încercat să împiedice depunerea de flori la monumentul lui Ştefan cel Mare de Marea sărbătoare a tuturor românilor – 1 decembrie. Am ajuns dlor lideri politici ai partidelor naționale ca noi cei cu inima română, care am luptat pentru păstrarea şi aducerea la locul binemeritat al monumentului marelui voievod, să nu fim admişi de către odraslele celora, care au luptat contra a tot ce este național, să depunem flori la picioarele celui care a stat la straja hotarelor de est ale Europei. Este vina voastră dlor lideraşi ai opoziției că am ajuns la această stare. Un alt caz ieşit din comun (pentru o țară normală cu oameni care se respectă pe sine, respectă istoria neamului). Deunăzi aşa numită Liga Tineretului Rus din Moldova, ghidată de mişcările *„Nashi”* şi *„Stali”* de la Moscova, a ridicat problema *„discriminării”* tinerilor ruşi în Republica Moldova şi cer recunoaşterea limbii ruse drept a doua limbă de stat. Doamne, ascultă-i şi dă-le după merit. Dacă mai sunt ruşii din Republica Moldova discriminați atunci nu mai ştiu ce să spun!!! Ruşii, care după separarea de facto făcută de regimul rusesc de la Tiraspol, au rămas puțini în Basarabia, se râd de noi *„boii”* cum ne numesc ei şi ne *„călăresc”* în continuare. Economia e în mâinile lor. Ca ciupercile după ploaie apar firme ruseşti cu tot felul de denumir ruseşti: *SOIUZ, SOIUZ*++(vor continua cu denumiri

de SOIUZ++++ până nu vor ocupa un întreg cartier), *RAZGULYAEV, ZOLUŞCA* ş.m.a. Politica e în mâinile lor. Şi credinţa e în mâinile lor. Deunăzi la petrecerea în ultimul drum a patriarhului Alexii II (să-i fie iertate păcatele pe care le-a comis faţă de credincioşii din Basarabia, promovând politica imperială a Rusiei) a participat şi Vladimir al „*întregii Moldove*?" de rând cu mitropoliţii de Novgorod, Smolensk etc. ca reprezentantul enoriaşilor unei ordinare gubernii ruseşti. Reprezentând cca 80% din populaţie noi românii (fie şi moldoveni cum se consideră unii din ignoranţă) suntem în continuare conduşi de o minoritate agresivă, şovină, care îmbrăţişează o ideologie anacronică pentru sec. 21. Iar respectiva duduie de la Moscova, conducătorul mişcării „*Nashi",* Nadejda Tarasenco speră „*...că membrii LTR se vor implica cât mai activ în alegerile din primăvară*". Acestea dlor guvernanţi nu sunt amestec în treburile interne ale Republicii Moldova. Dar voi, tinerii cu simţ românesc, ce faceţi? Cine Vă cheamă la alegerile din primăvară? Pe cine veţi urma? În câte aripioare tinere ale partiduţelor Vă veţi diviza?

Se pare că toţi noi, de la mic la mare, am uitat de sfaturile înaintaşilor noştri. Luaţi aminte în primul rând Dstra lideri ai opoziţiei la aceste sfaturi. Cât de înflăcărat a fost discursul rostit de Vasile Boierescu în adunarea electivă din Bucureşti la 24 ianuarie 1859: „*Pentru ce suntem împărţiţi în două câmpuri*?" *Oare nu suntem toţi fiii aceleiaşi mume? Care este cauza diviziunii noastre? Care este mărul discordiei dintre noi*?". Oare să nu ne inspire sfaturile date de Alexe Mateevici în mai 1917: *„...Mai întâi de toate să ştiţi că fără unire nu vom dobândi nimic. Deci să avem un gând, o inimă, un ideal. Al doilea sfat e acesta. Lucrul drept poate înflori numai dacă se întemeiază pe idei drepte... Al treilea sfat pe care vi-l dau este: să staţi cu mare putere la straja intereselor naţionale. Să nu ne alipim la partide străine, care nu luptă pentru neamul nostru, şi să nu luptăm pentru interesele de clasă, ci pentru cele de obşte, naţionale... Şi, în sfârşit, cel din urmă al meu sfat e: să nu uităm norodul, ţărănimea care a suferit atâtea*

până acum! Să-1 luminăm, să mergem mână în mână cu el, căci fără noi el nu poate face nimic, după cum noi nu putem face nimic fără el...”. *„Să mergem în norod, să-l luminăm”* ne îndeamnă marele Mateevici. Dar cum să mergem, fiind atât de divizați? Cu cine să mergem? Cu cei care se mănâncă între ei? Dacă printr-o minune se va ajunge la o înțelegere măcar formală între liderii opoziției atunci (în situația de acum când au fost ratate mai multe şanse, o simplă declarație de „*neagresiune reciprocă*” a celor 3 partide liberale şi a blocului format în baza MAE şi de formare necondiționată a unei alianțe sigure postelectorale, capabile să guverneze, ar fi oportune) la sigur, va fi diminuată influența comuniştilor în parlament şi reabilitată parțial imaginea prea şifonată a Republicii Moldova în Europa. Este păguboasă pentru partidele democratice tentativa de a rupe electoratul unul de la altul. O sursă importantă ar fi cele cca 40% de indecişi, de asemenea, electoratul de centru-stânga – potențiali alegători ai partidelor lui Braghiş, Diacov şi Tarlev, şi cel de dreapta – potențiali alegători ai lui Roşca. Iată un adevărat Eldorado pentru voi, nu ceea ce încercați să reîmpărțiți cu gelozie de fiecare dată Dlor lideri de partide liberale.

Nu scriu aceste lucruri cu răutate, le scriu cu durere în suflet că poporul nostru, care genetic nu este ultimul în Europa, se situează actualmente la coada cozii ei numai din cauza politicii proaste. Stimați lideri ai partidelor de dreapta, politicieni. Întrăm în sărbătorile de Crăciun şi peste puțin timp într-un nou an – un an electoral. Dați dovadă de spirit creştinesc (nu de cel creştinesc ppcd-ist) şi iertați-vă unii pe alții dacă a-ți greşit (cine nu greşeşte) pentru a intra în noul an mai uniți, mai împăcați. Lăsați discordiile în anul care se duce. Luați cu voi numai ceea ce Vă uneşte. Iar voi cei tineri şi mai puțin tineri alegători. Ascultați la ce ne îndeamnă minunații copii ai lui Aurelian Silvestru *„Să nu greşiți cumva şi să-i urmați din nou. Pe fariseii răi şi de temut...”*.

Literatura şi Arta, nr. 10, 2009

CE FACEM, FRAȚILOR? ÎNCOTRO MERGEM?

"Am rămas puțini, fraților, şi fiecare în tranşeea lui"
(Ion ungureanu)

Este o tristă realitate basarabeană. Regretabil, este foarte regretabil faptul că am rămas atât de puțini, şi aceia însă ne mai mâncăm între noi. Ce blestem a căzut pe capul acestei frânturi de popor că nicidecum nu poate ieşi din mocirla în care a fost aruncată (cu sau fără acceptul său)? Avem o biserică divizată în două pe principii de partid. Cum ne luminează Ş. Secăreanu: "*...toate partidițele sunt apă de ploaie. Sunt două partide puternice în Republica Moldova: Partidul Comuniştilor, care are sub mână Mitropolia Moldovei, şi PPCD, care are Mitropolia Basarabiei"* (vrabia mălai visează. Este cam deşănțată această declarație ruptă de realitate referitoare la ponderea PPCD-ului, care se pune pe acelaşi cântar cu Partidul Comuniştilor. PPCD, practic, nu mai există. Problema constă în faptul că el încă ține în mâini unele pârghii importante). A spus însă lucrurilor pe nume, "*ne vileaet",* cum ar spune preşedintele Voronin. De parcă ar fi nişte SRL-uri credința noastră creştină aproape bimilenară, nimerită pe mâinile unor profitori. Ştabi de partid încearcă să manipuleze sufletele noastre, ale credincioşilor. Partea bisericii (mă refer la Mitropolia Basarabiei) se divizează, la rândul ei, nerezistând presiunilor clanului Cubreacov-Roşca-Secăreanu. Vai de capul enoriaşilor Mitropoliei Basarabiei. Pentru ce am stat în genunchi la mitinguri, am luptat atâta pentru deschiderea ei, ca după toate acestea să nimerească pe mâinile unora certați cu morala creştină. Ce a intrat în noi, fraților, că nu mai suntem în stare să ne ascultăm, să ne iertăm când este cazul, să întindem o mână de ajutor celui căzut? Ba, dimpotrivă, celui căzut sub loviturile neprietenilor i se mai aplică o ultimă lovitură. Cu tristețe în inimă urmăresc aceste dueluri fratricide, atacuri

asupra acelora aflaţi de aceeaşi parte a baricadei. Astfel de baricade nu rezistă nici unui atac de moment, nemaivorbind despre un asediu de lungă durată. Îi port o deosebită stimă dlui Constantin Tănase pentru poziţia sa civică, pentru curajul pe care-l manifestă în lupta de zi cu zi cu "*balaurul roşu"*. Dar nu pot nicidecum înţelege rostul atacurilor din cotidianul "*Timpul de dimineaţă*" asupra acelora aflaţi de aceeaşi parte a baricadei: N. Dabija, M. Cimpoi, O. Rusu ş.a. În ceea ce aţi scris Dvs., dle Tănase, de ziua naşterii lui N. Dabija poate aveţi nţică dreptate, dar nu este deloc omeneşte s-o spuneţi (scrieţi) chiar în ziua când omul împlineşte o anumită vârstă. De altfel, nici creştineşte nu e. Ce se întâmplă cu noi, domnilor? Cu ceva timp în urmă un alt ziar de orientare naţională – "*Jurnal de Chişinău*" – plasa practic în fiecare număr materiale orientate împotriva alor săi. Oare este atât de greu să înţelegeţi un elementar adevăr, că în acest mod deveniţi (fie şi pentru moment) complice al celora împotriva cărora aţi luptat şi luptaţi întotdeauna? Avem atât de puţine ziare naţionale (3-4 la număr), ne-a mai rămas doar un singur post naţional – Vocea Basarabiei şi nici un post de televiziune după împărţirea frăţească între ppcd şi partidul comuniştilor din anul trecut (mă refer la înstrăinarea posturilor EuroTV şi Antena C). În loc ca ele să aibă o singură ţintă, noi ne dispersăm forţele în lupte fratricide inutile, păguboase pentru Mişcarea de Eliberare Naţională (care încă nu a încetat). Fraţilor, poate la mijloc este arşiţa toridă de vară şi unora li s-au cam încălzit creierii (cu toate că anul acesta vara nu a fost prea toridă). Daţi, fraţilor, să întrăm în toamnă mai bărbaţi, fiindcă ne aşteaptă o perioadă foarte fierbinte, vorbind la figurat.

Mai ascultaţi ce spune moş Ion, ce vor bunii noştri intelectuali de la ţară, rămaşi însă foarte puţini (care se vor în marea familie Europeană. Dar cine îi va duce încolo dacă noi ne luptăm cu noi înşine, ne autonimicim). Mai ascultaţi-l pe ex-ministrul culturii, marele regizor şi pur şi simplu patriotul Ion

Ungureanu, pe care-l doare inima când ne vede aşa puţini, rămaşi însă fiecare în tranşeea lui. Mai ascultaţi-l pe Dumitru Matcovschi, care deplânge soarta miilor de intelectuali pensionari aflaţi sub limita subzistenţei cu pensii care valorează câteva kilograme de salam atunci când feciorașii unor sus-puşi, care le-au furat asigurarea bătrâneții acestor pensionari, se ghiftuiesc în miliardele furate. Mai ascultaţi ce spun tinerii care au conştientizat deja (spre deosebire de mulţi dintre noi) că "*E trist să ai o țară dezbinată, e trist să fii în casa ta străin. Şi fratele să-ți stea rănit la poartă. Ca un Hristos căzut între păgâni*". După cca 20 de ani de luptă de eliberare națională, din aceleaşi motive de dezbinare (unele din rea-voință, iar majoritatea din prostie), ce lăsăm noi pe umerii firavi ai tinerei generații: un ideal rămas nerealizat; o societate extrem de divizată; o frântură de popor fără bunii noştri susținători plecați la munci la negru pe întreg continentul european (şi nu numai); nici o perspectivă de integrare europeană, la care speră atât de mult tinerii pentru a ieşi din această mocirlă materială, spirituală şi morală. Dar tot ei ne cheamă (ei fiind mai puternici decât noi, generația de ieri) să ne ridicăm în picioare, să ridicăm frunțile sus, să ne spălăm ruşinea de pe obraz: "*Nu, nu mai suportăm jugul ce-l impun cei lipsiți de neam. Hai să ne ridicăm şi să înfăptuim Unirea*". Iată ce vrea tânăra generație. Iar noi ne ciondănim de la lucruri minore. Dați, fraților, să gândim la rece, să lăsăm orgoliile, să ne coborâm cu picioarele pe pământ, să dăm dovadă că suntem reprezentanți ai "*homo sapiens"*. Nu vă îmbătați în propriile laude, nu vă supraapreciați puterile, Domnilor lideri de partide şi partiduțe. De atâtea ori v-ați fript din această cauza. Dați dovadă că sunteți în stare să nu mai călcați încă o dată pe greblă. Asta ar mărgini deja cu prostia. Mai gândiți-vă la moş Ion, la părinții, frații şi surorile noastre de la țară. Ei aşteaptă de la voi acțiuni, nu numai vorbe. Găsiți o formulă de a vă uni. Evidențiați şi

discutați ceea ce vă unește și lăsați într-o parte (măcar pentru moment) ceea ce vă dezunește.

Guvernarea comunistă a folosit întotdeauna și mai folosește încă lozinca "*Divide et Impera"*. Nu vă lăsați să fiți divizați, manipulați. Nu sunteți marionete. Dacă mai aveți onoare, dacă v-a mai rămas ceva din simțul național, dacă v-a mai rămas ceva rațiune - Uniți-vă! Numai unindu-vă aveți șanse de victorie. Găsiți formula optimă. Adunați-vă, întâlniți-vă, discutați, certați-vă, la urma urmei, la acele mese de dialog, dar ieșiți cu o singură formulă de unificare. Se spune că în Vatican la alegerea Papei se folosea un procedeu destul de eficient. Conclavul bisericesc care avea această misiune era închis într-o catedrală, ușile căreia se încuiau din afară. Li se deschidea ușa numai după ce numeau numele noului Papă ales. Nu ar fi o idee bună de urmat acest exemplu și în cazul D-stră, stimați lideri de partide și partidițe? În ce sobor să vă închidem ca să vi se lumineze mințile și să ieșiți de acolo cu o formulă clară de unire în viitoarele alegeri parlamentare, dar poate și cu un lider unic?

Oare nu vă lezează onoarea că sunteți permanent conduși "*de cei lipsiți de neam"*, deseori de mediocrități*?* Dle Urecheanu, care sunteți mai cu multă experiență de conducere și conduceți un partid mai bine reprezentat în parlament: multe ați reușit să faceți pe durata acestui mandat de 4 ani fiind în opoziție? Comportamentul impardonal al majoritarilor, dar și al aliaților lor ppcd-ști, nu vă înjoșește? Oare nu ați dori să fiți majoritari în parlament și să rezolvați în sfârșit problema integrării noastre europene reale, atât de așteptată de intelectualitatea pauperizată, dar și de moș Ion, care de la un timp nu mai crede balivernelor comuniste? Dar D-stră, dle Mihai Ghimpu, v-ați pus întrebarea de ce ați ajuns acolo unde ați ajuns? Nu vă punem la îndoială patriotismul, dar de câte ori vi s-a spus că în situația D-stră trebuie să fiți cât mai cooperant? Unde o să ajungeți de unul singur cu procentul de

voturi acumulat de partidul D-stră în teritoriu? De ce nu înțelegeți că îi aduceți un deserviciu şi Dlui Dorin Chirtoacă? El merită să fie mai mult decât un primar general de capitală, însă trebuie ajutat. Deocamdată el, care prin numele său v-a adus în consiliul municipal pe D-stră şi partidułul pe care-l conduceți, nu prea v-a simțit sprijinul. Dimpotrivă, a pierdut şi susținerea care o avea în Consiliul Municipal. A rămas, practic, de unul singur în lupta inegală cu puterea centrală. Care au fost cauzele? Pot fi invocate multe motive. La suprafață este scos aspectul politic, dar ne dăm foarte bine seama că partea invizibilă a aisbergului ține de aspecte economice. De altfel ca şi în parlament. Nu văd care ar fi explicația existenței încă a acestei coaliții anacronice roş-oranj. Sub aspect ideologic nicicum nu se explică (orice s-ar spune, sunt totuşi din extreme diferite). Scenariul din parlamentul republican se repetă întocmai şi în parlamentul Chişinăului. Uitați-vă ce face acest cal troian din Consiliul Municipal – Eduard Muşuc (în care personal nu am crezut niciodată. Cu plecarea din partid a lui Oazu Nantoi PSDM, care a fost unul din primele partide de formație nouă din anii '90, dar care, cu părere de rău, nu a prea a avut rezultate, a dispărut. A rămas doar o marionetă manipulabilă în mâinile puterii). Fiind un timp anticomunist (cel puțin în declarații), fiind chiar arestat de putere, intentându-i-se dosare, dintr-o dată acest "*băiețaş"* se cumințeşte şi schimbă brusc cârma partidului său, realizând alianța roz-roşie în Consiliul Municipal, astfel autoînscăunându-se în jilțul moale de preşedinte al Consiliului Municipal, atât de jinduit de el, dar şi de alții cu interese. Ceea ce nu i-a prea reuşit până acum preşedintelui Voronin - să blocheze activitatea primarului General Dorin Chirtoacă din afară - iată că i-a reuşit din interior. Să punem mâna pe inimă şi să recunoaştem că la acest lucru indirect ați contribuit şi D-stră, Dle Mihai Ghimpu. Ar trebui să înțelegeți acest lucru pentru a nu mai călca pe greblă. Dorin Chirtoacă are rost să fie lider

doar al unei drepte unite, care ar deține majoritatea în parlament, şi nu numai al unui partiduț care, în cel mai bun caz, ar putea avea vreo 6 locuri în parlament. Ce probleme ați putea rezolva cu atâtea voturi? Nu vedeți câte rezolvă Dl Urecheanu, care a rămas (după transfugiul unora) cu ceva mai mult de 10% din mandatele de parlamentari? A roade fundul timp de patru ani de jilțurile opoziției infantile (chiar dacă sunt moi şi comode) nu are nici un rost. În funcția de primar general domnia sa va face mult mai mult (cel puțin pentru cei din municipiu).

Oare nu este clar ce aşteaptă electoratul de la exponenții dreptei: câştigarea alegerilor şi debarcarea comuniştilor după o plutire haotică timp de 8 ani a unei corăbii naufragiate pre nume Basarabia. Cum se va putea realiza acest obiectiv major? Numai prin unificarea dreptei. Să încercăm să modelăm două variante realizabile. Varianta ideală ar fi fuzionarea tuturor partidelor de orientare liberală şi formarea unui partid liberal puternic de talia celui al comuniştilor (ca pondere, nu şi conținut). Luând în considerație specificul politicianismului basarabean, dacă această variantă nu reuşeşte, să Vă ajungă capul măcar să mergeți doar cu o singură listă electorală, găsiți algoritmul formării acestei liste. Dar cum poate fi realizat acest lucru atunci când avem atâția rânzoşi? În primele luni ale toamnei va trebui, Dlor lideri de partide şi partiduțe liberale, să vă aşezați la masa de tratative, să realizați ceea ce aşteaptă de mult electoratul de dreapta. Un pol unificator, un partid liberal puternic este mult mai atrăgător pentru electorat şi rezultatul sumar al voturilor (contrar legilor matematicii) este mult mai mare decât ar fi suma componentelor. Unde mai pui că de atâtea ori stimații noştri democrați din cauza miopiei lor politice au pus pe tipsia comuniştilor zeci de mandate de parlamentar, rămânând sub pragul de trecere (s-a întâmplat în special în alegerile din 2001, dar şi la cele din 2005). Doriți să se repete acest lucru foarte ruşinos şi în 2009? Asta ar mărgini

deja cu prostia, dacă nu este altceva la mijloc. Voi, liderii de partide şi partiduțe, nu aveți dreptul să vă faceți de cap. În joc este pusă însăşi existența acestei aşchii de popor. Încă o guvernare comunistă de 4 ani nu va suporta. Adus la nivelul celui mai sărac stat din Europa cu cele mai mici venituri pe cap de locuitor (nu ştiu care este limita răbdării), putem lesne deveni monedă de schimb în jocul marilor rechini ai politicii mondiale şi, în special, al Rusiei. O eventuală schimbare a politicii Chişinăului după 2009 în problema integrării reale a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, fapt ce ar stopa pauperizarea populației, este aşteptată de majoritatea alegătorilor. Acest lucru este realizabil doar cu unificarea pe cât e posibil a dreptei. În caz contrar vor rămâne în continuare, cum spune Secăreanu, "*...două partide puternice în Republica Moldova: Partidul Comuniştilor şi PPCD...".* Asta doriți? Sau cunoaşteți răspunsul preşedintelui Voronin la una din conferințele de presă dat la întrebarea unui jurnalist referitor la oportunitatea majorării barajului de trecere în parlament de la 4% până la 6 %? "*...Le-am creat condiții să se unească. Uniți-vă. Acelaşi Diacov, care cerea odinioară majorarea acestui baraj ca să nu treacă Roşca, acum cere invers...".* Observați, şi preşedintele Voronin v-a creat condiții să vă uniți, fiind absolut convins că nu vă veți uni. Dlor lideri de partide şi partiduțe de centru-dreapta, aveți fericita ocazie să-i demonstrați că greşeşte amarnic şi că şi-a săpat groapa cu propria mână.

Literatura şi Arta, nr. 35, 2008

DEIUDIZAREA POLITICII BASARABENE

„Dacă mie îmi este bine, înseamnă că este bine, gândeşte politicianul când îşi schimbă culoarea”
(Nicolo Machiaveli)

De la ’90 încoace România a făcut paşi foarte timizi în direcția apărării intereselor românilor din afara României, inclusiv a celor peste 3 mln de români din Basarabia. Modificarea legii electorale din România din anul curent sub aspectul acordării unui număr de locuri în Camera Deputaților şi în Senat reprezentanților românilor din afara granițelor României este un fapt îmbucurător. Să sperăm că acesta va fi un început de bun augur în planul sprijinirii românilor din Basarabia în aspirațiile lor de apropiere de Patria-mamă şi de Uniunea Europeană. În acest scop a fost creat un colegiu (circumscripție) electoral, format din mai multe țări din sud-estul Europei şi din Asia în care locuiesc cetățeni români, printre care şi Republica Moldova, cu cel mai mare număr de români aflați în afara țării. Din partea societății civile, reprezentată de Forul Democrat al Românilor din Moldova, a fost înaintată candidatura Dlui Nicolae Dabija. O personalitate foarte cunoscută în Republica Moldova şi nu numai, preşedinte al FDRM, academician al Academiei Române, poet şi scriitor, redactor-şef al săptămânalului „*Literatura şi arta”*, care a fost şi rămâne stindardul deşteptării noastre naționale. A demonstrat pe parcursul acestei perioade de renaştere națională (care, cu părere de rău, nu se mai termină pentru basarabeni) o poziție civică clară, patriotism nedisimulat şi consecvență în acțiunile legate de atingerea idealurilor naționale. A fost permanent aici, alături de noi, suportând tot felul de batjocoriri şi intimidări, uneori chiar cu riscul vieții. Nu am nimic împotriva altor candidați la acest fotoliu, însă părerea mea este că, în special în această perioadă foarte importantă pentru destinul acestei

frânturi de popor, care se află la răspântie, între două poluri de atracție (vest şi est), noi putem fi reprezentați cel mai bine de o personalitate care a fost aici, cu noi, la bine şi la rău, care cunoaşte durerile noastre nu din auzite, nu din ziare şi de la televizor, care are o experiență de viață şi politică bogată pentru a face față rechinilor politicii româneşti din parlamentul României. Acesta este, indiscutabil, Nicolae Dabija. Să nu se supere tânărul Eugen Tomac, înaintat de PDL, care, de asemenea, l-a propus la postul de senator pe Viorel-Riceard Badea, fost secretar de stat şi director al Departamentului Românilor de Pretutindeni în perioada 1999-2000 şi consilier în cadrul aceleiaşi structuri (2001- 2006), pentru care singurul partid „*favorit*" din Republica Moldova este PPCD (şi, deci, şi liderul acestuia, Roşca. Nu e de mirare că anume în această perioadă Roşca s-a pricopsit cu mai multe proprietăți), dar cum va putea promova alături de Badea în fracțiunea parlamentară a PDL o altă politică decât cea a lui Roşca la Bucureşti? Este binevenit aici reproşul renumitului om de stat Benjamin Disraeli dat unui tânăr parlamentar: „*Tinere, ar fi trebuit să votezi cinstit, de acord cu partidul dumitale, nu potrivit conştiinței dumitale, ca un aventurier".* Numai faptul că este tânăr este prea puțin pentru acest post foarte important acum, în perioada aceasta incertă. Tânăr a fost şi Iu(r)(d)a Roşca când a venit în fruntea celei mai naționale formațiuni politice şi s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat. Unde este ultrarevoluționarul, ultranaționalistul, prounionistul Roşca de odinioară? Dar nici Tudor Panțâru, care a fost înaintat de PSD în frunte cu Mircea Geoană - cel care ne-a propus să ne redobândim cetățenia la loterie -, nu cred că este mai credibil.

Să încercăm să modelăm puțin o situație: cum va putea merge dl Panțâru împotriva şefului său de fracțiune parlamentară în această problemă deosebit de importantă pentru noi – problema cetățeniei, cu rezolvarea căreia jonglează? De menționat că prin ceea ce a făcut, în special în

ultimul timp, în postura de preşedinte al FDRM, neoficial, Nicolae Dabija este deja reprezentantul nostru la Bucureşti: a depus încă în a 2006 două proiecte de lege privind redobândirea cetăţeniei române de către basarabeni (unii candidaţi nu ar trebui să manipuleze cu acest argument, cel puţin nu este moral şi corect); a depus la reprezentanţa UE cererea de aderare la Uniunea Europeană (ceea ce încă nu a făcut conducerea RM) din partea societăţii civile în numele celor cca 250 000 de semnatari (fiind anexate copiile listelor cu semnături); de nenumărate ori a reacţionat prompt şi hotărât la atacurile antiromâneşti ale unor reprezentanţi ai clasei politice de la Chişinău; prin stindardul deşteptării naţionale (aşa a fost numit săptămânalul *„Literatura şi arta”,* care în apogeul deşteptării noastre naţionale a atins un tiraj uriaş pentru acest colţ de ţară – de cca 260 000 ex., contribuind esenţial la atingerea acestui apogeu), condus în toată această perioadă tulbure de domnia sa, a ţinut aprinsă lumânarea deşteptării naţionale, speranţa într-un viitor mai bun pe care-l merită basarabenii. Ceea ce nu se poate spune despre ceilalţi contracandidaţi. Unde au fost ei în toată această perioadă zbuciumată? Pe parcurs am avut mai mulţi reprezentanţi de-ai noştri în parlamentul de la Bucureşti, care însă, de cum au ajuns la un loc călduţ, au uitat de cei oropsiţi de acasă.

Ei bine, s-ar părea că trebuie să ne bucure această şansă (cam întârziată, dar totuşi este o şansă bună) de a avea reprezentantul nostru în parlamentul României. Dar anapoda este această politică basarabeană, curvă, cum o numesc unii. Suntem nevoiţi iarăşi şi iarăşi să revenim la acest trist fenomen pentru Basarabia – Iu(r)(d)a Roşca, de atacurile mişeleşti ale căruia n-a scăpat nici o personalitate din Republica Moldova. De vreo lună de zile, de când Nicolae Dabija a fost înaintat de PNL drept candidat în Camera Deputaţilor, domnia sa este ţinta unor atacuri murdare atât în Ţară, cât şi în Republica Moldova. Un articol care conţine o samă de calomnii absurde (de

exemplu, că N. Dabija a fost komsomolist, dar să ne întrebăm cine din România n-a fost utc-ist sau în RM – komsomolist), publicat în ziarul bucureştean „*Ziua”*, este imediat republicat de ziarele „*Flux”* şi „*Moldova Suverană”*. De ce oare? Oare nu este clar că autorul acestor articole este unul şi acelaşi? Iar unii fraţi de-ai noştri din Ţară ar fi timpul să-şi dea seama că Iur(d)a Roşca de mult nu mai poate fi considerat favorit în Republica Moldova (se subînţelege în calitate de promotor al idealurilor naţionale). Dar şi în Republica Moldova – m-ar mira dacă ar mai fi rămas cineva (fără interese personale) din „*soratnicii”* lui Roşca care să mai creadă în balivernele spuse şi scrise de „*ultranaţionalistul, ultrarevoluţionarul şi prounionistul”* de altădată. Roşca cu praporşcicii lui continuă să toarne zoi în capul celora care se încumetă să-i treacă calea (atât de mult s-a complăcut cu faptul că este *„favoritul”* la Bucureşti că nu poate admite o altă situaţie a sa). Nu ştiu dacă există vre-o personalitate din politică, cultură, ştiinţă mai cunoscută care să nu fi fost trecută prin maşinăria minciunii lui Roşca, constituită din posturi de televiziune şi radio, ziare, dar şi din structuri statale, cărora astăzi este aservit. Într-un fel, încerc să-l înţeleg de ce procedează aşa. Deconspirat de-a binelea, nu mai are priză la fostul său electorat (sper că în mare măsură). Fiind extrem de vulnerabil în plan juridic din cauza tuturor găinăriilor şi şmecheriilor efectuate cu diverse proprietăţi, Roşca va face şi în continuare ceea ce a făcut până acum, va face ceea ce îi vor cere patronii. Să sperăm că acesta va fi începutul sfârşitului carierei politice (prea longevive pentru specificul basarabean). N. Dabija, V. Filat, S. Urecheanu sunt deocamdată doar câţiva încolţiţi de Roşca. Numărul celor încolţiţi până în alegerile din primăvară va creşte în progresie geometrică.

Ce i se poate contrapune acestui ***terminator al democraţiei basarabene***, la cheremul căruia se află un întreg arsenal propagandistic şi susţinerea totală a puterii? O alianţă

reală a partidelor de opoziție. Împreună le va fi mult mai uşor să riposteze acestei haite de hiene extrem de agresive. Oițele rămase de turmă sunt păpate una câte una. „*Unde-s doi puterea creşte şi duşmanul nu sporeşte”,* o preacunoscută spusă a înțelepților strămoşilor noştri, dar care se pare că „*înțelepții”* de astăzi au cam uitat-o. Este atât de clar acest lucru, încât mă miră de ce liderii partidelor şi partiduțelor de orientare națională insistă (cu excepția liderilor PNL şi MAE, care, spre meritul lor, au înțeles această strictă necesitate) asupra formulei de a participa de unii singuri în alegeri. Cea mai reală formă (în condițiile de astăzi) ar fi participarea în alegeri cu o listă comună, propusă şi argumentată de FDRM, care n-are nici un interes direct, interesul fiind al tuturor din acest colț de țară bântuit de diverse cataclisme. În plan politic unificarea reprezintă un avantaj indiscutabil, susținerea electoratului, care aşteaptă această unificare, fiind majoră. Chiar şi sub aspect economic este rentabilă această unificare. Ar putea fi evitate dublările, triplările prezenței reprezentanților partiduțelor în fiecare comună, sat. Împreună vor putea ajunge în fiecare casă a bieților noştri țărani oropsiți şi dezinformați (inclusiv prin posturile de televiziune personale şi aservite lui Roşca, care au acoperire republicană, sau prin broşurile antiFilat şi antiUrecheanu editate personal şi distribuite cu mărinimie pe gratis). Atât de tare vă place să vă calce în picioare acest Iu(r)(d)a Roşca? Dacă v-ați uni, nimic nu i-ar reuşi acestui jonglor politic cu tot arsenalul său propagandistic, care râde în surdină de impotența voastră. Faceți ca alegerile viitoare să fie ultimele pentru acest p.p.c.d. degenerat, care numai popular, creştin şi democrat de mult nu mai este. Iar atunci când va fi pus la stâlpul infamiei, să i se ceară cu vârf şi îndesat pentru toate ce a făcut împotriva poporului său, pentru toate trădările. Să se rejudece însuşirea nelegitimă a posturilor municipale EuroTV şi Antena C, a diferitor proprietăți. Prin ce colț al lumii îşi pregăteşte oare loc pentru refugiu? Nu m-ar mira ca

loc de refugiu să fi e aleasă şi „*ţara vecină”,* cum o numeşte el în ultimul timp (ceva mai înainte îi era Ţară-Mamă), care este prea mărinimoasă cu astfel de „*fii vitregi”*. Drept exemplu poate fi adus cazul lui Sergiu Mocanu – ex-ppcd-ist, ex-prcmist, deţinător şi al altor funcţii responsabile, iar relativ nu demult consilier al preşedintelui Voronin, pe perioada consilierii căruia a fost înregistrată cea mai gravă deteriorare a relaţiilor dintre RM şi România, au fost comise cele mai mari atacuri antiromâneşti. Acum însă se cere sub aripa Patriei-Mume împreună cu fiii săi, creându-i probleme.

Cum poate fi explicat acest iudaism (nu mă refer la aspectul religios) în politica „*miticilor*” basarabeni (vorba cunoscutului politician, om de ştiinţă, dar şi literat braşovean Florea Dudiţă). După modul cum acţionează Roşca şi acoliţii săi se pare însă că nu se prea gândeşte la acest lucru, deocamdată. Relativ recent a mai încolţit încă un post de televiziune – ProTV, ultimul post independent de televiziune din RM. Nu pentru faptul că este un post prost, dar pentru faptul că un este părtinitor ca şi celelalte posturi moldoveneşti. Obişnuit cu faptul că este lăudat permanent la postul său de televiziune EuTV (parcă s-ar descifra astfel: eu sunt televiziunea), NIT, Moldova 1 ş.a., se simte în disconfort atunci când uneori apare la ProTV în altă ipostază (de fapt cea reală). Dar mai este un aspect subteran. Fiind avari din fi re, probabil mai doreşte cineva dintre „*camarazii săi de lupte”* să se căpătuiască cu un post de televiziune. De fapt de ce l-ar interesa pe „*pro-românul”* de altădată Ştefan Secăreanu cine-i proprietarul acestui post (unic post românesc). De ce nu-l interesează cine-i stăpânul posturilor NIT, ORT Moldova, dar şi stăpânul de facto al postului „*Moldova 1*”? Cu părere de rău, acest iudaism în politica basarabeană este prea înrădăcinat. Pe lângă cele expuse mai sus o să aduc încă câteva exemple. D. Diacov consideră normal ca pe spinarea blocului electoral „*Moldova Noastră*” să ajungă în parlament, ca mai apoi, chiar a

doua zi (la 4 aprilie 2005) să-l trădeze, trecând cu toate iudele sale în tabăra adversă. E. Muşuc, care a participat la crearea majorității în consiliul municipal, acordându-se (pe nemerit) şi unele posturi în comisii, a înfipt cuțitul în spatele coaliției şi a primarului general Dorin Chirtoacă şi, împreună cu cei câțiva consilieri de ai săi, a trecut în tabăra adversă (alături de comunişti, ppcd-işti ş.a.), căpătuindu-se şi cu un post mult jinduit. *„Enteresul şi iar enteresul”,* cum ar spune I.L.Caragiale. Toți aceşti lideraşi (inclusiv D. Braghiş) demonstrează doar în declarații anticomunismul lor, care însă nu le-a încurcat, ca pe data de 1 noiembrie curent să se afle alături de comuniştii ortodocşi şi nostalgici pe scenă la sărbătorirea a 90 de ani ai komsomolului (acest fiu al partidului criminal, care trebuie să apară în fața unui tribunal similar celui de la Nurnberg), intonând cu emfază melodia unui cântec *„patriotic”* de odinioară care proslăvea komsomolul: *„Ne rastanus' s komsomolom...”* (nu mă voi dezice de komsomol...), de parcă suntem proşti şi nu înțelegem că ei încă poartă în inimă această nostalgie (dar poate că undeva sub haină mai țin ascunse livretul şi insigna). *„Lupul părul îşi schimbă, dar năravul ba”.* Chiar dacă aparent, ca culoare, au devenit mai rozăoare, practicând un fel de iudaism în ambele sensuri, în esență au rămas aceleaşi partiduțe aservite ideii comuniste. Dar se ştie că iudele, de regulă, nu sunt stimate nici chiar de stăpânii cărora le sunt aservite.

Literatura şi Arta, nr. 48, 2008

COMUNISM SAU CREŞTINISM?

„Şi-au tremurat stăpânii lumii/ La glasul blândului profet.
Şi-un duşman au văzut în fiul/ Dulgherului din Nazaret!
Urască-l cei fără de lege.../ Ce-i pasă lui de ura lor?
El a venit s-aducă pacea/ Şi înfrățirea tuturor."
(**Al. Vlahuță**)

Aşa cum pe toate produsele care pot dăuna sănătății este scris (sau trebuie să fie scris) avertismentul „*...Dăunează grav sănătății*", tot aşa fiecare articol anticomunist ar trebui să înceapă cu inspiratul avertisment al dlui Nicolae Dabija „*Comunismul dăunează grav sănătății*". Bine spus. Este un avertisment dat nouă, alegătorilor (care în zilele apropiate zilelor de Paşte vom ieşi la urne să ne alegem viitorul), să nu-i alegem în nici un caz pe antihrişti, oricare culoare sau înfățişare ar lua aceştia (fie mai roşiori – comuniştii – sau mai rozoviori – sateliții lor, social-democrații, centriştii etc.). Este adresat şi dumitale, moş Ioane, ca să nu-i mai alegi încă o dată (a câta oară) pe urmaşii acelora care l-au răstignit pe Hristos, care l-au alungat din biserică (acum bisericile sunt ale lor), l-au scos din şcoală şi au încercat să-l scoată din sufletele noastre, şi al matale, pe Hristos. Este ca o blasfemie că poate tocmai în săptămâna învierii Domnului s-a născut un căpcăun şi antihrist al sec. XX – V. Lenin (anul acesta, 22 aprilie cade în săptămâna de după învierea Domnului). Culmea impertinenței însă ar fi dacă Voronin va aprinde o lumânare în biserică în seara învierii Domnului (pe 19 aprilie), iar chiar după a treia zi de Paşti, pe 22 aprilie, va depune flori la monumentul lui Lenin, mentorul său spiritual). Oare acesta poate fi crezut prin ceea ce declară cu nemiluita la posturile sale de televiziune? Cum poți să fii atât de duplicitar? Chiar şi cei care îmbrățişează ideologia comunistă pot fi respectați, cu condiția să creadă sincer în ea. Cazul comuniştilor de astăzi este cu totul altul. Să te declari comunist şi în acelaşi timp să faci afaceri capitaliste

de milioane sunt lucruri incompatibile pentru una şi aceeaşi persoană. Iată că neocomuniştii de astăzi (urmaşi fideli ai comuniştilor de ieri) fac acest lucru. Îi vezi cum îşi fac cruce, cum reconstruiesc biserici, fac donații bisericilor ş.a. şi, în acelaşi timp, cântă osanale celui mai mare duşman al bisericii şi al omenirii – V.I.Lenin – îi înalță busturi, îi primesc, la picioarele sale, în rândurile pionierilor şi ale komsomolului pe tinerii rătăciți etc. Face oare să credem în vorbele lor? „*Comuniştii au început prin împărțirea egală a bogăției şi au terminat prin împărțirea egală a sărăciei*" – spune un proverb. Cu toate că în fosta URSS exista nomenclatura comunistă cu un statut aparte de aristocrație, în linii mari acest principiu era respectat. Actualii neocomunişti (?) nu respectă nici măcar principiul mentorilor lor – de a împărți egal bogăția şi sărăcia. Există o extremă gen Oleg Voronin, cu capitaluri de miliarde de euro, şi o altă extremă, gen moş Ion, cu o pensie echivalentă cu costul a 2-3 kg de salam, rezultate în urma guvernării comuniste de 8 ani. Este tocmai ceea ce spune A. Vlahuță în inspirata sa poezie (Țara de pripas):

"Un vechi tolbaş de vorbe late,/Om norocos din cale-afară, /
S-a pomenit pe neaşteptate/ Stăpân peste întreaga țară./
Din ea-şi făcu o prăvălie, / Şi ca un negustor de treabă, /
Pentru ca-n lume să se ştie,/ Prinse-a striga de la tarabă.

Prostie, lene, linguşire,/ Eu cumpăr tot. Veniți aici!
Şi cei mai nărăviți din fire / Mi-or fi tovarăşi şi amici.
*Aşa, sunt zece ani (***8 ani–n.n.***) de când/Pe norocosul negustor/*
Îl auzim mereu strigând,/ Şi muşteriii vin de zor.
*În zeceani (***8 ani–n.n.***) ce de-a lingăi / Nu se văzură-n slujbe mari /*
Câți oameni fără căpătâi / N-ajunseră milionari! /
Ce să mai faci? Ce să mai zici?/ Sărmană țară de pripas!"

Sărmană țară de pripas sau, mai exact spus, sărman colț de țară de pripas. După 8 ani de guvernare comunistă foarte proastă

(deşi ni s-a promis raiul comunist), am devenit cel mai sărac stat din Europa (avansând Albania), tot aşa cum Cuba este cea mai săracă țară de pe continentul american, şi Coreea de Nord – cea mai săracă țară de pe continentul asiatic – toate cu regimuri comuniste la putere. Părăsită în linii mari (de teama ruşilor) şi de politicienii din Țară, Basarabia încearcă de una singură să se desprindă din îmbrățişarea ursului moscovit. Ce fac politicienii din Țară pentru a ajuta acest colț de pământ năpăstuit de mizerie şi nevoi? se întreabă unii jurnalişti „...*Cât despre Moldova, plătim o mare greşeală. 18 ani pierduți, în care nimeni nu a încurajat (economic, financiar, social) românii de acolo. De frica ruşilor nu a fost creată nici o linie rapidă de a obține cetățenia română pentru moldoveni. A fost şi frica de CE, dar acum, ca stat membru, nu ne împiedică nimic în a repara greşelile. Pe slăbiciunea României, ca națiune, a fost concentrată întreaga politică rusă în Moldova. Poate este ora să reflectăm la aceste probleme şi să schimbăm ceva în politica națională, începând cu necesitatea de a economisi la nivel de guvern pentru a putea investi ceva în Moldova. Politica externă fără obiective clare şi suport financiar este moartă înainte de a începe*”.

În campania electorală actuală, Basarabia iarăşi este lăsată la cheremul ruşilor. Pentru a-l ajuta pe Voronin, Moscova l-a înduplecat pe Smirnov (altădată Moscova declara că nu-l poate influența) să permită desfăşurarea alegerilor parlamentare şi în raioanele de est ale Republicii. De asemenea, Moscova a pus la cheremul lui Voronin şi biserica ortodoxă (Mitropolia Moldovei subordonată de jure şi de facto Moscovei), cum a mai făcut-o în 2001, lucru menționat şi de jurnalistul V. Josu într-un articol publicat în ziarul de limbă rusă „*Moldavskie vedomosti*”). „*Într-o țară ortodoxă în perioada campaniilor electorale argumente de tipul „prietenie” în relațiile cu Biserica, în special din gura liderului partidului comuniştilor, care (evident, nu PCRM, dar*

mama lui - PCUS) s-a pătat cu crime monstruoase împotriva ortodoxismului, nu trec. Luând în considerație acest lucru, mentorii moscoviți de atunci (din 2001 – n.n.) s-au hotărât la un pas impertinent, ca să nu spunem blasfemitor, dar tot atât de eficient în planul dividendelor electorale: să-i organizeze lui Voronin o întâlnire cu însuşi Preafericitul Patriarh Alexii... În timpul vizitei liderului PCRM la Moscova din iarna lui 2001, după primirea oferită de Putin în Kremlin, televiziunea ne-a prezentat încă o „imagine" importantă – un reportaj de la întâlnirea patriarhului Moscovei şi întregii Rusii Alexii II cu Voronin. De altfel, în aceasta a constat tot „miezul" vizitei – ca ortodocşilor din Moldova, la care se referă majoritatea alegătorilor, în special de la sate, să le dispară ultimele îndoieli: se poate sau nu se poate de votat cu comuniştii. Mulți aveau astfel de îndoieli. Doar este cunoscut că ei, comuniştii, sunt antihrişti, distrugători de biserici, persecutori ai credincioşilor. Cum poți vota pentru ei? Şi iată argumentul, care va fi mai cu greutate decât „Prietenia" cu mitropolitul". Într-adevăr, cum îi poți vota pe cei care l-au răstignit pe Hristos, i-au deportat în Siberia pe cei mai buni intelectuali şi gospodari basarabeni (cu părere de rău, nu ştiu de ce memoria unor urmaşi ai celor deportați este prea scurtă), ne-au adus la o mizerie spirituală (dar şi materială) fără precedent?! Iată că prin minciună ei încearcă iarăşi să câştige încrederea lui moş Ion. „*Voronin i-a mințit pe comunişti (construind cu fiul său acest capitalism sălbatic – n.n.). Voronin a mințit Constituția. Voronin a mințit Rusia, pe Putin, Medvedev, Transnistria şi pe cetățenii rusofili ai Moldovei. Voronin i-a mințit pe toți cei care au crezut că se va lupta cu corupția. Voronin a mințit biserica ortodoxă. Voronin minte Europa*" – ne spune nouă şi, în special, cititorilor de limbă rusă (dacă-i citesc ziarul) cunoscutul jurnalist şi redactor-şef Dmitri Ciubaşenco într-un articol din ziarul „*Moldavskie vedomosti*". Autorul menționează că Voronin i-a mințit până acum pe toți,

implicând şi biserica în jocul său politic murdar, lucru descris foarte bine de un alt autor, V. Josu: „*Comuniştii moldoveni nu sunt împotrivă de a folosi experiența „bogată" a frontiştilor în problema bisericească. Nu este un secret că animatorii „Mitropoliei Basarabiei" – liderii ppcd – de la bun început nu urmăreau scopuri bisericeşti, dar cele mai mercantile scopuri politice. În ultimul timp, însă, şi preoții recunosc că organizația religioasă dată s-a transformat într-o filială a partidului numit*". Lăsând la o parte unele aspecte discutabile în linii mari, autorul are perfectă dreptate. Mai cu seamă dacă e să ne aducem aminte modul cum Roşca şi Kubreakov au ținut cu tot dinadinsul ca ei să fie autorii unici ai înregistrării Mitropoliei Basarabiei.

Pentru majoritatea esența comunismului este clară. Au mai rămas dintre cei care slujesc regimul (din interes, nu şi din convingere) sau rătăciți şi derutați de propagandă. Dar dacă a mai rămas cineva care mai crede în ideologia comunistă (Voronin a demonstrat prin fapte, nu prin declarații, că de mult nu mai crede), voi încerca să vin cu câteva explicații privind acest fenomen anacronic al secolelor XIX şi XX, bazându-mă pe unele cercetări sociologice efectuate de specialişti în domeniu. „*Comunismul este cel mai înălțător sistem politic, dar numai pe hârtie. Este singurul sistem politic creat, inventat, abstract, singurul sistem care se opune firii naturale a mersului lumii. Este o reacție firească la capitalismul hulpav al acelor vremuri (din jumătatea a doua a secolului XIX, când a fost concepută această ideologie comunistă în mintea bolnavă a lui K. Marx – n.n.). A fost o reacție de apărare menită să contracareze opresiunile societății feudo-capitaliste. Doar că, aşa cum este imposibil exportul democrației în unele state islamice, tot aşa este imposibil să implementezi comunismul lui Marx în fiecare om în parte. Comunismul originar se apropie de mesajul lui Hristos, de scrierile apostolului Pavel. Comunismul originar egalizează în plan*

financiar nu şi valoric. Comunismul originar (strict teoretic) nu reuşeşte implantarea în viața cotidiană, aşa cum poruncile lui Dumnezeu nu pot fi pe deplin respectate. Nu din cauză că unii nu ar vrea să le respecte, ci pur şi simplu există o incompatibilitate profundă între voința lui Dumnezeu şi natura umană, crucea lui Hristos fiind puntea de legătură între cer şi pământ. Comunismul rămâne cea mai frumoasă societate utopică inventată de om şi trebuie să rămână pură teorie". Aceasta ar fi esența acestei ideologii anacronice comuniste, pe cât de frumoasă în varianta sa idealizată, pe atât de înspăimântătoare în varianta realizată de mentorul actualilor comunişti – V.I.Lenin. Deci, dacă e să alegem între comunism şi creştinism, indiscutabil este cazul să alegem creştinismul (nu creştinismul democrat al lui Roşca, care este creştin doar prin formă sau vorbe, nu şi prin esență), care a fost verificat de-a lungul unei perioade de peste 2000 de ani comparativ cu istoria comunismului de doar circa 100 de ani.

Literatura şi Arta, nr. 10.

SUNTEM ÎN FAȚA UNOR ACTE DE MARE TRĂDARE ALE LUI IURIE ROŞCA

„Am născocit pe vremuri o mie de tertipuri/
Ca să apar în lume sub diferite chipuri;/
Când şarpe, când femeie, când pasăre, când țap/
Cu barbă de călugăr şi piele de harap”.
(G. Topârceanu)

Seară de seară pe ecranul propriului post de televiziune (EuTV) apar cei doi „*mohicani*” ai ppcd-ului - Iurii Roşca şi Vladimir Kubreakov asistați de praporşcicii lor. Ambii au schimbat cravatele oranj cu cele de un roşu aprins. Culorile interiorului studioului, de asemenea, sunt predominant roşii. Şi acest lucru vorbeşte despre o schimbare radicală nu numai a concepțiilor, ci şi a comportamentului liderilor rămaşi ai ppcd-ului. În vorbe rămân cei mai, cei mai creştin democrați, cei mai curați, cei mai patrioți (numai că cu o altă noțiune de patrie). În fapte însă astăzi sunt cei mai apropiați, cei mai fideli comuniştilor. Seară de seară, chiar de zeci de ori pe seară apare acel clip despre Roşca urcat pe baricadele mişcării naționale. Seară de seară, ca picătura chinezească, i se inoculează telespectatorului ideea că Roşca a fost la baza tuturor evenimentelor de la ‘90 încoace. El ne declară fariseic că „*de numele ppcd- ului sunt legate toate succesele obținute”.* În primul rând putem spune că toate succesele obținu te de mişcarea națională pot fi atribuite Frontului Popular şi nu ppcd-ului, care se consideră succesorul lui. FPRM şi ppcd sunt două lucruri absolut diferite. Frontul Popular (fără Roşca) a fost părintele Mişcării de Eliberare Națională, iar ppcd – groparul ei. De la 1993, de când în fruntea Frontului a venit I Roşca, de când din cauza lui Frontul a fost părăsit de o bună parte a intelectualității, ppcd-ul metodic a devenit groparul mişcării de

eliberare națională, una din componentele de bază ale artileriei grele de luptă a guvernării contra a tot ce e românesc.

Deunăzi I Roşca, degajat, sigur de sine (cred că aceasta este numai o aparență, în realitate simte şi el că îi fuge pământul de sub picioare, dar cine să-i ajute să cadă mai bine atunci când opoziția este atât de dezbinată). De aceea face tot felul de declarații şi fapte deocheate ca să-şi mențină echilibrul. În monologurile sale interminabile (partenerul său de dialog – Burciusau Praporşcic este doar un decor, un element menit să creeze impresia unui dialog) îngâmfat, satisfăcut de sine, crezându-se buricul pământului, cu aere de atotştiutor, de aprig luptător cu caracatițele corupției (un adevărat Cattani basarabean) cu cei care atentează (*„duşmanii poporului”* preluată din arsenalul stalinist) la „*statalitatea țării*” lui dragi (altă dată cel puțin în declarații altă țară era dragostea lui), cu cei care încearcă să-i critice pe mentorii săi dragi şi frați de baricade (comuniştii) în lupta eroică cu jertfire de sine pe altarul statalității moldoveneşti, un iuda fără principii şi morală, fără un dumnezeu (în suflet nu cel declarat) I Roşca apare (se crede sau aşa doreşte să fie privit de cei de jos, el fiind pe Olimp) ca un mesia pentru această mult pătimită frântură de popor.

Dacă observați, el nu mai face distincție între cele două biserici ortodoxe. Tot mai des în discursurile sale auzim că enoriaşii celor două biserici (într-o declarație anterioară ei ne spuneau că una este a pcrm-ului, şi a doua – a ppcd-ului) constituie cca 90% (luându-i împreună pe enoriaşi ca şi pe tărâmul politic unde ei merg împreună cu comuniştii). La întrebarea secundantului său care partide vor împărți puterea după alegerile din primăvară răspunsul atotştiutorului şi prevăzătorului Roşca a fost „*Vă fac o predicție. În 2001 au fost 4 partide şi blocuri, în 2005 – 3, iar în viitorul parlament vor fi maxim 3 partide politice – pcrm, ppcd. Să vedem cine va fi al treilea partid, dacă va fi”.* Cum vă place, dlor lideri de partide

de opoziție, aspiranți la fotolii din parlament această nonşalanță a acestui intrus, care se crede înşurubat pe veci în jilțul de parlamentar.

„*Guvernul de astăzi este constituit din oameni tineri, competenți, specialişti energici”,* ne luminează profetul. Dacă în an. 1998 guvernul Sturza (atunci când trebuia să plece la Helsinki să negocieze Tratatul de aderare a RM la UE) ar fi avut aceeaşi susținere din partea ppcd-ului cum are guvernul comunist de astăzi ne-am fi aflat în cu totul altă situație, poate chiar în UE. Atunci să ne punem întrebarea: ce rol are acest cal troian în sânul Mişcării Naționale? La întrebarea secundantului despre relațiile ppcd-ului cu vecinii Roşca a ales în primul rând Ucraina (nu România, fiindcă împotriva ei în aceşti 4 ani a luptat cu înverşunare cot la cot cu Voronin). Conform spuselor lui, datorită ajutorului ppcd-ului şi celor 3000 de tineri din generația tânără (până a-l crede, să ne punem întrebarea: mai are el atâția susținători în rândul tinerilor?) aflați la alegeri în calitate de observatori Iuşcenko şi Tâmoşenko se află astăzi la putere. Ca să vezi ce rol important a jucat acest internaționalist oranj în revoluția portocalie ucraineană. Merită aici să contrapunem unele spuse de ale lui. Într-o altă emisiune de la televiziunea sa făcută cu un grup de tineri, Roşca le dezvăluia unele secrete ascultătorilor săi: „*Eu ştiu cum s-a făcut revoluția portocalie în Ucraina. Eu am fost acolo* (făcând aluzie că s-a făcut cu bani din exterior. Să înțelegem că şi el a fost unul dintre mercenari).

I Roşca declară fariseic că ppcd este un partid de opoziție. Să te cruceşti nu alta. Având un vicepreşedinte al Parlamentului, preşedinți de comisie, posturi în ierarhia puterii (chiar preşedintele Voronin se lăuda într-una din emisiunile sale de la postul său TV NIT (observați cât de frățeşte şi-au împărțit eterul aceşti doi lideri înfrățiți), bucurându-se de tot sprijinul organelor de drept, ale ministerelor de resort (interne,

externe, al culturii şi educaţiei etc.), acest ingrat se consideră în opoziţie?

Ei bine, încheiem aici cu perlele roşchiste din interminabilele sale monologuri televizate. Să încercăm să argumentăm duplicitatea lui Iuri Ivanovici prin contrapunerea unor fapte şi pasaje din cuvântările şi articolele sale din perioade istorice (pentru I Roşca) diferite. *„Să-i îndemnăm pe toţi cei care simt româneşte să militeze univoc şi fără compromis pentru introducerea necondiţionată în textul Constituţiei atât a glotonimului „limbă română", cât şi etnonimului „popor român",* ne îndemna odinioară pe noi, cei cu suflul românesc, I Roşca (**v. Ţara, 23 martie 1993**). La ce ne îndeamnă însă astăzi *„Abordarea constructivă a **priorităţilor naţionale** trebuie să-i determine pe toţi actorii politici responsabili să evite tensionarea artificială a situaţiei politice prin specularea sau supralicitarea unor subiecte sensibile, cu mare potenţial conflictual**,** cum ar fi cele de ordin **identitar**, **etnic, lingvistic** sau **religios"** (***I Roşca. Cuvântare la finele Sesiunii de vară a Parlamentului, 2008***). S-a maturizat băiatul, a prins la minte.

„Suntem martorii consolidării pe teritoriul românesc a unei statalităţi numite impropriu „Republica Moldova"... Iată că numele de Basarabia a început să ţipe şi sub condeiele moldovenilor independenţi şi suverani, scrie-şi-ar ei numele pe mormânt, de n-ar mai fi ajuns să-şi bată joc într-un asemenea hal de însăşi fiinţa noastră naţională", îi blestema I Roşca odinioară pe cei care îşi băteau joc de fiinţa noastră naţională (**v. Ţara, 1 iunie 1993**). Să vedem cum cântă acest copt la minte *„statalist al statului moldovenesc"* (ex-antistatalist) într-o cuvântare recentă: *„Stimaţi colegi, Partidul Popular Creştin Democrat este profund angajat în promovarea intereselor naţionale ale ţării şi în continuarea procesului de **construcţie a Republicii Moldova ca stat democratic, funcţional, stabil şi prosper**. Iată de ce îndemnul nostru este să ne conjugăm*

eforturile pentru a demonstra că țara noastră poate fi ***un proiect de succes spre binele cetățenilor ei"*** **(I Roşca. Cuvântare la finele Sesiunii de vară a Parlamentului, 2008)**. Dacă eşti superstiţios, dle-tov. Iuri Ivanovici, nu te temi de propriul blestem? Te va urmări, de-a pururea, propriul blestem, dar şi al celora, pe care i-ai călcat în picioare, le-ai terfelit numele, i-ai băgat înainte de vreme în mormânt (al marelui Poet Grigore Vieru, al cuplului Ion şi Doina Aldea-Teodorovici ş.a.).

„Pentru mine primează subordonarea interesului personal, a hachițelor personale, a propriei sete de mărire interesului colectiv. Acestea ar fi principiile, pe care le-aş pune în capul activității mele în postul de preşedinte al FPCD, dacă voi fi ales" (**Țara, 25 septembrie 1992**). Ei şi ce s-a întâmplat în realitate fiind ales pe viață în postul multjinduit: atât de bine şi-a subordonat interesul personal interesului național, încât, fără vrerea sa, s-a căpătuit cu proprietăți de milioane de euro atunci când marea majoritate a populației se bălăceşte într-o sărăcie lucie. Atât de mult s-a luptat cu hachițele personale, cu propria sete de mărire, încât astăzi i-a eliminat din ppcd pe toți cei care nu gândeau ca el, şi-a creat un cult al personalității (de ex. pe site-ul agenției sale GP Flux este plasată o întrebare „*Care este rolul liderului în partid*?" la care noi trebuie să răspundem. Lenin era mai modest. Cel puțin în vorbe el considera primordial rolul maselor nu al liderului), alimentând tendințele lacheilor de preamărire a liderului (îți provoacă greață declarațiile care se aud în emisiunile lacheilor de la postul EuTV că Roşca este fondatorul mişcării de eliberare națională, este cel mai mare patriot, cel mai mare jurnalist, publicist şi politician, cunoscut în întreaga lume etc.).

„*Cazul Ilaşcu dă o lecție de românism celor aflați în afara zidurilor închisorii* (se vede că nu prea ai învățat această lecție dacă ai ajuns acolo unde ai ajuns, dle-tov. Iuri Ivanovici). *Ne-ar fi ruşine de el şi de ceilalți ca el* (chiar vă e ruşine?).

Fapta celor cinci este ca o palmă pentru conformiştii şi conjuncturiştii de azi (chiar ai nimerit-o, bădie, cel mai mare conformist şi conjuncturist devenind chiar d-ta, Iuri Ivanovici). *Este o lecţie magistrală dată politicaştrilor chişinăueni care îşi drapează laşitatea cu raţiuni de ordin electoral şi realism politic. Un soi de realism care se mulează în cel mai josnic mod de micimea doctrinei oficiale despre o „independenţă reală a Republicii Moldova. ” „Orice român din stânga Prutului începe să se dumirească „Vasăzică acolo este ţara mea”. Altminteri cine s-ar sacrifica pentru o ţară vecină”* (**I Roşca. Ţara. 27 iulie 1993**). Atunci care este raţiunea de ordin electoral şi politic a dvoastră astăzi, dle-tov. Iuri Ivanovici? Ce reprezintă, în realitate, acest ***„proiect de succes*** **(consolidarea statului Republica Moldova şi a moldovenismului – n.n.)** ***spre binele cetăţenilor ei”*** **atât de îndrăgit şi susţinut de d-ta, dle-tov. Iuri Ivanovici***?* **O ordinară minciună electorală, tov. Iuri Ivanovici. Ceva e putred în Danemarca noastră.** Pare absurd, însă dacă luăm în consideraţie realităţile de astăzi, găseşti şi explicaţiile acestui cameleonism voroşchist. Ambii au fost la începuturi antistatalişti (au luptat cu înverşunare împotriva statului şi poporului moldovenesc) şi ambii au devenit mai apoi cei mai înverşunaţi adepţi ai statului Republica Moldova şi ai poporului moldovenesc. Care este explicaţia acestei metamorfoze? „*Enteresul (*personal – n.n.) *şi iar enteresul*”, cum ar spune Ion Luca Caragiale. Restul sunt vorbe goale, braşoave electorale pentru cei creduli.

Este foarte clar pentru toţi cei care gândesc şi cu capul, nu numai cu inima sau cu altceva. Suntem în faţa unui mare act de trădare a lui I Roşca. El a trădat aşteptările sutelor de mii de oameni care s-au aflat la începuturi pe baricadele Mişcării de Eliberare Naţională, care au crezut sincer în declaraţiile şi promisiunile unui viitor luminos al acestei frânturi de popor alături de Ţara-Mamă în marea familie europeană. Roşca i-a

trădat pe profesorii creştin-democraţi, care în ultimii patru ani s-au coborât pe una din cele mai joase trepte ale societăţii după cota de salarizare (salariul fiind la nivelul minimului de existenţă (stabilit tot de ei – coaliţia roşie – oranj aflată la guvernare, în realitate fiind mai mare). Roşca i-a trădat pe bieţii ţărani cu „*Cartelul său Ţărănesc*", care a fost doar un mijloc de redirecţionare a diferitelor fonduri destinate ţăranilor în buzunarul său (prea încăpător, de altfel) şi ale camarilei sale. Câţi ţărani (măcar din satele unde ppcd a avut primari) s-au bucurat de susţinere şi astăzi au ieşit învingători în lupta contra sărăciei de la sate? Se spune că veşnicia s-a născut la ţară, însă tot la ţară s-a născut şi sărăcia (cel puţin în acest colţ de ţară pre nume „*Republica Moldova*"). Roşca a trădat tânăra şi atât de devotata „*Noua Generaţie*" (aduceţi-vă aminte cum au stat ei în corturi timp de o lună de zile păzind cu sfinţenie „*orăşelul libertăţii"* creat chiar în centrul capitalei). Orce ar îndruga ei acum însă, tocmai ei împreună cu acoliţii lor de guvernare – comuniştii – au scos din şcoală Istoria Românilor, au limitat utilizarea limbii române, promovând denumirile improprii de "*limbă moldovenească*" şi de "*popor moldovenesc*". Cu burse mizere, fără nici o speranţă de angajare în câmpul muncii aici acasă tinerii studioşi pleacă masiv în ţările Europei doar în calitate de salahori sau culegători de fructe, compromiţând serios studiile. Graţie conducerii roşie-oranj au fost ridicate tot felul de obstacole în faţa celor care au dorit să-şi facă studiile în Ţară. Roşca a trădat creştin democraţia europeană (am cunoscut un foarte bun profesor român din Franţa, Alexandre Herlea, un foarte bun patriot român, fost ministru al Integrării României în Uniunea Europeană (1996-1999), fost vicepreşedinte al Internaţionalei CreştinDemocrate Europene (1998-2001), care a crezut sincer în ppcd, susţinând prin legăturile sale admiterea lui în această prestigioasă organizaţie internaţională (de menţionat că creştindemocraţia nu a făcut niciodată coaliţie cu stânga europeană, care, printre altele, nu

este atât de roşie ca la noi. I Roşca a făcut acest lucru), cu care fapt jonglează atât de abil astăzi Roşca). Roşca i-a trădat pe „*medicii creştindemocraţi*", pe „*doamnele creştindemocrate*" pe *„juriştii creştindemocraţi",* pe *„jurnaliştii creştindemocraţi"* (ţi se face greaţă când auzi din gura lui atâtea noţiuni aberante. Aşi continua în acelaş sens cu noţiuni de: *„hoţi creştindemocraţi", „lichele creştindemocrate"* etc. Cat de mult a beştelit Roşca această frumoasă noţiune de creştin democraţie). Iu. Roşca îi va trăda pe „*ucrainenii creştindemocraţi", „bulgarii creştindemocraţi", „romii creştindemocraţi"* – noţiuni noi apărute în actuala campanie electorală. Atunci când practic nu au mai rămas „*creştindemocraţi români"* pentru bărcuţa naufragiată ppcd-stă şi aceste iluzorii creaturi ar putea fi nişte colaci de salvare. Ca şi în cazul unui businessman: banul nu are miros.

În final să încercăm să punctăm câteva elemente cheie ale portretului acestui mare trădător.

1. Având tribuna sa (graţie prostiei democraţilor atât de dezbinaţi) I Roşca şi-a creat personal şi cu concursul mercenarilor săi o alură de mare patriot, care a stat la baza Mişcării de eliberare Naţională (de ce nu ar face acest lucru când este totalmente lipsit de scrupule). Este oare aşa, moş Ioane? Exemplele prezentate mai sus demonstrează tocmai contrariul.

2. I Roşca şi-a creat o alură de creştindemocrat doctrinar convins. Să fie oare aşa? Faptele lui demonstrează tocmai contrariul. **În primul rând**: a te considera cel mai mare creştin democrat şi a face coaliţie cu cei care pe parcursul istoriei lor tot timpul au luptat cu biserica, i-au deportat în Siberia pe cei care credeau şi îl slujeau pe Dumnezeu (generaţia mai în vârstă mai ţine minte deportările din 1941, 1949, 1953), au distrus bisericile sau le-au transformat în grajduri, depozite, cluburi, sunt lucruri absolut incompatibile. **În rândul al doilea:** credinţa se implantează prin educaţie în familie sau în şcoală.

Deoarece în şcoală în perioada tinereții lui Roşca acest lucru era strict interzis (dimpotrivă, se făcea o propagandă acerbă ateistă), iar în familia sa a fost exclusă deoarece tatăl său se afla cu trup şi suflet în slujba antihriştilor veniți după 1940, ajungând pe scara ierarhiei până la postul de primsecretar al comitetului raional de partid (pe vremuri acesta era cu pâinea şi cuțitul, un fel de baron la nivel local, era atotputernicul), atunci de unde acest bastard al perioadei de tranziție să aibă în inimă şi în suflet credința creştină, nu numai declarată şi demonstrată pe față, dar şi implantată în inimă şi în suflet. Atunci cine este totuşi I Roşca sub aspectul curățeniei sufleteşti?

3. I Roşca şi-a creat o alură de om cu mâinile curate, de mare luptător cu caracatița corupției. Să fie aşa oare? L-aş mai fi crezut dacă după o perioadă de cca 20 de ani, practic fără activități profesionale (că şi Lenin a fost revoluționar de profesie), ar fi existat doar în baza salariului său de deputat (chiar dacă este cu mult mai mare decât al lui moş Ion sau al unui profesor şcolar sau universitar). Dar de pe ce bani atunci s-a căpătuit cu tot felul de imobile, tipografii, posturi de televiziune, ziare ş.m.a. Pe ce bani dacă este atât de cinstit şi curat ca lacrima? Cum crezi, moş Ioane, este posibil oare să iubeşti plăcerile trupeşti şi în acelaşi timp să rămâi virgină? Este foarte clar că „*marele luptător cu mâinile curate*” contra corupției, I Roşca, nu există, obiectiv nu poate exista. Atunci care-i concluzia, moş Ioane: cine este I Roşca sub aspectul “mâinilor curate”? În finalul finalului îi îndemn pe cei care îi mai sunt credincioşi acestui idol fals (dacă mai sunt dintre aceştia). Dați-i voie să-şi ocupe locul bine meritat la gunoiştea istoriei după alegerile din aprilie. Nu-i mai acorda, moş Ioane, susținere. V-a demonstrat de atâtea ori cum o foloseşte mai apoi.

Literatura şi Arta nr. Nr.9, 2009

MINCIUNI ELECTORALE ALE COALIȚIEI ROŞII-ORANJ

„Națiune, nu dormi!
Frunțile înguste se-ngrămădesc la rampă”
(Machiavelisme)

Recent, pentru majoritatea concurenților electorali a demarat oficial perioada electorală. Pentru comuniști şi acoliții lor ppcd-şti această perioadă a început cu cel puțin un an în urmă. La atacurile imperiului mediatic al lui Roşca, presa democrată, cum este şi natural, răspunde în mod adecvat, aducând argumente forte privind necurățenia morală a lui Roşca. Acordându-i însă prea multă atenție acestui cățel şi haitei lui, puşi bine pe lătrat, s-a uitat totalmente de lupul care-şi face nestingherit treaba în turmă (turma electorală, cum o consideră ei). Dacă ar considera-o altfel, n-ar veni cu astfel de gogomănii în programul lor electoral. Cred că nu întâmplător am găsit simultan în cutia poştală o ediție specială a ziarului lor „*Kommunist*” cu antetul „Republica, puterea poporului, socialism” şi primul buletin electoral al ppcd-ului cu moto-ul „*FAPTE concrete – REZULTATE concrete*” (cunoscându-i maniera lui Roşca, să fim siguri că vor fi editate multe numere ale acestui buletin. Sunt băiți descurcăreți şi cu bani. Timp de vreo două luni vor avea de furcă dereticătoarele blocurilor locative cu strângerea acestei maculaturi). Coaliția roş-oranj, după cum le-a fost înțelegerea, merg în alegeri mână în mână. Armonie completă a celor două extreme, dacă e să credem că la baza lor se află doctrinele comunistă şi creştin-democrată. Chiar şi manierele promovării imaginii lor în campania electorală sunt aceleaşi. Un ziar cu simbolul antihriştilor – secera şi ciocanul, plasată pe un fond roşu-aprins, şi un altul cu crucea lui Ştefan cel Mare profanată de ppcd-şti, plasată pe un fon portocaliu. Ambele sunt pline de aberații, pe care nu ştiu

dacă mai sunt din cei care să le creadă. Voi încerca să vin cu unele comentarii la gogoşile electorale tipărite în aceste ediţii speciale. Voi începe cu ziarul Kommunist. Chiar pe prima pagină este plasat un titlu cu litere de o şchioapă: „*Să construim împreună Moldova Europeană*". O intenţie nobilă, însă dacă luăm în seamă ceea ce au făcut comuniştii timp de 8 ani în această direcţie (n-au catadicsit să depună măcar o cerere de aderare la Uniunea Europeană, o simplă cerere), este foarte clar că sunt nişte minciuni electorale. Cetăţenii noştri vor continua să părăsească acest rai comunist, căutându-şi alte surse de existenţă. În ţările Europei ei vor continua să fie tratați ca oameni de mâna a treia, fiindcă conducerea comunistă de la Chişinău timp de 8 ani nu a catadicsit să intervină mai hotărât pe lângă guvernele ţărilor în care numărul emigranţilor moldoveni este mare, pentru a le atribui conaţionalilor noştri o elementară protecţie socială. Un alt titlu pompos: „*Moldova 2009-2013 – un proiect al Moldovei sociale*". Da, chiar i-am crezut. În perioada 2001-2008 ei au terminat cu sărăcia prin tot felul de programe SCERS, Satul Moldovenesc ş.a. astfel că în 2009 am ajuns să trăim într-un adevărat rai comunist. Moş Ioane, mata simţi cât de fericit eşti? Ai căpătat acea linişte sufletească, făgăduită de comunişti pe parcursul a 8 ani? Întreg ziarul este împărţit în două părţi distincte: starea „*catastrofală*" de până la era lor (adică până la 2001, de parcă până atunci nu tot comuniştii lor au fost la putere) şi raiul comunist din era lor (adică perioada 2001-2009). În abundenţă sunt prezentate tot felul de date care vin (în opinia lor) să confirme cât de buni au fost ei la guvernare. Ei nu se limitează la creşteri de câteva procente, cum se procedează în lumea civilizată, ci promit creşteri de la 5 la 12 ori la toate capitolele. În realitate aceste date au scopul de a-l buimăci pe moş Ion cu avalanşa de cifre, în mare parte incorecte, neraportate la contextul realităţilor diferite de atunci şi de astăzi: salarii, pensii şi burse mai mari, dar cu mult sub cele europene, şi la preţuri (în special la

produse alimentare) deseori mai mari ca cele europene. „În conformitate cu angajamentele luate (în campania electorală precedentă– n.n.) către a. 2009 salariul mediu pe economie a crescut până la 300 dolari, adică cca 3200 lei”. Nu este aceasta o minciună electorală? „*Dacă în a. 2001 diferența în veniturile a 20% dintre cei mai săraci şi cei mai bogați reprezenta 11,4, atunci astăzi s-a redus de două ori*”. Face să-i credem atunci când ştim că în această perioadă feciorașul său Oleg a devenit miliardar (în Euro), cel mai bogat om în Republica Moldova sau al doilea (tot un drac)? Într-o țară, în care se construieşte socialismul (aşa declară comuniştii), este oare posibil ca numai în cca 10 ani să devii miliardar, plătind cinstit impozitele? Nici în Suedia, unde este deja construit un socialism veritabil şi unde se plătesc impozite pe venit de până la 40%, nu este posibil. Nici într-un capitalism normal nu e posibil acest lucru. Familia Rotshild ş.a. au devenit miliardare pe parcursul a câtorva generații. „*Salariul profesorilor s-a mărit de 12 ori???*(de unde de 12 ori, dacă conform propriei diagrame prezentate în a. 2000 era de 248 de lei, iar în 2008 – de 1652 de lei (şi acela împreună cu suplimentul de la studiile prin contract (chastnye lavoc’ki, cum a numit preşedintele Voronin Universitățile de stat, care încearcă să supraviețuiască atunci când alocațiile de la buget sunt mizere), adică de aproximativ 6 ori ca mărime, nu şi ca putere de cumpărare). Drept că în acest caz ei folosesc un truc electoral. Prezintă salariul de 3140 de lei, care va fi (dar va fi el – asta-i întrebarea?) în a. 2009. Observați, dacă e să-i credem, în 2009 noi, profesorii, vom fi de 2 ori mai bogați. Cât de real este? Ce minuni se aşteaptă în economia moldovenească în 2009 ca să se întâmple acest lucru, atunci când, conform datelor lor, în 2008, care a fost un an de succes, salariul profesorilor s-a mărit cu doar 300 de lei (dacă e să credem datelor lor)? Nu este şi aceasta o minciună electorală crasă? Să ne amintim că în 2005 ei făgăduiau profesorilor către anul 2009 un salariu de 300 de Euro (adică peste 4000 de lei, în

realitate salariul tarifar de la stat al unui profesor universitar, doctor habilitat, este de 990 de lei, adică cca 70 de Euro). Dar chiar dacă ar fi acest salariu de 4000 de lei, este oare salariul pe care-l merită un profesor care-şi „usucă minţile" cu elevii şi studenţii de astăzi, parte din ei foarte slab pregătiţi (din diverse motive: lipsa profesorilor de şcoală, lipsa părinţilor de acasă, duşi la munci peste hotare etc.). Lucram zilele trecute asupra unui proiect european, având ca parteneri colegi din România, Franţa şi Marea Britanie. Fiind fixat un salariu de 250 de Euro/zi (conform Programului respectiv), colegul din Marea Britanie a declarat că salariul său este de 400Euro/zi şi rectorul său ar putea să nu-i semneze declaraţia de intenţie. Vedeţi, tovarăşilor comunişti, că salariul lunar al unui profesor basarabean este de 4-5 ori mai mic decât salariul zilnic al profesorului din Marea Britanie? Chiar şi în România, atât de detestată de tov. Voronin, salariul profesorului universitar este de peste 1000 Euro pe lună. Despre care rai comunist ne mai vorbiţi atunci, tov. Voronin? Aceleaşi enormităţi le găsim şi la alte compartimente. Găsisem undeva o informaţie că învăţământul universitar în România va fi finanţat din fondurile româneşti şi cele europene pe perioada 2009 – 2013 cu cca 3 mlrd de Euro. Finanţarea anuală fiind în medie de cca 600 mln de Euro sau peste 8 mlrd lei moldoveneşti (numai învăţământul superior). În Republica Moldova în 2009, pentru întreg învăţământul (peste 1200 şcoli şi licee, zeci de colegii şi universităţi), va fi de cca 240 mln de lei (de unde au luat comuniştii că în 2008 cheltuielile în învăţământ au fost de 5178 mln de lei??? Din pod). Despre care dublare de salarii, pensii şi burse, finanţarea învăţământului superior poate fi vorba? Conform comuniştilor, „*...Veniturile populaţiei au crescut de la 241 lei în 2001, care acopereau doar 50% din coşul minim de consum, la 1215 de lei, care depăşeşte deja coşul de consum*". Braşoave electorale. Dacă astăzi plata pentru căldură în apartament costă în medie cca 600-700 de lei, plata pentru

electricitate – în jurul a 100 de lei, gazul – 30-40 de lei, telefonul 24 de lei, întreţinerea unui copil în şcoală – cca 300-400 de lei lunar, nemaivorbind despre cheltuielile la alimente, preţul cărora este mai mare decât în apus. Dacă preţul la o garsonieră (pentru tineri) de cca 2500$ (în a. 2001) a crescut astăzi până la 30000$, adică de peste 10 ori, atunci despre care grijă părintească faţă de destinele tineretului (înafară de tot felul de declaraţii pompoase cum ar fi *„Anul Tineretului”, „Totul pentru generaţia tânără”* etc.*)* mai putem vorbi. Cu un astfel de venit de 1215 lei se poate de trăit, dle-tov „preşedinte de ţară” şi prin cumul preşedinte de partid comunist? Mai coborâţi-vă, dlor-tov. aristocraţi guvernanţi, din foişoare şi mai vedeţi cum se descurcă omul simplu cu un aşa venit. *„670 de sate au fost gazificate, toată ţara a fost telefonizată* (prostii), *internetul a venit în fiecare şcoală* (braşoave), *construirea şi renovarea drumurilor ţării* (stimaţi automobilişti, spuneţi-mi care drumuri noi au fost construite în afară de cel care duce direct la vila preşedintelui? Practic toate drumurile Republicii sunt într-o stare puţin spus deplorabilă) *conduc la lărgirea posibilităţilor infrastructurii ţării”*. Ce braşoave! Câte întreprinderi industriale noi au fost deschise pe parcursul acestor 8 ani de guvernare comunistă? Câte colhozuri înfloritoare dotate cu tehnică (MTS-uri) au fost formate după cum promiteau comuniştii în campaniile electorale precedente? Unde e salariul mediu de 300 $ făgăduit de Voronin la alegerile trecute?

În politica externă *„Rezultatele obţinute în sfera social-economică au fost însoţite de o activitate politică externă fără precedent* (Ca să vezi! Probabil, înrăutăţirea relaţiilor cu România este acel succes fără precedent al comuniştilor)... *Astăzi relaţiile cu Rusia sunt fructuoase ca niciodată* (cine atunci este agentul Moscovei, tov. Iurii Ivanovici). *RM dezvoltă o politică integraţionistă activă cu CSI. Au fost semnate şi implementate peste 150 de documente*

(şi ce folos? Ne-a luat apărarea cineva în recentul război al vinului cu Rusia sau în criza gazelor?). *Din a. 2002 RM merge hotărâtă spre integrarea europeană* (de ce dar astăzi, peste 7 ani, suntem mai departe de Europa decât la 2002? Minciuni electorale)". Din declarațiile pe care le aude cu nemiluita din gurile mai marilor zilei de la tribunele oficiale şi de la cele improvizate, moş Ion înțelege una: în aceşti opt ani de guvernare comunistă a fost adus raiul în acest colț de țară ("*Republica Moldova este primul stat din tot Estul şi Centrul Europei, în care comuniştii nereformați vin la putere şi, practic, vor controla toate pârghiile puterii...*"(Nestor Ratesh, Radio Europa Liberă/Libertatea, 28.02.2001), *chiar dacă nu prea are ce mânca, nu prea are cu ce se încălzi* (puterea de cumpărare a pensiei „*mărite*" (cum declară comuniştii) este de vreo trei ori mai mică decât era cu câțiva ani în urmă). Comuniştii se laudă cu numărul mare de Programe şi Strategii elaborate. Este acesta un indicator? Printr-un decret prezidențial, în 2005 a fost creat Consiliului Național pentru Dezvoltare durabilă şi Reducere a Sărăciei (CNDRS). Preşedintele acestui consiliu este şeful statului, iar în calitate de vicepreşedinți au fost numiți Marian Lupu şi Vasile Tarlev. Ce s-a ales din această Strategie de Creştere Economică şi Reducere a Sărăciei (SCERS)? Sărăcia a fost combătută şi noi am devenit spre sfârşitul mandatului de guvernare a comuniştilor mai bogați?

Realitatea este cu totul alta. Plecați peste hotare: în 2001 erau circa 175 mii oameni (date oficiale), iar în 2009 s-a ajuns la peste un milion de oameni implicați în migrația fluctuantă a muncii. Deficitul balanței comerciale externe: în 2001 era de 326,7 milioane de dolari SUA şi a crescut până peste 2 miliarde 750 milioane în 2008. Populația ocupată: în 2001 aveau loc de muncă în Moldova 1,5 milioane de oameni, iar acum numărul lor a scăzut până aproape la 1,3 milioane. Averea liderului comunist Vladimir Voronin este estimată la

peste un miliard de dolari. Oleg Voronin este preşedintele Consiliului de Administrație al băncii FinComBank din Chişinău. El mai deține importante firme de construcții, transport şi de comercializare a zahărului.

Să încercăm să analizăm celălalt rai construit timp de 4 ani de o altă componentă a coaliției roş-oranj de guvernare – ppcd. Iu. Roşca, ca şi mentorul său, se laudă cu marile succese în construcția drumurilor, şcolilor, grădinițelor, spitalelor etc. Buletinele sale (am citit deja 2 din ele) abundă de tot soiul de aşa-numite fapte ale ppcd. Se observă cu ochiul liber că toate aceste "*fapte roşchiste*" sunt nişte gogoşi electorale. De exemplu, Roşca ne spune că „...*ppcd a promovat 7 proiecte finanțate din fonduri europene în sumă totală de 1410000 de Euro* (în medie câte 200 mii Euro proiectul)... *Echipa ppcd are deja pregătite alte 8 proiecte mari cu finanțare din fonduri europene în sumă de peste 10 mln Euro*"(adică în medie câte 1,25 mln de Euro). Braşoave. În primul rând, având o anumită experiență în domeniul scrierii proiectelor internaționale, nu este uşor să obții sume atât de mari. În rândul doi, de ce n-au adus atâția bani până acum, până la alegerile curente? Întreaga hartă a RM este împestrițată cu inimile roşchiste (sigla electorală a ppcd), creându-se impresia că întreaga Republică a fost reconstruită, renovată, deservită de ppcd (nici pcrm nu are atâtea rezultate). În primul rând, sumele aşa-numitor proiecte realizate sunt extreme de umflate. În rândul doi, pcrm şi ppcd au împărțit frățeşte banii alocați de guvern bugetelor locale, direcționându-i, în mare parte, în localitățile cu primari din partea pcrm sau ppcd, condamnând restul localităților la mizerie. Ei au fost cu pâinea şi cuțitul. Pe Iurii Ivanovici îl auzim seara de seară la postul său de televiziune EuTv lăudând guvernarea comunistă pentru succesele obținute în anii de guvernare: salarii şi pensii date la timp, mai pe scurt, un adevărat rai comunist. Nu ştiu de ce însă Republica Moldova mai rămâne cel mai sărac stat din Europa (recunoscut într-o

seară şi de Iurii Ivanovici, atunci când lăuda succesele comuniştilor). Nu ştie de ce sutele de mii de cetăţeni ai RM (cea mai productivă pătură) fug unde îi duc ochii de acest rai comunist, lăsând acasă familii înjumătăţite sau chiar copii orfani cu părinţi vii? Într-un mod cu totul cinic buletinele lui Roşca abundă de pasaje din biblie. "*Cei ce au crezut în Dumnezeu, să caute să fie cei dintâi în fapte bune. Iată ce este bine şi de folos pentru oameni*". "*A face fapte concrete în folosul oamenilor – a fost principiul ppcd în această legislatură*" – a declarat în raportul său în faţa alegătorilor Iu. Roşca. Trădarea intereselor naţionale, scoaterea istoriei românilor şi denumirii limbii române din şcoli, susţinerea tacită a atacurilor guvernanţilor împotriva României – astea să fie faptele bune ale dlor-tov. Iurii Ivanovici, Vladimir Kubreakov, Secăreanu, Burciu şi alţi "creştini democraţi"? Cu credinţă în Dumnezeu l-aţi hărţuit pe timidul şi firavul Mare poet Grigore Vieru? Cu credinţă în Dumnezeu aţi atacat metodic toţi aceşti 4 ani valorile acestei frânturi de neam din acest colţ de ţară năpăstuit de sărăcie şi nevoi? Un alt pasaj din biblie scris cu litere de o şchioapă: "Ce faptă aţi făcut? Eu vin curând şi răsplata mea este cu mine, ca să dau fiecăruia după fapta lui". Da, tov. Iurii Ivanovici şi acoliţii tăi. Veţi primi răsplata binemeritată a Domnului: pentru răsturnarea guvernului Sturza în 1998, fapt ce a zădărnicit semnarea de către Republica Moldova a Protocolului de Aderare la Uniunea Europeană (poate astăzi am fi fost împreună cu surorile noastre de urss, Ţările Baltice, şi cu România în UE); pentru distrugerea celui mai naţional partid – frontul popular; pentru moartea cuplului Ion şi Aldea-Teodorovici, hărţuiţi şi ei în timpul vieţii de voi; pentru moartea Marelui Poet naţional Grigore Vieru. Pentru toate veţi plăti în timpul cel mai apropiat, atunci când nu veţi mai avea umbrelă parlamentară şi comunistă.

Literatura şi Arta, nr.7, 2009

FALŞII AMICI AI MIŞCĂRII DE ELIBERARE NAȚIONALĂ

„Politica, zic unii, un drum cotit, cât mai cotit.
Admit, dar care totuşi trebuie să ducă undeva”
(N. Iorga)

Soarta acestui colț de țară pe nume Basarabia a fost foarte zbuciumată, în special după raptul din 1812. Sub ciubota muscalului basarabeanul mai mult a gemut în tăcere, ducând tot greul corvoadelor legate de interminabilele războaie ruso-turce de *„eliberare a creştinilor de sub jugul necredincioşilor”*. Revenit la sânul Patriei-mame pe parcursul doar a cca 20 de ani el şi-a mai revenit puțin, s-a mai ridicat în picioare. Invazia sovietică de la 1940 iarăşi l-a pus în genunchi. Trecut prin foc şi prin sabie, prin deportări şi foamete organizată, prin sclavia kolhoznică, decapitat de floarea națiunii – intelectualitatea, deznaționalizat, ateitizat diabolic de ideologia comunistă basarabeanul iarăşi s-a închis în sine, gemând mai mult în tăcere (cu mici excepții). Cu toate acestea basarabenii nu şi-au uitat nici pe o clipă originea, nu a pierit la ei dragostea de neam, dorința de revenire la firesc – a fi alături de frații lor de sânge. Primele simptome de revoltă a basarabeanului au apărut chiar prin anii 50, dăinuind în timp până prin anii 90 (să ne aducem aminte de revoltele timide ale intelectualității basarabene împotriva moldovenizării acerbe promovată de regimul bodiulist în anii 70, de ieşirea impulsivă în apărarea limbii române a regretatului matematician Petre Osmătescu la una din şedințele Uniunii Scriitorilor din a. 1964, de mişcarea grupului Şoltoianu împotriva regimului sovietic). Spre sfârşitul anilor 90 grație dezghețului gorbaciovist această durere închisă pe o perioadă de cca 50 de ani a răbufnit. Una dintre cele mai

importante mişcări din această perioadă rămâne cenaclul „*Alexe Mateevici*” condus de Anatol Şalaru, care a avut un rol deosebit de important în trezirea conştiinţei naţionale, revenirea la valorile naţionale şi culturale, necunoscute de generaţia de după 1940 (ţin minte cu lux de amănunte serbarea Crăciunului pe data de 24 decembrie 1987 la estrada „*Lumina*” unde sub conducerea lui Anatol Şalaru şi farmecul ansamblului „*Tălăncuţa*” a surorilor Osoianu şi a altor artişti am savurat timp de cca 6 ore stând în picioare în frig acele clipe de înaltă revelaţie ascultând minunatele colinde de Crăciun, necunoscute până atunci de mine). De la câteva zeci de persoane adunate în parcul Puşkin (astăzi „*Ştefan cel Mare”*), mai apoi câteva sute adunate la estrada „*Lumina”*, câteva mii adunate la „*Teatrul Verde”* mişcarea de zeci şi sute de mii de oameni a ieşit în stradă, ocupând piaţa centrală a Chişinăului culminând cu Marea Adunare Naţională de la 31 august 1989 a celor peste 700 de mii de români treziţi la realitate. Acest lanţ de mişcări populare s-au fructificat cu constituirea la 3 iunie 1988 în memorabila Sala Mare a Uniunii Scriitorilor a Mişcării Democratice pentru Restructurare – Frontul Popular. Zilele trecute s-au împlinit 20 de ani de la această dată memorabilă sărbătorită, sărbătorită prin două manifestări de masă. O manifestare comemorativă a acestei zile importante pentru Mişcarea de Eliberare Naţională, organizată de Forul Democrat al Românilor din Moldova, o manifestare de suflet, a avut loc în Sala Mare a Uniunii Scriitorilor, puţin încăpătoare, cam obscură, însă mult mai confortabilă în plan psihologic prin faptul că ea a fost locul de unde a pornit această Mişcare, s-a constituit prin semnarea actului respectiv şi s-a menţinut în timp în această perioadă până astăzi prin diverse manifestări culturale şi de suflet. Spre deosebire de festivitatea de la palat aici au fost invitaţi cei care au fost la baza constituirii Mişcării,

cărora li s-a dat în primul rând cuvântul. Cu durere în suflet comenta Dl Ion Hadârcă – primul preşedinte al Frontului Popular faptul neinvitării sale la congresul lui Roşca. Dl Anatol Şalaru, care a făcut atât de mult la faza iniţială de trezire a maselor, a vorbit foarte frumos despre *„fenomenul Chirtoacă”* atât de încolţit de mai marii zilei, însă în opinia mea se greşeşte amarnic fiind împotriva creării unei singure liste electorale a democraţilor. Şansele de victorie în viitoarele alegeri sunt doar la participarea opoziţiei cu o singură listă electorală, fapt menţionat şi de călărăşeanul Sergiu Cojocaru în stilul care-l caracterizează.

În stilul său consecvent Iurie Roşca a fost primul care a sărbătorit această dată la congresul partidului său (sau ceea ce a mai rămas din p.p.c.d. – frontul popular de odinioară) desfăşurat în somptuoasa sală a Palatului Naţional (Forului Democrat al Românilor în repetate rânduri i-au fost refuzate locaşuri chiar mai puţin somptuoase) în prezenţa a cca 2400 de membri de partid (or mai fi rămas oare atâţia membri credincioşi lui Roşca? Dacă da atunci mii jale de ei) şi a 150 de invitaţi (reprezentanţi ai partidelor creştin-democrate europene, ale misiunilor diplomatice – călit într-o activitate politică de cca 20 de ani Iurie Roşca ştie, şi încă îi reuşeşte să arunce praf în ochi, să fie credibil în faţa unora din afară şi mai puţin în interior). În stilul său nonşalant prin declaraţia finală Iu. Roşca ne cheamă să-l votăm în a. 2009 şi el (împreună cu Voronin şi Diacov) va *„duce la bun sfârşit reformele democratice şi economice* (începutul acestor reforme economice moş Ioane îl simţim deja pe pielea proprie prin creşterea galopantă a preţurilor la cele mai necesare produse (unele au crescut doar în ultimul an de 2-3 ori, salariul şi pensiile rămânând practic aceleaşi (cu mici excepţii)) *de asemenea atingerea sarcinilor strategice de intrare în NATO şi UE* (cum au făcut-o în ultimii

4 ani?)". Pentru a-şi ridica în valoare meritul său (care a lipsit cu desăvârşire la momentul constituirii Mişcării Democratice – Frontul Popular) Roşca nu ia invitat la congres nici pe unul din cei care au stat la baza constituirii Mişcării – pe fondatorul cenaclului „*Alexe Mateevici"* Anatol Şalaru, pe primul preşedinte al Frontului Popular Dl Ion Hadârcă, pe preşedintele FP Dl Mircea Druc, pe Dnii Andrei Vartic, acad. Ion Dediu ş.m.a. Voi încerca să comentez cu cuvinte proprii dar şi cu ale altor observatori spusele lui Roşca la acest congres festiv. „*Am rămas întotdeauna fideli idealurilor noastre. Am servit cu dragoste şi dedicaţie valorile naţionale şi democratice*". Doamne, cât fals. Mai este oare cineva care crede în aceste baliverne. Dacă da, atunci, sincer, mii jale de ei. „*Noi suntem succesorul legal al Frontului Popular...*(dar nu şi spiritual n.n.*"*...Da, într-un mod fraudulos deja de peste 15 ani sunteţi la cârmă. Fondatorii Frontului Popular nu şi-au închipuit nici pentru o clipă că ceea ce ei au creat, punând pe altar securitatea personală, iar unii – şi viaţa, va deveni ppcd-ul de astăzi – un antipod al Frontului Popular de odinioară. „*Am respins întotdeauna populismul. Dar nu ne-am abătut niciodată de la calea noastră"* (chiar aşa să fie, dar unde mai este lozinca de altă dată a ppcd "*unirea cu ţara*", unde este ziarul "*Ţara*" cu sigla lui – harta României Mari? "*Am obţinut oficializarea Limbii de Stat şi a Alfabetului Latin, am redescoperit istoria şi cultura noastră, am redobândit Tricolorul, am cucerit mai întâi Suveranitatea şi apoi Independenţa!"*. Chiar aşa să fi fost? Toate cele enumerate au fost obţinute de alţii aflaţi în fruntea mişcării, pe care dl Roşca nu ia nominalizat pentru a nu împărţi laurii cu altcineva. Dimpotrivă pe parcursul aflării ppcd la putere (coaliţia roş-oranj) am pierdut istoria românilor (înlocuită în instituţii preuniversitare cu un surogat de istorie integrată), suntem pe cale de a pierde limba română (dacă roş-

oranjii îşi vor pune în aplicare planul diabolic de înlocuire din toamnă a limbii române cu limba moldovenească, care va conduce la schilodirea spirituală a tinerei generații, despre care scrie cu atâta pietate Roşca. Da, a fost o perioadă când mase largi din tânăra generație credeau celor ce le declara Roşca de pe baricade (mai țineți minte cum Roşca se lăuda că fiica sa de vreo 3 ani în loc de buna dimineața striga "*Jos comuniştii*". Mi-ar fi interesant ce mai spune ea acum la majorat?), dar câți au mai rămas credincioşi după atâtea trădări, cine şi când le va insufla din nou această încredere (poate tânărul Dorin Chirtoacă ieşit recent din sânul lor, dacă va şti cum să fructifice această situație, devenind nu numai un primar bun (dar şi aceasta trebuie), reprezentant al unui partid, dar liderul întregii opoziții). "*Între timp, copiii noştri au coborât de pe umerii noştri, au mers la şcoli*, *au învățat*…". Da, aşa e, dar copii de astăzi trebuie să învețe o istorie falsă, într-o limbă inexistentă, promovate în învățământ şi cu concursul lui Roşca. „*Am avut în mod constant o viziune strategică şi o abordare geopolitică asupra realităților într-o continuă şi dinamică schimbare. Însă turnurile neaşteptate ale evenimentelor, iureşul amețitor al acestora nu ne-a luat niciodată prin surprindere. Am ştiut să avem reacții prompte şi să luăm decizii corecte şi mature. PPCD nu a confundat nicicând strategia cu tactica, prima fiind una stabilă, iar ultima fiind în continuă schimbare şi adaptare la situația din jur"*. Ei bine, dar cum spunea marele om politic, patriot şi savant N. Iorga „*Politica, zic unii, un drum cotit, cât mai cotit. Admit, dar care totuşi trebuie să ducă undeva"*. Unde duce totuşi politica dumitale atât de cotită dle Roşca? „*Şi este de datoria noastră să facem tot ce ne stă în puteri pentru a o aduce cât mai curând posibil în familia națiunilor europene, reunite în cele două organizații internaționale din spațiul Democrației, Libertății, Stabilității şi Prosperității – Alianța*

Nord-Atlantică şi Uniunea Europeană". Aici îi parez lui Roşca cu cuvintele unui cititor al Fluxului: „*Cum Iura o sa te integrezi in NATO daca ai votat neutralitatea țării*?". Iată comentariul unui alt cititor „*Domnule Roşca, eu unul nu pun la îndoiala patriotismul dumitale (*dar poate ar fi cazul, n.n*). Eu pun la îndoială capacitățile dumitale de a conduce o Mişcare de renaştere națională. Eşti un egoist, ai alungat din partid (şi cu mâinile altora) mulți oameni oneşti, dumneata personal ai făcut multe matrapazlâcuri inclusiv politice...".* Mă opresc aici cu comentariile privind ultima manifestare politică a lui Roşca. Ei bine, cam astea au fost la cele două manifestări legate de acelaşi eveniment, dar petrecute într-un mod absolut diferit. Să încercăm să ne oprim ceva mai mult asupra „*fenomenului Roşca"* – acest cal Troian al Mişcării Naționale. S-au scris atâtea despre acest lider - cel mai longeviv în politica basarabeană, despre piruetele şi schimbarea prea des a politicii („*tacticii"* cum spune el) promovate de el. Se pare că nu mai ai ce scrie şi spune despre această persoană controversată. Pentru o bună parte totul este clar, însă mai există o parte de creduli manipulați abil de el, care mai văd încă în ppcd-ul de astăzi Frontul Popular de altă dată. Pentru a nu fi învinuiți de părtinitate voi apela la unele informații despre Roşca apărute într-un ziar de limbă rusă – Moldavskie Vedomosti, material semnat de redactorul şef al acestei publicații D. Ciubaşenco întitulat „*Splendoarea şi sărăcia lui Roşca"* bazat pe articolul unui consilier al preşedintelui Voronin „*Cine sunteți dle Roşca?"* publicat încă în a. 2002. Lăsând într-o parte unele tratări nu prea exacte ne vom opri la câteva caracteristici date acestui lider imprevizibil, care a ştiut să-i manipuleze mai pe toți preşedinții din perioada de după 90. „*Noi ne-am apropiat cu Voronin pentru a rezista presiunii administrației Putin"*. Ei bine, şi care sunt astăzi relațiile lui Voronin cu Putin

(Medvedev)? Autorul menționează că într-un interviu Roşca a fost întrebat „*...ce va face dacă Voronin iarăşi se va îndrăgosti de Putin şi Rusia”* la care el a răspuns „*Divorţ şi numele de familie de fată mare, dar eu unul nu cred, el este un om ambiţios şi principial”*. Care sunt relațiile lor astăzi? Au divorțat (se întreabă şi autorul articolului)? Dimpotrivă, relațiile între ei au devenit atât de strânse, intime, încât după declarația lor recentă ei se văd împreună şi în viitorul parlament (spre ruşinea opoziției care prin ambițiile nesănătoase dar şi prostie nici de cum nu găseşte o formă de coalizare pentru a scăpa de el chiar în viitoarele alegeri parlamentare. În continuare autorul articolului dezghioacă renumitele „*teze din aprilie”* ale lui Roşca demonstrând argumentat nulitatea lor. Autorul, într-un fel, deplânge soarta românilor din Republica Moldova trădați atât de mişeleşte de Roşca, „*...a celora care s-au luptat pentru unire încă din perioada SSSR...”*. „*La ziua de astăzi* –comentează autorul – *conform opiniei publice Roşca nu are nici o şansă de a trece bariera de 6% pentru a nimeri în viitorul parlament. Cariera lui ca politician a ajuns la final şi unicul care poate să-i arunce colacul de salvare în această situație este Vladimir Voronin...Astfel continuă să meargă împreună principalul „ex-român profesional” Roşca şi principalul românofob chişinăuian Voronin...Roşca de atâta se ține cu ambele mâini de Voronin fiindcă astăzi el e unicul garant de păstrare a locului de lider al PPCD în politica moldovenească...Dacă Voronin ar dori din Roşca ar rămâne doar „coarnele şi picioarele”, dar Voronin nu va face acest lucru deoarece Roşca îi acordă servicii prețioase – bate concurenții şi-l susține pe el…De aceea în pofida faptului că raitingul lui Roşca şi a partidului său se scad drastic comuniştii vor face imposibilul pentru ai trage prin orice mijloace pe aliații lor*

frontişti în parlament, oameni cu reputaţia de trădători, aventurişti, şi combinatori”. *„Cred că în această situaţie –* continuă autorul – *alegătorii orientaţi spre România ar trebui să voteze pentru un politician mai tânăr şi cu perspectivă – Dorin Chirtoacă, iar de Roşca să se uite pentru totdeauna. Dacă Roşca, putem să nu punem la îndoială, va coaliza cu comuniştii, Chirtoacă nu va face acest lucru măcar din stimă faţă de memoria unchiului său care a stat în GULAGul sovietic mai mulţi ani...”*. În final autorul articolului conchide că *„...dacă în preajma alegerilor parlamentare Roşca, declarând despre „obligaţiunile neîndeplinite ale lui Voronin”, va demonstra din nou capacităţile sale de a se „căţăra pe copacul” opoziţiei anticomuniste este clar că acesta va fi următorul spectacol...Ceea ce ne deranjează acesta este somnul politic, în care a intrat opoziţia moldovenească şi din care nicidecum nu poate ieşi. Dacă trezirea s-ar întâmpla atunci aceasta ar fi un răspuns. Dar până atunci – să ne iertaţi. Mii jale de alegători. De opoziţie – nu”*. Iată Dlor o analiză foarte trează a situaţiei actuale venită, s-ar părea, din altă parte. Spre ruşinea noastră, a celora care se consideră români, că Roşca se mai menţine în politica moldovenească. Spunea cu bună cunoştinţă de cauză N. Iorga că *„Partidele politice sunt pentru ţară, bandele politice sunt pentru ele”*. Demonstraţi Dlor lideri ai partidelor şi partiduţelor că sunteţi lideri ai partidelor politice şi nu a altceva. Alegătorii vă vor răsplăti după merit.

Literatura şi Arta nr. 24, 2008

FARISEISM BASARABEAN

„...Şi printre voi îmi duc povara
Stropit de râs şi de noroi,
Căci vai de cine-şi pierde ţara
Ca să şi-o ceară de la voi”
(Octavian Goga)

Marele Poet Grigore Vieru, trubadurul limbii şi neamului românesc, a plecat dintre noi tragic, maltratat fizic şi moral, atacat mişeleşte de nişte netoţi până-n ultima sa zi. A trebuit să se ducă dintre noi ca să-i simţim acut lipsa. După tragicul accident, în care a nimerit stupid marele Poet Grigore Vieru, timp de vreo 12 ore conducerea comunistă de la Chişinău, şi în primul rând mass-media controlată de putere şi de acoliţii ei, au tăcut mâlc. Întreaga suflare românească a aflat despre această mare nenorocire pentru neamul nostru din mass-media românească de pe ambele maluri ale Prutului (Realitatea TV, Naţional TV, ProTV ş.a.). La început guvernarea, intenţionat aplicase tactica struţului. Mai apoi, dându-şi seama că pot să folosească această mare durere populară în interese proprii (se apropie nişte alegeri), şi-au schimbat brusc poziţia (cum ar spune marele geometru de pe malul Bâcului – la 380o). Cu cât aplomb au organizat ei funeraliile, de altfel meritate de Marele poet, dar cât de sinceră era această durere? Ziua înhumării Marelui Poet a fost declarată zi de doliu naţional. Luările de rămas bun cu Poetul Naţional şi petrecerea lui în ultimul drum au fost organizate din Teatrul de Operă şi Balet. Timp de cca 4 ore zeci de mii de admiratori ai lui Gricore Vieru şi nemuritoarei lui creaţii au stat la coadă pentru a ajunge la cel care a fost şi rămâne Grigore Vieru. Unii dintre ei, admiratori ai Poetului şi proromânului Grigore Vieru, aşa şi n-au reuşit să ajungă să-şi ia rămas bun, pe când celor care în timpul vieţii l-au hulit şi hăituit li s-a creat acces liber (şi aici se

bucură de privilegii). O Mare (mică) Adunare Națională (organizată pe timpuri chiar de Poet) l-a însoțit pe Poetul Național în ultimul său drum – un drum presurăt cu flori şi lacrimi ale celor care l-au iubit. Au fost vărsate şi lacrimi de crocodil la căpătâiul celui care a fost (şi va rămâne veşnic în inimile noastre, nu şi ale lor) Mare Poet Național. Au fost luări de cuvânt de adio (de altfel selective) cu Marele Poet. Cei care cu adevărat l-au iubit şi au fost alături de Grigore Vieru atunci când era hăituit de lacheii guvernării nu au avut acces la microfon. În zilele următoare s-au scurs cu nemiluita tot felul de propuneri de înveşnicire a Poetului prin acordarea numelui lui unor grădinițe, şcoli, străzi etc. Dar cât de sinceră este această dragoste față de Marele Poet? Cred că cea mai bună înveşnicire a Poetului ar fi redenumirea limbii de stat în limbă română, pe care a iubit-o şi a cântat-o toată viața sa – propunere făcută de un prieten fidel al lui Vieru, o mare personalitate a culturii basarabene – ex-ministrul culturii Ion Ungureanu.

Ca să demonstreze cât de sinceră a fost guvernarea comunistă în acele zile de tristă amintire, ea trebuie să treacă de la vorbe la fapte. Pentru toți este clar că hăituiala în presă şi pe străzi, căreia a fost supus firavul Poet, a fost una organizată. Roşca cu imperiul său mediatic şi obscurul Mihail Conț(ev)iu (căruia numai Mihai – un nume pur românesc, nu i se poate spune) au fost doar executori fideli. Responsabilă de moartea Poetului este întreaga guvernare comunistă, este procuratura care nu a dorit să-l apere de atacurile banditeşti ale acoliților puterii. O dovadă a relativei reparații morale a păcatului guvernării față de Poet ar fi declararea persona non grata a lui Conț(ev)iu şi expulzarea lui. În privința lui Roşca ar fi suficient să-i dezlege mâinile justiției, să-l lipsească de scutul protector şi să-l dea pe mână judecății poporului, şi atunci întreg imperiul roşchist cu picioare de lut se va prăbuşi de la sine.

Aceasta ar fi o răscumpărare parțială a vinii pe care o poartă guvernarea față de Poetul Național.

Să nu ne facem însă iluzii. Guvernarea comunistă nu va face niciodată (cel puțin acum, în această perioadă electorală, când au strictă nevoie de serviciile acestor lachei) acest lucru, fiindcă nu a fost sinceră față de memoria Poetului. A demonstrat acest lucru şi zilele trecute, la sărbătorirea aşa-numitei mari sărbători a 650 de ani de existență a „*poporului moldovenesc*”. „*Trebuie să ne mândrim că aparținem de un popor care a fost în stare să-şi păstreze de la 1359 încoace identitatea*...(Săracii moldoveni de peste Prut. Nu mai au această mândrie, pierzând-o la 1859, atunci când moldoveanul Alexandru Ioan Cuza a făcut unirea celor două țări româneşti, dând naştere statului național român – n.n.)... *Unii profeți din primul deceniu al independenței noastre* (printre ei se afla şi marele nostru Poet Național Grigore Vieru. Şi aici el nu a fost uitat la doar nouă zile de la trecerea în neființă – n.n.) *erau împotriva identității noastre*”, a spus V. Voronin la deschiderea anului dedicat apariției „*poporului moldovenesc*”. Ca să vezi ce patriotism. Dar dacă e să ne aducem aminte, oare nu Voronin era împotriva independenței acestui stat, pe care ei îl consideră acum al lor, tânjind după defuncta u.r.s.s? Oare nu Voronin a numit tricolorul, pe care-l sărută şi se închină la el, drept un drapel fascist? Oare nu oastea lui, pe când era ministru de interne, îi bătea şi maltrata pe cei care au creat acest stat – Republica Moldova?

Să revenim însă la memoria Marelui Poet. Au trecut doar 9 zile de la plecarea în nemurire a Poetului. N-au trecut nici 40 de zile (timp în care, conform datinii creştine, sufletul Poetului se mai află printre noi, după care trece în ceruri), iar conducerea comunistă, asemeni unei vădane necredincioase, s-a dedat distracțiilor chiar pe proaspătul mormânt al Poetului (deoarece conducerea comunistă a declarat serbarea „*anului poporului moldovenesc*”, ziua aceasta putea fi aleasă mai

târziu, măcar peste 40 de zile după trecerea în nefiinţă a Poetului). Într-un fel, eu îi înţeleg pe comunişti. Au demonstrat de mai multe ori fariseism şi duplicitate: una spun şi alta fac de când sunt. Ei pot să pună o lumânare la o icoană în biserică, ca mai apoi să depună flori la monumentul lui Lenin, cel care a fost un ateist inveterat, un duşman al bisericii (dacă biserica rusă ar fi dreptcredincioasă (nu numai în cuvinte, ci şi în fapte), ar pune problema scoaterii lui Lenin din mauzoleu şi îngropării lui (dar unde, dacă el a fost reprezentantul lui antihrist pe pământ?)). De asemenea, nu mă miră cum procedează ppcd-ul lui Iu. Roşca. Anticomunişti până-n măduva oaselor până mai ieri au devenit brusc aliaţi de nădejde şi trubaduri ai politicii comuniste (Chiar cei care din punct de vedere doctrinar sunt mai aproape de comunişti (PSD, PD, Ravnopravie ş.a. partide de stânga) îi mai critică uneori). Mai mult însă mă doare comportamentul intelectualităţii noastre culturale compradore. Cum au putut acei artişti să joace tananica şi să chiuie atunci când Vieru încă nu a plecat definitiv dintre noi, când încă memoria lui este proaspătă? Este ceva putred în Danemarca noastră, cum ar fi spus poetul.

Literatura şi Arta, nr. 6, 2009

PĂZEA! ROŞCA(TUL) A IEŞIT LA VÂNAT

„Lupul papă oiţele una câte una.”
(C. Tănase)

Se ştie că perioadele de vânătoare sunt diferite în funcţie de specia vânată. Alegătorul, care într-un fel, de asemenea reprezintă o specie vânată, are şi el perioada sa când este vânat: perioada pre-electorală. Practica electorală basarabeană a demonstrat că activismul „*aleşilor poporului*” devine mult mai pronunţat în ultimul an de mandat al acestora. Primii trei ani electoratul este lăsat în pace, ei, aleşii poporului, fiind în mare parte cuminţi, pasivi, somnolenţi la şedinţele parlamentului. În această perioadă nu există corupţie, trădări, sărăcie, ameninţări din exterior. Lupii şi oile convieţuiesc în parlament relativ paşnic. Deoarece în 2009 avem alegeri parlamentare, noi, alegătorii, am intrat în perioada de vânătoare, fiind cei vânaţi. Cine sunt vânătorii? Aspiranţii la fotoliile parlamentare, care sunt diferiţi: unii mai activi, alţii mai pasivi. Unii cu mai mulţi bani şi acoperişuri, alţii cu mai puţini bani şi intimidaţi de putere; unii cu mai mulţi gonaşi, alţii cu mai puţini. Mă voi referi aici, în special, la aspiranţii la fotoliile parlamentare din tabăra democraţilor. În timp ce unii democraţi se mai leagănă alene, se mai gândesc dacă face sau nu face să se unească, se şi mai mănâncă între ei, harnicul şi neobositul Iurie Roşca şi-a suflecat mânecile (mai exact ar fi, a pus mâna pe condei) înainte de a-şi începe titanica-i activitate (pre)electorală în stilul care-l caracterizează, aşa cum a făcut-o în ultimii 15 ani. Mare scriitor e de la un timp. Scrie broşuri cu duiumul şi le distribuie la stânga şi la dreapta (prin intermediul Poştei Moldovei mii de cetăţeni au primit în plic o broşurică, scoasă recent de sub tipar, cu indicaţia „*Serviciul Parlamentului”*, fiind deci difuzată tot pe banii noştri. Nu cade oare acest lucru sub incidenţa „*Abuz de serviciu?*”).

Deunăzi, la postul său de televiziune EuTV (*dacă mai ţineţi*

minte, vechea denumire a postului respectiv municipal era EuroTV, care nu i-a plăcut lui Roşca (oare nu din cauză că conținea particula „ro”, care este domenul pe Internet al României?). Noua abreviere parcă s-ar descifra ca: Eu (adică el, Roşca) sunt televiziunea) ne argumenta cu spume la gură necesitatea stringentă a acestor scrieri, a activității dificile de sanitație pe care o întreprinde luptând (pe viață şi pe moarte?) cu corupția, demascându-i ici-colo pe marii corupți (evident, uitându-se pe sine, pe feciorașul lui Voronin, pe alții care nu trebuie atinşi). Oare cel cu "*mâinile curate*" ar fi fost în stare să facă o avere de milioane de euro (doar tipografia care-i aparține este estimată la peste 1 mln de euro) numai din salariul de parlamentar (chiar dacă e de vreo opt ori mai mare decât al unui profesor universitar, care chiar zilele acestea îşi revendică drepturile la salarii, aflate mult sub nivelul minimului de existență de 1500 de lei). Culmea impertinenței e că anume el ne dă lecții de curățenie morală. Ceea ce mă miră mai mult este lipsa de reacții coordonate ale liderilor partidelor şi partiduțelor democrate. Conform lui Constantin Tănase, liderii lor sunt ca oile vânate de lupi. Atunci când lupul o devorează pe una din surate, celelalte se uită pasiv (ca să n-o spunem mai dur: ca nişte „*blege*") dintr-o parte, neştiind că mai apoi le va veni şi rândul lor. Să dăm o mică explicație: lupul este Roşcatul, iar oile sunt liderii partiduțelor democrate. Atâta timp cât Roşca l-a atacat pe Filat şi partidul său (am şi eu unele rezerve față de modul de activitate al lui Vladimir Filat şi al partidului său, dar nicidecum nu este cazul tocmai acum, când trebuie să evidențiem ceea ce ne uneşte, iar ceea ce ne dezuneşte să fie lăsat pentru mai târziu) ceilalți lideri de partide democratice în mare parte au stat deoparte, plasându-se în poziția mioarelor de mai sus. În acest răstimp Roşca a scos de sub tipar o broşurică (având propria tipografie şi finanțare generoasă, ştim noi de unde, nu i-a fost atât de greu) dedicată în exclusivitate lui V. Filat (amintiți-vă de alte "*capodopere*" scriitoriceşti ale lui I. Roşca: "*Ieşirea din întuneric*" şi "*Falşii amici ai PPCD*", al

căror scop a fost distrugerea PFD; "*Cartea neagră a trădării*", scoasă de sub tipar în preajma alegerilor parlamentare trecute şi, având menirea de a distruge Blocul "*Moldova Noastră*"), difuzată pe gratis (pe banii contribuabililor, adică ai noştri, domnilor, doar n-o s-o facă pe cont propriu, fiind într-un post atât de înalt) prin poşta parlamentului.

Un editorialist democrat de la Chişinău îşi pune întrebarea: "*De ce Roşca scrie cărţi despre Filat?",* la care dă câteva răspunsuri. Să le comentăm niţel. "*Roşca vrea să rămână deputat şi după alegerile din 2009"*. Comentariul nostru: de ce să nu vrea, dacă i-a plăcut această meserie (anume meserie); este unul dintre puţinii cu mare vechime de parlamentar), iar cu ajutorul lui Voronin şi din prostia democraţilor, care se mănâncă mereu, îl poate obţine. "*PPCD nu mai are „locomotive electorale". "Cea mai longevivă formaţiune din perioada de după 1989 este pe cale de a-şi da obştescul sfârşit la viitoarele alegeri parlamentare"* – este de părere editorialistul respectiv. Desigur, această frică de un final atât de nefericit, cauzat în primul rând de matrapazlâcurile politice ale liderilor (enigmatica dispariţie a lui Vladimir Cubreacov, schisma băgată de ei între enoriaşii Mitropoliei Basarabiei, alianţa monstruoasă "*roş-oranj"* şi multe altele), dar şi bănuţii guvernării comuniste îţi stimulează simţitor creativitatea pentru astfel de scrieri. Pentru a se salva, Roşca mai utilizează diferite tertipuri comuniste. De exemplu, grupuri de medici (stomatologi, pediatri etc.) bine plătiţi se deplasează după o schemă a PPCD-ului prin sate, unde acordă servicii medicale pe gratis, evident, cu informarea pacienţilor din partea cui vine această binefacere. Mă miră faptul că nu-l mai vedem printre profesorii protestatari din piaţă, pe spinarea cărora s-a cocoţat în parlament (l-am văzut însă pe un alt şmecher politic – D. Diacov – , care prin trădarea din 4 aprilie 2005 este responsabil în modul cel mai direct de situaţia în care au ajuns astăzi profesorii, iar acum o face pe marele apărător al intereselor bieţilor profesori protestatari. Îi ascultam balivernele şi mă cruceam de lipsa

bunului-simț. Parcă a căzut din lună. Roşca, Diacov, Serebrian trebuie să ajungă la groapa de gunoi politic, nu mai pot fi credibili pentru electorat). Cu câtă impertinență manipula mai ieri Roşca aşa-numitele adunări ale profesorilor creştin-democrați, reprezentându-le interesele (astăzi la fel manipulează adunările profesorilor democrați Dumitru Diacov). Pe ce poziție se află astăzi în problema salarizării profesorilor? Ca membru al guvernării, ocupând unul dintre primele 5 locuri în ierarhia puterii în contrapunere cu guvernarea de azi, care declară nonşalant că sunt prea obraznice cererile protestatarilor de a majora salariile cu 50%. „*Nici într-o țară din lume protestatarii nu cer majorarea salariului dintr-odată cu 50%”*. Dar în ce țară din lume salariul tarifar al unui cadru didactic tânăr - lector universitar – echivalează cu costul a 4-5 kg de salam (este de 687 de lei), al unui doctor habilitat, şef de catedră este de 990 de lei. Salariul unui conferențiar universitar într-o țară subdezvoltată din Africa (Guineea, Conakry) este de vreo 10 ori mai mare decât în Republica Moldova – stat situat chiar în centrul geografic al Europei (cunosc acest lucru fiindcă colegi de-ai noştri lucrează în calitate de profesori invitați în această țară africană).

Pentru a vă mai împrospăta puțin memoria, aduc unele spicuiri din scrierile lui Roşca din diferite perioade ale activității sale politice extrem de furtunoase. ”R*epublica Moldova continuă să oscileze între doi poli, între două centre de atracție diametral opuse: Rusia şi România. Urmează să decidem cu cine mergem: cu Rusia, de la care ni se trage tot răul de-a lungul secolelor, sau cu România, care este singurul nostru aliat de nădejde. „Ce-a de-a treia cale” - o independență pură sau, vorba unor şmecheri locali, nici cu ruşii, nici cu românii” – este deopotrivă şi mincinoasă, şi utopică.* (I. Roşca. Ieşirea din întuneric). *„Stimați colegi, Partidul Popular Creştin Democrat este profund angajat în promovarea intereselor naționale ale țării* (Republicii Moldova – n.n. Anterior conținutul acestui cuvânt rostit de Roşca era

altul) *şi în continuarea procesului de construcţie a Republicii Moldova ca stat democratic, funcţional, stabil şi prosper... Abordarea constructivă a priorităţilor naţionale trebuie să-i determine pe toţi actorii politici responsabili să evite tensionarea artificială a situaţiei politice prin specularea sau supralicitarea unor subiecte sensibile, cu mare potenţial conflictual, cum ar fi cele de ordin identitar* (unde oare o fi dispărut românul până în măduva oaselor I.Roşca?)*, etnic, lingvistic* (probabil i-a devenit, dacă nu dragă, atunci suportabilă limba moldovenească a lui Stati – n.n.) *sau religios... Interesele naţionale ale Republicii Moldova şi ale României sunt complementare* (nu mai sunt aceleaşi, ci au devenit complementare?) *şi nu divergente. Intensificarea raporturilor dintre ţările noastre* (sic! Până mai ieri tot el ne spunea că avem o singură ţară, una singură - România) *trebuie să conducă în mod logic la încheierea tratatului de bază* (atunci când majoritatea cu inima română înţeleg că acest tratat nu poate fi semnat – n.n.)*, a acordului de frontieră şi a celui privind micul trafic de frontieră"* (din cuvântarea vicepreşedintelui Parlamentului, I. Roşca, la închiderea sesiunii de vară a Parlamentului, 2008). Iată că acest copil în politică din 1995 s-a maturizat esenţial, oscilând între cei doi poli într-atât, încât i s-a întunecat în faţa ochilor şi astăzi declară tocmai contrariul. El nu mai face parte din rândul şmecherilor, al mincinoşilor şi utopiştilor numiţi de el odinioară, îmbrăţişând ideea *„celei de a treia căi",* adică independenţa pură a RM. Ultrarevoluţionarul I.Roşca de odinioară s-a domolit, a însuşit bine arta curviei politice. Tot mai des îl vedem la diferite manifestări alături de liderii conducerii comuniste (într-un fel acest lucru este explicabil, dacă ţinem cont că actualmente el face parte din guvernare). Deunăzi îl vedeam pe micul ecran alături de Stepaniuc (îmi aduc aminte de o emisiune radiofonică de vreo 5 ani în urmă, în care Roşca îşi bătea joc de Stepaniuc, adevărat artist), Voronin ş.a. la deschiderea Complexului monastic de la Căpriana după renovare (orice

renovare a unui monument istoric este un lucru lăudabil, însă această renovare a fost efectuată într-un pronunţat stil rusesc. Dacă printr-o minune Alexandru cel Bun sau, în special, Ştefan cel Mare ar reveni din ceruri, nu sunt sigur că şi-ar recunoaşte ctitoria). Cel care se consideră unul din "patriarhii" Mitropoliei Basarabiei nu evită ocaziile de a se închina şi sfinţilor Moscovei. De altfel, de ce ne-am mira de acest lucru odată ce însuşi preşedintele Voronin se închină în acelaşi timp crucii şi secerii şi ciocanului.

Următorul după Filat va fi Urecheanu. I. Roşca deja i-a dedicat şi lui o broşurică, dar, fiţi siguri, cunoscându-i elanul şi talentul, până la alegeri I. Roşca va scoate de sub tipar un volum ceva mai serios dedicat lui Urecheanu. Este şi aceasta o „*comandă de stat*". Mai apoi va veni rândul lui Mihai Ghimpu şi Dorin Chirtoacă, Petrencu, Pavlicenco şi altora care vor îndrăzni să se lanseze în campania electorală pe segmentul de centru-dreapta (cu excepţia celora plasaţi special de către guvernarea comunistă. Într-un fel, se va întâmpla şi un lucru bun deoarece se va developa tactica comuniştilor. Dacă cineva de dreapta nu va fi atacat de Roşca, înseamnă că reprezintă un partiduţ-marionetă, lansat special în campania electorală). S-ar putea ca şi ex-premierul Tarlev să se învrednicească în această campanie electorală de atenţia lui Roşca printr-o broşurică (dacă şeful o va comanda). Deci, nu mai e vorba doar de ideologie. „*Enteresul şi iar enteresul"* – cum ar spune Caragiale.

Ei bine, dlor preşedinţi de partide şi partiduţe democratice, demonstraţi prin fapte că nu sunteţi oiţele din mottoul lui C. Tănase, că greşesc amarnic acei necredincioşi care, conform unui sondaj făcut de cotidianul „*Timpul de dimineaţă*", doar 20% din respondenţi cred că partidele se vor uni în viitoarele alegeri.

Literatura şi Arta, nr. 37, 2008

DIVIDE ET IMPERA

„Când nu-l văd, este aşa cum mi-l închipuiam.
Când îl văd, pare mult mai ticălos”
(Fl. Dudiță, Geocotrocisme)

Zilele trecute au avut loc primele alegeri din România după o formulă nouă: pentru prima oară după 1940 basarabenii (cei cu cetățenie română şi cu viză de reşedință în Republica Moldova) au avut dreptul să-şi aleagă reprezentanți în Camera Deputaților şi Senatul României. În ultimele 2-3 săptămâni s-au scris mai multe despre candidații care au fost propuşi şi de către cine au fost sprijiniți. Mă voi opri doar asupra unui subiect – a celui care a fost în spatele candidatului Eugen Tomac – I. Roşca. Chiar dacă nu ar fi apărut la suprafață în mod direct sau prin contrapunere de fapte atâtea argumente ale implicării lui Roşca în această campanie electorală, luând în considerație faptul că în ultimii 10 ani ce era legat de România se făcea neapărat prin concursul ppcd (a se vedea Roşca, parafrazând o veche lozincă comunistă „*Spunem Roşca şi subînțelegem partidul”*), putem fi siguri că Roşca s-a implicat în modul cel mai direct în „*monitorizarea”* în stilul care-l caracterizează a acestor alegeri. În ultimul timp lui Roşca totul îi reuşeşte (cu părere de rău). Aceasta îl face să fie tot mai obraznic, confirmând încă o dată cunoscuta zicală „*Obraznicul mănâncă praznicul”*. La o întâlnire la ULIM Roşca s-a dat în spectacol, folosind expresii de birjar („*duduie, ştergeți mucii”*, cu timp în urmă chiar şi-a permis să o lovească pe o angajată a „Prag”-ului său), declarând cu spume la gură că PRO TV va fi închis. Proromânul, prounionistul de altădată se luptă pentru închiderea ultimului post românesc de televiziune de pe teritoriul Republicii Moldova; cele ruseşti însă, care poluează intens spațiul basarabean, nu-l deranjează.

Citeam în ziarul „*Timpul*” confesiunea unei jurnaliste, prea fatalistă, de altfel „*Îmi pare rău să spun, dar cred că PRO TV va fi închis. Pentru că – şi aici Roşca este un bărbat puternic – în ultimii ani el a reuşit să transpună în viață toate scenariile malefice pe care le-a ticluit”*. De ce să fim atât de resemnați vizavi de acest sinistru personaj, aşa-zis creştin-democrat, pentru democrația basarabeană, căruia după astfel de caracteristici îi cresc aripile. El trebuie demascat, izolat, marginalizat de toate mediile româneşti necontrolate de el încă, de toate partidițele democratice atacate de el. Se cere o coordonare strânsă a acțiunilor celor din opoziție. Alegerile din primăvară sunt deja în prag. Dar cine să facă acest lucru dacă cei din opoziție sunt atât de dezbinați, orgolioşi (de fapt, după mine, nu prea au orgolii, lăsându-se să fie călcați în picioare de Roşca, luând poziția „*oițelor lui Tănase*”), impotenți. Până nu se vor uni cei din opoziție, Roşca se va comporta aşa cum se comportă acum. Este la mintea cocoşului, nu însă şi a lideraşilor de partidițe.

Ceea ce putem constata după aceste minialegeri recente este faptul că şi de data aceasta Roşca a câştigat. Chiar dacă „*protejatul”* său Eugen Tomac nu a trecut în Camera Deputaților, nu a trecut nici cel, pe care nu-l dorea cel mai mult – Nicolae Dabija –, care dacă ar fi câştigat alegerile, suntem siguri (şi Roşca tot) că ar fi deranjat cuibul de viespi de la Bucureşti şi Chişinău. De ce totuşi a câştigat Roşca? I-a reuşit ca şi alte dăți să destrame opoziția şi aşa slabă şi neputincioasă, împărțind-o tocmai în trei părți, în mare parte datorită prostiei liderilor partidițelor şi unor ziare care le-au făcut campanie electorală (împreună cu „Flux”-ul, EuTV-ul lui Roşca) celor doi contracandidați ai lui Dabija. Cum altfel poți numi acest lucru dacă acest tânăr Tomac era susținut simultan de I. Roşca şi Dorin Chirtoacă, care, în mod normal, trebuia să-l susțină pe Dabija, pe cel care a făcut tot posibilul pentru câştigul lui la Primăria Capitalei din anul trecut? Susținerea lui Tudor Panțâru

de către Vladimir Filat şi ziarul „*Timpul”* este, de asemenea, anacronică, dacă luăm în considerație faptul că T. Panțâru pe alocuri a fost susținut şi de Roşca. Până acum partidul nou-format al lui Filat a avut în permanență susținere pe paginile „*Literatura şi arta*” şi din partea lui Dabija. Iată că acum, când a avut nevoie de o susținere formală, Filat i-a întors spatele, preferându-l pe unul care are mari restanțe la cunoaşterea a ceea ce se face aici în Basarabia în ultimul timp. Toate acestea nu sunt întâmplătoare, ci se încadrează într-o schemă elaborată de Roşca, pentru a nu permite coalizarea dreptei. O dreaptă coalizată ar deveni groparul lui Roşca. De ce tânărul Chirtoacă, dar şi mai vârstnicul M. Ghimpu au căzut atât de uşor în mrejele lui Roşca? Ei, care au avut atâta de pătimit în ultimul timp de pe urma intrigilor lui Roşca, trebuiau să modeleze unele situații, să-şi pună întrebarea de ce Roşca a bătut cu atâta înverşunare în Dabija, antrenând, pe lângă multele publicații pe care le controlează, medii de presă de la Bucureşti (ziarul „*Ziua*”) şi Moscova (ziarul „*Komsomolskaia pravda”*, care, culmea, l-a învinuit pe Dabija că ar fi fost komsomolist. Ei, cei de la ziarul nominalizat, şi astăzi sunt komsomolişti)? Este şi aceasta, cu părere de rău, o mostră de miticism basarabean.

Cu toate acestea, am proceda absolut incorect dacă am continua cu supărările. Pe aceasta mizează Roşca. Desigur, este regretabil ceea ce s-a întâmplat, însă vin alte alegeri, poate cele mai importante din ultimul timp. „*Alegerile trec, oamenii rămân”* – vorba maestrului Dabija. Democrații, care au călcat pe bec, trebuie să înțeleagă acest lucru şi să meargă mai departe pe calea coalizării dreptei, care este necesară ca oxigenul în viitoarele alegeri. Vedeți cum îşi coordonează acțiunile extremele „*roş-oranj”*. Deunăzi Mişin declara că vor propune ceva viabil (creştin-democraților lui Roşca) referitor la realizarea proiectului Republica Moldova (acum 8 ani comuniştii călăreau mârțoaga „*Uniunea Rusia-Belarus”,* cu 4 ani în urmă - armăsarul proeuropean, proiecte care însă nu au fost realizate

fiindcă nu s-a dorit). Şi Roşca tot mai des foloseşte acest slogan „*Republica Moldova - un proiect de succes*”. Al cui? Al Moscovei? Chiar şi cei mai inveterați statalişti ai Republicii Moldova nu mai cred în aceste baliverne. Ultimii 10 ani au demonstrat invalabilitatea acestui stat artificial. Iată că doar Roşca mai crede (crede oare sau interesul lui astăzi este acesta?). Cu alte cuvinte, căţeluşul latră şi va lătra asmuțit de stăpâni, a încolțit şi va mai încolți „*pe cine va trebui”* până la alegerile din primăvară, iar atunci, probabil, i se va arunca un osişor, sau va fi aruncat ca un obiect utilizat. Democrații, dacă mai au un pic de respect pentru ei şi pentru susținătorii lor, în loc să se mănânce între ei (deunăzi M. Ghimpu îl învinuia pe V. Filat că îi cumpără susținătorii. Tocmai de asta îl învinuieşte şi Roşca. Ce coincidență!), ar trebui să facă tot posibilul pentru realizarea coalizării forțelor de dreapta. O altă şansă de supraviețuire a democrației, de anihilare a lui Roşca, nu există.

Literatura şi Arta, nr. 50, 2008

RÂNZA UNORA E MAI MARE DECÂT INTERESUL NAȚIONAL

„Întunericul calea ne curmă,
Ignorând mintea cea de pe urmă.
Dă-ne, Doamne , în suflet lumină,
Al strămoşilor cuget să vină!”
(Valentin Bardă)

Ajunşi la starea de dezastru total (cei mai săraci în Europa şi cu un partid al trecutului în frunte), cu o economie națională fără industrie, fără nici o perspectivă de viitor, fără şanse reale de penetrare a capitalului străin în economia națională (atât timp cât nu este asigurată stabilitatea politică în acest colț de țară şi securitatea investițiilor), nu avem nici o şansă de a normaliza starea de lucruri dacă nu va avea loc o schimbare a regimului politic din acest colț de țară. Cei de la putere ne făgăduiau în preajma alegerilor din 2005 salarii medii de 300 $, iar acum (iarăşi în preajma alegerilor) ne făgăduiesc nouă (profesorilor) dublarea salariilor din a. 2009, atunci când doar vreo două săptămâni în urmă un reprezentant al Guvernului declara că este o obrăznicie din partea greviştilor (profesorilor) să ceară majorarea salariilor cu 50%. Cum se numeşte aceasta, domnilor? Chiar ne consideră pe noi, alegătorii, atât de naivi să-i credem? Aflându-se la putere atâta timp, au lucrat atât de bine, încât pensiile şi salariile majorității populației (cel puțin ale profesorilor) sunt mult mai mici (după puterea de cumpărare) decât cele de până la 2001 sau 2005. Fiind unicul partid la guvernare (acest avantaj deosebit nu l-au avut cei dinaintea lor), venindu-le ca mană din cer fluxul valutar enorm de la gasterbaiterii moldoveni, comuniştii au avut o şansă reală de a redresa câtuşi de puțin situația în economie şi cea materială a majorității populației pauperizate.

Chiar dacă recent conducerea de vârf, prin fortificarea artificială a leului, a încercat de a-i mai „*mulge*” pe aceiaşi gasterbaiteri, acest lucru nu s-a întâmplat. Nici nu putea să se întâmple atât timp cât în toate verigile puterii, în special în economie, sunt plasate persoane exclusiv pe criterii politice, cele profesionale fiind pe locul doi sau trei.

Ei bine, cine va face acest schimb al regimului politic dacă o problemă pe cât de simplă într-o societate normală pe atât de complicată pentru societatea basarabeană, cu specificul ei anapoda, este problema unificării forțelor democratice. Fiecare şefuleț de partid se vede alesul națiunii. Dar noi, alegătorii, cu ce ne alegem de fiecare dată după ce lideraşii îşi fac mendrele? Cu buzele umflate. Cu speranțe neîmplinite. Cu încă o perioadă de 4 ani de aşteptări (pentru cei optimişti) şi cu deziluzie totală, pierderea interesului şi părăsirea meleagului pentru o altă bună parte. Observasem într-un număr recent al săptămânalului „*Literatura şi arta*” un articol intrigant prin denumire: „*Cine va forma coaliția de guvernământ în 2009?”,* scris de magistrul în politologie Roman Mihăieş, pe care l-am citit foarte atent, chiar revenind asupra unor momente. Este scris argumentat, convingător (nu ştiu dacă şi pentru liderii partidelor şi partiduțelor de dreapta). În baza analizei rezultatelor alegerilor locale, pe lângă două formațiuni care au toate şansele să treacă pragul electoral – PCRM şi AMN, autorul evidențiază alte câteva formațiuni politice „*care speră cumva să treacă pragul electoral”*: PD, PDLM, MAE, PNL, PSD, PL, PPCD (speră iarăşi cumva ca alte dăți – n.n.). Eu aş adăuga şi partidul „*Uniunea Centristă*” al lui Petrache, care ar avea şanse de trecere a barierei cu Vasile Tarlev, căruia autorul articolului îi „*rezervează*” cca 6-10% (să sperăm că vor fi luate în mare parte de la comunişti). Este la mintea cucoşului că cei 100% de alegători se vor împărți cel puțin în trei părți. Partidul comuniştilor, fiind cel mai puternic partid şi, practic, unicul de pe eşichierul de extremă stângă, având la dispoziție maşina

puterii, chiar dacă este în declin, are toate şansele să ia cel puţin 25-30%. Dacă mai ţinem cont că PD (care ar trebui sancţionat de electorat pentru trădarea din 2005) şi PSD (pentru trădarea din 2008), care sunt de centru-stânga, vor lua, după cum consideră autorul articolului, cca 15%, iar PPCD-ul sperăm să fie sancţionat serios de electoratul de dreapta pentru toate trădările din toate timpurile existenţei lui sub Roşca, atunci pentru toate celelalte formaţiuni de centru, centru-dreapta şi de dreapta rămân, teoretic, nu mai mult de cca 55-60% de voturi. Este o majoritate, cu care poate fi formată o nouă guvernare. Problema este dacă ele vor şti cum să fructifice această situaţie. Dacă o parte din partiduţele de centru-dreapta şi de dreapta, care se vor avânta în campania electorală de unii singuri, nu vor trece pragul electoral, atunci cel puţin 20% din voturi se vor pierde şi vor reveni, în mare parte, partidului comuniştilor. Cu aceste voturi, dar şi cu al unor transfugi şi curvari politici, ei vor deveni iarăşi majoritari în parlament. Cu toate încercările făcute de FDRM de a-i aduce la masa de tratative pe reprezentanţii formaţiunilor de orientare naţională, acest lucru, deocamdată, eşuează.

Ei bine, AMN, care s-a fript o dată cu aducerea în parlament a unor profitori politici, declară ferm că va merge în alegeri de una singură. Ea are toate şansele să treacă bariera de 6%, iar în parlament să sperăm că va şti cum să gestioneze capitalul politic obţinut. AMN speră, de asemenea, la obţinerea unor locuri în parlament de la redistribuirea procentelor de alegători ale pierdanţilor. Este, într-un fel, explicabil acest lucru, însă ei, probabil, îşi dau bine seama că o bună parte din aceste voturi pierdute se vor duce totuşi la comunişti. Să încercăm să evaluăm şansele altor formaţiuni politice de pe centru-dreapta - PDLM, MAE, PNL şi PL. La ce speră aceste formaţiuni? Deocamdată doar PDLM este cel mai dispus spre cooperare. Este absolut inexplicabilă poziţia liderului PL – Mihai Ghimpu. După cum menţionează autorul articolului, este

meritul lui Mihai Ghimpu că a crezut în şansa lui Dorin Chirtoacă şi l-a promovat, şi eu sunt absolut de acord cu aceasta. Dar tot Mihai Ghimpu poartă toată responsabilitatea dacă acest tânăr politician cu mari şanse pe viitor va fi „*îngropat*" de el chiar în primele (pentru el) alegeri parlamentare. În jurul acestui lider se poate consolida o forță politică de cca 25% (menționează autorul articolului, iar eu i-aş da chiar mai mult, ținând cont de faptul că un centru coalizator este mult mai atractiv pentru electorat decât componentele răzlețite, şi voturi vor veni chiar şi de la adepții AMN-ului, PD-ului, PPCD-ului ş.a.). MAE şi PNL nu au nici o şansă de a trece pragul electoral separat. Iată aici ar trebui să se muncească. Societatea civilă reprezentată de FRDM ar trebui să-i convoace insistent pe liderii PL, PNL, MAE şi, evident, PDLM la masa de tratative. Eu cred că un cuvânt de spus au şi liderii acestor formațiuni din teren. Ei ar putea cere conducerilor centrale intrarea în alegeri **cu o singură listă**. Este o şansă şi a lor de a intra în parlament **pe o listă unică**. În caz contrar şansele, chiar şi ale PL-ului (cu toate că autorul articolului îi dă cca 6-10% avându-l pe Dorin Chirtoacă, însă fără filiale serioase în teritoriu), sunt iluzorii de a trece pragul electoral de 6%. Să sperăm că liderii partidelor nominalizate vor înțelege gravitatea situației în care ne aflăm şi importanța majoră pentru noi toți de schimbare a regimului politic.

Literatura şi Arta, nr. 41, 2008

IGNORANȚĂ SAU REAVOINȚĂ?

„Dacă nu gândeşti deloc, atunci gândeşte ca noi”
(Machiavelisme)

Puțin timp în urmă a avut loc comemorarea a două evenimente deosebit de importante pentru națiunea noastră. La 5 ianuarie s-au împlinit 150 de ani de la momentul când reprezentanții județelor vechii Moldove necucerite de ruşi şi austrieci împreună cu cele trei județe (Cetatea Albă, Izmail şi Cahul) din Basarabia (denumire improprie a părții Moldovei ocupate de ruşi, fiindcă Basarabia reprezenta doar sudul Moldovei şi al Munteniei) retrocedate Moldovei în baza Tratatului de la Paris în urma războiului ruso-turc din Crimeea din a. 1856, l-au ales pe Alexandru Ioan Cuza domnitor al Moldovei. La 24 ianuarie 1859 Muntenia îl alege pe moldoveanul Alexandru Ioan Cuza domnitor al Munteniei. Această dublă alegere ca domnitor a lui Alexandru Ioan Cuza a însemnat unirea celor două principate româneşti (mai corect a principatului Muntenia cu principatul Moldovei ciopârțit de ruşi şi austrieci). Moldovenii ar trebui să se mândrească că la constituirea statului național român pleiada de fruntaşi moldoveni ai Unirii M. Cogâlniceanu, V. Alexandri, C. Negri şi, desigur, Al. Ioan Cuza ş.a. au contribuit în mod esențial. Moldovenii din partea dreaptă a Prutului împreună cu frații lor de sânge munteni, ardeleni, bănățeni ş.a. se mândresc cu acest fapt, sărbătorind în fiecare an acest mare eveniment. De menționat, de altfel, şi faptul că Marea Unire de la 1918 a fost pornită tot de moldoveni – de fruntaşii Unirii I. Pelivan, P. Halipa, P.Erhan, C.Stere ş.m.a. Se vede că prea crunt a fost jugul rusesc că ia făcut pe, de obicei, flegmaticii moldoveni, atât de hotărâți să scape de ruşi. Despre acest lucru se vorbeşte şi în programul „*Ligii pentru eliberarea Basarabiei*” constituită la 1915 cu participarea lui Constantin Stere, care avea pronunțate vederi de stângă, dar şi o mare dragoste de neam:

„Lipsit de şcoală, înstrăinat de biserică, persecutat de o administraţie vitregă, rapace şi avidă de a se îmbogăţi pe spinarea poporului lăsat pe mâna sa – românul din Basarabia este considerat de ruşi ca brută şi imbecil, ca popor fără limbă, popor necuvântător (aşa considerau ruşii de atunci, dar parcă cei de astăzi gândesc altfel?). *Soarta Moldovenilor din Basarabia este groaznică: acolo piere neamul nostru sugrumat de muscali...Numai retragerea Rusiei în hotarele etnografice ale vechii împărăţii moscovite va asigura odată pentru totdeauna viitorul neamului nostru".* Ce se întâmplă însă cu moldovenii de astăzi din partea stângă a Prutului - deznaţionalizaţi, dezrădăcinaţi, buimăciţi dea binelea cu pleavă sovieto-rusească despre poporul moldovenesc distinct de cel român şi limba moldovenească distinctă de cea română? Ce doresc ei astăzi? Cu părere de rău sunt auziţi doar cei de la conducerea de vârf şi acoliţii ei, în mâinile cărora se află practic toate mijloacele de informaţie scrise şi electronice, susţinute şi de cele moscovite.

De la un timp Republica Moldova este vizitată de tot mai mulţi emisari oficiali şi mai puţin oficiali ruşi: politicieni, jurnalişti, bussinesmani etc. Oricare ar fi explicaţiile acestor vizite îndesite de facto scopul lor este susţinerea neformală a guvernării comuniste în ajunul alegerilor parlamentare din primăvară. Acelaşi scop a fost urmărit şi de cunoscutul jurnalist rus Vladimir Soloviov, care a vizitat de câteva ori în această toamnă Chişinăul. Democrat la el acasă (este autorul cunoscutei emisiuni *„К Барьеру"* (La barieră)) s-a comportat la Chişinău într-un stil tipic rusesc: arogant atunci când venea vorba despre opoziţia democrată (cu părere de rău pe alocuri el avea dreptate în această chestiune); cu aere de superioritate; cu ifose de mare ştiutor şi îndrumător. O impresie penibilă, plină de dezgust, incomparabilă cu cea de la emisiunile sale de la Moscova, mi-a lăsat această variantă chişinăueană a emisiunii lui V. Soloviov. Invitaţi ai emisiunii erau preşedintele V. Voronin, prim viceprimministrul I. Dodon, viceministrul

agriculturii Ţurcanu şi încă komsomolistul contemporan Petrenco, acompaniaţi de câţiva jurnalişti, printre care nelipsiţii Starîş şi Ciornei (nici unul dintre jurnaliştii cu o ţinută jurnalistică adecvată nu a acceptat invitaţia lui Soloviov).

Nu prea m-au mirat discursurile şi răspunsurile preşedintelui Voronin cu excepţia doar a unor declaraţii deocheate precum că conducerile Curţii de Conturi, CEC, CAA, a Comisiei parlamentare de Securitate a statului, vicespeakerului au fost acordate reprezentanţilor opoziţiei. Care opoziţie? Dacă Roşca, care a slujit cu fidelitate regimul cel puţin ultimii 4 ani, este în opoziţie actualei guvernări atunci chiar că nu mai sunt înţelese pentru muritorii de rând labirinturile politicii moldoveneşti, în care se pare şi preşedintele Voronin s-a cam pierdut. Preşedintele Voronin trebuia numai să viseze la un atare aliat, care face cel mai murdar lucru – bate cât mai crâncen în opoziţie. În caz contrar, acest lucru trebuia să-l facă partidul comuniştilor în campania electorală. Ei, însă, vor demonstra că sunt constructivi, sunt preocupaţi doar de viitorul „*ţării*”, nu se ocupă de tot felul de bârfeli.

Mi-a lăsat însă o impresie foarte proastă prestaţia la acea emisiune a prim viceprimministrului Igor Dodon. Îl consideram drept un tehnocrat convins fără implicaţii majore politice, bun specialist în domeniul său. Dând răspunsuri şi explicaţii acceptabile (chiar dacă pe alocuri erau tendenţioase) în domeniul în care este specialist a călcat realmente în străchini atunci când a alunecat pe panta istoricului. În principiu mi-e totuna „*de ce culoare este pisica, doar şoareci să prindă”*. Menţionez însă că nimeni nu ia cerut să-şi expună opiniile asupra istoriei Moldovei şi a României în general. Cunoaştem cu toţii o înţeleaptă zicală românească „*Dacă tăceai filozof rămâneai”*. Iată că dl Dodon nu a dorit să rămână filozof, adică pur tehnocrat. Din memorie reproduc unele *„pierle”* spuse de dl Dodon la acea emisiune. „*Moldova este mai veche decât România. Ca stat Moldova este cunoscută*

încă din sec. 14. România trebuie să înțeleagă că o parte a Moldovei se află în România”. Este un fel de şantaj mojicesc. De ce dl Dodon nu-şi aduce aminte de teritoriile româneşti (moldoveneşti) din sudul şi nordul Basarabiei, încorporate nelegitim în componența Ucrainei? M-a şocat realmente această incompetență (incompetență să fie oare?) a unui demnitar de rang atât de înalt în probleme de istorie a Neamului. Voi încerca într-un mod simplist să-i explic dlui Dodon, ceea ce cunoaşte un simplu licean, care a studiat Istoria Românilor. Într-adevăr prima relatare despre statul Moldovei a apărut în a. 1359 (anul acesta se vor împlini 650 de ani de la această dată), Valahia însă este cunoscută ca stat din a. 1330. Însă aceasta nu spune nimic. Şi knezatul Novgorodului sau al Moscovei sunt mai vechi decât Rusia unificată de kneazul Dmitrii Donskoi. Provinciile Veneția, Genova ş.a. sunt mai vechi decât statul Italian unificat de Garibaldi. Prusia este mult mai veche decât statul German unificat de Bismark. Şirul exemplelor ar putea fi continuat. Dar nici ruşii, nici italienii, nici nemții nu cer revenirea la statele răzlețe din trecut. Drept consecință a dublelor standarde românii nu trebuie să fie ca toată lumea – uniți într-un singur stat. Ideea unirii țărilor româneşti a existat tot timpul (de altfel ca şi la alte popoare care au avut condiții mai prielnice de a se unifica), cu atât mai mult că, spre deosebire de alte popoare, românii au avut un model realizat cu mult înaintea altora – statul Dac unificat de Buerebista şi Decebal. Chiar şi draga inimii celor care se închină în fața a tot ce este rusesc, Ecaterina II nutrea dorința de refacere a vechiului stat dacic (adică unirea Principatelor Române evident sub suzeranitatea Rusiei). Primele încercări de unificare a țărilor româneşti le-a făcut marele domnitor moldovean Ştefan cel Mare. Însă prima realizare a acestei uniri (fie şi de scurtă durată) a fost făcută de marele domnitor Mihai Viteazul. În a. 1812 Rusia, împotriva oricăror norme internaționale şi morale, răpeşte o parte din trupul vechii Moldove, numită ulterior de ruşi Basarabia, o parte din care

formează actuala Republică Moldova. De ce atunci demnitarii de astăzi, unii istorici aserviţi puterii consideră, în pofida atâtor argumente istorice, această aşchie de pământ românesc drept succesor în drept al vechiului stat moldav, ajungând până la absurdul de a înainta pretenţii teritoriale României (nu Ucrainei, care ţine sub ocupaţie sudul şi nordul Basarabiei, nordul Bucovinei, care este tot parte a vechiului stat moldav). O absurditate mai mare nici că se poate inventa. Atunci care sunt argumentele dstra dle Dodon (pe lângă declaraţiile absurde)? Nu cred că le-aţi făcut din ignoranţă. Sunt adresate, cred eu, celor „*care nu gândesc deloc”*.

Voi continua cu încă câteva perle pescuite la acea emisiune. La formulările provocatoare ale lui Soloviov „*...Dstră sunteţi în acelaşi timp proeuropeni şi proruşi. Însă cei din Transnistria spun că nu-i prea iubiţi pe ruşi...”* răspunsul dlui Dodon a fost promt ca al unui elev: „*Nu e adevărat. Eu personal cel puţin o dată la două luni plec la Moscova”*. Probabil, acesta este un argument că ei (cei de la putere) îi iubesc pe ruşi însă nu sunt sigur că acesta este un indiciu al independenţei acestei ţărişoricuţe (vorba poetului). Pe timpuri, pentru a câştiga bunăvoinţa sultanului domnitorii ţărilor româneşti sau emisarii lor plecau deseori cu poclon şi daruri la Istambul. Într-un trecut mai apropiat primul secretar al PC al RSSM era des chemat la Moscova. Astăzi se pare că sunt alte timpuri, alte realităţi, dar din obişnuinţă continuăm să ne închinăm Moscovei, chiar dacă suntem de iure independenţi şi suverani de vre-o 18 ani.

Acest emisar neoficial al Moscovei şi-a permis la acea emisiune să spună şi alte tâmpenii. De exemplu „ *...Nu înţeleg politica moldovenească. În spaţiul post sovietic sunt foarte puţini conducători de stat care au fost în stare să menţină stabilitate în ţară, să nu alunece pe calea represiunilor. Nu-i înţeleg pe moldoveni de ce nu sunt satisfăcuţi? Ghimpu (*Mihai Ghimpu – n.n.) *nu a fost dus în Siberia ci este la Chişinău...”*. Stimate tov. Soloviov. În Siberia erau duşi înaintaşii basarabeni

ca C. Stere ş.a. atunci când Basarabia era o gubernie. În Siberia au fost duşi sute de mii de intelectuali şi, pur şi simplu, buni gospodari basarabeni atunci când Republica Moldova era o colonie camuflată în imperiul sovietic. Propuneţi ca astăzi, când Republica Moldova este independentă, recunoscută şi de Rusia, să arendeze un colţ de Siberie pentru ai deporta pe cei care nu convin puterii? Dar pe-ai voştri oponenţi politici de ce nu-i duceţi în Siberia?

„...Organizarea alegerilor reprezentanţilor din Moldova în Parlamentul României se priveşte ca o intervenţie..." la care preşedintele Voronin a răspuns rapid afirmativ (opiniile sale precum că România este ultimul imperiu în Europa le cunoaştem). Să te cruceşti nu alta. Vine un *„frate mai mare"* să ne dea lecţii despre ce este o intervenţie. Ocuparea Transnistriei de către Rusia nu se numeşte intervenţie. Acapararea întregului potenţial economic al Republicii Moldova nu este o intervenţie economică? Acordarea în masă a cetăţeniei ruseşti cetăţenilor Republicii Moldova după o schemă foarte simplificată (se vorbeşte că sunt deja câteva sute de mii de cetăţeni ruşi în Republica Moldova) pentru ca mai apoi să aibă pretext de intervenţie armată pentru a-şi apăra cetăţenii ce este? Dar dominarea informaţională totală (peste 30 de posturi de televiziune, cam tot atâtea posturi de radio, zeci de ziare ruseşti care poluează spaţiul informaţional din Republica Moldova) cum se numeşte?

„...Data viitoare sper să văd o opoziţie nu care se ascunde, ci una puternică, constructivă" a spus în final V. Soloviov. Daţi domnilor din opoziţie, preşedinţi de partide şi membri ai conducerilor centrale şi locale, să-i satisfacem această dorinţă a lui Vladimir (vladei mirom) Soloviov şi să-l invităm în primăvară (dacă va dori să vină) după câştigarea alegerilor. După horoscopul oriental am intrat în anul Taurului. Să nu-l transformăm noi, moldovenii, în anul boului.

CAPITOLUL II

Din Istoria Neamului...

„Începutul nostru ni s-a făgăduit, numele ni s'a prefăcut, pământul ni s-a sfâşiat, drepturile ni s-au călcat în picioare, numai că n-am avut conştiința naționalității noastre, numai că n-am avut pe ce să ne întemeiem şi să ne apărăm drepturile"

(M. Kogâlniceanu)

DESPRE ORIGINILE ROMÂNILOR

„Sămânța din care a răsărit acest popor e nobilă,
şi poporul nu va pieri decât atunci când românii
vor uita noblețea seminției lor”
(M. Eminescu, Opera politică)

„*Din timpuri uitate de amintirea muritorilor de rând trăiau dacii pe pământul acesta. Ei nu erau o biată nație rătăcitoare. Ei erau statornici, orânduiți, creativi, luminați, în străvechi legături cu civilizația elenă, cu cea mai avansată credință idealistă în nemurire pe care au gândit-o oamenii, cu tradiție bimilenară în cele ale vieții ori de stat*” remarcă cu mândrie marele cărturar şi om politic Nicolae Iorga. Cu toate acestea în ultimii cca 600 de ani marile imperii vecine (austro-ungar, otoman, rus) s-au străduit prin toate mijloacele să minimalizeze vârsta istorică a poporului român, distrugând vestigii, documente istorice, falsificând perioade istorice întregi. Acest lucru continuă şi astăzi. S-ar părea că odată intrată în Uniunea Europeană România a scăpat de această stare umilitoare. Dar anumite metehne istorice ale poporului nostru, preluate în mare parte de la multiplele valuri de barbari care au tot trecut peste noi, alimentate, de asemenea, de „*faima”* care ne-o creează țiganii prin marile metropole ale Europei şi de unele „*surse enciclopedice contemporane*” cum ar fi *„Le Petite Larousse”, „Dictionaire de Geopolitique”* al lui Yves Lacoste ş.a. surse tendențioase ne fac să apărem în fața, în primul rând, a granzilor Europei drept „*fundul Europei”,* vorba lui P. Țuțea. Îmi pun deseori întrebarea, dar v-o pun şi d-stră: de ce un popor cu o istorie de peste 5000 de ani aşezat de Dumnezeu chiar de la naşterea sa în centrul geografic al bătrânei Europe (spre deosebire de alte popoare – ungurii, slavii de sud, bulgarii, turcii etc., care au venit de pe aiurea) – poporul român este atât de marginalizat, desconsiderat. Chiar şi acele evidente

incontestabile dovezi ale vârstei şi măreţiei strămoşilor noştri cum ar fi Columna lui Traian (care alt popor *„barbar”* s-a învrednicit să fie imortalizat chiar în centrul capitalei Lumii), sacrele însemne ale unei vechi şi avansate culturi dacice de la Sarmizegetusa, cultura Cucuteni şi Hamangia cu o vechime de cca 5000 de ani continuată de cultura tracică sunt minimalizate sau falsificate de către neprietenii noştri şi trecute cu tăcerea de conaţionalii noştri (mă refer, în special, la diaspora românească destul de numeroasă). A trebuit să vină neamţul Hubert Schmidt să ne scoată din anonimat ca neam cu o istorie multimilenară cum nu o au multe popoare ale bătrânei Europe prin cercetările sale făcute la Cucuteni, nişte jurnalişti francezi ca S.M. Girardin, F. Colson sau J. Michelet ş.a. străini.

Deocamdată Calul Troian al Europei – Ungaria, împreună cu Rusia, lucrează eficient în direcţia discreditării României în faţa popoarelor coabitante din Europa prin *„promovarea „adevărului” despre România, care este un stat artificial locuit de maghiari, ţigani, ruşi, ucraineni, bulgari, găgăuzi, moldoveni etc., şi doar unde şi unde de ceva români*” (Ş. Maimescu. Dosarele imaginii noastre, LA nr.18, 2008) (parcă mai auzisem ceva asemănător despre poporul polietnic moldovenesc (???) cu 82% de români). Să ne amintim de avertizările recente ale lui Putin în adresa României legate de recunoaşterea autonomiei regiunii Cosovo, de sfaturile ambasadorului Ungariei la Chişinău, date nouă *„să nu ne prea grăbim să intrăm în Europa”* şi *„ajutorului dezinteresat”* acordat nouă în acest sens pe toate căile de către Rusia şi Ungaria şi vom înţelege subtextul acestor griji. Este a mirării cât de repede se uită nişte adevăruri istorice. Ungaria ar fi putut rămâne un prim exemplu de export al revoluţiei socialiste mondiale a lui Lenin chiar în centrul Europei, dacă România nu ar fi răsturnat regimul marionetă comunist al lui Bela Kun (România însă nu a rămas la Budapesta cum au făcut-o alţii

după eliberare). Se pune sub tăcere faptul că regimul fascist al lui Horti a fost unul din primii aliați ai lui Hitler, România fiind împinsă de situația catastrofală la care a ajuns spre mijlocul anului 1940 (ciuntită din toate părțile: o parte a Transilvaniei cucerită de unguri, Basarabia - de Rusia Sovietică şi Dobrogea - de bulgari) doar în ultimul vagon al acestei coaliții anacronice hitleriste. Pe frontul de Est de rând cu divizii româneşti, au luptat şi divizii ungare, italiene însă comentariile şi acuzațiile istoriografilor, în primul rând ale celor sovietici, curg, în special, în adresa românilor, chiar dacă după numărul jertfelor umane aduse pe altarul eliberării Europei de ciuma fascistă se află pe locul trei (regimul fascist al lui Horti a opus rezistență aliaților până la ultima suflare). Cunoscutele duble standarde. De menționat că integritatea României în hotarele Regatului Dacic al lui Buerebista şi trecutul glorios al poporului nostru ar fi fost recunoscute de imperiile vecine numai acceptând suzeranitatea lor. Astfel încă la jumătatea secolului al XVI-lea unii reprezentanți ai puterii imperiale, cum ar fi generalul Castaldo, propuneau reconstituirea statului dac prin supunerea celor trei țări româneşti. Aceeaşi idee era promovată de Ecaterina a II-a spre sfârşitul secolului al XVIII-lea, iar Constantin Ipsilanti (domnitor al Țării Româneşti) ulterior a încercat să o realizeze şi să devină primul rege al neoDaciei, constituită din Moldova, Țara Românească şi Serbia, evident sub suzeranitatea Rusiei.

Este de datoria fiecărui român de a face cunoscută istoria adevărată a Neamului, în special străinilor, coabitanților din Uniunea Europeană, chiar dacă grija vecinilor noştri a fost prea mare de a ne lăsa cât mai puține documente privind istoria noastră, majoritatea fiind lichidate, răstălmăcite sau puse sub şapte lacăte în arhivele de la Moscova, Istambul, Viena, Budapesta ş.a. Cu toate acestea a mai rămas câte ceva, care, incredibil, s-au strecurat prin negura vremurilor potrivnice

nouă. Printre mulții străini care ne desconsideră (de ex. cei nominalizați mai sus) există şi oameni adevărați. Referitor la originea poporului român S.M.Girardin menționa că poporul român „*...provenea nu numai de la poporul roman, ci şi de la un popor tot atât de nobil – cel dac*". El a observat că „*...Decebal nu era atât de barbar precum s-ar putea crede"*. În acelaşi timp el îşi pune întrebarea: „*...Este un barbar acela care, sub Domițian, învingător al legiunilor romane, cerea împăratului să-i trimită meşteri şi specialişti de toate felurile, în artele păcii ca şi cele ale războiului?"*. Studiind Columna lui Traian el menționa: „*Se vede, urmând paginile acestei cărți, nemaipomenita energie pe care au arătat-o dacii. Columna mărturiseşte vitejia dacilor, extraordinarul lor spirit de sacrificiu şi curaj în fața morții. Există acolo trăsături de disperare, care mărturisesc energia sufletelor, pe care romanii aveau să le învingă"* (S.M.Girardin. Souvenirs des voyages). Convins că românii sunt urmaşi nu numai ai romanilor, ci şi ai dacilor el constata asemănări între dacii de pe columnă şi țăranii întâlniți în calea sa: „*Eu am văzut în câmpurile Valahiei şi pe colinele Moldovei figurile, pe care le văzusem pe Columna lui Traian"*(ibidem). El constată că faptul cel mai remarcabil în legătură cu romanizarea Daciei este că *„...această provincie îndepărtată, cucerită ultima de romani, a conservat cel mai mult urmele şederii lor"* (ibidem). „*Observând numai originile, Valahia şi Moldova fac parte din marea familie a Europei Latine. Ei (românii n.n.) poartă nume latin, vorbesc limba latină, pământul lor a păstrat nume latine şi sub acest aspect ei nu au meritat mai mult uitarea savanților şi publiciştilor...Nu, nu ne este permis să ne îndoim că națiunile pelasge formară poporul latin...Este incontestabil că pelasgii contribuiră la fondarea Romei. Pentru ce să ne mirăm atunci că pelasgii panonieni, că pelasgii din Tesalia, din Macedonia, că pelasgii Daciei vorbiseră şi conversaseră*

dialectul lor național, pelasgicul vlah, care a purtat în Italia numele de latin" (F. Colson) (cât de clară este originea poporului român pentru Colson şi cât de nebuloasă, misterioasă este pentru Delamaid Darrell, autorul volumului geopolitic „*The New European Surregions"* (Canada, 1994) care declară că tracii nu au existat, iar dacii reprezintă „*un trib nord-celtic non-germanic, cu origini incerte"*). Acelaşi lucru îl constată şi alți cunoscuți cronicari ai timpurilor lor: „*Geții (dacii) vorbesc o limbă barbară. Însă curios că este de neam latin*" (Ovidiu). „*Colhii şi dacii mă cunosc. Ei vorbesc o limbă barbară de idiom latină"* (Horațiu – 65-6 î.Hr.). „*Deşi nu putea să prinză toate cuvintele ce le cânta, înțelegea în toate"* (Lucian, (120-135 d. Hr., despre împăratul Nero, care admira cântecul unui scit de lângă Pontul Euxin). Exemplele ar putea fi continuate. Dar este şi vina istoricilor români de golurile care există încă în perioada istorică de existență a poporului român. De ce până acum nu a fost bine descrisă perioada de cca 14 secole de la începutul erei noastre până în Evul Mediu, de parcă poporul dac, civilizat şi numeros, din perioada lui Decebal a dispărut fără urmă. Încă în secolul al VII-lea (până la venirea ungurilor) românii din Transilvania au reuşit să-şi făurească propriul stat, ascultând de principii lor până la venirea ungurilor.

Pentru ca argumentele privind originile poporului român, perioada de creştinizare a lui, să fie mai argumentate voi încerca să prezint unele date dintr-o importantă sursă de informație precum este „*Cronica românilor* " în trei volume de format mic a lui Gheorghe Şincai, alcătuită în baza multor documente descoperite de autor în biblioteca Vaticanului, unde a avut acces, şi editată în 1978 la Editura *Minerva*, Bucureşti. Pentru început să vedem cine a fost acest Gheorghe Şincai şi de ce cunoaştem atât de puțin despre acest ilustru reprezentant al Şcolii Ardelene, despre acest mare luptător pentru drepturile românilor din Transilvania, sub influența scrierilor căruia (şi a

altor corifei ai Şcolii Ardelene) însuşi împăratul Iosif al II-lea mărturisea că „*aceşti bieţi supuşi români, care netăgăduit sunt cei mai vechi şi numeroşi locuitori ai Ardealului* (ia aminte, dle neoromânofob Lacoste, ce spune un martor ocular, printre altele neprieten al românilor) *sunt astfel chinuiţi de oricine, unguri ori saşi, şi copleşiţi de nedreptăţi”*. Gh. Şincai s-a născut în 1754 în comitatul Turda. După o educaţie primită la Colegiul reformat din Târgu Mureş: Gimnaziul piariştilor din Bistriţa în 1774 este primit la mănăstirea din Blaj încredinţându-i-se cursul de retorică şi poetică în şcoala românească. La propunerea episcopului Grigore Maior, Şincai pleacă la Roma la Colegiul de Propagandă Fide, împreună cu Petru Maior şi Ioachim Pop. În 1775 Şincai realizează primul volum de documente referitoare la istoria poporului român. În 1780 tipăreşte la Viena împreună cu Samuil Micu *Elementa linguae daco-romanae sive valachicae*, prima gramatică a limbii române tipărită, în care se demonstrează latinitatea acesteia ca vocabular şi structură gramaticală, originea limbii şi a poporului român. În 1804 pune la punct şi pregăteşte pentru tipar opera sa istorică pe care o numeşte *Analele daco-romane*, pentru editarea căreia însă nu primeşte nimic. În 1808 Şincai publică *Calendarul* de la Buda – o parte de la începutul *Cronicii*: anii 86-169. Ştefan Margela, boier moldovean se oferă să suporte cheltuielile tipăririi *Cronicii.* La 2 noiembrie 1811 se adresa în scris episcopului Samuil Vulcan că a terminat de redactat *Cronica daco-românilor.* La 5 martie 1814 Şincai primeşte refuzul cenzurii de a edita *Cronica* considerând-o *„periculoasă opiniei publice”*, iar la 2 noiembrie 1816 Şincai se stinge din viaţă.

„*După retragerea romană nu există în regiune documente despre daci sau romani pentru un întreg mileniu”* ne luminează acest doftor honoris causa (poate mai corect ar fi „*doctor humoris causa”* expresia profesorului, omului politic

şi de litere braşovean Florea Dudiță) Delamaid Darrell. Da, sunt cam puține (s-au stăruit mai mulți „*frați*” de-ai noştri mai mari să fie cât mai puține) însă ce-i care doresc să le găsească le găsesc. Că ignoranța acestui domn este totală (să fie numai ignoranță?) ne vorbeşte cronica de mai jos. Tocmai în această perioadă, despre care vorbeşte acest Darrell că a fost foarte sterilă, în această zonă a Europei au loc evenimente care mai apoi au modelat lumea creştină: Se formează Imperiul Roman de Răsărit, iar Marele Constantin este primul împărat, care la 325 a oprit prigoana creştinilor. În acelaşi an a pus temelia celei de a doua Rome – Constantinopolul, care a devenit primul centru mondial al creştinismului (pe atunci Roma catolică nu exista încă), care mai apoi s-a răspândit în toată lumea. În a. 319 după victoria lui Constantin cel Mare în Gothia asupra barbarilor la Nichea are loc primul sobor creştin , la care a participat şi p.s. Theofil „*al mitropoliei Gothiei* (Daciei Vechi din stânga Dunării) *episcop”*. Ei bine, alte evenimente mai minore din punctul de vedere al lui Darrell ar putea fi scăpate cu vederea, însă aceste câteva evenimente majore care au marcat viitorul lumii creştine, cine le-au creat dacă nu romanii de est, dacii şi alte popoare din această zonă (nu dragii inimii lui ungurii care au apărut în zona Dunării doar spre sfârşitul secolul IX, nu slavii şi bulgarii păgâni, care s-au creştinat doar spre sfârşitul sec. IX).

Voi încerca să aduc (pentru acest mister (cu accentul pe ***i*** sau pe ***e***?) Darrell, pentru tovarăşi de alde Ivanov, Petrov ş.a., pentru alți monseniori ignoranți) doar cele mai relevante (în plan istoric) şi necunoscute multora momente din această „*Cronica românilor şi a mai multor neamuri în cît au fost ele aşa amestecate cu românii, cît lucrurile, întîmplările şi faptele unora, fără de ale altora, nu se pot scrie pre înțeles, din mai multe mii de avtori, în curs de 34 de ani culeasă şi după anii de la naşterea Domnului nostru Is. Hs alcătuită de Gheorghe*

Şincai din Şinca, doctorul filosofiei şi al teologiei, fostul director al şcoalelor naţionaliste în toată Ţeara Ardealului şi diortositorul cărţilor în crăiasca tipografie a universităţii ungureşti, în Buda în aceeaşi crăiască tipografie, începută a se tipări, la anul 1808" .

Anul 86. „*Decheval, craiul Dachiei-ceii-Vechi, fiind în lucrurile de oaste foarte priceput, isteţ la minte, la bătaie nepregetător, s-a sculat în anul acesta cu oaste împotriva romanilor, a împăratului Domitian, carele era fricos, slab la fire şi dat spre sburdările trupeşti nu numai cu muieri, ci şi cu prunci...".*

Anul 89. *„În anul aci curgător, însuşi porneşte în contra lui Decheval...care însă pre Cornelie Fusc şi Opie Sabin ia bătut şi ia stins cu oştile împreună; pre Domiţian însă l-au fugărit cvadii* (nemţii din Moravia n.n.). *Pentru care pierderi de silă i-a căutat lui Domitian a face pace cu Decheval, căruia i-a dat mulţi bani, tot felul de meşteri şi multe scule de ale sale* (ce oare sa facă cu ele acest barbar de Decebal n.n.), *făgăduindu-i şi atribut întru avenire pe fiştecare an. Tocmeala aceasta, măcarcă era păguboasă, ruşinoasă şi neauzită mai înainte între romani, a ţinut pînă la Traian...".*

Anii 101-102. *„După ce a pornit împăratul Traian asupra dachilor Decheval cu toţi soţii lor cearcă pre Traian ca făcând pace să se întoarcă înapoi. Train tătuşi s-a lovit cu ei, nu fără primejdie a ajuns la cetatea în care era scaunul cel crăiesc al dachilor, pre mulţi din ei a tăiat şi prins. Văzând aceasta craiul Decheval a trimis pe unii care purtau cugime (cumănace) la Traian să ceară pace...În cîtu-i despre solii dachilor cei la Roma trimişi şi în senat intraţi, înseamnă că senatul de atunci îndată a poruncit de li s-au cioplit chipurile din marmură tocmai cum erau făcuţi la statură, la fisognomie şi la haine...Chipurile sau statuele acestea încă de atunci s-au ţinut în Capitoliul Romei până la anul 1775. Eu încă atunci le-*

am văzut...”. Ce aveți de comentat dlor-tovarăşi la aceste argumente privind măreția dacilor.

Anul 108. „*Înturnîndu-se Traian în anul acesta în Roma şi ducînd şi capul craiului Decheval, a ținut al doilea trimf de dachi, cu atîta pompă, cu cît a fost mai greu a-i învinge şi ucide pre ei. Iulian avgustul mărturiseşte, zicând: „Că dachii erau cei mai tari şi viteji între neamurile cele de atunci şi pentru statura şi tărimea trupurilor şi pentru cîte le băgase lor în cap Zamolxes, carele se cinstea de dînşii...”.*

Anul 111-113. *„Roma, cîtu-i de mare, mai multe piațuri are, ci, decît toate acestea mai minunat este piațul lui Traian. Slujindu-i norocul, Traian, în anul aci curgător, bate pe Parthamisir, craiul Armeniei, supunînd-o cu totul romanilor. Iară senatul rădică în cinstea lui Traian o columnă foarte minunată în mijlocul piațului celui de dînsul făcut. Temeiul columnei, supt care s-a şi astrucat după viața sa Traian, este făcut în patru cornuri de piatră cioplită, dară columna e rotundă, pre a căruia laturi de gios pînă sus, este întăiat cu meşteşug nespus tot războiul cu dachii, adecă toate oştile romanilor şi ale dachilor, precum au fost cînd s-au bătut. Eu însumi mai adeseori am privit la columna aceasta...”.*

Anul 222. *„...Iară chesarul Alexandru (Marc Avrelie Sever Alexandru) curățăşte senatul şi polata cea împărătească de oameni răi şi blăstămați creştinilor, de mama sa, Mamea (precum se crede, ca de o creştină), fiind îndemnat le părtineşte; pre cei buni îi dăruieşte, pre săraci îi miluieşte...”.*

Anul 228. *„Maximin fiind prezes Mesiei-de-Gios, adecă al Bulgariei* (unul din miniştrii lui Alexandru, n.n.) *a început goana asupra creştinilor, care apoi ca împărat, o-a întărit; în goana din anul acesta, au trebuit să pătimească şi cei din Dachia creştini, fiindcă erau în vecinătate...”.*

Anul 274. *„...Cum că împăratul Avrelian vrînd a merge împotriva perşilor, în anul acesta a scos leghioanele din*

Dachia Veche şi o parte a coloniei şi le-a aşezat de-a dreapta Dunărei...". Din partea coloniei carea a rămas în Dachia Veche, şi din romanii cei de Crumn trecuţi peste Dunăre) s-au prăsit apoi toţi românii cîţi sînt de-a stînga Dunărei; iară din partea coloniei carea s-a trecut Dunărea şi s-a aşezat în Dachia-cea-Nouă, aşijderea şi din romanii, pre carii i-a adus Marele Constantin în Thrachia, Machidonia şi Thesalia, s-au prăsit românii cei ce sunt de-a dreapta Dunărei, carii s-au numit după aceea, amu vlahi, amu cuzo-vlahi, tocma cum s-au numit şi cei ce au rămas de-a stînga Dunărei, întîi români, apoi cumani, mai pre- urmă munteni, moldoveni, mărgineni, mocani; ci oricum s-au numit sau se numesc şi acum, tot de o viţă şi porodiţă sînt, adecă români de sînge...". Cum se leagă cu aceste fapte documentate culese de prin biblioteca Vaticanului ereziile lui Darrell precum că „*După retragerea* (romană) *nu există în regiune documente despre daci sau romani pentru un întreg mileniu".* Iată că există.

Anul 325. „*Marele Constantin, după ce a rămas singur împărat, mai întîi pretutindenea a vestit prin cărţi că singur Hristos este dătătorul de biruinţe, apoi a început a îndrepta lucrurile creştinilor celor de la răsărit; pre cei pentru Hristos izgoniţi şi prin ostroave şi alte locuri sîrguniţi, să-i sloboadă; besericile să se dreagă. În anul acesta, a strîns soborul cel dintîi a toată lumea, la Nichea, în care sobor au fost de faţă 318 ss. părinţi, între carii, dintru amîndouă Dachiile, adecă dintre români, aceştea mitropoliţi şi episcopi au fost. Din Dachia lui Traian sau cea veche, a fost mitropolitul Theofil, după care mărturiseşte iscălitura lui...Iată că în timpul lui Galien erau preoţi creştineşti în Dachia lui Traian, în care năvălise gothii. Aşadară nu românii au luat credinţa lui Hs. de la gothi sau de la sloveni, ci gothii şi slovenii sau luminat prin români. Bater şi-ar fi ţinut românii cu literele! Pentru că atunci cu slovele chirileşti nu s-au putut folosi, fiindcă nici nu*

erau pe lume”. Să vedem ce se scrie la acest subiect în Dicționarul Larousse *„...sec. al VI^{lea}: creştinismul se răspândeşte aici; biserica adoptă liturghia slavonă”*. În primul rând anul 325 este secolul al IV^{-lea} (o mică greşeală de tipar: I este pus după nu înaintea lui V). În rândul doi, la acea perioadă nici pomină de slavi nu erau în zona Dunării, nemaivorbind de răspândirea limbii slavone, slavii la locul lor de baştină închinându-se încă idolilor ciopliți în piatră şi lemn. Iată ce scrie sub acest aspect Dr. Napoleon Savescu, fondator şi preşedinte al asociației „**Dacia Revival International Society of New-York**: „*Descoperim ca in bisericile vechi, daco-românesti, cultul ortodox se exercita in limba 'latina vulgara', chiar până în secolele XII-XIII, când s-a trecut la oficierea cultului în limbile greacă ăi slavonă*”.

Anul 375. *„Hunii, supt craiul lor, Balamber chemat, nu încetau a năcăji şi goni pe gothi, carii în anul acesta încă stăpîneau pămîntul cît este între Prut şi între Dunăre...”*.

Anul 434 - 454. *„...Stăpînul hunilor, Atila şi Bleda, amîndoi feciorii lui Mundzuc, au rămas crai peste huni, carii au pus ca în tot anul să le dea tribut* (romanii de răsărit) *sau haraci, care din an în an l-au tot suit...În a. 445 l-a omorît pre Breda, fratele său...După ce a stătut Atila singur crai hunilor, cu mult mai tare s-a sumețit asupra romanilor...În a. 452 Atila a adunat oaste şi a intrat în Italia şi foarte o-a prădat...În a. 454 Atila (zice Marchelin Comitul), craiul hunilor, stricătorul Evropei, noaptea s-a omorît de mîna şi cuțitul unei muieri...Iară feciorii lui, carii aşa de mare stăpînire moştenise de la tatăl lor, neputîndu-se îndemîna între sine, lezne s-au putut învinge după aceea ”*.

Anul 548. *„Slovenii, gepizii, longobardii şi herului prădează hotarele împărăției romanilor...Din cuvintele acestea ale lui Procopie culege întîi, că antele, slovenii şi hunii, în anul*

acesta stăpîneau Țeara Muntenească, Moldova şi Bugeacul sau Basarabia...”.

Anul 564. *„Avarii venind în Evropa, mai multe neamuri îşi supun sie, pînă şi pre rămăşițele hunilor ce au fost supt Atila, cu carii au cuprins mare parte a Dachiei-ceii-Veche, în altă parte, adecă în Valachia de-acum, au rămas bulgarii, slovenii şi antele. Aici socoteşte cît rău n-au suferit strămoşii romînilor, cînd de supt unii varvari treceau supt alții!”.*

Anul 680. *„Bulgarii, după ce au cuprins Mesia-de-Gios şi amîndouă Dachiile, nu s-au îndestulat cu tributul ce-l aveau de la împăratul Constantin Pogonatul, ci în anul acesta au prădat Thrachia. Formoasa reflecsie face prea vestitul Ioan Cristian Enghel la anul acesta despre neamurile acelea, care din început pînă la venirea bulgarilor au asuprit pre colonii lui Traian, carea reflexie o scriu aci din cuvînt în cuvînt: „În cîtu-i despre neamurile (zice el), care prin Valachia şi Moldova de-acum au năvălit în țările împărăției Răsăritului, iarăşi mă întorc la cele ce am scris şi zis că neamurile acestea pînă la 680 au fost de mai multe vițe şi naşteri, pentru că au fost nemți supt nume de longobardi, ostrogothi, visigothi s.c. Au fost sloveni supt nume de venete, anteşi doară şi sarmate; mongoli supt nume de huni, turci sau tătari sub nume de avari şi bulgari. Dintre toate neamurile acestea, cele mai dintîi au fost numai trecătoare prin Valachia...”.*

Anul 845. *„Despre anul în carele s-a făcut creştin Bogore (Boris) craiul bulgarilor şi al românilor, cel ce s-a numit Mihail după s. botez...Împotriva lui Bogore s-au ridicat boierii bulgarilor şi norodul şi a vrut să-l omoare, pre carii, el cu puțini ostaşi, purtînd înaintea sa semnul crucei, i-a învins şi spăriindu-i, i-a adus la credința lui Hs”.* Faptul că bulgarii au fost creştinați de Chiril şi Metodie nu este confirmat de nici o sursă autentică. Boris s-a creştinat (din alte surse în a. 864) din

cauza situației politice a Bulgariei, care-l obliga să realizeze o legătură mai strânsă cu Bizanțul.

Anul 889. *„...Ungurii, precum scrie Constantin Porfiroghenetul, „au trecut Dunărea şi bătîndu-se cu Simeon* (craiul bulgarilor şi al românilor din dreapta Dunării)*, după ce l-au învins şi fugărit pre el, pînă la Preslava, s-au întors acasă...Fugărindu-se ungurii au trecut în Galiția, povățuiți fiind de Alm, unde au fost primiți de silă bucuroşi...Iară povățuitorii rutenilor, măcarcă fără de voia lor, toate le-au dat lui Alm, cîte au poftit, numai cît l-au rugat ca. lăsînd Galiția, să treacă peste pădurea Hovoş spre Apus în Panonia care mai înainte a fost țeara lui Atila...în care țeară ar lăcui sclavi* (slavi, n.n.)*, bulgari şi vlahi şi păstorii romanilor"...Atunci cele mai de frunte persoane, care se numesc hetumogiari (şepte unguri) şi cei şepte povățuitori ai comanilor cu ajutorul rutenilor, au ieşit din Galiția în țeara Panoniei..."*

Anul 903. *„După ce au trecut ungurii în anul 889 în partea țerei, ce se chiamă acuma cea de Sus, Alm, povățuitorul cel mai de frunte între cei şepte, i-a descălecat în Hung şi împregiurul Hungului. Iară după moartea lui Alm, Arpad, fiul lui, în anul 903, foarte mult a lățit ținutul ungurilor...a cuprins toată țeara cîtă este între Tisa şi Bodrog, pînă la Ugocea, cucerind cetatea Borşei...Auzind solia povățuitorului Salan* (craiul bulgarilor, n.n.) *Arpad a răspuns, zicînd: „Măcar că strămoşul meu, Atila, craiul cel puternic, a avut țeara, carea este între Dunăre şi Tisă până la hotarul bulgarilor...ci pentru prietenşugul lui Salan, al povățuitorului vostru, cei din cădința mea o părticea pentru vitele mele, adecă pământul pînă la rîul Şieului, şi preste acestea cei de la povățuitorul vostru să-mi trimită din grația lui, două lagene de apă din Dunăre şi o sarcină de iarbă din fânațul Olpar, să cerc mai dulci sînt ierburile din Olpar, decît ierburile din Schithia şi din Dentumogiar, şi apa Dunărei de este mai bună decît a Tanaidului?"*

(Ca să vezi psihologia nomadului: pe unde a călcat copita calului lui Atila aceea este considerată țara lui indiferent de faptul că până la el acolo ar fi locuit băştinaşi. Parcă nu avem şi astăzi astfel de exemple cu *„frații noştri mai mari”*. Aduceți-vă aminte de argumentele foarte *„argumentate”* ale patrioților ruşi privind dreptul Rusiei asupra Basarabiei, criticate chiar de neprietenul nostru A. Berg: *„Rusia are dreptul asupra Basarabiei deoarece armatele ruseşti au trecut de atâtea ori prin Basarabia în războaiele contra turcilor”*. Prin ce se deosebesc aceste argumente de cele ale lui Arpad?.

Anul 904. *„După ce a căpătat pămîntul pînă în rîul Şieului, de la Salan, nu mult a zăbăvit, ci a trimis soli ți la Menumorout, povățuitorul Bihărei, trimețîndu-i şi lui daruri şi a cerut pămîntul de la Someş pînă la Nir şi pînă la poarta Meseşului; dară Menomorout n-a vrut să plinească cererea lui Arpad. Drept aceea Arpad a trimis oaste şi cu puterea a luat pămîntul cît ceruse...Acolo zăbăvind generarii lui Arpad, Tuhutum s-a socotit cum ar putea lua Ardealul, să fie al său, de uric. Drept aceea a trimis pre Ogmand de a cercat pre ascuns țeara, carele, cercîndu-o, foarte i-a plăcut. După ce s-a înturnat Ogman la Tuhutum, foarte a lăudat Ardealul şi a hulit pre românii, lăcuitorii dintr-însul zicînd: Sunt blahi şi sclavi, carii nu au alte arme, fără numai arc şi săgeți şi povățuitorul lor, Gelou, nu e strîngător şi nu are buni ostaşi lîngă sine, nici vor îndrăzni a sta împotriva ungurilor, căci de la comani şi de la paținachi* (pecenegi, n.n.) *încă multe rele suferă...Şi dobîndind slobozenie de la Arpad a ieşit* (Tuhutum, n.n.) *peste păduri, spre răsărit împotriva lui Gelou, povățuitorul blachilor, pe care l-au învins şi omorît lîngă rîul Copuşului. Atunci lăcuitorii țerei văzînd moartea domnului său, şi-au ales sie domn pre Tuhutum, care a stăpînit Ardealul cu pace şi noroc, ci sămînța lui numai pînă la timpul craiului ş. Ştefan l-a*

avut”. Iată domnilor Darrell, Lacoste ş.a. răspuns la întrebarea d-stră cum Ardealul a devenit unguresc.

Anul 1002. „*Istoricii ungureşti, Turoție şi Bonfimie, se nărăvesc în pricinile pentru care Ş. Ştefan a luat Ardealul de la Giula cel mai tînăr, măcar că era din neamul mîne-sa, şi l-a unit Ungariei...Giula cel mai Tînăr a fost încă din anul 948 creştin. Aşadară Sîntul Ştefan nu pentru păgînitatea lui Giula cel Tînăr s-a sculat asupra lui, ci pentru că nu l-a putut trage de la legea Răsăritului* (adică ortodox)*, să-l facă de legea Apusului* (adică catolic, n.n.).

Anul 1039. *„Întru acest an,* zice Chedren*, s-au ridicat şi bulgarii asupra romanilor (grecilor). Petru, poreclit Delean, a făcut răscoala şi a fost ales singur crai, oştile sale le-a povățuit la Thesalonica împotriva împăratului. Ci împăratul fără, vreun rînd, şi-a tras oastea spre Țarigrad, lăsînd toată bogăția, aurul, argintul şi sculele, să le ducă după dînsul domesticul Manuil Ibața, carele a trecut la Delean. Atunci s-a plecat bulgarilor şi ținutul Nicopoiului, nicopolitanii, nesuferindu-l pe Orfanotroful* (reprezentantul împăratului, n.n.) *s-au înturnat la cei de un neam cu dînşii” . decă la români, pentru că, începând de la Samoil, toți craii Bulgariei au fost români pînă atunci, pînă ce au cuprins turcii de-acum Bulgaria , fiind ales „.*

Anul 1193. *„La anul acesta iarăşi aşa scrie Nichita: „Cînd mergea lucrurile de către apus din râu în rău şi vlahii cu comanii (românii) stricau țerile romanilor (grecilor) cu sabie şi cu foc, îmbogățindu-se cu prăzile de la romani luate, căpătînd tot felu de arme, de-aci înainte nu s-au mai putu înfrîna...”.*

Anul 1200. *„Precum mi se vede, de anul acesta ce țin, care le scrie iarăşi Nichita zicînd: „Pe vremea aceasta, Ioan (împăratul românilor şi al bulgarilor) ieşind din Misia cu prea mare şi prea într-armată oaste, a cuprins cetatea Constantia*

din ţinutul muntelui Rodope, şi stricîndu-i zidurile, vineri, înaintea Paştilor, foarte tare a încungiurat Varna, au făcut o mahină în patru cornuri cu care au trecut peste ziduri în loc de scară, în trei zile au luat Varna...".

Anul 1201. *„Iară Ioanichie, zice scriitorul Vieţei lui Innochentie al treilea, papei de la Roma, luînd solii şi cărţile domnului patriarh, aşa i-a răspuns: „Cinstitului şi preaosfinţitului părintelui, arhiereului celui prea mare. Eu, Caloioan, împăratul bulgarilor şi al vlahilor, vă înştiinţăm ce poftim de la Beserica Romei? Ca să fim întăriţi în Beserica Romei, ca şi fiii în mama sa. Mai întîi cerem de la Beserica Romei coroană şi cinste ca un fiu iubit...". „Luînd cartea aceea domnul papa"* zice acelaşi scriitor *„a trimis la el pre Ioan, capelanul său, cu cărţi apostoliceşti care sună aşa: „Lui Caloioan, domnului vlahilor şi al bulgarilor, scaunul apostolicesc...Predecesorul nostru papa Adrian, trimeţînd pre un ipodiacon cu doi episcopi, bulgarii, înşălaţi fiind prin darurile şi făgăduinţele grecilor, lepădând pre romani au primit preoţi greci. Drept acea aducerea aminte de o slăbiciune ca aceasta, măcar că ne-a contenit de trimiterea vreunuia dintre cardinali, tătuşi trimitem la tine pre Ioan, căruia i-am poruncit ca în locul nostru, în ţeara ta, cele duhovniceşti să le îndrepte şi să le orînduiască, de vor fi de îndreptat şi orînduit...Căci mai bine-ţi este şi spre mărirea cea vremelnică şi spre mîntuirea cea vecinică, ca, precum eşti de neam roman, aşa să fii şi cu urmarea şi norodul ţerei tale, carii zic că sunt din sîngele romanilor, să urmeze obiceiurile Besericii Romei...".*

Anul 1215. *„...Pre românii din Bucovina, Moldova, Besarabia şi Valahia de acum, iau cuprins în anul 889 şi după aceea paţinachii* (pecenegii – n.n.)*, apoi în anii 1053 şi 1065 comanii. Ci comanii, încă s-au alungat dintr-însele, în anul 1152, şi aşa au rămas numai românii, pre carii după aceea*

istoricii, mai ales cei greceşti, i-au numit comani, în loc de romani şi schithe, cum s-a arătat la anul 1186...Dară începerea cea adevărată a domniilor se dovedeşte din inscripţia (pisania) mănăstirei de la Cîmpulung, în carea se zice că mănăstirea o-a zidit întîiul domn, Radu Vodă negru, în anul 1215...".

Anul 1222. „*Despre românii cei ce sînt de-a stînga Dunărei, scrie Acropolitul aşa: „Cel dintîi crai al bulgarilor (şi al românilor), Asan, a avut doi feciori, pre Ioan şi pre Alexandru. Ioan II a cuprins toată Bulgaria (în anul 1207-1218)".*

Anul 1284. *„La anii trecuţi mai adeseori am arătat că, după anul 1152, prin comani şi prin schithe istoricii, mai ales cei greceşti, pururea au înţeles pre românii cei din Moldova şi cei din Valahia. La 1236 schithele carii au trecut Dunărea, de frica tătarilor şi preste voia bulgarilor au trecut Hemul, au fost vlahii sau românii, despre care Pahimer* (reprezentantul papei). *Neamul acesta (al vlahilor) era lăţit prin tracturile ce se întind de la oştezele Ţarigradului, până la Bizia* (Bug – n.n.) *şi mai departe, prin care locuri, înmulţindu-se fără samă, să nu adaoge mare putere schithelor, fiind traşi în partea lor prin asemănarea vieţuirei şi prin cuminecarea sângelui şi a urzirei...*". Iată încă o confirmare a spuselor lui Herodot despre neamul tracilor şi geţilor ca unul dintre cele mai numeroase neamuri.

Anul 1230. „*Iară despre Besarab aşa scrie Turoţe: „Pentru că voi, domnule al meu craiu! Aţi lucrat în strîngerea oştilor, munca voastră vi-oi plăti cu şepte mii de marce de argint; preste acestea haraciul cu care sunt detor coroanei voastre vi l-oi plăti cu credinţă tot anul; numai să vă înturnaţi cu pace şi vă feriţi de primejdii, că, de ve-ţi veni încoace , nu ve-ţi scăpa de dînsele". Atunci craiul a purces să se bată şi neputînd afla zăhărea, pre sama sa şi alor săi, în ţeară*

necunoscută, în scurt timp a început a flămânzi...Şi s-a făcut acolo ucidere mare şi a căzut mulțime nespusă de ostaşi , de prinți şi de boieri. Iară craiul cu puținei, prin apărarea unor credincioşi de abia a scăpat...”. S-a adeverit vechea zicală românească „*Cine cu sabie contra noastră de sabie vor pieri”.*

Cronica evenimentelor ar putea fi continuată însă evenimentele din a doua jumătate a secolului XIV, care au avut loc în arealul românesc, sunt relativ mai bine cunoscute.

Acum, la finalul înşiruirii acestor argumente vă chem să medităm puțin asupra celor scrise mai sus. Îi chemăm la meditație (daca ne-ar înțelege) şi pe monseniorii autori ai Dicționarelor Larousse, Lacoste şi al volumului „The New European Surregions”, autorii aberațiilor de tipul „*...Secolul VI – biserica adoptă liturghia slavonă”, „După retragerea romană nu există în regiune documente despre daci sau romani pentru un întreg mileniu”* ş.a. O elementară logică demonstrează că nu poate un popor atât de numeros cum erau geto-dacii să dispară fără urme (cum declară acest Darell) ca mai apoi iarăşi să apară (nu se ştie de unde) şi să devină mai numeros decât multe alte neamuri din sud-estul Europei. Ceva nu se leagă domnilor. Toți şi toate au fost trecătoare, constant şi permanent în acest areal a fost şi rămâne doar poporul român.

Literatura şi Arta, nr. 49, 2008

MOLDOVA ÎNTRE MIT ŞI REALITATE

"Numele ni s-a prefăcut, pământul ni s-a sfâşiat, drepturile ni s-au călcat în picioare, numai că n-am avut conştiinţa naţionalităţii noastre"
(M. Kogălniceanu)

Însemnele distinctive ale oricărui stat sunt denumirea, stema şi imnul. Referitor la R. Moldova apariţia acestor însemne este învăluită de ceaţă şi mister. La aceasta au „contribuit" în mare măsură vecinii (ungurii şi slavii), care au dominat ţările româneşti în ultimii peste 1000 de ani (turcii nu sunt consideraţi vecinii noştri). Strămoşii românilor au fost aici, pe această palmă de pământ (comparativ cu necuprinsul Imperiu Rus), din negura veacurilor, peste care au tot trecut puhoaie de triburi nomade, unele dintre ele (ungurii, slavii şi bulgarii) oprindu-se pe aceste pământuri frumoase, care le-au căzut pe plac. Să ne amintim că şi lui Sveatoslav (cneazul Rusiei chievene) îi plăcuseră pământurile de la gurile Dunării, însă a întârziat puţin – alţii îl întrecură (bulgarii şi slavii). Pentru a-şi argumenta dreptul asupra acestor teritorii, ei născocesc diferite teorii, recurg la denaturări, la falsuri. Ceea ce e mai periculos pentru noi, românii, este faptul că vecinii noştri au mulţi avocaţi în lumea întreagă. De exemplu, unul din ei, un oarecare Delamaid Darrell din Canada, în volumul său geopolitic „*The New European Surregions"* îi informează astfel pe cititorii occidentali despre România: „*Numele ţării (*adică al României – n.n.), *originea locuitorilor săi, validitatea pretenţiilor lor istorice asupra teritoriului, toate sunt nişte mistere*". Ce contează opinia unui alt străin a neamţului Hubert Schmidt – despre Cucutenii din Moldova – România, unde a luat naştere una dintre cele mai avansate civilizaţii cunoscute în

istoria lumii – cultura Cucuteni-Tripolie, care, după unele surse, ar putea fi izvorul civilizației europene. Această opinie se bazează
pe un studiu fundamental, pornind de la ample cercetări făcute la fața locului, nu pe informații preluate din tendențioasa istoriografi e maghiară. Pentru acest mister nu contează adevărul istoric incontestabil despre perioada dacică. Regatul dac al lui Burebista, care se întindea până la Bug, regatul Daciei mai restrâns, dar tot atât de puternic, condus de Decebal (unicul dintre „*barbari"* care i-a silit pe romani – aflați în perioada lor înfloritoare – să-i plătească tribut; drept respect pentru ei, pentru vitejia lor, dacii au fost imortalizați pe Columna lui Traian), au dispărut fără urmă în istorie – ne luminează acest Darrell: „*După retragerea (romană) nu există în regiune documente despre daci sau romani pentru un întreg mileniu"*. Mai mari tâmpenii nici că se pot inventa, dacă nu ar fi aici la mijloc reaua-voință. În acest fel poate fi mai lesne argumentat dreptul vecinilor (ungurilor, slavilor, bulgarilor) veniți aici mult mai târziu – „p*e un loc gol"* – asupra unor teritorii care nu le aparțin. Să ne oprim la o parte a României mai aproape nouă – Moldova. Conform dicționarului „*Le Petit Larousse", „…regele Ungariei creează marca Moldovei, care în 1359, sub Bogdan I, iese de sub tutela Ungariei*". O altă legendă „*foarte cunoscută*" despre apariția principatului Moldovei pe harta Europei mediatizată pe larg, în special, de istoriografi a maghiară, ține de descălecarea Moldovei de către Dragoş - Vodă din Maramureşul (*unguresc evident*). Este de fapt o legendă insultătoare la adresa noastră. Iată cum comentează unul din marii cronicari, marii iluminişti ai Şcolii Ardelene, Gheorghe Şincai, acela care a creat renumita sa *Cronică a românilor* în baza multor documente consultate în

biblioteca Vaticanului: „...*preavestitul Enghel* (un istoriograf neamț, n.n.)*, carele aduce povestea despre Dragoş, despre cățaua lui, ce s-a chemat Molda, şi despre zimbru, care poveste nu e vrednică de a se scrie, fi indcă este numai bârfeală şi nu istorie adevărată...Aceea încă am arătat că la anul 1282 Oldamur povățuitorul comanilor, adecă al moldovenilor, în anul acela s-a bătut cu ungurii. Cum poate dară ca Dragoş din Maramurăş să fi e împoporit Moldova? Pentru că tocma de ai zice că comanii nu sînt tot una cu românii, tătuşi, te voi întreba, dacă colonia cea vestită, despre care vorbeşte împăratul Frederic la anul 1241, ce s-a făcut din Moldova?...Încît este pentru cățaua Molda şi zimbrul lui Dragoş, numai atîta zic, că sunt poveşti ce nu trebuie luate în samă, căci rîul Moldova, de la care s-a numit mai pre-urmă toată țeara, şi mai înainte tot aşa s-a chemat; iară capul cel de bou, nu de la zimbru l-a primit Țeara Moldovei în țimiriul său, ci de la cetatea carea o-a zidit împăratul Traian, în Dachia-cea-Veche, şi s-a chemat Capul boes, Capul-Boului, precum s-a arătat la anul 106, din Procopie”.* În realitate, în secolul al XIV-lea ungurii poartă lupte cu tătarii pe teritoriul Moldovei şi la mijlocul secolului, cu ajutorul românilor maramureşeni, de sub conducerea lui Dragoş- Vodă, se pune problema întemeierii unei țări la răsărit de Carpați. Primii domni ai Moldovei sunt feudali supuşi coroanei maghiare, şi numai cu Bogdan I se câştigă independența față de Ungaria. Iată o altă opinie a altui vecin (al Poloniei) despre apariția Principatului Moldovei. Conform cronicarilor poloni, formarea statului independent al Moldovei a avut loc prin înlăturarea slavilor. Această teorie inexactă îşi are obârşia în dorința justificării politicii polone de cucerire. În ceea ce priveşte slavii care s-au aflat pe pământul Moldovei, aceştia au fost asimilați cu câteva

secole mai înainte de întemeierea statului moldovean de către populația românească. Aceasta este încă o dovadă a superiorității spirituale a poporului român în raport cu popoarele nomade care au năvălit peste el. Dacii i-au asimilat pe cei care au venit peste ei, şi nu invers. Pentru a înțelege mai bine această perioadă incertă de constituire a Principatului Moldovei, aduc o înşiruire a domniilor de la momentul apariției lui până la domnitorul Alexandru I (sau cel Bun, sau cel Mare), primul care a domnit o perioadă lungă. Miron logofătul zice: *„Acest Alexandru-Vodă a domnit 32 de ani şi 8 luni şi multe lucruri bune a făcut aici în țeară, pentru care pre-urmă țeara l-au zis Alexandru cel Mare”.* Iată cum îi orânduieşte cunoscutul cronicar Gheorghe Şincai: *„Aici, pentru mai mare uşurarea şi a cetitorilor şi a mea, ca de-aci înainte să poci scrie pre fiştecare domn moldovenesc al cîtelea a fost cu acel nume, şireaua lor o pun, precum va urma, începînd de la Dragoş pînă la Alexandru cel dintîi, nu că doară aş crede că Dragoş au fost domnul cel dintîi al Moldovei, ci pentru că şireaua domnilor celor dinaintea lui eu însumi nu o ştiu, de am şi arătat numele unora. Aşadară, au domnit: 1. Dragoş, 2.Sas, 3.Bogdan I, 4.Ştefan I, 5. Petru I., 6. Lațco, 7. Petru II Muşat, 8. Ştefan II, 9. Roman I, 10. Iarăşi Ştefan II, 11. Petru III, 12. Iuga, 13. AlexandruI (cel Bun)”.* În continuare cronologia domniilor în Principatul Moldovei este cunoscută mult mai bine.

Literatura şi Arta, nr. 30, 2008

BASARABIA ŞI TRANSILVANIA – DOUĂ MARGINI ALE ROMÂNISMULUI CU DESTINE SIMILARE

„Să ştiţi că nu persoana mea neînsemnată a vorbit acum, ci prin mine a vorbit naţiunea română întreagă. În aceste clipe istorice, inima fiecărui român e pătrunsă de acelaşi sentimente, dorinţe şi speranţe cărora eu le-am dat expresie”
(Alexandru Vaida-Voevod. Din „***Declaraţia de autodeterminare a românilor”***
prezentată în parlamentul ungar. 18.10.1918)

Anul curent este unul jubiliar – se împlinesc 90 de ani de la micile uniri de la 27 martie 1918 (unirea Basarabiei), 30 noiembrie 1918 (unirea Bucovinei), care au culminat cu Marea Unire de la 1 decembrie 1918, confirmată prin votul miilor de pe Câmpia Libertăţii de la Alba Iulia. Acest epocal moment poporul român l-a aşteptat foarte mult (mult mai mult decât vecinii săi Germania, Italia, chiar şi Rusia). Prima unire a Principatelor româneşti a fost realizata la 1600 de marele domnitor Mihai Viteazul. Fie şi de scurtă durată însă a demonstrat românilor din diferite colţuri ale vechii dacii că sunt aceeaşi, că se pot uni dacă vor dori. În pofida rezistenţei acerbe a imperiilor vecine, în primul rând a Rusiei, la 1859 are totuşi loc prima mică unire a principatelor Moldova şi Muntenia. Cu toată dorinţa arzătoare a tuturor românilor de a trăi împreună din cauza nedorinţei imperiilor vecine (în primul rând Rusiei şi Austro-Ungariei) Marea Unire a întârziat cu încă cca 60 de ani. Voi încerca să vin cu unele amănunte privind rolul imperiilor cotropitoare – Austro-Ungar în Transilvania şi Imperiul Rus în Basarabia. Ambele aceste frumoase părţi ale României au fost în repetate rânduri monedă de schimb în marea politică a imperiilor vecine. Despre evenimentele care au precedat Unirea Basarabiei la 27 martie 1918 s-a scris mult. Pentru noi, basarabenii este mai, lupta pentru dezrobirea naţională a fraţilor noştri din Transilvania este mai puţin

cunoscută. Folosind unele informații din cartea „*Fl. Salvan. 1 decembrie 1918. Studii şi evocări”* voi încerca să fac puțin mai transparent vălul de asupra evenimentelor care au precedat evenimentul epocal de la Alba Iulia, să prezint rezistența acerbă a Ungariei împotriva recunoaşterii drepturilor naționale ale românilor din Transilvania. Este cazul Ungariei vis-a-vis de independența Transivaniei în perioada primului război mondial. „*Rezolvarea acestei probleme* - susținea Karolyi Mihaly, preşedintele Partidului Independenței al Ungariei *–nu trebuie făcută pe baza de naționalitate, ci pe bază de egalitate şi de îndreptățire egală”*. Cum putea fi posibilă aceasta în cadrul statului ungar unitar? Încă o perlă spusă de prim ministrul de atunci al Ungariei Tisza Istvan „*Toată opinia publică a Ungariei respectă principiul de naționalitate şi doreşte libera dezvoltare şi înflorire a naționalităților, dar cu formarea numai a unui stat, al cărui caracter trebuie imprimat de rasa care domină prin numărul şi greutatea ei”*. Dar oare în Basarabia sub Rusia a fost altfel. În componența u.r.s.s. declarate existau „*15 republici surori”,* însă de facto exista un singur stat „*imprimat”* de rasa dominantă (nu însă şi superioară) prin numărul şi greutatea ei – Rusia. Acelaşi lucru se observă şi în declarația adoptată în Republica Moldova despre „*bilingvismul armonios”*, dar în interesul ruşilor. Adică românii din Basarabia să cunoască şi să vorbească limba rusă, iar ruşii s-o vorbească numai pe a lor.

După încheierea păcii de la 7.05.1918 umilitoare pentru România Ungaria îşi revendică aşa numitele drepturi ca: controlul navigației pe Dunărea de Jos, realizarea unor amenajări la Porțile de Fier, preluarea şantierelor navale de la Turnu Severin şi luarea unor măsuri de siguranță pentru zona minieră din Valea Jiului. Pentru incorporarea Transilvaniei şi a unor rectificări de graniță, luându-se României coamele Carpaților şi trecătorile.

Tactica cotropitorilor este aceeaşi. Merită să fie menționate în acest caz poziția unor parlamentari români de la

Budapesta, care au luat o poziție anapoda împotriva propunerilor antantei în problema naționalităților, apreciindu-le drept *„un atentat la integritatea teritorială a Ungariei”*. Cel mai dureros însă a fost cazul publicării în presă a aşa numitei *„Protestări a românilor din Ungaria contra intențiilor de „dezrobire” a naționalităților” ale Antantei”*, care cuprindea 102 de semnatari, începând cu cele cu cele ale mitropoliților şi episcopilor celor două culte şi cu cele ale deputaților români în parlamentul de la Budapesta. Surprinde prin faptul că lista cuprindea personalități de mare prestigiu, însă în care lipseau numele lui Ştefan Cicio-Pop, Iuliu Maniu, Vasile Goldiş ş.a. fruntaşi ai Partidului Național Român (PNR). Un rol deosebit de negativ în această privință l-a avut mitropolitul Transilvaniei Vasile Mangra. Întrarea armatei române în perioada august-octombrie 1916 în Transilvania a fost întâlnită cu entuziasm de întreaga populație ca armată eliberatoare. Însă înfrângerea României spre sfârşitul a. 1916 şi retragerea armatelor române peste trecătorile Carpaților au deschis pentru românii transilvăneni cea mai dramatică perioadă a existenței lor. De exemplu, intrarea ungurilor în Braşov a fost urmată de o serie de represiuni şi răzbunări nestăvilite. *„Trebuie să-i spânzurați pe împuțiții de valahi”,* chemau ungurii. Singurul scut al românilor s-a arătat a fi comandamentul german, care la sesizarea ofițerilor români din armata austro-ungară au pus capăt exceselor pornite din patima răzbunării. Descurajantă era şi imaginea României cucerite. Cercurile politice maghiare țineau să convingă populația română că România nici nu mai exista, ea fiind cucerită şi împărțită între Germania, Austro-Ungaria şi Bulgaria. În stilul lor atestat pe întreaga perioadă a aflării lor alături de români (din momentul primei lor apariții din nord-estul actualei Rusii (tocmai de pe Cama)) cercurile maghiare au reluat tezele false cu privire la originea etnică a românilor. Ei susțineau că denumirea de *„român”* ar fi o *„născocire a ultimilor 50 de ani*”, provenind din *„denumirea generică a unei familii de limbi europene, căreia îi aparțin*

italienii, francezii ş.a.". Ce mai contează opiniile unor marcante personalităţi româneşti cum ar fi a lui Nicolae Olahus, care încă în sec. XV a scris despre populaţia românească din Transilvania, a şcolii ardelene prin reprezentanţii ei Petru Maior, Gheorghe Şincai ş.a., care argumentau la începutul sec. XVIII rădăcinile latine ale românilor, ale marelui cărturar moldovean din aceeaşi perioadă Dmitrie Cantemir, atunci când chiar prin promovarea falsului doreşti cu tot dinadinsul să-ţi atingi scopul. Parcă în Basarabia era altfel. Alte cercuri imperialiste (cele ruseşti) până astăzi caută să ne convingă că noi am fi provenit de la slavi, că suntem un alt popor distinct de cel român, mult mai apropiat de slavi, că vorbim o altă limbă diferită de cea română (sub acest aspect ruşii iau întrecut în perfidie pe unguri, care nu ia dus capul să inventeze o limbă ardeleană, transilvăneană sau altă, alta decât cea română). Chiar şi „*Gazeta Transilvaniei"*, care timp de 8 decenii se afirmase ca o adevărată şcoală politică şi literară a întregii Dacii, a devenit o mizeră anexă a propagandei maghiare. Acelaşi mitropolit al Transilvaniei Vasile Mangra care în scrisoarea circulară din 21.10.1916, califica România ca „*perfid duşman*" împotriva căreia românii ardeleni trebuiau să-şi ridice „*braţul fără milă*". Din păcate poporul român a avut întotdeauna parte de cozi de topor, puşi în slujba duşmanilor naţiunii româneşti. Dar parcă în Basarabia în acea perioadă (dar şi astăzi) lucrurile stau altfel. Chemările unor oportunişti basarabeni din acea perioadă aveau scopul să zădărnicească unirea Basarabiei cu Patria-Mamă şi respectarea „*legăturilor de veacuri cu marele popor rus"*. La festivitatea de la Oradea de la 29.10.1916, prilejuite de instalarea sa ca mitropolit Vacile Mangra a omagiat „*glorioasa armată austro-ungară"* şi „*poporul maghiar îngăduitor"* (la noi în Basarabia – a poporului rus), cât şi „*superioritatea culturii maghiare"* (la noi – a culturii ruse), „*cavalerismul fraţilor şi compatrioţilor maghiari, liberalismul milenar al maghiarilor* (să înţelegem că semisălbaticul Atila care şi-a condus hoardele de huni până la

Roma tot liberal era)*”* (la noi – al ruşilor), respingând ideea creării „*României Mari”*, în care nu vedea decât o fantomă.

O altă coadă de topor Arseniu Vlaicu – directorul Şcolii Române Comerciale din Braşov, afirma că limba şi literatura română sunt creații doar a ale ardelenilor (la noi în Basarabia unii şi astăzi ne demonstrează cu spumă la gură că limba şi cultura „*poporului moldovenesc”* din Basarabia sunt diferite de cele româneşti), „*...că celor din România le trebuie Ardealul fără ardeleni*” (la noi în Basarabia unii ultrapatrioți moldovenişti (cum ar spune poetul D. Matcovschi) o țin una şi bună că românii numai visează să-i românizeze pe moldoveni, să înlocuiască „*marea cultură moldovenească cu un surogat de cultură românească franțuzită de salon”*), *„că drumurile românilor de pe cele două părți ale Carpaților s-au despărțit pentru totdeauna”* (a greşit puțin. Doar peste 2 ani ele s-au unit pentru totdeauna). Alte cozi de topor declarau sloganurile despre „*păstrarea limbii române şi a bisericii strămoşeşti* (la noi în Basarabia – a limbii moldoveneşti şi a bisericii ortodoxe supuse Moscovei) *pentru viitoarele generații de români care trebuiau să rămână țărani – talpa țării aşa cum s-a pomenit dintotdeauna* (în Basarabia sovietizată ruşii şi cozile de topor de la conducerea de vârf tot doreau ca noi să rămânem țărani, adică talpa țării. Cu câtă înverşunare s-au opus ştabii de la conducerea r.s.s.m. realizării ideii regretatului Sergiu Rădăuțanu privind fondarea Institutului Politehnic, motivând că exista deja Institutul Agricol, iar cadrele inginereşti necesare pentru industria națională să fie aduşi în continuare de pe întreg întinsul u.r.s.s.), *dar iubitor de patrie şi alipiți de dinastie”*(în Basarabia – iubitori de patrie (la început Rusia țaristă, iar mai apoi u.r.s.s.).

Un alt aspect al politicii maghiare antiromâneşti din acea perioadă a fost ungurizarea românilor, promovată de un influent comentator politic Herman Antal „*Cine ştie ungureşte poate fi câştigat mai lesne pentru spiritualitatea maghiară”* (Doamne, câtă coincidență. Rusificarea acerbă a basarabenilor

de către imperiile țarist şi sovietic a avut tocmai acelaşi scop şi acelaşi efect: a condus la naşterea unei păturii numeric alarmante de anaționali, mancurți, cozi de topor. O altă parte de români basarabeni s-au trezit peste noapte cu nume de familii rusificate: Rotaru – Colesnic (ungureşte – Cherecheş); Moraru – Melnic ş.m.a.). El s-a opus cu vehemență refacerii României pentru că „*...orice întărire a românilor înseamnă slăbirea ungurilor"* (iată de unde şi opunerea pe toate căile a intrării Republicii Moldova în UE, unde, evident, se va uni cu România, făcând-o mai puternică), „*...să se facă totul pentru întărirea națiunii maghiare, a poporului maghiar şi a elementelor cu simțăminte maghiare"*. În problema frontierelor „*Gazeta Transilvaniei"* publică la 3 martie 1918 o corespondență de la Budapesta privind anexarea completă a Transilvaniei la Ungaria, dar şi a unei coame „*de câțiva kilometri"* a trecerilor din Carpați şi a Dobrogei Bulgariei în schimbul unei recompense prin incorporarea Basarabiei (iarăşi ca o monedă de schimb – a câta oară?) .În plan spiritual administrația maghiară făcea tot posibilul de a înființa o biserică ortodoxă maghiară condusă de o episcopie greco-catolică. „*Menirea ei era de a salva cele 200 000 de suflete ungureşti să nu se românizeze* (crearea în Basarabia a mitropoliei Moldovei în cadrul bisericii ortodoxe ruse avea tocmai scopul rusificării treptate (slujbele se făceau numai în limba rusă)). Ceea ce nu recunoştea administrația maghiară era că acele „*suflete ungureşti de religie ortodoxă*" erau la origine români sau slavi. În planul emancipării românilor din Transilvania merită să fie menționată istorica Declarație a Comitetului Executiv al PNR, prezentată în parlamentul ungar la 18.10.1918 de Alexandru Vaida-Voevod, prin care românii transilvăneni îşi afirmau dreptul ilanienabil la o viață națională proprie. Reacția primului ministru Wekele Sandor a fost promtă, spunând că „*...este contrar legilor noastre ceea ce cere declarația românilor",* iar dr. Szele Bela vedea în aceste cereri legitime ale românilor o „*...o ridicare la rang înalt a urii şi*

dorinței de răzbunare în locul înțelegerii pașnice. Poporul ungar nu o va aproba niciodată", continuând cu o amenințare *„este în interesul românilor să se decidă și să se liniștească cât mai repede"* (iată că românii transilvăneni nu l-au prea ascultat pe acest ultrapatriot ungur când au votat peste 2 luni pe Câmpia Libertății Marea Unire cu Patria-Mamă). Sus numitul Karolyi accepta deja dreptul popoarelor la autodeterminare, dar numai în cadrul *„patriei noastre iubite"* (Ungaria – n.n.), făcea un apel față de *„onestitatea față de frontierele sfinte ale pământului natal"* orice modificare teritorială fiind privită ca o *„o lezare a drepturilor umane"* (nici mai mult nici mai puțin, de parcă românii nu erau oameni și nu aveau dreptul uman de a trăi liberi în statul lor național).

Pentru a reduce din agresivitatea șovină a maghiarilor la 2.11.1918 românii ardeleni au întrunit Adunarea lor populară (ca contrapunere la adunarea maghiarilor din aceeași zi), în cadrul căreia Consiliul (Sfatul) Național Român din Țara Bârsei, care a preluat conducerea pe plan local a revoluției național-democratice. Sub influența acestuia la 14.11.1918 ministrul de Interne Bartha a fost silit să admită ca soldații români să constituie armata românească, independentă de cea maghiară. Chiar prezentarea la 2.11.1918 a independenței Ungariei a fost prezentată insistent ca o autoeliberare din propria subjugare seculară. În timpul tratativelor româno-maghiare de la Arad propaganda maghiară modela scenarii catastrofale pentruași, secui și românii ardeleni, dacă se vor uni cu România coruptă, imperialistă și moșierească (parcă am mai auzit și pe la noi de la frații mai mari astfel de epitete). *Dacă țara se va rupe în bucăți atunci întreaga economie se va dezorganiza: necazuri și lipsuri pretutindeni".* În contrapunere acestor scenarii sumbre CNR prin organul său *„Glasul Ardealului"* demonstra tocmai contrariul *„că în România unită va înflori și agricultura, și industria, căci pământul României Mari va avea și grâu destul, și fier, cărbune, petrol, lemn, gaz ș.a. materii prime necesare industriei".* În timpul și după

tratativele româno-maghiare de la Arad partea maghiară a susținut ideea unității Ungariei împotriva pretențiilor naționalist-imperialiste ale CNR. Reintrarea armatei române în Transilvania era privită de propaganda maghiară drept inițiativă particulară cu caracter limitat în cadrul armistițiului de la Belgrad din 13.11.1918 dintre Ungaria şi Antanta. Ultimele acțiuni ale Ungariei, aidoma animalului rănit grav, a fost adunarea de la Târgu-Secuesc din 21.11.1918, unde delegații secui au declarat că nu vor să rupă „*unitatea maghiară*" şi că se opun „*apartenenței*" Ardealului la un alt stat (de parcă ruşii şi ucrainenii din Basarabia nu invocau aceleaşi motive). De menționat, de asemenea, telegrama bisericii protestante maghiare trimise primului ministru britanic David Lloyd George, în care se semnala pericolul „*pierderii celor 2 mln de protestanți ce locuiesc în Ungaria de Sud prin dezmembrarea Ungariei*". La acest neadevăr „*Glasul Ardealului*" *atrăgea atenția că „…ei se pregătesc să facă un tămbălău unguresc în toată lumea, arătând starea fericită a popoarelor din Ungaria. Preoți şi bancheri vor cutreiera toate țările în acest scop*". Ultima mare manifestare ungară împotriva despărțirii Transilvaniei de Ungaria şi unirii ei cu România a fost Adunarea maghiarilor din Braşov şi din cele 7 sate ceangăieşti de la 28.11.1918. Chiar în toiul acestei adunări românii, care tocmai se pregăteau de Marea lor Unire cu Țara, au fost acuzați de „*necinste*", „*nerecunoştință*" *şi* „*perfidie*" (dar noi, cei din Basarabia nu suntem şi astăzi învinuiți de lipsă de recunoştință față de fratele mai mare eliberator pentru că „*ne-a încălțat în cizme în loc de opinci şi nea adus pâine în loc de mămăligă*". Cu toate acestea Marele eveniment de la 1 decembrie 1918 s-a înfăptuit. Visul de secole al românilor s-a realizat. Pentru cercurile maghiare din Transilvania Marea Unire de la 1 decembrie nu era decât „*un capriciu, o aventură politică a românilor*".

ROMÂNII - STRĂMOŞI AI POPOARELOR LATINE

*"Ei (*românii – n.n.*) poartă nume latin, vorbesc limba latină, pământul lor a păstrat nume latine şi sub acest aspect ei nu au meritat mai mult uitarea savanților şi publiciştilor...Nu ne este permis să ne îndoim că națiunile pelasge formară poporul latin...Este incontestabil că pelasgii contribuiră la fondarea Romei. Pentru ce să ne mirăm atunci că pelasgii panonieni, pelasgii din Tesalia, din Macedonia, că pelasgii Daciei vorbiseră şi conversaseră dialectul lor național, pelasgicul vlah, care a purtat în Italia numele de latin".*

(F. Colson, jurnalist şi om politic francez)

Este o realitate dureroasă că majoritatea conaționalilor noştri nu vor să-şi cunoască trecutul multimilenar atât de glorios "*cum nu-l au multe neamuri"*. În Țară, condițiile de trai fiind tot mai bune, cosmopolitismul e în vogă. Diaspora românească de peste hotare (cu mici excepții) face foarte puțin pentru a ne prezenta în fața străinilor aşa cum meritătm. De cele mai multe ori străinii au o părere foarte greşită despre noi privindu-ne ca pe un neam fără rădăcini şi istorie. În cel mai bun caz nu ştiu nimic despre noi.

În Basarabia propaganda sovietică pe parcursul a cca 50 de ani a mutilat sufletul basarabeanului în aşa hal că bietul nu mai ştie (şi deseori nu vrea să ştie) de-al cui este, de unde vine. Din cauza mizeriei materiale, în care au fost aruncați majoritatea românilor din acest colț de țară năpăstuit, dar şi leneviei intelectuale prezentă la mulți conaționali, după 90' lucrurile nu s-au schimbat cu mult spre bine, cu toate că au apărut posibilități foarte largi de a ne cunoaşte trecutul.

Cea mai mare vină însă o poartă istoriografia românească. Aservită puterii comuniste până în 1989, ce-i încurcă astăzi să culeagă tot ce ține de istoria neamului, să

studieze cu atenție puținele documente care au mai rămas grație "*grijii frăţeşti"* a vecinilor. Majoritatea dintre istorici au îmbrăţişat (este mai uşor şi mai comod) teza adoptată de şcoala ardeleană de "*romanizare*" a poporului nostru. La momentul respectiv, când românii din Ardeal, care constituiau 80%, nu aveau nici un drept, această teză avea o anumită justificare pentru a le demonstra naţiunilor conlocuitoare (unguri, saşi) că românii sunt un popor latin şi se trage de la Roma. Dar acum când la o simplă analiză superficială apar atâtea locuri slabe în această teză de ce se stăruie încă pe această idee?

Atât în străinătate cât şi în spaţiul românesc, în ultimul timp apar tot mai multe lucrări, care prin argumente demonstrează invaliditatea acestei teze. Cunoscutul patriot al neamului Aurelian Silvestru în cartea sa pentru copii „*Istoria facerii lumii*" aduce argumente incontestabile despre latinitatea poporului din acest spaţiu românesc. Profesorul ieşean Lorin Cantemir, inginer de profesie, prin metode inginereşti, demonstrează, de asemenea, imposibilitatea romanizării dacilor de către romani într-o perioadă istorică atât de scurtă. Cunoscutul lingvist din Basarabia Vlad Ciubucciu în articolul său „*Vorbim limba adamică?"* aduce argumente despre latinitatea limbii strămoşilor noştri până a fi romanizaţi.

Recent mi-a căzut pe mâini articolul unui mare român din diaspora românească din SUA (iată că sunt şi excepţii. De altfel, mai sunt cunoscute astfel de excepţii) Dr. Napoleon Săvescu, fondator şi preşedinte al asociaţiei „***Dacia Revival International Society of New York"*** întitulat "***Noi, Românii, suntem strămoşii tuturor popoarelor latine***", în care pune la îndoială teza privind latinizarea strămoşilor noştri de către romani. El îi îndeamnă pe tinerii elevi să pună întrebări profesorului de istorie sau limbă română „*Cât la sută din Dacia a fost cucerită de romani?*". Şi dacă profesorul ştie răspunsul este: „*14 % din teritoriul Daciei*" (care se întindea de la vest la est, de la lacul Constanz-Elveţia de azi şi până dincolo de

Nipru). Urmează altă întrebare: „*Câți ani au ocupat romanii acele 14% din teritoriul Daciei*?" Şi dacă profesorul va răspunde: „*Numai 164 de ani"*, atunci puteți merge la următoarea întrebare: „*Soldații romani chiar veneau de la Roma şi chiar erau fluenți în limba latină?"* Aici autorul articolului conchide că le va fi şi mai greu profesorilor să răspundă elevilor, aducând argumentele istoricului C.C.Giurescu, Istoria Romanilor, I, 1942,p.130:*„Acei soldați romani vorbeau orice limbă numai latina nu! Cohortele aflate pe pământul Daciei cuprindeau soldați din diferite părți ale imperiului roman, uneori foarte îndepărtate. Găsim Britani din Anglia de azi, Asturi şi Lusitanieni din peninsula Iberică, Bosporeni din nordul Mării Negre, Antiocheni din regiunile Antiochiei, Ubi de la Rin, din părțile Coloniei, Batavi de la gurile acestui fluviu, Gali din Galia, Reti din părțile Austriei şi Germaniei sudice de azi, Comageni din Siria, până şi Numizi şi Mauri din nordul Africii"*. Şi ultima întrebare: "*Cum a fost posibil ca într-un interval istoric atât de scurt TOATĂ populația Daciei să-şi uite limba şi să învețe o limbă nouă - limba latină , de la nişte soldați „romani", care nici ei nu o vorbeau?*". Aici autorul articolului îşi declară nedumerirea: „*Când toate popoarele civilizate din lume inițiază, desfăşoară şi promovează valorile istorice, care le îndreptățesc să fie mândre de înaintaşii lor, găsim opinia unor astfel de „adevărați romani", care, nici mai mult, nici mai puțin, spun despre formarea poporului daco-roman: „Soldații romani au adus femeile si fetele dace în paturile lor si aşa s-au născut generații de copii, care învățau numai limba latină de la tatăl lor, soldatul „roman"" (care în mare parte din timp se aflau în garnizoane sau nu o cunoşteau). Cum or fi venit ele din Moldova de azi, din Basarabia, de pe Nistru, Bug si de pe Nipru, acele soții şi fete de traco-geți şi carpi, de la sute şi sute de kilometrii depărtare?*". Autorul continuă analiza tezei oficiale, care ne lezează la direct demnitatea „*După părerea*

stimabililor, femeile daco-gete erau si "curve", ba chiar şi mute, nefiind în stare să-şi transmită limba strămoşească copiilor lor! Cât despre noi, urmaşii lor, cum ne-am putea numi altfel decât "copii din flori" apăruţi dintr-o aventură amoroasă a întregii populaţii feminine daco-gete, la care masculii autohtoni priveau cu „mândrie", aşteptând apariţia „sâmburilor" noului popor şi grăbindu-se, intre timp, să înveţe cât mai repede şi mai bine noua limbă - limba latină, când de la soţii, când de la fiicele lor (iubite ale soldaţilor romani cuceritori)". Drept cine apărem noi în faţa străinilor după astfel de „*argumente*" dezghiocate atât de convingător de autorul articolului. Spunea cu bună cunoştinţă de cauză cunoscutul Ciceron „*A nu şti ce s-a întâmplat înainte de a fi născut este tot aceea ca şi când ai fi necontenit prunc".* Am rămas noi oare cu toţii prunci dacă nu ştim sau nu dorim să ştim ce a fost mai înainte, care ne sunt rădăcinile? Poate ar fi mai bine să dăm ascultare spuselor străinilor din acea perioadă despre strămoşii noştri. „*Cel mai numeros neam din lume, după indieni, erau tracii"* ne luminează Herodot, iar noi nu-i dăm crezare spuselor lui. „*Să nu uităm că Traian a fost un trac veritabil. Luptele dintre Traian şi Decebal au fost războaie fratricide, iar tracii au fost daci*" (acelaşi lucru îl spune şi Aurelian Silvestru) ne spune şi Dio Casius. „*Faptul ca dacii vorbeau "latina vulgara" este "un secret", pe care nu-l ştiu numai cei ce refuză să-l ştie. Când sub Traian romanii au cucerit pe daci la Sarmisegetusa n-au trebuit tălmaci*" afirma Densuşianu. Şi asta totul schimbă. Deci, dacii şi romanii vorbeau aceiaşi limba. "*Când nu de mult s-a publicat teoria evoluţiei speciei umane în funcţie de vechimea cromosomală, s-a ajuns la concluzia ca „prima femeie" a apărut în sud-estul Africii. Următorul pas uriaş a fost în nordul Egiptului, iar de aici - în Peninsula Balcanica*" ne spune cu mândrie autorul articolului. „*Când profesoara de arheologie lingvistică Marija Gimbutas, de la Universitatea din Los Angeles, California, a început sa*

vorbească despre spaţiul Carpato-Dunărean ca despre vatra vechii Europe, locul de unde Europa a început să existe, am fost plăcut surprins şi m-am aşteptat ca şi istoricii noştri să reacţioneze la fel. Dar, din partea lor am auzit numai tăcere" spune cu amărăciune dl Napoleon Săvescu. „*Când profesorii Leon E. Stover şi Bruce Kraig în cartea „The Indo-European heritage" apărută la Nelson-Hall vorbesc la pagina 25 despre Vechea Europă a mileniului 5 î.d.H., care-şi avea locul în centrul României de azi, să nu fim mândri?*" continuă cu mândrie autorul. Doar acestea sunt argumentele unor străini care nu-au nici un interes să mintă.

„*Dl V. Gordon Childe, profesor la Universitatea din Oxford, Anglia în cărţile „The History of Civilization" şi „The Aryans" publicate, în anul 1993, la Barnes & Noble Books, New York, explorează într-un mod fascinant originea şi difuzarea limbilor în Europa preistorică. Între paginile 176-177 publică şi o harta arătând leagănul aryenilor în timpul primei lor apariţii: şi, minune mare, spaţiul Carpato-Dunărean este cel vizat*" declară cu mândrie autorul articolului nominalizat mai sus.

"*Când studiile de arheologie moleculară ne îndreptăţesc să ne situam pe primul plan în Europa ca vechime, nu-mi este uşor să le răspund unor persoane care nu citesc nici ceea ce spun inteligent alţii despre noi şi nici măcar ce scriu eu. Studii impecabile cromosomale, la nivel de mitocondrie, folosind PCR (polimerase chain reaction) , pot determina originea maternă a unor mumii vechi de sute şi mii de ani. Teoria genoamelor situează spaţiul carpato-dunărean ca fiind, nici mai mult nici mai puţin decât, locul de unde a început Europa sa existe"* continuă autorul. Aceste lucruri trebuiesc cunoscute în primul rând de noi înşine ca să fim mai convingători în discuţii cu străinii la acest capitol.

CAPITOLUL III

Rusia şi vecinii săi

„Rusia vede în Europa o pradă care i se va da pe mână mai devreme sau mai târziu datorită disensiunilor noastre: ea aţâţă în noi anarhia şi speranţa de a profita de o corupţie favorizată de ea pentru că este favorabilă vederilor sale: este istoria Poloniei reîncepută la scară mare...”Europa, se spune la Petersburg, ia drumul pe care l-a urmat Polonia; ea se agită printr-un liberalism, zadarnic, în timp ce noi rămânem puternici, pentru că tocmai nu suntem liberi, să avem răbdare sub jug, îi vom face pe ceilalţi să plătească pentru ruşinea noastră”.

(Marchizul de Custine. *Scrisori din Rusia*)

DRAMA GEORGIANĂ

„Lupul părul îşi schimbă, dar năravul ba.”
(**Proverb**)

Luna august a fost extrem de toridă la direct şi la figurat. Temperaturile de cca 40°C s-au menţinut aproape pe întreaga perioadă a lunii. Acelaşi caracter se observă şi în domeniul bătăliilor politice. Evenimentul de bază, care a zdruncinat liniştea Europei, a fost agresiunea Rusiei asupra statului independent, membru cu drepturi depline al ONU – Georgia. Unul din focarele care ani de zile au mocnit încet, menţinute de cercurile revanşarde ruseşti - cel din Osetia de Sud –, a explodat. Sfidând comunitatea internaţională, inclusiv pe cei mai apropiaţi susţinători permanenţi ai săi, ursul din nord a tăbărât înarmat până-n dinţi asupra micului, dar cu demnitate, popor georgian. Cunoscând caracterul ruşilor (istoria ne-a dat suficiente exemple ca să-i cunoaştem metehnele – agresivitatea animalică, duplicitatea (una spun şi alta fac), capacitatea de a se jertfi în numele unui ideal fals) - această invazie oricum trebuia să aibă loc, mai devreme sau mai târziu. De la Ivan cel Groaznic până în prezent Rusia a rămas acelaşi stat agresor, pus în permanenţă pe războaie, chiar dacă pe parcursul istoriei uneori şi-a mai schimbat părul. Imperialismul ţarist, care a făcut ca Rusia să se întindă mult peste vecinii săi, ocupând a 6-a parte a uscatului (despre acea perioadă se spune că hotarul Rusiei era legat de şaua cazacului), a fost înlocuit în secolul 20 cu imperialismul sovieto-comunist – nu mai puţin agresiv şi sângeros. Imperialismul sovietic a fost cauza celei mai mari conflagraţii din istoria Omenirii – cel de-al Doilea Război Mondial, a unei serii de războaie mai mici, dar permanente, declanşate în Asia, America de Sud şi Africa, a înăbuşirii revoluţiei ungare din 1956, a strivirii revoluţiei de catifea din august 1968 (tot în august), a încercării înăbuşirii pe cale armată a democraţiei

ruse prin puciul declanşat tot în august 1991. Începutul secolului 21 din istoria Rusiei este marcat de înlocuirea imperialismului sovietic cu imperialismul revanşard al lui Putin, realizat pe cale paşnică. Având o şansă (după destrămarea u.r.s.s.) de a merge pe calea democraţiei (unii muguri ai acestei democraţii au încercat să se înfiripeze în special în perioada primei domnii a lui Elţin) a fost ratată (probabil pentru totdeauna) odată cu venirea lui Putin la putere. Numai un cataclism similar celui prin care a trecut de u.r.s.s., care s-ar solda cu destrămarea Imperiului Rus, i-ar putea trezi pe ruşi la realitate, i-ar putea aduce la normalitate.

Ultima din acest lanţ de agresiuni ale Rusiei, realizată tot în luna august, este invadarea Georgiei. De ce anume în august? Se vede că anume în această lună toridă de vară li se întunecă minţile "*corbilor*" de la Kremlin. Cei care au pornit această aventură anume în luna august au mizat pe faptul că atenţia opiniei publice mondiale va fi concentrată asupra Olimpiadei de Vară de la Beijing. De asemenea, luna august este perioada când majoritatea membrilor organizaţiilor internaţionale se află în concedii. Dar de data aceasta strategii de la Kremlin (cu toată armata lor de politologi, consilieri, diplomaţi) au dat în bară. După destrămarea u.r.s.s. Rusia s-a pregătit temeinic pentru viitor – a creat o serie de focare în noile state independente - *„vecinătatea apropiată"* cum o numesc ei. În Republica Moldova acesta cuprinde raioanele de est (de peste Nistru); în Georgia a creat tocmai 3 focare – Osetia de Sud, Abhazia şi Adjaria; în Azerbaidjan şi Armenia – regiunea Karabah ş.a. Motivul fals al ruşilor de a invada micul stat vecin a fost încercarea autorităţilor centrale ale Georgiei să reinstaureze ordinea constituţională încălcată de rebelii sud-osetini, susţinuţi pe toate căile de ruşi. Reacţia Moscovei a fost deosebit de violentă şi s-a exprimat pe toate căile disponibile. Armata 158, cu un efectiv de cca 70 000 de soldaţi, înarmaţi până-n dinţi, concentrată din timp la hotarele Georgiei, numită de ruşi pacificatoare (cine le-a dat acest mandat?), a invadat

nordul Georgiei, care are o armată de cca 30000 de soldați. În confruntările militare de ambele părți sunt victime. Este regretabil faptul că majoritatea lor (de altfel, ca în cazul tuturor conflictelor militare contemporane) sunt din rândul populației pașnice. Tocmai acest lucru îl speculează conducerea Rusiei. Premierul Putin și-a întrerupt demonstrativ vizita olimpică din China și s-a deplasat direct în Osetia de Sud, unde a înscenat câteva întâlniri cu refugiații sud-osetini mediatizate pe larg de mas-media rusă. Întors la Moscova, a cerut o întâlnire urgentă cu președintele D. Medvedev, la care cu lacrimi de crocodil deplângea soarta poporului osetin, cerându-i președintelui să inițieze o procedură de instituire a unui tribunal internațional pentru examinarea *„actelor de genocid comise de Georgia”* (câtă lipsă de bun-simț. Aduceți-vă aminte cum cu câțiva ani în urmă același Putin, pe atunci președinte al Rusiei, cerea armatei ruse să-i *„achite în WC* (zamocit' v sortire)” pe ceceni. Și militarii executau cu zel ordinul, aplicând așa-numita tactică a *„pământului pârjolit”* în localitățile cecene, victime căzând, în special, copii, femei, bătrâni. Toate posturile de televiziune (dar de acestea în Republica Moldova sunt o puzderie) au transmis la unison fragmente ale *„barbarismului georgian”* din Țhinvali (capitala Osetiei de Sud). Dacă nu am fi trecut și noi prin ceea ce trece astăzi Georgia, poate i-am fi crezut pe ruși. Aduceți-vă însă aminte cum aceleași posturi de televiziune rusești transmiteau în lumea întreagă informații despre *„actele de genocid comise de ultranaționaliștii moldoveni contra poporului transnistrean”*. În acest caz mă miră declarațiile de susținere ale unor lideri de partide democratice de la noi, a ideii aruncate de ruși privind genocidul comis de georgieni contra sud-osetinilor. Indirect ei recunosc că și noi, basarabenii, am făcut același lucru în războiul Rusiei contra Republicii Moldova din 1992. Cel care are mâinile murdare până la coate de sânge cecen, vărsat pe parcursul celor două războaie ruso-cecene, are oare dreptul moral să-i judece pe alții? E în adevărat stil rusesc. Rusia a declanșat un război direct contra

Georgiei oricare ar fi camuflajele. Osetia de Sud este parte componentă a Georgiei, recunoscută de comunitatea internațională, şi Georgia are tot dreptul de a instaura puterea constituțională pe întregul teritoriu, inclusiv în Osetia de Sud. Iată că ruşii contestă acest drept legitim invocând motivul că majoritatea osetinilor de sud sunt cetățeni ai Rusiei, iar ei nu fac altceva decât cu puterea armelor *„să-şi apere propriii cetățeni”*. În acest scop ruşii pe parcursul a două săptămâni se primblă cu tancurile, ca la ei acasă, aproape pe întreg teritoriul Georgiei, demonstrându-şi forța militară. Ce are în comun oraşul Poti cu problema sud-osetină inventată de ruşi? Doar pentru a crea încă o enclavă pe teritoriul Georgiei. Dar în cazul nostru ce are Tighina cu problema aşa-numitei r.m.n., fiind vorba de un oraş situat de partea dreaptă a r. Nistru, care nu a făcut niciodata parte din fosta rassm? Cum vă place, dlor? La început au creat toate condițiile ca sud-osetinii (iar la noi ruşii şi alții din stânga Nistrului) să obțină cetățenia rusă, iar acum îi ia cu tot cu pământul lor sub oblăduirea ei (la insistența unor smirnovi osetini şi abhazi). Atunci când diplomații apuseni atenționau Rusia că nu e bine ce fac în Cecenia ruşii demonstrau cu spume la gură că aceasta este o problemă pur internă a Rusiei şi *„nu vom permite nimănui să-şi bage nasul în oala noastră”*. Iată că ei şi-au luat acest drept de a se amesteca în trebuirile interne ale Georgiei, ajungând până la bombardarea împrejurimilor capitalei Tbilisi, ocuparea oraşelor Poti şi Gori, distrugerea căilor de comunicații aeriene şi feroviare. Zilele trecute Duma şi Camera Superioară au votat în unanimitate recunoaşterea autonomiei Osetiei de Nord şi a Abhaziei. *„Este unica soluție pentru a salva popoarele osetin şi abhaz”* - ne luminează pe noi, proştii, ursul din Kremlin, adică Medvedev, invocând o serie de convenții şi tratate internaționale privind dreptul popoarelor la autodeterminare. Dacă este atât de îngrijorat de soarta popoarelor mici (cu toate că din istorie ştim cum au dispărut peste 100 de popoare mici anexate de Rusia), de ce nu înaintează o propunere Dumei de

Stat de a se uni Osetia de Nord cu cea de Sud, pentru a-i recunoaşte independenţa. Cred că intuiţi care va fi reacţia Dumei.

Cine îi va lua apărarea acestui mic, însă dârz popor creştin din Caucaz? Ţările mici limitrofe Rusiei sunt îngrijorate de laşitatea unora din Occident. Demni de laudă şi stimă pentru verticalitatea lor sunt conducătorii celor trei Ţări Baltice, dar şi cel al Poloniei, al Ucrainei, care i-au susţinut în modul cel mai direct pe georgieni în aceste clipe grele (al nostru însă a preluat tactica struţului. Ba mai mult, a alergat la Soci la porunca ţarului din Kremlin, primind indicaţii cum să procedeze ca să nu păţească precum Saakaşvili. Prins la colţ, i se impune planul Kozak privind „*soluţionarea diferendului transnistrean)*, pe care l-a respins cu vreo 4-5 ani în urmă).

Prin poziţia lor fermă, cei patru noi membri ai Comunităţii Europene i-au silit pe unii lideri occidentali să condamne această agresiune a Rusiei şi să convoace de urgenţă (pe 1 septembrie) un summit al Consiliului European privind agresiunea Rusiei contra Georgiei. Pentru a submina importanţa acestei reuniuni şi a-i mai pune să şovăie pe unii lideri din occidentali Rusia a organizat prin sateliţii săi o contrareuniune de urgenţă a ţărilor asiatice (majoritatea acestora sunt foşti sateliţi sovietici), care a adoptat o rezoluţie parţială în susţinerea Rusiei. Până mai ieri unii lideri occidentali considerau acest fapt un drept al Rusiei de a-şi apăra interesele proprii în spaţiul postsovietic. Care sunt aceste interese? Să nu ştie oare cei din Occident că interesul Rusiei (conform testamentului lui Petru I) se extinde până la Oceanul Atlantic? Politica de împăciuire cu orice preţ a agresorului i-a costat amarnic de mult pe apuseni într-un trecut nu prea îndepărtat. Dacă nu va fi oprită, Rusia îşi va extinde poftele de interese la început asupra vecinilor săi apropiaţi (Ucraina, Republica Moldova), iar mai apoi şi mai departe.

SUNT OARE ROMÂNII INFERIORI VECINILOR SĂI?

„Vom fi ce-am fost şi mai mult decât atât”
(Petru Rareş)

Este o întrebare deosebit de principială astăzi, la care se cere un răspuns bine argumentat. Nu voi pretinde la un adevăr absolut (acest lucru îl pot face mult mai bine specialiştii în domeniu), dar voi încerca, bazându-mă pe unele surse documentare credibile, să infirm această supoziție eronată, care uneori ne joacă festa. Deseori ne confruntăm cu astfel de situații când conaționali de-ai noştri se simt (sau sunt puşi) inferiori „*fraților mai mari”*. Se aduc tot felul de argumente false de ordin politic, cultural, ştiințific, istoric în favoarea „*marelui popor rus”*. Chiar aşa să fie? Până mai ieri ni se băga pe gât ideea absurdă că noi am fi provenit de la slavi. Atunci când în acest spațiu românesc înflorea unele dintre cele mai mari culturi europene – culturile Cucuteni şi Hamangia, pe unde oare se aflau strămoşii „*marelui popor rus”*. Atunci când ruşii se laudă cu istoria de 1000 de ani de creştinism noi ne mândrim cu o istorie de aproape 2000 de ani de creştinism (în a. 319 după victoria lui Constantin cel Mare în Gothia asupra barbarilor la Nichea are loc primul sobor creştin, la care a participat şi p.s. Theofil „*al mitropoliei Gothiei* (Daciei Vechi din stânga Dunării) *episcop”*. Ceea ce avem comun este că suntem de aceeaşi rasă – rasa europeană albă, cu toate că şi aici ruşii au foarte multe asemănări (atât biologice cât şi de caracter) cu rasa mongoloidă.

Comportamentul ocupantului a fost pe parcursul istoriei şi mai este, în linii mari, şi astăzi acelaşi. Supremația militară de moment era privită drept superioritate rasială. Exemple sunt foarte multe. Mă voi opri succint doar la câteva momente legate de istoria neamului nostru. Faptul că Rusia ne-a privit întotdeauna pe noi, basarabenii, ca pe o națiune (națiune moldovenească tot de ei inventată) inferioară nu ne prea miră.

În mod similar ei se comportau cu toate celelalte cca 200 de popoare din imperiu. Imperiul rus, mai târziu cel sovietic, au făcut tot posibilul ca mai bine de jumătate din popoarele cucerite (peste 100 la număr) să dispară. Nu au dispărut biologic ci au fost asimilate treptat prin promovarea unei politici acerbe de deznaționalizare astfel încât peste câteva generații popoare întregi au fost asimilate, formând aşa numitul popor rus de astăzi (în realitate conform mărturiilor unui ultranaționalist rus slavii constituie doar cca 8% din acest conglomerat creştino-islamo-iudaico-budist). Referitor la Basarabia politica imperiului rus a rămas aceeaşi. Popoarele creştine din sud-estul Europei aflate sub ocupația Imperiului Otoman credeau sincer în misiunea eliberatoare a armatei ruse de sub "*jugul necredincioşilor*". Basarabenii au fost primii care au simțit pe pielea lor amărăciunea dezamăgirii. Pentru țăranul basarabean jugul turcesc fusese floare la ureche în comparație cu jugul rusesc (al celor de aceeaşi credință). Interminabilele războaie ruso-turce duse pe teritoriul principatelor române erau o adevărată belea pe capul țăranului basarabean. L.S. Berg, de altfel neprieten al nostru, recunoştea că „*... pentru Moldova aceasta* (campanie militară pe teritoriul Moldovei – n.n.) *era o adevărată catastrofă*". Drept argument că bieții harnicii noştri țărani în acea perioadă erau priviți ca ființe inferioare ne vorbeşte şi faptul că la ordinul obtuzului Kutuzov (acelui „*mare comandant de oşti"* cum îl numesc ruşii, dar şi unii rătăciți conaționali) țăranii moldoveni erau înhămați la carele de război în locul boilor. Dar şi astăzi mai auzi sau citeşti pe unele ziduri şi garduri mostre de acest fel ale „*reprezentanților fratelui mai mare"*: „*muly (boi), moldovan baran* (moldovan berbec); *moldovan eto ne natzya, moldovan eti diagnoz* (moldovan nu este națiune, moldovan este diagnoză*" ş.m.a.* Dar oare un alt „*mare comandant de oşti rus"* Suvorov, monumentul căruia stă împănat la Tiraspol ca un indice al laşității noastre (în altă parte demult ar fi fost aruncat în aer) a

fost mai breaz în raport cu noi, moldovenii. Oare nu la porunca lui (şi a Ecaterinei a II-a) conform mărturiilor poetului britanic Samuel Taylor Kolridj, căruia Ecaterina a II îi propunea postul de istoriograf personal, „*...cca 30000 de oameni, bărbați, femei şi copii* (locuitori paşnici ai cetății Izmail, în mare parte moldoveni – n.n.), *au fost măcelăriți bestial numai pentru faptul că apărătorii cetății au apărat eroic cetatea*". Un alt „*mare prieten al nostru",* bustul căruia se află pe Aleea Clasicilor în fruntea frunții clasicilor români (încă o mostră crasă de lipsă de demnitate a noastră) - Puşkin, aflat în surghiun în acest „*prokleatyi gorod Kişinev"* (oraş blestemat Chişinău), primit în casele boierilor moldoveni cu ospitalitatea caracteristică neamului nostru (care deseori ne-a jucat festa), cum ne-a răsplătit el această ospitalitate? Pentru el, cel care a huzurit bine câțiva ani în acest aşa numit „*surghiun"* , moldovencele erau „*dury*" (proaste), moldovenii erau "*moldovan-baran"* (moldovan - berbec), iar poporul, de ospitalitatea căruia se bucura, era un popor înapoiat „*Vy predstavlyaete, zdes' liudi majut doma konskim navozom"* (Vă imaginați, aici oamenii mânjesc casele cu balegă de cal) scria acest „*prieten al nostru"* prietenilor săi din S. Petersburg. De parcă o „*izba"* (casă de lemn) rusească care era „*...înnegrită de fum, îmbibată cu un miros izbitor de varză acră, de sudoare, de vite ş.a.,,* (fiindcă iarna din cauza gerului vitele erau ținute în casă) după cum mărturisea marchizul de Custine în memorabilele sale „*Scrisori din Rusia",* era mai civilizată, atrăgătoare decât o căsuță țărănească văruită într-un alb-siniliu cu brâe negre şi prispe împrospătate cu lut cu balegă de cal. Tot lui Puşkin îi datorăm faima de țigani pe întreg necuprinsul teritoriul imperiului rus, mai apoi a celui sovietic, moldovenii fiind confundați cu țiganii. „*Цыганы шумною толпой. По Бессарабии кочуют...*" (Țiganii în gloate gălăgioase. Prin Basarabia pribegesc...) *"Цыгане составляют большую часть народонаселения.."* (Примечания к "Цыганам")

(Ţiganii reprezintă majoritatea populaţiei. Note la poemul „Ţiganii”). Aceeaşi faimă ni-o duc astăzi urmaşii lui Puşkin. Citesc deunăzi în presa basarabeană despre intenţia unui oarecare Dmitrii Voloşin de a ne scoate din anonimat în lume cu un film de animaţie „*Ţiganul”*. „*Răsfoind”* sit-ul indicat referitor la scenariul acestei „*capodopere de artă”* cu care conform opiniei unui vizitator al sit-ului „*Dacă totul va merge aşa de bine Moldova va vinde nu vin ci filme cu animaţie de calitate...”* (a-ţi înţeles care este viitorul economiei RM?) am înţeles că aceşti „*velicoroşi”* contemporani nici nu au de gând să se oprească de a ne privi cu superioritate, de undeva de sus, continua ceea ce a început Puşkin: a ne duce faima în lume de ţigani (mai ales astăzi când în ţările bătrânei Europe ei sunt atât de „*cunoscuţi”*). Iată încă câteva comentarii ale vizitatorilor sit-ului: „*Cultura ţiganilor e aprope de moldoveni sunt veseli frumos*” (am păstrat stilul autorului); „*A mne plevat' na ih mnenie, ibo ia Slavyanin i imeyu svoyo mnenie, i svoya gordost' chtoby sprashivat' ne obidel li ya bednyh tsygan”* (Eu scuip pe opinia lor deoarece eu sunt Slavean (ca să vezi reprezentant al rasei superioare – n.n.) şi am opinia mea, şi onoarea mea (alţii – ţiganii, moldovenii nu o au) ca să întreb dacă nu i-am insultat pe săracii ţigani). Mă opresc aici cu înşiruirea acestor mostre de rasism contemporan.

Politica acerbă de deznaţionalizare a românilor dintre Prut şi Nistru promovată de regimul ţarist prin rusificarea totală (în biserici, şcoli, instituţii de stat se vorbea numai în limba rusă) nu a adus rezultatele scontate. Devenit mai maleabil, mai supus sub greutatea jugului, pe care l-a dus smerit mai mult de un secol, ţăranul basarabean, datorită superiorităţii sale spirituale, nu a devenit rus cum au devenit multe alte popoare cucerite din întinsul imperiu rus. Chiar şi cei 50 de ani de ocupaţie sovietică cu toată maşinăria diabolică propagandistică nu au condus la deznaţionalizarea completă a basarabenilor, cu toate că a dat naştere unui produs anormal de mancurţi (oameni

fără națiune), care sper că nu sunt foarte mulți. Acesta este adevărul superiorității rușilor față de noi, basarabenii – o aşchie a poporului român cu o istorie multimilenară. Chiar dacă aparent un Ivan Ivanovich pare mai inteligent decât un moş Ion aceasta se datorează doar spoielii obținute în şcoli şi universități, la care au avut acces (pe spinarea şi a lui moş Ion) în special, rușii. Inteligența nativă este mai inferioară datorită faptului că rusului ia lipsit (cum menționa Marchizul de Custine în baza propriilor observații) acea perioadă de formare naturală. Greşeala lui Petru I a fost că ia scos prea devreme din acea stare normală de dezvoltare, europenizându-i peste noapte. Superioritatea rușilor este iluzorie şi falsă, este numai pentru a-şi satisface amorul propriu. Cu metehnele care-i caracterizează (beția, lenevia, curvia etc.) numai rasă superioară nu pot fi considerați. Conform unui studiu recent publicat în Washington Post *„...cel mai grav viciu al națiunii ruse este alcoolismul care este cauza multor catastrofe”*. Numărul catastrofal al victimelor (conform declarațiilor lui Putin) în diverse accidente cauzate de alcoolism, problemele grave demografice (se estimează că în 2050 populația Rusiei se va reduce de la cca 140 mln (astăzi) până la cca 90 mln la teritorii atât de imense) pe fundalul creşterii populației Globului (în special al vecinului său – China) pun sub semnul întrebării integritatea Rusiei pe viitor. De asemenea, fluxul masiv de valută obținută din vânzarea carburanților transformă Rusia într-o națiune de consumatori (rușii şi înainte nu prea se repezeau la muncă).

Cu părere de rău situația materială în care se află mulți conaționali de-ai noştri îi impune să plece la munci la negru inclusiv în Rusia, unde sunt tratați ca persoane de rasă inferioară. Dăunăzi aflu dintr-o sursă de informație că *„...peste o mie de migranți ilegali, inclusiv mulți din R. Moldova, au fost reținuți la Moscova. Toți ilegalii vor fi deportați în patrie”*. Dintr-o informație recentă a vice-primarului Moscovei V.Vinogradov aflăm că *„...în a. 2009 cca 500000 de migranți*

ar putea fi antrenați în munci. Majoritatea vor fi antrenați în domeniul construcțiilor şi prioritate li se va da persoanelor care cunosc limba rusă". Îmi pun întrebarea (dar şi Dlor care ne guvernează): câți ruşi aflați ilegal în Republica Moldova (dar ştim că de aceştia sunt mulți) au fost prinşi şi deportați în patrie? Dacă conaționalilor noştri li se cere cunoaşterea limbii ruse chiar muncind în construcții (unde poți fi şi mut, important să posezi măiestria de constructor) atunci de ce Dlor guvernanți în Republica Moldova sunt admişi în posturi de funcționari publici, în medicină, comerț, învățământ persoane care nu cunosc limba română, domenii în care fără de cunoaşterea limbii române ar trebui să fie imposibilă angajarea? De ce se folosesc duble standarde? Unde vă este demnitatea Dlor guvernanți, fie şi de moldoveni? Într-un fel suntem şi noi vinovați de starea actuală. În câte cazuri reacționăm cum cere situația la unele declarații belicoase insultătoare spuse în adresa noastră ale unor ruşi (gen Klimenko)? Câți conaționali de-ai noştri mai țin minte palma jandarmului român dar uită calvarul Siberiei, prin care au trecut ei sau părinții lor. Dar aceste lucruri nu pot fi uitate dacă ne stimăm câtuşi de puțin. „*Mereu bătuți şi înjurați. Lacrima lor n-avea cuvinte. Avem părinți, avem şi frați. Azi în Siberii prin morminte"* ne aminteşte cu durere în suflet poetul V. Bardă în „*Scrisoare din Basarabia*". În caz contrar degenerăm ca neam.

Să vedem care a fost soarta unei alte aşchii a poporului român cu o situație similară cu a noastră – a românilor din Transilvania. Românii, care întotdeauna au fost majoritari în Transilvania, erau desconsiderați de nobilii minoritari unguri, saşi şi secui (ca şi în cazul Basarabiei de către nobilii mai vechi sau mai noi ruşi) şi conduşi de o dietă în care se aflau numai exponenți ai celor trei națiuni privilegiate, românii fiind considerați venetici la ei acasă. Unul dintre primii luptători pentru drepturile românilor din Ardeal a fost Ioan Inocențiu-Micu Klein născut în a. 1692 – reprezentant de vază al

renumitei şcoli ardelene. În a. 1932 împăratul Imperiului Habsburgic îi conferă rangul de baron de Szad (Sad), iar în 1733 obţine scaun în dieta Transilvaniei. Acest lucru se întâmpla pentru prima dată când un exponent al românilor, care constituiau 70% din întreaga populaţie, devenea membru al dietei. În lupta sa pentru drepturile românilor chiar cu riscul vieţii întâmpina o rezistenţă majoră din partea nobilimii celor trei naţiuni. Guvernul format din reprezentanţii nobilimii care-şi temea situaţia privilegiată prin orice drept acordat românilor nu numai că respinge această tentativă a lui Micu Klein, dar şi aduce grave învinuiri la adresa poporului român: *„...românii sunt mulţi dar sînt o masă uniformă şi nu pot fi consideraţi naţiune; nu au nobili mari (magnaţi), iar nobilii lor nu sunt capabil să ocupe vreo funcţie* (parcă am mai auzit ceva similar şi în cazul Basarabiei. În perioada ţaristă membri ai dumei din partea Basarabiei erau de alde Purişkevich, nobilii basarabeni fiind admişi la conducere în foarte rare cazuri. Iar mai recent în Basarabia postbelică la funcţii de conducere din acelaşi motiv inventat erau admişi numai reprezentanţi ai naţiunii ruse, rareori şi dintre băştinaşi, dar cu condiţia să fie de peste Nistru); *episcopul român* (Ioan Micu-Klein – n.n.) *nu este pregătit de a fi membru al guberniului, deoarece nu e jurist şi în guvern nu se discută probleme spirituale; ar fi o mare ofensă pentru episcopul romano-catolic de la Alba Iulia să stea alături de un episcop „grec”* (adică Ioan Micu Klein – n.n.) (Să nu-l spurce cumva prin credinţa sa ortodoxă)*...Cere aceea ce derogă, în gradul cel mai mare, privilegiilor şi scutinţelor celor mai vechi dobândite de la regi şi principii* (de la nomazii semisălbatici care au venit de aiurea după anii 700, dar unde sunt drepturile băştinaşilor obţinute pe parcursul câtorva milenii –n.n.),*... în fine, aceea ce clerului şi plebei valahe, după firea lor prea bine cunoscută, nu li se cuvine niciodată”* (Ioan Inocenţiu Micu-Klein. Carte de înţelepciune latină). Ca să vezi. O rasă inferioară, cărora nu li se cuvine niciodată nici

un drept. În a doua călătorie la Viena, Ioan Inocențiu Micu-Klein are fericitul prilej de a cumpăra de la un negustor din Petersburg o copie a lucrării lui Dimitrie Cantemir „*Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor”,* din lectura căreia a înțeles adevărata istorie a tuturor românilor, titlul cărții care urmează după Introducere rămânându-i întipărit în inimă pentru totdeauna „*Hronica a toată Țara Românească, care apoi s-a împărțit Moldova, Muntenia şi Ardeal*”. În a. 1735 istoricul ungur Bel Mathias a descoperit manuscrisul pierdut „*Hungaria”* al umanistului român Nicolaus Olahus, nepotul lui Iancu de Hunedoara şi vărul craiului Mateiaş, scris în 1535 pe când acesta se afla la Bruxelles ca secretar şi ministru al regentei Maria, fostă regină a Ungariei, şi ca ambasador al regelui Ungariei Ferdinand I de Habsburg. În continuare se prezintă un mic fragment din acest important document care confirmă unicitatea şi nobletea acestui neam. „*Țara Românească mai înainte se numea Flacia, de la Flacus care a adus acolo o colonie romană. Locuitorii se numesc români. Moldovenii au aceeaşi limbă, aceleaşi obiceiuri şi aceeaşi religie ca şi cei din Țara Românească. Se țin mai destoinici şi mai de neam şi mai harnici decît aceştia. Moldovenii, limba lor şi a celorlalți români, a fost odinioară romană...Neamul acesta* (al transilvănenilor – n.n.) *este viguros, războinic. Românii sunt încredințați că sunt colonişti romani. Dovadă acestui lucru este că ei multe în comun cu limba latină”*. Un alt document important în acest sens este şi textul diplomei de înnobilare conferit lui Nicolas Olahus în 1548 de regele Ferdinand al Ungariei „*...Aşa sunt începuturile tuturor neamurilor celor prea lăudate între care românii, neamul tău, nu sînt cei mai de pe urmă, despre care se ştie că sînt prăsiți din Roma...Unicornul din țimir* (blazon-n.n.) *drept aceea înseamnă nobilitatea neamului şi deodată şi istețimea , căci ce este asprime la fiară, la om aceea este tărime, de care e vestită vița românească, maica generalilor celor mai vestiți, dintre*

care este şi Ioan Huniade, tatăl marelui Matiaş şi cei de pe timpul lui, pe marii tăi" (I.S.Firu şi C. Albu. Umanistul Nicolaus Olahus. Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1968). Marea dramă a noastră, a românilor, este că vecinii veniţi peste noi mult mai târziu, dar cu multe pârghii, ne subapreciază. Situaţii similare au fost şi în cazul românilor din Banatul sârbesc, aromânii din Bulgaria, Macedonia etc. Faptul că vecinii noştri sunt astăzi aşa cum sunt în mare parte nu e meritul lor ca naţiune ci datorează faptului că au fost la momentul oportun în condiţii favorabile. Triburi semisălbatice ajunse în mijlocul Europei au preluat de la băştinaşi (în mare parte strămoşii noştri) elemente de cultură, port, practică medicinală, culinărie etc. (cine pune la îndoială acest lucru să se ducă la baştina acestor triburi pe Kama, Volga şi să găsească elementele, pe care le au urmaşii lor aici). Disciplina şi multe elemente de civilizaţie le-au preluat de la nemţi, cu care au convieţuit şi de care în mare parte au fost conduşi (mă refer la dinastia Habsburgilor).

Toate acestea îmi insuflă încrederea în viitorul mai luminos al poporului nostru chiar dacă astăzi nu se află la nivelul pe care-l merită, având în spate un trecut atât de glorios. Închei cu spusele lui Petru Rareş demn de tată-l său Ştefan cel Mare: *„Vom fi ce-am fost şi mai mult decât atât”.*

Literatura şi Arta, nr. 32, 2008

„*ENIGMATICUL*”(?) SPIRIT RUSESC

„Fără ev mediu, fără amintiri vechi, fără catolicism, fără cavalerism în urma sa, fără respect pentru cuvântul său, precum grecii din Imperiul Bizantin, politicoşi în formulări precum chinezii, grosolani precum calmucii, şireți precum evreii, intriganți precum liberții, domoli şi gravi în maniere precum orientalii, cruzi în sentimente precum barbarii, sarcastici şi disprețuitori din disperare, batjocoritori de două ori, prin natura şi prin sentimentul inferiorității; ruşii sînt, în esență, potriviți afacerilor serioase, dar nici unul nu este destul de generos pentru a se ridica asupra şireteniei. Cu continua lor autosupraveghere, ei m i se par oamenii cei mai de plâns de pe pământ”

(Marchizul de Custine. Scrisori din Rusia)

Este o temă puțin delicată. Deseori îi auzim pe înseşi ruşii vorbind despre aşa numitul specific al spiritului rusesc. Încerc să mă implic cu unele exemple care explică într-un fel această aşa numită enigmă, dacă există. Priveam deunăzi o cunoscută emisiune la postul rusesc HTB „*La Barieră*”, în care unul din actori era cunoscutul ultrastalinist Alexandr Prohanov. Concepțiile sale politice sunt ultracunoscute şi nu se încadrează în nici un cadru normal. Şi de această dată acest ultrastalinist a venit cu nişte perle demne de un urmaş fidel al „*tătucului popoarelor”* Stalin. La întrebarea unui avocat al oponentului său ce automobile necopiate din apus s-au produs în fosta u.r.s.s. (făcând aluzie la faptul că majoritatea produselor fabricate în u.r.s.s. erau copii fidele ale produselor apusene. Chiar şi marchizul de Custine a observat acest lucru „*Nu mă mai întrebați deci de ce ruşii nu inventează nimic şi de ce ruşii nu ştiu decât să copieze fără să perfecționeze”*) răspunsul a fost promt „*T34 şi CC20”* (tancul T34 din perioada celui de al doilea război mondial şi rachetele balistice purtătoare de arme

nucleare – n.n.). Iată Dlor (mă adresez în primul rând celor care se închină şi astăzi până la pământ în faţa acestui popor cu o falsă superioritate) cum gândeşte o bună parte a intelectualilor ruşi. Ceea ce e mai grav este faptul că o bună parte a poporului simplu rus gândeşte la fel. De fapt este explicabil acest lucru deoarece cei care ar trebui să-i lumineze, adică intelectualii, singuri sunt grav bolnavi de acest microb. Dar şi majoritatea mijloacelor de informaţie (vu mici excepţii) cântă în aceeaşi orchestră. În rezultatul votării interactive în direct pe ecranul azuriu a apărut un rezultat care te pune pe gânduri: 1839 de voturi pentru Prohanov şi doar 594 pentru oponentul său care a avut o poziţie clară prooccidentală (privită de altfel de ultrapatrioţii ruşi gen Jirinovskii, Mihail Leontiev, Nevzorov ş.m.a. drept trădare a intereselor Rusiei, care trebuie să urmeze calea sa specifică – pe care o urmează deja de vre-o 300 de ani şi au ajuns unde au ajuns, mă refer la mentalitate – n.n.), proeconomie de piaţă, era pentru orientarea enormelor surse valutare obţinute din vânzarea carburanţilor la ridicarea bunăstării maselor largi pauperizate. Nu e de mirare că s-a obţinut un astfel de rezultat fiindcă acest sindrom i-a fost implantat în sânge rusului pe parcursul cel puţin al ultimilor 300 de ani. „*În chiloţi, dar fiecare cu o rachetă* (CC20- n.n.) *subţioară”* spunea cineva. Este o caracteristică foarte binevenită. Chiar şi astăzi când Rusia are venituri fabuloase din vânzarea hidrocarburilor şi altor materii prime „*ulii din Kremlin*” - mai ieri Putin (poate şi astăzi numai că din umbră), iar astăzi Medvedev, orientează aceste surse financiare în mare parte spre complexul militar (renovarea flotei, aviaţiei, rachetelor balistice, dezvoltarea cosmosului – evident sub aspect militar) nu şi în domeniul social (ocrotirea sănătăţii, învăţământ, dezvoltarea infrastructurii, etc.). Ieşind din Moscova nimereşti direct în taigaua fără drumuri, fără asistenţe sociale şi culturale, unicul mod de a scăpa de mizeria materială, spirituală şi culturală rămânând pentru rusul de rând păharul de

votcă. Rusia în forma statală actuală nu are nici o şansă de normalizare a lucrurilor în aceste domenii, luând în consideraţie şi spaţiile imense pe lângă proverbialele metehne ale ruşilor – lenevia şi alcoolismul. Simţul de supraputere al ruşilor este fals, fiindcă o supraputere cum este SUA se gândeşte, în primul rând, la prosperitatea poporului simplu, la asigurarea condiţiilor decente de trai a majorităţii populaţiei. Rusul însă gol, flămând şi dezbrăcat, incult şi semisălbatic (conform aprecierii marchizului de Custine) (să nu fiu înţeles greşit, nu sunt rusofob, mă închin în faţa marilor intelectuali ruşi, însă foarte puţini dintre ei nu sunt şi şovini) se gândeşte la supremaţia lumii. Pe unde au ajuns ruşii au demonstrat numai supremaţia armelor. Kalashnikovul este prezent pe întreg continentul – de la grupări teroriste până la dotarea armatelor majorităţii statelor din lumea a treia. Un exemplu cras sub acest aspect este cazul celor două Corei – cea de sud şi cea de nord. Existând ca un stat (drept că a fost ocupat mult timp de japonezi) până în 1951, când în urma războiului dintre forţele americane pe de o parte şi forţele sovietice şi chineze pe de altă parte a fost împărţit în două pe cunoscuta paralelă 58, pe harta lumii au apărut două state – Coreea de Sud şi Coreea de Nord. Prin implantarea sistemului democratic american şi a reformelor, în special, în sistemul de învăţământ Coreea de Sud a devenit al doilea dragon (după Japonia) pe continentul asiatic, iar implantarea în Coreea de Nord a regimului stalinisto-comunist a condus la militarizarea peste măsură a ţării până la crearea propriei arme atomice pe contul sărăcirii sub orice nivel a populaţiei de rând. Cât de cardinal poate să mutileze popoare întregi această anacronică ideologie comunistă născută în capul lui K. Marx şi realizată de marii criminali ai secolului XX - V. Lenin şi I.Stalin.

Dăunăzi am mai auzit o explicaţie pur rusească asupra unui eveniment tragic din istoria u.r.s.s. – asupra evenimentelor din a. 1937. În acel an tragic au fost lichidaţi cca 700 000 de

oameni (sunt departe de gândul că au fost numai ruşi). M-a şocat explicaţia unui analist rus văzând în represaliile staliniste nu numai latura politică, dar, în special, cea economică. Planurile grandioase leninist-staliniste trebuiau cumva să fie realizate. Din lipsa economiei de piaţă, inclusiv şi în domeniul forţei de muncă, a liberei concurenţe cine ar fi plecat să lucreze de bună voie în minele de cărbune, uraniu, cupru şi la tăiatul pădurilor tocmai la Cercul Polar cu salarii mizere. Ministerele respective înaintau către ministerele de forţă (ministerul de interne, NKVD ş.a.) cereri privind necesitatea în braţe de muncă, iar acestea prin utilizarea legilor special adoptate de Regim (cum ar fi art. 58 de luptă cu „*duşmanii poporului*", legea celor 3 spice de luptă cu furturile din „*avutul obştesc*" ş.a.) arestau şi judecau (practic fără judecată prin intermediul cunoscutelor de tristă faimă „*troici*") milioane de oameni nevinovaţi, care erau mânaţi în calitate de robi (în plin secol XX) la aceste munci (o bună parte din cele cca 60 mln de victime ale regimului comunist - aprecierea îi revine cunoscutului istoric rus Volkogonov, au trecut prin această maşinărie a morţii şi muncii silnice – GULAG). Câţi basarabeni de-ai noştri şi-au pierdut rudele prin această reţea antiumană, întinsă prin imensele spaţii siberiene.

Într-un film rusesc vizionat recent am memorizat un dialog dintre doi foşti demnitari de rang înalt ai KGB-ului „*Păcat că am pierdut aşa o ţară, aşa o ţară!!!* (u.r.s.s.- n.n.) a declarat unul dintre cei doi. „*Ce ţară? Oare aceasta a fost ţară prosperă dacă s-au gândit numai la rachete, tancuri ş.a. arme. Omul nu a însemnat nimic în acel sistem"* i-a răspuns cel de-al doilea (conform lui Stalin oamenii sovietici erau nişte şurubaşe care trebuiau să asigure funcţionarea sistemului).

Cu o astfel de mentalitate, atâta timp cât se vor lăuda doar cu tancuri, rachete şi kalashnikov ruşii nu au nicio şansă să revină la normal în sânul democraţiilor europene. Unele şanse apărute după destrămarea u.r.s.s. şi apariţia de jure a

Rusiei moderne (de facto întreaga u.r.s.s. reprezenta Rusia) s-au spulberat odată cu aducerea la putere a oligarhiei k.g.b.-iste reprezentate de Putin şi continuată de Medvedev. Pe sama lui Putin se află ultimul război cecen (dar posibil şi primul), iar pe a lui Medvedev – recentul război al Rusiei împotriva Georgiei. Problema noastră a tuturor este că Apusul este impus (a câta oară?) de situaţia în care se află (măciucilor nucleară şi energetică) să cocheteze cu acest regim antidemocratic şi militarist al lui Putin-Medvedev. Criza recentă a gazului, provocată de către Rusia în momentul cel mai nepotrivit – în plin de iarnă, ar trebui să-i trezească pe occidentali. Zicala germană „*Omul şi cuvântul"* nu se referă la ruşi. Ei întotdeauna „*una au spus şi alta au făcut"*. Chiar şi cunoscutul Marchizul de Custine pe parcursul călătoriei sale de 6 luni în Rusia a observat această duplicitate a ruşilor – de la vlădică până la opincă. Este un truc rusesc de ai pune în situaţie nefavorabilă pe ucraineni în faţa occidentalilor, de ai învinovăţi pe ei că o bună parte a Europei nu primesc gazele pentru care au plătit. Cu părere de rău se pare că le reuşeşte.

Recent în unele surse de informaţie în masă au apărut materiale precum că europenii ar putea să-i convingă pe ucraineni (în schimbul primirii în NATO şi acordării unui regim special în cadrul unui acord dintre UE şi Ucraina) să cedeze ruşilor peninsula Crimeea, „*înţelegând că scoaterea Rusiei din bazinul Mării Negre este foarte bolnăvicioasă pentru ruşi*" (săracii de ei. Dar parcă o bună fâşie a litoralului care se întinde de la Nicolaev până la Batumi (inclusiv) le este puţin?) în schimbul Transnistriei. Ce, pe noi ne mai întreabă cineva: dorim noi s-o cedăm sau nu. Dar parcă până acum de cca 20 de ani ruşii ne-au întrebat când s-au înşurubat cu baze militare în Transnistria, de unde am fost atacaţi în a. 1992 în războiul Rusiei contra Republicii Moldova. Unde însă este hotarul când cedările mărginesc cu prostia. Politica granzilor Europei a mai dat o dată fiasco, când au tot dat ca racul înapoi

în fața forței imperialismului german, cedând rând pe rând Austria, Cehoslovacia, Polonia, ca mai apoi să le vină şi rândul lor.

Acest fals specific rusesc s-a evidențiat recent în aşa numitele „*criza georgiană*" şi „*criza gazelor*". Sub pretextul apărării cetățenilor ruşi din Osetia de Sud (urmând o politică cu bătaie lungă ia plodit peste măsură speculând pe unele tensiuni existente între osetini şi georgieni, acordându-le osetinilor (dar şi abhazilor) cetățenie rusă cu miile atunci când în Rusia cei care vor să obțină cetățenie aşteaptă cu anii, lucru pe care l-am auzit de la ruşi la un post de televiziune rus) Rusia a invadat întreaga Georgie. Ceea ce îngrijorează este faptul că conducerea Rusiei acționează cu susținerea populației simple, în mare parte bolnavă de acest sindrom al supraputerii ruse. Deunăzi la unul din posturile de televiziune ruseşti auzeam explicațiile unui telespectator referitor la criza georgiană „*Acolo au fost ucişi 12 soldați ruşi. Pot să moară zeci de mii* (osetini, georgieni), *nu mă interesează. Rusia trebuie să-şi apere cu orice preț soldații săi".* Şi conducerea umană a Rusiei Medvedev – Putin (s-au invers) nu a ezitat să facă acest lucru, chiar dacă a costat mii de vieți omeneşti (mare parte nu sunt osetini aşa cum declarau oficialitățile ruse şi osetine. Din cele câteva mii de victime ale „*genocidului georgian"* astăzi au fost confirmate documentar doar 364 de victime (explicația aceluiaş moderator al emisiunii „*Opinie"* a postului RTVi), mari pagube economiei micului, dar dârzului ei vecin – Georgia. Aceste declarații l-au şocat chiar şi pe moderatorul emisiunii, care a menționat că numai în diferite unități militare datorită „*dedovshhinei"* mor anual sute de soldați ruşi. De altfel ştim şi noi cât a valorat viați simplului soldat rus pe parcursul, cel puțin, ultimilor 300 de ani, soldatul rus fiind în multe cazuri doar carne de tun. Multe operații militare erau planificate de generalii ruşi pentru atingerea scopului cu orice preț (de vieți

omeneşti). Iar acum s-au trezit şi la ei această sindrofilie anapoda.

Dar în cazul aşa numitei crize a gazelor ruşii şi-au arătat încă o data faţa adevărată a asiaticului „*Una spun şi alta fac”*. Urmărind scopurile lor personale (de a demonstra încă o dată europenilor (care deseori sunt cam naivi) de unde vin gazele (vorba unei spickerițe a plaiului basarabean)) ei au lăsat în plină iarnă fără căldură o jumătate de Europă, printre care şi pe fraţii lor de sânge slav – ţările fostei Iugoslavii, bulgarii, slovacii ş.a. Cineva dintre telespectatorii ruşi se indigna de faptul că unul dintre sârbi a ars steagul rusesc la una din manifestaţiile din Belgrad legate de această „*criza a gazelor”*. Dar şi naivii slavi din fosta Iugoslavie: ruşii au fost chiar mai sârbi decât sârbii (vorba aceluiaş moderator) atunci când îşi urmăreau interesul lor. Acum când interesul este altul au uitat şi de frăţia slavă de veacuri. Cunoscuta duplicitate a rusului, pe care occidentalii încă nu o văd.

CAPITOLUL IV

Portrete în timp, opinii reflecţii...

„Faptele neridicate în cuvânt, se cufundă în uitare”
(Pindar – ***poet teban, a.521-441 p.Hr.*****)**

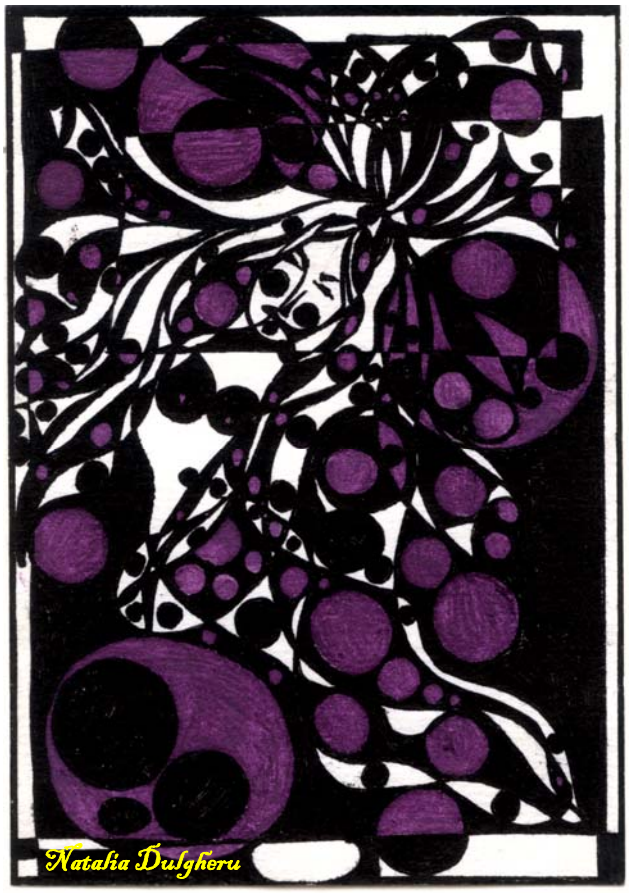

NE-A PĂRĂSIT SIMBOLUL NAȚIONAL AL ROMÂNISMULUI – GRIGORE VIERU

„Sunt un om al nemâniei,
Lumii astea nestrăin...”
(Gr. Vieru)

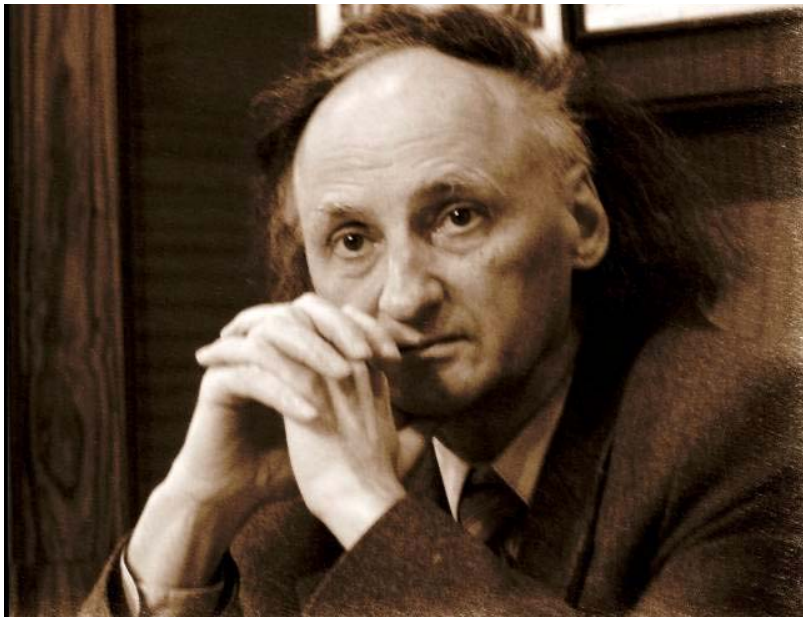

Pe data de 18 ianuarie 2009, la ora 1.20, medicii de la Spitalul de Urgență din Chişinău au constatat decesul poetului Grigore Vieru după un stupid accident rutier. Întreaga suflare românească a pierdut un Bard al românismului. A pierdut un Mare Poet şi Patriot. A pierdut un Simbol Național în viață. „*Trei culori şi-o singură iubire, Romanească; Trei culori şi-o singură vorbire, Romanească! Trei culori şi-o singură credință, Romanească, Trei culori şi-o singură ființă, Romanească*!”. Iubirea, gândul şi vorbirea, credința şi ființa noastră sunt Grigore Vieru. Prezint doar câteva crâmpeie din

confesiunile Domniei sale. „*Nu sunt născut un om luptător, dar n-am avut încotro. Eu abia aştept ca timpurile să revină la normal. Să avem o linişte socială*”. Nu a mai ajuns să vadă acele timpuri, să se ocupe de scrierea superbelor sale poezii, care roiau în capul poetului şi-şi aşteptau timpul să fie rânduite pe hârtie. Dar „*această nelinişte socială*” i-a luat prea mult timp şi forțe. Deseori îl auzeam cum spunea că încă din copilărie privea peste Prut şi visa la clipa când îşi va vedea Patria reîntregită. Din cauza acestui accident rutier, a atacurilor mârşave ale „*ultranaționalistului*” Roşca şi veneticului Conțiu n-a ajuns să trăiască acest moment.

Postul de televiziune „*Realitatea TV*” a fost primul şi cel mai apropiat de telespectatorii îndurerați de această cumplită pierdere, dând în direct interviuri cu mari personalități ale culturii şi politicii româneşti, care l-au cunoscut pe marele poet. Oricare ar fi subtextul însă, şi postul de televiziune M1 a prezentat pe parcursul întregii seri din ziua ridicării în ceruri a marelui Poet splendide momente din activitatea de creație a maestrului. Numai postul lui Roşca, EuTV, care seară de seară se erijează în cel mai românesc post TV, a găsit doar 2 minute pentru a-l comemora pe Gr. Vieru în programul de ştiri „*Monitor*”: „*PPCD, alături de toată suflarea românească, regretă plecarea în ceruri a marelui poet*”. Cât de fățarnic a sunat această „*declarație de dragoste*” a ppcd față de Marele Poet, cunoscând foarte bine atacurile banditeşti ale întregului imperiu propagandistic al lui Roşca asupra firavei ființe a Poetului din ultimul timp. În rest, pe parcursul întregii seri Roşca i-a delectat pe telespectatorii îndurerați cu o emisiune în limba rusă (la cel mai românesc post?) cu o vrăjitoare, cu repetarea de zeci de ori a unor informații publicitare cu conotație electorală (a găsit şi timpul potrivit!). „*Poporul trebuie să ştie pe cine să aleagă*” - ne luminează „*marele politician, publicist şi patriot*” Roşca. Da, desigur, dar în nici un caz pe tine. Să fie oare acest popor atât de întunecat să nu

înțeleagă unde bate acest iuda? Dacă ar fi avut un elementar bun-simț, acest intrus Burciu n-ar fi apărut în această zi de doliu cu o emisiune cu totul ieşită din comun despre organizarea de către S. Urecheanu a asasinării „*marelui conducător*” Roşca, atunci când doar cu o zi înainte de moarte poetul a cerut ziarelor *FLUX* şi *Moldova Suverană* să aducă dovezi referitoare la presupusa implicare a domniei sale în pregătirea asasinării (acest om nu era în stare să ucidă o gâză, barem un om, fie el şi un ticălos) a lui Roşca. Cum poate fi numit acest comportament al lui Roşca şi al praporşcicilor săi? Numai creştinesc nu poate fi numit. Dumnezeu nu-l va ierta. Dar noi?

Ce ne rămâne nouă să facem în continuare? Poate acest simbol național „*Grigore Vieru*” ne va uni, în sfârşit, să facem totul pentru a-i păstra curată amintirea Poetului, dacă nu am fost în stare să-l apărăm în timpul vieții lui.

Fie-i țărâna uşoară! Măcar acolo va avea pace şi nu l-or mai mânca "*prietenii*".

Literatura şi Arta, nr. 3, 2009.

NICOLAE DABIJA - LA 60 DE PRIMĂVERI

„Ce deosebeşte diamantul de cărbune?
Nu că primeşte mai multă lumină,
ci că trimete mai multă înapoi”
(N. Iorga. Cugetări)

Într-adevăr, diamantul şi cărbunele sunt identice din punct de vedere chimic, dar cât de diferite substanțe sunt. Tot aşa şi oamenii: sub aspect fiziologic sunt aceeaşi, dar cât de diferiți sunt sub aspect spiritual. Este şi cazul Dlui Nicolae Dabija. El face parte din categoria oamenilor care trimite înapoi, altor oameni, mult mai multă lumină decât primeşte. Se vorbeşte că vârsta omului se măsoară nu prin anii care-i trăieşte, dar prin faptele care le săvârşeşte. Ca unui inginer îmi vine mai greu să găsesc cuvintele necesare pentru a-l caracteriza cât mai bine pe Dl Dabija în calitatea sa de poet. Este indiscutabil, ceea ce scrie Domnia Sa este de calitate superioară şi şi-a ocupat deja locul binemeritat în tezaurul cultural al poporului român.

Mă voi opri mai detaliat asupra activității sale de politician. La această vârstă sub acest aspect Dl Dabija a reuşit să facă foarte mult pentru această frântură de popor. Din primele zile s-a aflat pe baricadele luptei de Renaştere Națională. Ziarul „*Literatura şi Arta*" a fost transformat de Domnia sa într-o veritabilă făclie a Mişcării Naționale. Fiind unicul ziar de orientare națională în anii de deşteptare națională a atins un tiraj foarte mare (cca 260000 ex.), fiind cel mai citit ziar din istoria modernă a Basarabiei. Ceea ce aşteaptă cititorii în fiecare joi sunt articolele de fond scrise de Dl Dabija, în care Domnia sa atinge cele mai stringente probleme cu care se confruntă frântura de popor din această margine a arealului românesc, în special, în ultima perioadă. Atunci când se părea că mişcarea națională practic nu mai exista în urma trădărilor celora care erau considerați stâlpii ei Dl Nicolae Dabija vine cu minunata idee de a crea Forul Democrat al Românilor din Moldova, care a devenit o organizație civilă de masă, reaprinzând în inimile celora cu suflet românesc o mică speranță, încrederea că încă nu este pierdut totul.

Înzestrat cu putere de voință de invidiat Dl Nicolae Dabija rezistă sub loviturile permanente ale autorităților, care deseori sunt subiectul articolelor sale. Fiind consecvent (rareori greşind), spunând lucrurilor pe nume (o bună parte dintre noi ne permitem să le spunem doar la bucătărie şi acolo pe şoptite) Dl Dabija a fost deseori ținta atacurilor mişeleşti chiar din partea celora care parcă se află de aceeaşi parte a baricadei. Dl Dabija a rezistat şi acestor lovituri. Ca printr-o minune (acest fapt ne vorbeşte că Domnia sa se află în paza Domnului) a supraviețuit într-o cumpănă care a avut loc în vara trecută. „*Ce puțini oameni respectabili poți respecta*" spunea marele cărturar şi om politic Nicolae Iorga. Dl Dabija este unul dintre oamenii respectabili care este respectat. În încheiere Vă doresc maestre sănătate şi putere de voință de a ține în continuare aprinsă făclia deşteptării naționale. La mai Mulți şi la mai Mare!!!

Literatura şi Arta, nr. 29, 2008

ACADEMICIANUL ION BOSTAN – MODEL DE SAVANT ŞI RECTOR

„Sunt mulţi chemaţi - puţini aleşi”
(A. Vlahuţă)

Academicianul Ion Bostan, rectorul Universităţii Tehnice a Moldovei este unul din cei aleşi. A demonstrat acest lucru, în special, în perioada de după 1992, de când a fost ales pentru prima oară rector cu o majoritate absolută de voturi, având drept contracandidat o persoană susţinută de putere. Îl cunosc personal pe Dl rector Ion Bostan de mai mult de 27 de ani de când m-a invitat în echipa sa de cercetare. Nu iubesc să cânt difirambe însă ceea ce voi înşirui în continuare nu sunt difirambe, ci aprecieri reale, după merit. Decorat cu cea mai înaltă distincţie - Ordinul Republicii, Inventator Emerit, Laureat al Medaliei de Aur a Organizaţiei Mondiale a Proprietăţii Intelectuale (OMPI), Geneva, Laureat al Premiului de stat în domeniul Ştiinţei şi Tehnicii, Laureat al multor distincţii internaţionale pentru realizările ştiinţifice şi inovative – iată doar câteva din aprecierile naţionale şi internaţionale ale activităţii multilaterale ale academicianului Ion Bostan. Este omul de ştiinţă care duce totul până la capăt, nu se opreşte la jumate de cale. Perseverent, cu o putere de voinţă şi de muncă de invidiat, cu o pregătire fundamentală şi practică temeinică academicianul Ion Bostan a realizat atâtea cât altora nu le-ar fi ajuns nici două vieţi. În calitate de martor ocular şi participant la prima sa mare realizare ştiinţifică – inventarea, elaborarea şi implementarea unui tip nou de

transmisie planetară – transmisia planetară precesională pot argumenta acest lucru. Este considerat pe bună dreptate pionier în domeniul transmisiilor planetare precesionale. Este cel care introduce în literatura de specialitate pentru prima oară în lume termenul de transmisie planetară precesională (primul brevet de invenție l-a obținut în a. 1983). Transmisiile planetare precesionale au fost incluse de comisia metodică a fostei u.r.s.s. ca compartiment distinct de studiu în programa de învățământ la disciplina „*Organe de Maşini*". Acest domeniu de cercetare foarte complex a necesitat din partea academicianului Ion Bostan eforturi considerabile pentru rezolvarea spectrului larg de probleme. A elaborat teoria fundamentală a angrenajului precesional, care este absolut distinct de cele tradiționale datorită specificului mişcării sfero-spațiale a elementelor angrenajului. A elaborat o tehnologie nouă de fabricare a roților dințate din angrenajul precesional, pornind de la execuția artizanală a primei roți dințate cu profil nestandard al dinților şi ajungând la elaborarea tehnologiei bazate pe utilizarea sistemelor de prelucrare cu 5 grade de mobilitate asistate de calculator. A elaborat o gamă largă de structuri cinematice de transmisii planetare precesionale destinate pentru diverse domenii de aplicare. Fiind protejate cu cca. 140 de brevete de invenție, descrise în 3 monografii şi 2 manuale, în peste 400 de articole ştiințifice transmisiile planetare precesionale şi-au găsit aplicații în domenii specifice cum ar fi aparatele cosmice de zbor, complexele submersibile de extracție a bogățiilor naturale de pe fundul oceanului planetar, diverse domenii de aplicații terestre. Numai aceste realizări ştiințifice sunt mai mult decât suficiente pentru o viață de om. Nu însă şi pentru academicianul Ion Bostan.

Conştientizând justețea moto-ului „*Secolul al XIX-lea a fost al aburilor, secolul al XX-lea – al electricității, iar secolul al XXI-lea va fi al energiilor regenerabile sau nu va fi deloc*" academicianul Ion Bostan s-a avântat în modul care-l

caracterizează în acest domeniu neexplorat până la capăt, în special, pentru condițiile Republicii Moldova. Acest domeniu foarte important pentru Republica Moldova a devenit o a doua dragoste a academicianului Ion Bostan, prima dragoste, care este şi cea mai puternică, rămânând transmisiile planetare precesionale – produse cu un înalt grad de conținut ştiințific şi inovativ. Pornind de la idee până la realizarea lor practică, care conform lui T.A. Edisson constituie „*1% de inspirație şi 99% de transpirație*", în scurt timp (perioada de după a. 2003) academicianul Ion Bostan a realizat o serie de sisteme tehnice de conversie a energiilor regenerabile, brevetate cu peste 20 de invenții şi descrise într-un foarte performant manual „*Sisteme de conversie a energiilor regenerabile: eoliană, solară, hidraulică*", dedicat tinerilor cercetători şi inventatori, de „*...creativitatea cărora va depinde dacă secolul al XXI-lea va fi al energiilor regenerabile sau nu va fi deloc*". Cele mai importante sub aspect practic şi conținut scientointensiv sunt microhidrocentrale pentru conversia energiei cinetice a apei curgătoare a râurilor (fără construcția barajelor), care au la bază o idee revoluționară de utilizare a efectului hidrodinamic pentru majorarea eficienței de conversie (eficiența conversiei atinge cota de cca 50% comparativ cu 30 % a celor mai avansate sisteme cunoscute în lume (eficiența teoretică este de 59%)). Prototipurile industriale elaborate şi fabricate, care permit obținerea a (5...15) kW/h de energie electrică funcție de viteza apei, s-au bucurat de un real interes din partea vizitatorilor a două expoziții, care au avut loc în primăvara curentă la pavilionul MoldExpo.

O altă elaborare a academicianului Ion Bostan importantă pentru Republica Moldova este o turbină eoliană cu puterea de 10 kW. Elaborată într-un stil de design perfect această turbină este instalată în parcul-dendrariu-muzeu (o altă realizare performantă a rectorului Ion Bostan) din sectorul Râşcani şi va efectua iluminarea lui şi irigarea pomilor abia sădiți.

Chişinăuenii pot admira funcționarea acestei turbine elegante vizitând acest parc, iar potențialii cumpărători să aştepte producerea lor în serie.

Academicianul Ion Bostan are, de asemenea, idei privind conversia energiei valurilor mării, orientarea sistemelor solare față de soare, utilizarea sistemelor tehnice elaborate în sisteme integrate pentru irigarea terenurilor agricole (un domeniu important pentru Republica Moldova, care se confruntă cu o climă tot mai secetoasă). Despre academicianul Ion Bostan se poate spune ceea ce spusese cu ocazie Camil Petrescu „*Eu văd idei! Iată-le*". Nu le vine deloc uşor celor care-l înconjoară de a face față fluxului de energie emis de academicianul Ion Bostan. Mă opresc aici în descrierea foarte succintă a realizărilor ştiințifice ale academicianului Ion Bostan, domeniu pe care consider că îl cunosc foarte bine.

Mă voi opri foarte succint asupra altei laturi a Dlui Ion Bostan, de asemenea, deosebit de importante: cea a activității de rector. Fiind ales la cârma Institutului Politehnic din Chişinău în a. 1992 într-o perioadă de tranziție de la fostul sistem la un sistem al economiei de piață, în care îşi făceau studiile cca 7000 de studenți la specialități rămase încă din fosta u.r.s.s., Dl rector Ion Bostan fost nevoit să efectueze o reformă radicală pentru a supraviețui în această perioadă a economiei de piață. Astăzi la Universitatea Tehnică a Moldovei îşi fac studiile cca 22000 de studenți la specialități în mare parte noi sau ajustate la necesitățile economiei naționale a Republicii Moldova, majoritatea specialităților tehnice având un pronunțat compartiment economic – atât de necesar viitorilor fondatori de întreprinderi noi. Din multiplele realizări ale rectorului Ion Bostan voi alege doar câteva, pe care le cunosc mai bine. Rectorul Ion Bostan a rămas acelaşi cercetător pasionat. În puținele clipe libere de rectorie îl poți găsi la catedră la masa de desen sau la masa de lucru, realizând pe hârtie ideile care „*zboară*" prin preajma lui. Elaborarea

Pendulului Foucault, instalat în blocul rectoratului, este un argument în plus. Fiind o realizare inginerească performantă, care a necesitat proiectarea şi fabricarea a cca 1000 de piese (elaborate în exclusivitate de Dl rector), pendulul Foucault este o realizare unică în sud-estul Europei. Acesta a devenit unul din simbolurile Universității Tehnice a Moldovei, un centru de atracție pentru elevii „*îmbolnăviți*" de tehnică.

Parcul-dendrariu-muzeu este un real succes al rectorului Ion Bostan. Incluzând un complex artistic constituit din 10 sculpturi care reprezintă istoria dezvoltării tehnicii, amplasate pe o spirală (simbolul istoriei tehnicii), câteva mostre ale tehnicii (dintre primele tractoare) amplasate pe postamente în aer liber (primele exponate ale viitorului Muzeu al Tehnicii care lipseşte în Republica Moldova), intersectat de o rețea de alei iluminate cu lămpi executate în stil retro, alimentate cu energie electrică produsă de turbina eoliană instalată în parc – acesta este un important centru cu caracter educativ pentru studenți şi orăşenii din zonă. Într-un viitor apropiat va deveni, de asemenea, un important complex demonstrativ de utilizare a energiilor eoliene. Mă opresc aici cu înşiruirea multiplelor realizări ale academicianului rector Ion Bostan. În finalul caracteristicii date aş termina cu cuvintele ilustrului cărturar şi om politic Nicolae Iorga „*Ce puțini oameni respectabili poți respecta*". Rectorul academician Ion Bostan este unul dintre puținii oamenii respectabili care este respectat. De ziua naşterii (31 iulie) Vă doresc, Dle rector, în primul rând sănătate, că pe celelalte le aveți în surplus. La mulți ani!!!

Literatura şi Arta, nr. 31, 2008

ANDREI VARTIC LA 60 DE PRIMĂVERI ÎMPLINITE

Zilele trecute fizicianul, poetul, regizorul şi cercetătorul istoriei noastre multimilenare Andrei Vartic, un adevărat patriot şi sufletist, a atins frumoasa vârstă de 60 de ani. Voi încerca să-i fac un mic portret acestei multilateral dezvoltate personalităţi. Voi pune în prim plan patriotismul, iubirea de neam a Domniei sale, atât de necesară în timpurile de răstrişte de astăzi, şi care, cu mare părere de rău, le lipseşte multora dintre conaţionalii noştri. Andrei Vartic s-a aflat pe baricadele Mişcării de Eliberare Naţională de la începuturile ei şi până astăzi. El este unul dintre cei câţiva oameni care au întemeiat Frontul Popular (chiar dacă la început s-a numit Mişcarea Democratică). Pe la ce comitet comsomolist sau de altfel activa oare pe atunci Iurie Roşca?

Deputat în primul Parlament, prezent mereu în paginile ziarelor democratice cu foarte interesante luări de atitudine, unul dintre fondatorii Forului Democrat al Românilor din Moldova, prim-vicepreşedinte al acestui For – iată doar unele aspecte ale activităţii politice a dlui Andrei Vartic. Ceea ce-l caracterizează pe Andrei Vartic este consecvenţa sa în gândire şi acţiune, capacitatea înaltă de lucru, profesionalismul demonstrat în diferite domenii. M-au impresionat deosebit de

mult (dar probabil nu numai pe mine) manifestările de suflet organizate în ultimul timp cu participarea nemijlocită a maestrului. Cu forțe puține şi cu foarte puțini bani a ştiut, împreună cu alți colegi, să transforme zilele de 1 decembrie şi 27 martie în mari sărbători ale Neamului şi în acest colț de țară uitat de Dumnezeu.

O altă activitate importantă a dlui Andrei Vartic este aceea de cercetător al multimilenarei istorii a Neamului nostru. Noi, românii basarabeni, ar trebui să ne mândrim cu rădăcinile foarte adânci ale neamului nostru. Prin cercetările sale şi cele ale renumiților arheologi din ultimul timp Gh. Lazarovici şi Ilie Borziac dl Vartic ne vorbeşte cu entuziasm despre urmele unei civilizații de pe teritoriul dintre Prut şi Nistru având o vârstă foarte înaintată: o amuletă descoperită la Brânzeni de cca 36000 de ani; o altă amuletă de cca 18000 de ani descoperită la Cosăuți, nemaivorbind de o întreagă bogăție a culturii cucuteniene şi dacice mai târzii prezentă pe un vast teritoriu din Basarabia. Această latură a sa de cercetător mi-a fost dat să o cunosc mai bine grație participării Domniei sale cu rapoarte foarte interesante la ultimele două ediții ale unei manifestări culturale importante organizate la Chişinău – Simpozionul „*Cucuteni – 5000 REDIVIVUS: ştiințe exacte şi mai puțin exacte”* – din 2007 şi 2008. Am avut ocazia să-i ascult comentariile extrem de interesante în cadrul programului cultural organizat în cadrul ultimei ediții a Simpozionului – vizita făcută la Cetatea Soroca – această unică perlă din ghirlanda cetăților de pe Nistru rămasă în Basarabia actuală. Timp de două ore, împreună cu un alt „*enciclopedist*”, Aurel Marinciuc, i-au informat pe oaspeții Simpozionului despre istoria fiecărei biserici întâlnite în cale, despre istoria unor aşezăminte ale vechilor civilizații situate pe locul actualelor sate basarabene. Maestrul ar putea povesti ore întregi despre marea cultură cucuteniană, despre paradoxul dacic, despre enigmaticul fier dacic preroman cu puritatea de 99,97 % (alfa-

Ferum fără cimentită), despre cele 150 de grandioase sculpturi de luptători daci (tarabostes), unele dintre care şi astăzi „*păzesc*” intrarea în Roma de pe mărețul Arc al lui Constantin cel Mare (maestrul îşi pune întrebarea: cărui altui popor barbar cucerit i-au făcut romanii atâta cinste?), despre numărul mare de dave împrăştiate pe întreg spațiul românesc (de aici, concluzia maestrului, vine şi denumirea Moldovei, nu de la acel, ruşinos pentru neamul nostru, nume de cățea – Molda), despre şirul de mănăstiri rupestre din stâncile Nistrului ş.a.

Vastele sale cunoştințe merită să fi e transmise generației tinere, rezultatele foarte interesante ale cercetărilor sale merită să fi e făcute cunoscute publicului larg, iar dorința Domniei sale de a descifra acele mesaje enigmatice transmise nouă de către stră-strămoşii noştri merită să fi e susținută. Cu părere de rău astăzi acestui neobosit cercetător nu i se găseşte cel puțin un serviciu, fiind şomer. Vă dorim, Maestre, multă sănătate şi mai multă înțelegere în societate de la mai-marii zilei. Să ne trăiți, maestre, că trebuiți, cum spune un bun coleg de al meu. La mulți ani!

Literatura şi Arta, nr. 33, 2008

MAESTRUL GHEORGHE RĂDULESCU LA 60 DE PRIMĂVERI ÎMPLINITE

„Am o Țară sfântă şi înfloritoare
Care se numeşte România Mare.”
(Gh. Rădulescu)

Se spune că vârsta unui om se măsoară nu în ani, dar în ceea ce a făcut pentru neamul său, pentru familia sa. 60 de ani este o vârstă a împlinirilor, a realizărilor. Pentru un artist acest lucru este şi mai evident, fiindcă realizările lui sunt în văzul şi auzul tuturor. Unul dintre artişti şi-a sărbătorit recent jubileul şi este cunoscutul cântăreț de muzică populară Gheorghe Rădulescu, cunoscut printre prieteni cu diminutivul Gicu Rădulescu. Născut la 10 martie 1949 în frumoasa localitate Corjeuți din nordul Moldovei, județul Soroca, într-o familie de țărani, într-o perioadă grea, plină de frământări, după o cumplită foamete organizată, deportări în masă (Dumnezeu i-a păzit de această năpastă, de care însă n-au scăpat multe alte familii basarabene, osemintele cărora sunt împrăştiate prin tot spațiul siberian) şi colectivizare forțată. Tânărul Gică a absolvit Şcoala de Muzică *„Ştefan Neaga”,* unde şi-a consolidat şi şlefuit ceea ce i-a fost hărăzit de Dumnezeu. De mic copil a îndrăgit cântecul popular, doinele – acest irepetabil la alte popoare cod genetic, ce ne caracterizează ca neam, cu un trecut cultural glorios, fiind continuator al tradițiilor izvorâte din muzica populară a neamului românesc. În acest sens marele Eminescu spunea: *„Din furtunile şi durerile negurosului nostru trecut doina şi cântecul bătrânesc au fost izvoare de apă vie. Cât suferind acest popor a cântat a dat dovadă că trăieşte*”. Prin muzică maestrul Gheorghe Rădulescu şi-a exprimat dorința de frumos, iubirea de Neam, întotdeauna a cântat veşnicia neamului românesc. Din 1970 a

concertat în diferite țări din lume, fiind susținut de maeștrii Nicolae Sulac, Isidor Burdin, Serghei Lunchevici, Emil Loteanu, Vasile Pascaru, precum şi de neobositul Vladimir Curbet. Pe parcurs a cântat cu ansamblurile de muzică populară *„Veselia”, „Ciocârlia”, Asociația Ansamblurilor Muzicale,* Teatrul Etnofolcloric *„Ion Creangă”* ş.a. A colaborat deosebit de fructuos cu dirijorii David Casapu, Valeriu Negruți, Ion Caranfil, Timofei Tregubencu, Mircea Carabulea, Ionel Puia, Nicu Crețu ş.a. A fost îndrumat de Alexei Botoşanu, Serghei Lunchevici, Serghei Ciuhrii, Vasile Goia, Constantin Rusnac, Vladimir Curbet, Ion Negură, Dumitru Blajinu – nume cu greutate în cultura românească din stânga Prutului. După lansarea Podului de Flori dl Gheorghe Rădulescu a contribuit esențial la fortificarea lui prin crearea Podului de Cântec Popular între cele două maluri de Prut, care ne-a apropiat şi ne-a dat conştiința că suntem unii şi aceiaşi şi atunci când cântăm. El a reuşit să-şi creeze un stil propriu, punând mult suflet în fiecare piesă muzicală. Maestrul Gheorghe Rădulescu întotdeauna a dat dovadă că are un suflu românesc, pentru care fapt a fost cam marginalizat aici în Basarabia de exponenții puterilor (care nu prea au fost proromâneşti, iar ultima este vădit antiromânească), nu a avut aici din partea lor aprecierea pe care o merită. Încă de la începuturile Renaşterii Naționale, în 1989, maestrul creează Fundația Culturală *„Petrodava”*, fiind printre primii care au contribuit la renaşterea acelor multilaterale DAVE din acest străvechi spațiu românesc. Crearea fundației a reprezentat un element foarte real în structura virtuală a Podului de Cântec. Prin intermediul acestei fundații maestrul colaborează cu cele mai renumite colective folclorice din Țară, cum ar fi: ansamblul artistic *„Ciocârlia”* al Ministerului de Interne al României, *„Doina Gorjului”* din Târgu Jiu, cu renumiți interpreți de muzică populară.

Maestrul Gheorghe Rădulescu pe parcursul întregii sale vieți şi-a cântat Țara, a cântat România (şi o mai cântă), dedicându-i mai multe cântece, printre care: *„România în strai*

de sărbătoare!”, „Balada lui Ştefan cel Mare”, „Chinuită-i ţara mea”, „Bună seara la tot neamul”, „Pune, Doamne, dragoste-ntre fraţi” (cât de mult ne lipseşte unora dintre noi astăzi), „*Românie, te-oi cânta”* ş.a.

„Ţara Românească toţi vor s-o-mpărţească,
S-o taie-n bucăţi, s-o-mpartă la toţi;
În Ardeal să fie o autonomie-
Zice ungureanul către mic vrânceanul,
Pe Nistru, se ştie, a doua Rusie...”

Cuvinte simple, dar durute, culese de pe discul intitulat „*De la primărie-n sus”*. O interpretare extrem de sensibilă, pur românească, te vrăjeşte de la primul acord până la cel din urmă, aparţinând cântecului „*Chinuită-i Ţara mea”*. Lansarea discului a avut loc la Bucureşti, în Sala Radio, oaspeţi de onoare fiind Marele poet Grigore Vieru, orchestra „*Trandafir de la Moldova”*, al cărei solist a fost maestrul Gheorghe Rădulescu, orchestra „*Crăiţele”*, parlamentari şi membri ai Guvernului României.

„Eu te rog , Isuse Sfinte, nu uita:
Ocroteşte neamul şi pe Ţara mea!
Binecuvântează-l pe poporul meu,
Că din lutul acesta sunt făcut şi eu”.

Vibrante versuri culese dintr-un alt minunat cântec, „*România-n strai de sărbătoare”,* interpretat cu suflet de Maestru. Cândva Gheorghe Rădulescu visa să cânte ca irepetabilul Nicolae Sulac, ale cărui doine îl exaltă de fiecare dată când le aude. A avut un mar e respect faţă de maestrul Nicolae Sulac (care-mi este pământean) – bădiţa, cum obişnuia să-i spună. De fapt, Gică Rădulescu cântă exact ca Gheorghe Rădulescu, având admiratorii săi. Suntem alături de Dumneavoastră, Maestre, la acest jubileu şi să Vă ajute Domnul ca toate proiectele Dumneavoastră să devină realitate.
La mulţi ani, Maestre!!!

Literatura şi Arta, nr. 10, 2009

SIMPOZIONUL „CUCUTENI -5000 REDIVIVUS”– UN EVENIMENT ŞTIINŢIFIC, CULTURAL ŞI SPIRITUAL DE VÂRF

„Acest popor (românii) îşi are o istorie de 4 ori milenară de când s-a detaşat ca etnicitate din lumea societăţii primitive. O vechime cum nu au multe popoare, sau dacă o au, nu s-au menţinut pe teritorii în care au apărut, aşa cum este cea a poporului român.”

(N. Iorga)

Un popor există atât timp cât îşi cunoaşte şi îşi respectă trecutul, limba, tradiţiile. Uitându-şi trecutul, limba şi tradiţiile, un popor dispare chiar dacă fizic reprezentanţii lui mai există. Exemple clare sunt cele peste 100 de popoare din Rusia care au dispărut, reprezentanţii lor formând acest conglomerat de astăzi numit „*rosiane”*. De aceea este foarte importantă misiunea de a face cunoscute în primul rând tineretului rădăcinile neamului, de a pune în valoare valorile lui. Spaţiul carpatic a fost izvorul uneia dintre cele mai avansate civilizaţii europene – cultura cucuteniană. Scoasă din anonimat de un străin – neamţul Hubert Schmidt - astăzi ea devine tot mai cunoscută şi apreciată în Europa. Drept confirmare a interesului european

este şi inaugurarea la 16 septembrie curent, în premieră mondială, la Roma, în Palazzo della Cancelleria, Vatican, a expoziţiei cu genericul „*Marea civilizaţie a vechii Europe*”, dedicate unei magnifice şi vechi civilizaţii europene, Cucuteni – Trypillia, care va dura până la finele lunii octombrie. Organizatorii acestei importante pentru poporul nostru expoziţii (mai ales acum, în faza reintegrării poporului român în marea familie a popoarelor europene) sunt savanţi din România, Republica Moldova şi Ucraina. În acelaşi context în perioada 11 – 13 octombrie curent la Chişinău, la Universitatea Tehnică a Moldovei, a avut loc un alt eveniment important în plan ştiinţific, cultural şi spiritual – a III-a ediţie a Simpozionului Internaţional „*Cucuteni 5000 REDIVIVUS: ştiinţe exacte şi mai puţin exacte*”, organizat de Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea „*Gh. Asachi*”, Iaşi, Academia Tehnică din România şi Forul Democrat al Românilor din Moldova. În mod decisiv au contribuit la organizarea acestui Simpozion dnii: dr. hab., prof. univ. Valerian Dorogan, prorector pentru cercetarea ştiinţifică; Victor Toporeţ, decan, dr., conf. univ.; Ilie Manole, dr., conf. univ.; Vasile Cartofeanu, decan, dr., conf. univ.; Valeriu Podborschi, lector superior; Zinaida Stratan, directorul bibliotecii, şi subsemnatul. Aflat la cea de a treia ediţie, Simpozionul a avansat esenţial în plan calitativ. Dacă la prima ediţie au fost prezenţi cca 20 de participanţi din afara Republicii, la cea de-a doua – cca 25 de persoane, atunci la ediţia din anul curent au participat 45 de persoane din afara Republicii. Cel mai reprezentativ a fost Iaşiul, care şi în acest sens rămâne capitala culturală a României. Delegaţia ieşeană, condusă de dr., ing., prof. Lorin Cantemir, *doctor honoris causa* al Universităţii Tehnice a Moldovei, iniţiatorul acestui Simpozion, a fost reprezentată de Universitatea „*Gh. Asachi*”, Iaşi, Universitatea „*A.I.Cuza*”, Complexul Muzeistic de la Palatul Culturii, Centrul de Restaurare şi Conservare Iaşi,

întreprinderea de restaurare a vagoanelor RATP, postul „*Radio Iaşi*” ş.a. A doua delegaţie în plan numeric a fost cea de la Braşov, condusă de dr., ing., prof. Florea Dudiţă, ex-parlamentar în primul parlament al României post-decembriste, ex-ambasador al României în Germania. Braşovul a fost reprezentat de: Universitatea „*Transilvania*”; Universitatea „*George Bariţiu*”; Comitetul Român pentru Istoria şi Filosofia Ştiinţei şi Tehnicii al Academiei Române, Braşov; Clubul Economiştilor Braşoveni; licee. Bacăul a fost reprezentat prin sufletistul şi probasarabeanul până-n măduva oaselor Vasile Puiu, prorector al Universităţii din Bacău, participant şi la ediţia precedentă. Discursurile şi intervenţiile domniei sale s-au axat, în special, pe coarda vibrantă extrem de sensibilă a spiritualităţii româneşti din Basarabia. Clujul a fost reprezentat de Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, prin cunoscutul specialist în creatologie, prof. univ. Cornel Ciupan. Sibiul a fost reprezentat de Asociaţia ASTRA, prin dr. Victor Sofonea. Academia Română a fost reprezentată de directorul Institutului de Cercetări Juridice „*Andrei Rădulescu*” din Bucureşti, dr., prof. Emil Moroianu, fost rector al Universităţii din Târgu Jiu, devenit unul din centrele spirituale româneşti prin creaţia inegalabilă a lui Constantin Brâncuşi. Academia de Ştiinţe a Rusiei a fost reprezentată de ilustrul om de ştiinţă şi patriot basarabean, academicianul Eugeniu Grebenicov, numele căruia îl poartă unul din asteroizi. Universitatea din Paris a fost reprezentată de dr., prof. Dan Semenescu, o personalitate multilateral dezvoltată, care prin alocuţiunea şi intervenţiile sale deosebit de interesante a adus un suflu nou Simpozionului. Şi, desigur, nelipsit la toate cele trei ediţii ale Simpozionului a fost unul din simbolurile cucutenilor - primarul de Cucuteni, Mihai Tun (care a fost ales timp de 36 de ani primar al comunei Cucuteni) - o fire extrem de sensibilă la durerile românilor din afara României, cu o inteligenţă înnăscută, un adevărat moş Ion Roată. De menţionat şi reprezentativitatea

sporită a Chişinăului în anul curent. Pe lângă Universitatea Tehnică a Moldovei au mai participat cu rapoarte reprezentanţi ai Universităţii de Stat din Moldova, Universităţii Libere Internaţionale din Moldova, Muzeului de Arheologie şi Istorie a Moldovei, Forului Democrat al Românilor din Moldova ş.a. Serviciul bibliotecii Universităţii Tehnice a Moldovei, sub conducerea dnei Zinaida Stratan, a organizat o minunată expoziţie de carte şi alte materiale legate de cultura Cucuteni, creatologie şi istoria tehnicii.

Deschiderea Simpozionului a avut loc într-o atmosferă solemnă, cu intonarea imnului academic „*Gaudeamus",* în somptuoasa Sală de Festivităţi a Universităţii Tehnice a Moldovei, în prezenţa oaspeţilor, profesorilor şi a studenţilor. Prin cuvintele de salut ţinute de dnii Lorin Cantemir, Petru Movilă - parlamentar român, Nicolae Dabija, Ion Ungureanu – ex-ministru al Culturii şi Cultelor, Eugeniu Grebenicov, Vasile Puiu, Florea Dudiţă, acad. Valeriu Canţer, Emil Moroianu, Mihai Tun s-a adus un omagiu organizatorilor acestui important în plan ştiinţific, cultural şi spiritual Simpozion (expresia raportorilor). Lucrările comunicate în prima zi la Simpozion au fost deosebit de interesante pentru cei aflaţi în sală. Despre acest lucru mărturisesc întrebările şi intervenţiile care urmau din sală, mărturiile ulterioare ale participanţilor. Spre sfârşitul primei zile a avut loc o masă rotundă cu prezentarea unor cărţi importante, ieşite de sub tipar relativ recent: „*Noi, geto-dacii, daci*", autor G. Crăciun, şi „*Românii din jurul României în imagini*", autor V. Şoimaru, prezentate de Andrei Vartic; „*Omul şi asteroidul Grebenicov*", autor D. Păsat, prezentată de Dumitru Păsat, scriitor; „*Izgonirea din Eden*", autor I. Ţurcanu, prezentată de Nicolae Dabija; „*Pătrăuţii Sucevei – o istorie la timp prezent*", autor Neculae Turtureanu, prezentată de Vasile Puiu; „*Între Prut şi mai departe*", autor Dorin Ciucescu, prezentată de Lorin Cantemir; „*Incursiuni în labirintul diplomaţiei*", autor Florea Dudiţă,

prezentată de Valeriu Dulgheru; „*Fenomenul Eufrosiniei Kersnovski”*, prezentată de dr., prof. univ. Aurel Marinciuc; *„Design poetic”*, o culegere de poezii ale unui grup de poeți amatori de la Universitatea Tehnică a Moldovei, prezentată de artistul plastic Victor Cobzac. În final dl Valeriu Dorogan, prorectorul Universității Tehnice a Moldovei, a înmânat directorului Liceului Experimental de Creativitate şi Inventică „*Prometeu-Prim”,* scriitorului, doctorului în psihologie Aurelian Silvestru, o medalie a Salonului de Invenții şi Creativitate Tehnică de la Cluj-Napoca acordată pentru promovarea spiritualității româneşti. În continuare dl Nicolae Dabija a prezentat minunatul cor de copii al acestui liceu, căruia i s-au înmânat diplome pentru promovarea valorilor naționale, patriotism şi perpetuarea în timp a spiritualității româneşti. Prima zi a culminat cu intonarea minunatelor cântece de unire interpretate de corul acestui liceu, care i-a impresionat până la lacrimi pe mulți dintre cei prezenți, în special, pe cei din România. A doua zi a Simpozionului a fost organizată de colegul nostru, dr., conf. univ. Ilie Manole, la Complexul „*Milenium*”, pe care-l patronează, amenajat într-un frumos stil național retro. La încheierea lucrărilor Simpozionului dl Manole a organizat un interesant program cultural cu reproducerea unor scene de zdrobire a strugurilor şi producere a mustului. Fiecare participant a avut ocazia să guste din dulceața mustului proaspăt obținut. Minunata interpretă Maria Mocanu, interpreții Gică Rădulescu, seniorul şi juniorul (elev la Liceul „*Ciprian Porumbescu”*), completați de artiştii amatori Elena şi Tudor Botin, Mariana Javgureanu, instrumentistul Ion Botezatu şi inimosul toboşar (în anumite momente) Aurel Marinciuc, dr., prof. univ., au atins coardele sensibile ale celor prezenți. A fost un eveniment de zile mari. Ziua a treia – ziua de sâmbătă – a fost rezervată pentru un program cultural în afara Chişinăului. Acesta a început cu vizitarea parcului - muzeu în aer liber al Universității Tehnice a Moldovei, conceput şi creat de rectorul

Universității Tehnice a Moldovei, acad. Ion Bostan. Oaspeții au fost impresionați de sculptura „*Omului gânditor*” de la Hamangia, de simbolul roții al lui Leonardo da Vinci, de cel al focului şi de alte tot atât de interesante, în plan artistic, sculpturi amplasate pe o spirală – simbolul dezvoltării istoriei tehnice. După aceea participanții la Simpozion s-au deplasat spre Soroca, pentru a vizita unica cetate de pe teritoriul Republicii Moldova din ghirlanda de cetăți ale lui Ştefan cel Mare de la marginea de est a românismului. A fost interesant şi micul dejun luat la o margine de drum în condiții de ploaie şi frig, dar într-o ambianță de căldură sufletească. Profitând de ocazie a fost vizitat, de asemenea, un mic cimitir al ostaşilor români amenajat şi îngrijit de Primăria şi Şcoala din comuna Stoicani. Primarul comunei, ex-prefectul județului Soroca, dna Ana Bejan, şi conducerea şcolii au organizat o mică recepție de suflet. Țin să menționez aportul deosebit al dlor Anatol Podborschi (fost arhitect principal al or. Soroca) şi Valeriu Podborschi, profesor de design al Universității Tehnice a Moldovei, la organizarea acestui program cultural.

Ajunşi pe la amiază la Soroca, a fost vizitată Cetatea, unde directorul acestui muzeu, dl Nicolae Bulat – un bun patriot şi cunoscător al istoriei meleagului, într-un stil care-l caracterizează, a făcut o prezentare foarte interesantă al istoriei Cetății, deseori punându-se în rolul eroilor despre care povestea. Programul cultural a inclus, de asemenea, vizitarea unor importante clădiri istorice, a memorialului „*Badea Mior”*, amplasat într-un loc foarte pitoresc – chiar pe malul Nistrului. În clipele de răgaz oaspeții erau dezmierdați de minunatele cântece patriotice ale cunoscutului chitarist şi interpret Marcel Zgherea, ale acordeoniştilor Tudor Pascaru şi Ion Botezatu, ale interpretelor amatoare din rândul colectivului bibliotecii etc. „*Foarte interesantă şi instructivă a fost excursia la Soroca, iar întoarcerea cu autocarul sub luna plină a Basarabiei şi cântecele artiştilor a fost ceva poetic. Mi-am propus să le fac*

studenților o scurta prezentare, în cadrul cursului de "Istoria tehnicii", a Moldovei de peste Prut. Sufleteşte ne simțim mult mai bogați după această vizită" - ne mărturiseşte unul dintre participanți. Sunt sigur că exprimă părerea majorității participanților. În opinia acestora, manifestarea a fost de succes şi reprezintă un important element în cunoaşterea trecutului nostru milenar, în cimentarea legăturilor dintre românii de pe ambele maluri ale Prutului, în îmbogățirea sufletească a tuturor participanților.

Literatura şi Arta, nr. 39, 2008

CHESTIONAR „*LITERATURA ŞI ARTA*”

Cu ce sentimente vă despărțiți de anul 2008?
Ce aşteptați de la 2009?

1. Cu sentimente contradictorii. Pentru românii de pretutindeni acest an a fost unul jubiliar – s-au împlinit 90 de ani de la unirea Basarabiei cu Patria-Mamă şi de la Marea Unire de la 1 decembrie 1918. Sub acest aspect, mă simt moral împlinit pentru faptul că am participat la sărbătoarea acestui mare eveniment la Chişinău. Totodată, simt un dezgust pentru această politică provincială promovată pe malul Bâcului. Opoziția a devenit mai dezbinată, mai vulnerabilă sub acțiunile concertate ale coaliției „*roş-oranj”*. Alegerile recente ale reprezentantului românilor din Republica Moldova în Parlamentul României au dezvăluit şi mai mult acest flagel al opoziției basarabene.

2. Cred că cel mai important eveniment al anului 2009 ar fi câştigarea alegerilor parlamentare din primăvară de către forțele democrate unificate. Sunt prea importante pentru noi în acest moment crucial, ca să fie pierdute. Sper să înțeleagă acest lucru şi liderii partidelor democratice. O unificare, chiar mai proastă, este mult mai bună decât o dezbinare. O bună parte din cele 40% de persoane indecise (conform sondajelor efectuate) ar putea vota o structură unificată. Iar pe alegători şi membrii partidelor democratice i-aş îndemna cu cuvintele minunaților elevi ai dlui Aurelian Silvestru: „*Să nu greşiți cumva şi să-i urmați din nou. Pe fariseii răi şi de temut...”*.

Literatura şi Arta, nr. 1, 2009

Minai Cimpoi, pe Dumitru Matcovschi, pe Ion Hadarca, pe Mircea Druc, pe Lidia Istrati, pe Vladimir Besleaga, pe Andrei Strambeanu, pe Vasile Nedelciuc, pe Valeriu Matei, Vasile Şoimaru, Constantin Tanase, Nina Josu, Nicolae Negru, Mihai Ghimpu, Ion Răzlog, Ilie Bratu, Alecu Renita, Ion Tănase, Valentin Dolganiuc, Nicolae Cojocaru, Anatol Petrencu, Iurie Matei, Ion Dediu, ***Valeriu Dulgheru***, Ion Bostan, Anton Grăjdieru, Mihai Moroşanu (deținut politic), Petru Soltan, Ion Batcu, Valeriu Muravschi, Ion Borşevici s.a.m.d. - toți aceştia au fost scuipați, murdăriți etc - nu pentru că ar fi fost „*corupți", „kaghebişti", „netalentați", „rătăciți", „boşorogi", „vânduți*" etc., ci pentru că sunt unionişti.

Aceasta este vina lor cea mare.

Au fost haituite personalitățile - multe, puține, care le avem - cele mai de seamă ale Basarabiei. Asta nu înseamnă că ei s-au oprit, asta nu înseamnă că nu se va ajunge şi la tine, cel care citeşti aceste rânduri.

Care vor fi urmăatorii?!

Citiți „Flux"-ul de mâine.

Între ACASĂ şi ACASĂ de Valentin Mândâcanu

„Comunismul este mama fascismului, deoarece partidele fasciste şi neonaziste au apărut ca aşchii desprinse din partidele comuniste". **Valeriu DULGHERU,** LA, 26.IV.2007

„Comunismul de tip leninist-stalinist, preluat mai apoi de Mao Tse Tung în China şi de Pol Pot în Campucia, a fost cel mai antiuman, cel mai crud, a comis cele mai mari crime împotriva omenirii, a creat tehnologiile cele mai mârşave de exterminare în masă". **Valeriu DULGHERU,** în LA,26.IV.2007

CAPITOLUL V

Subsemnări, atitudini...

„Crede în cei care caută adevărul şi îndoieşte-te în cei care l-au găsit”
(Andre Gide, *scriitor, Laureat al Premiului Nobel*)

Adrian Păunescu (PSD) - declarație politică referitoare la selectarea reprezentanților Republicii Moldova în vederea alegerilor parlamentare din acest an….

….Am primit de la Chişinău un lucru extraordinar, o scrisoare foarte limpede şi tulburătoare, de la Andrei Vartic, unul din numele mari ale culturii române din toată România, adică şi de la Chisinău. El îmi scrie în numele Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova şi cere partidelor politice din România să respecte drepturile Basarabiei, în ce priveste felul în care vor fi selectați acei oameni semnificativi ai Basarabiei pentru Senatul şi Camera Deputaților din România, şi rugămintea fierbinte a lui Andrei Vartic şi a celorlalți mari intelectuali români care semnează scrisoarea: Nicolae Dabija, Alexandru Mosanu, Grigore Vieru, Mihai Cimpoi, Petru Sultan, Sergiu Chirca, membrii de onoare ai Academiei Române şi Ion Ungureanu, fost ministru, Andrei Vartic, fost deputat, Constantin Tănase, fost deputat, Ion Costas, fost ministru, Valeriu Dorogan, profesor universitar, ***Valeriu Dulgheru*****,** profesor universitar şi Ion Melniciuc, profesor universitar, este ca şi viitorul senator şi viitorii deputați să fie selectați din societatea civilă. La Chisinău, societatea civilă este foarte puternică, iar Forul Democrat se oferă să ne fie sprijin.

Apel la toate Institutiile si Asociatiile romanilor din tara si strainatate!

Eugen Cojocaru-Stuttgart

Iubiti romani! Îi acuzăm pe basarabeni că nu sprijină propunerea de UNIRE a preşedinteleui Traian Basescu. Iată că cele mai importante personalităţi din Basarabia SPRIJINA PUTERINIC propunerea făcută lui Voronin şi refuzată de acesta. Va rog să-mi spuneti ce personalităţi din România a sprijinit acestă propunere? Din păcate NICI UNA!

Adresarea Forului Democrat al Romanilor din Moldova către oamenii de bună credinţă

Dragi concetăţeni!

România, prin Declaraţia preşedintelui Traian Băsescu, a acordat o şansă Republicii Moldova: aceea de a se integra împreună cu România în Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007. Spre regret, guvernanţii comunişti au respins această ofertă, dovedind o data în plus că sloganele proeuropene ale acestora n-au fost şi nu sunt sincere, vorbele lor rămânând, ca de atatea alte ori nesusţinute de acţiuni concrete în planul unor reforme economice şi democratice. Ei, de fapt, urmăresc un singur scop, ca inducând în eroare populaţia Republicii Moldova şi opinia publică internaţională, să se poată menţine cât mai mult la putere.

Atacurile romanofobe şi eurofobe ale preşedintelui Voronin, care atentează la valorile democratice şi de drept, developează adevăratele intenţii ale actualei guvernări: de a ne izola de contextul european şi a ne ţine ostatici ai minciunii şi sărăciei aici la periferia Bătrânului Continent.

Forul Democrat al Românilor din Moldova face apel către oamenii de bună credinţă, către forţele democratice şi patriotice, să susţină Declaraţia Băsescu care înseamnă o oferta reală de integrare europeană a Republicii Moldova în familia popoarelor europene.

Altă sansă s-ar putea să nu ne mai ofere acest secol. Să ne pătrundem de marea responsabilitate care revine fiecăruia dintre noi în fața generațiilor care vin.

Asa să ne ajute Dumnezeu!

În numele Consiliului Director şi al Sfatului înțelepților al Forului Democrat al Romanilor din Moldova:

Nicolae DABIJA, scriitor, Membru de Onoare al Academiei Romane;
Mihai CIMPOI, academician, presedinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova;
Constantin TĂNASE, director al publicatiei Timpul;
Valeriu SAHARNEANU, presedinte al Uniunii Jurnalistilor din Moldova;
Grigore VIERU, academician;
Î.P.S. PETRU, Mitropolit al Basarabiei si Exarh al Plaiurilor;
Dumitru MATCOVSCHI, academician;
Ion UNGUREANU, ex-ministru al Culturii;
Ion COSTAŞ, ex-ministru al Apararii;
Petru SOLTAN, academician;
Alexandru MOŞANU, Membru de Onoare al Academiei Romane;
Sergiu CHIRCa, Membru de Onoare al Academiei Romane;
Gheorghe GHIDIRIM, academician;
Anatol CODRU, academician;
Anatol CIOBANU, academician;
Diomid GHERMAN, academician;
Aurelian SILVESTRU, doctor in pedagogie, directorul Liceului Prometeu;
Ion MAHU, academician;
Timotei MELNIC, presedinte al Ligii Pedagogilor;
Ion BORŞEVICI, academician;
Boris MOVILĂ, publicist;
Ion BUGA, doctor in istorie, profesor universitar;
Andrei VARTIC, regizor;
Anatol VIDRAŞCU, director al Grupului Editorial „Litera”;
Boris DRUta, avocat;
Nina JOSU, presedinte al Asociatiei de Cultura Romaneasca Astra;
Alecu RENIȚĂ, presedinte al Miscarii Ecologiste din R. Moldova;
Petru MUNTEANU, avocat;
Protoiereu Ioan CIUNTU, presedinte al Comisiei Cultura a Mitropoliei Basarabiei;
Ion MELNICIUC, doctor in filologie, conferentiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova;

Ionut GROSU, magistru in filozofie, presedinte al Ligii Tineretului F.D.R.M.;
Ion GĂINĂ, profesor, director al Casei-Muzeu „A. Mateevici” din Zaim (Causeni);
Valeriu DULGHERU, sef de Catedra, doctor habilitat in stiinte tehnice, presedinte al Filialei F.D.R.M. de la Universitatea Tehnica a Moldovei;
Mihai MORĂRAŞ, scriitor, presedinte al Filialei F.D.R.M. de la Universitatea de Stat din Moldova;
Gheorghe MAXIAN, presedinte al Filialei Orhei a F.D.R.M.;
Nicolae ARSEN, presedinte al Filialei Cahul a F.D.R.M.;
Maria CIOBANU, presedinte al Filialei Nisporeni a F.D.R.M.;
Sebastian VOINU, presedinte al Filialei Cantemir a F.D.R.M.;
Mihai ELADI, presedinte al Filialei Anenii Noi a F.D.R.M.;
Nicolae MÂRZA, presedinte al Filialei Glodeni a F.D.R.M.;
Grigore TESLARU, presedinte al Filialei Ştefan Voda a F.D.R.M.;
Gheorghe MIGOREANU, presedinte al Filialei Rezina a F.D.R.M.;
Victor BUZATU, presedinte al Filialei Ciocana (mun. Chisinau) a F.D.R.M.;
Vasile GRAMA, presedinte al Filialei Botanica (mun. Chisinau) a F.D.R.M.;
Ion BOTEZATU, secretar al Filialei Rascani (mun. Chisinau) a F.D.R.M.;
Natalia CREŢU, secretar al Filialei Cimislia a F.D.R.M.;
Ana NOVIC, presedinte al Filialei Criuleni a F.D.R.M.;
Sergiu COJOCARU, presedinte al Filialei Calarasi a F.D.R.M.;
Ion NEGRESCU, presedinte al Filialei Telenesti a F.D.R.M.;
Vasile FURDUI, presedinte al Filialei Şoldanesti a F.D.R.M.;
Valeriu OSTAŞ, presedinte al Filialei Causeni a F.D.R.M.;
Iulius POPA, presedinte al Filialei Balti a F.D.R.M.;
Alexandru ŞUŢU, presedinte al Filialei Falesti a F.D.R.M.;
Victor DARIE, presedinte al Filialei Drochia a F.D.R.M.;
Anatol CROITORU, presedinte al Filialei Dubasari a F.D.R.M.;
Ludmila PĂDUREŢ, presedintele Aripei Tinere de la USM a F.D.R.M.;
Ion DICUSARĂ, presedintele Aripei Tinere de la UTM a F.D.R.M.;
Eugen CEPOI, presedintele Aripei Tinere a Filialei Botanica a F.D.R.M.;
Ion GARAM, presedintele Aripei Tinere a Filialei Rascani a F.D.R.M.;
Liliana GHEORGHIŢĂ, presedintele Aripei Tinere de la Universitatea A. Russo din Balti a F.D.R.M.

Chisinau, 19 iulie 2006

Ziua Unirii la Chişinău

Consiliul Director al FDRM a luat aseară, 14 februarie, 2008, decizia de a organiza la 27 martie 2008, împreună cu toată societatea civilă democrată din Republica Moldova, o mare manifestare în Piața Marii Adunări Naționale din Chişinau închinată aniversării a 90-ea de la votarea de către Sfatul Țarii a Actului Marii Uniri cu Țara. Au participat şi votat decizia Nicolae Dabija, Grigore Vieru, Alexandru Moşanu, gl (r) Ion Costaş, Ion Ungureanu, Andrei Vartic, Ion Buga, Petru Soltan, Sergiu Chircă, Mihai Morăraş, Valeriu Saharneanu, Andrei Strâmbeanu, Ion Negru, Nina Josu, Anatol Codru, ***Valeriu Dulgheru***, Anatol Vidraşcu, Ion Melniciuc, Gheorghe Cernea, Boris Druță, Petre Munteanu, Boris Movilă şi multe alte personalități din elita intelectuală a Basarabiei. Daca guvernarea comunistă nu va autoriza manifestarea în Piața Marii Adunări Naționale ea va avea loc în Piața din fața Operei Naționale. În luna dinaintea zilei de 27 martie filialele FDRM vor organiza manifestări închinate Marii Uniri în toate raioanele din Republica Moldova. În acest sens se va da zilele acestea o declarație. La manifestări sunt invitate şi toate partidele de opoziție, pro-româneşti şi pro-europene, din Republica Moldova.

Nicolae Dabija, presedinte FDRM
Andrei Vartic, prim vice-presedinte FDRM
Ion Buga, secretar general

Declarația Adunării Solemne închinată aniversării a 90 de ani de la votarea Actului Unirii Basarabiei cu România la 27 martie 1918

Cu 90 de ani în urmă, la 27 martie 1918, cei mai curajoşi şi mai responsabili politicieni, pe care i-a avut Basarabia, au votat democratic, în organul legiuitor Sfatul Țării, cel mai măreț act politic al Basarabiei - ACTUL UNIRII BASARABIEI CU PATRIA-MAMĂ, ROMÂNIA, prin care s-a declanşat Marea Unire a întregului neam românesc.

Prin acel act istoric s-a reuşit unirea tuturor românilor într-un singur stat, realizată pentru prima dată de Mihai Viteazul la 1600, dar şi înfăptuirea aspirațiilor unioniste de sute de ani ale poporului nostru. Tot prin acel act politic, inclusiv prin reformele politice, economice, educaționale, culturale de mare amploare pe care le-a propus regatului României, atât Basarabia, cât şi Bucovina şi Ardealul, dar şi ambele principate au fost salvate pe moment de ciuma revoluției bolşevice şi au modernizat România Mare. Acele acțiuni perfect democratice au fost însă stopate cu neruşinare şi cruzime de către cei care au semnat Pactul Ribbentrop-Molotov şi au declanşat cel de al Doilea Război Mondial, una din crimele cele mai monstruoase împotriva umanității. Cu părere de rău, consecințele acelui dezastru umanitar, inclusiv pentru România, nu au fost evaluate şi condamnate nici până astăzi de către forurile internaționale.

În numele a sute de mii de cetățeni, care au cerut prin semnăturile lor integrarea europeană a Republicii Moldova împreună cu patria noastră, România, şi care au depus o cerere în acest sens la Uniunea Europeană, Adunarea Solemnă închinată împlinirii a 90 de ani de la votarea Actului Unirii Basarabiei cu România reaminteşte că acel act epocal, care a exprimat politic dreptul natural al milioanelor de români de a trăi într-un singur stat, nu a fost şi nu poate fi declarat nul de către nimeni şi, deci, valabilitatea lui este de neclintit. În pofida consecințelor tragice pe care le-a declanşat Pactul dintre Hitler şi Stalin, a genocidului fizic şi spiritual practicat de fosta URSS împotriva Basarabiei şi a Bucovinei de Nord, aceste teritorii au fost, sunt şi vor rămâne ținuturi româneşti. Basarabia a fost, este şi va fi pământ românesc şi european, Basarabia a fost, este

şi va fi parte a României, deci şi a Uniunii Europene, basarabenii au fost, sunt şi vor fi cetăţeni români şi europeni.

Adunarea Solemnă constată că şi Ia 27 martie 2008, după căderea comunismului şi prelungita perioadă de tranziţie a poporului român spre democraţie şi prosperitate, soluţiile pe care Actul Unirii din 1918 le-a propus pentru reîntregirea şi modernizarea României rămân şi azi valabile: toţi românii de pe străvechile teritorii româneşti au dreptul natural să se reunească într-un singur stat democratic, România! Să fie asigurate, aşa cum stipula Actul Unirii la 27 martie 1918, votul liber, secret şi universal, dreptul la opinie, la muncă, la educaţie şi cultură, drepturi religioase, drepturi ale minorităţilor etnice egale cu ale majorităţii româneşti, dreptul la reforme economice benefice pentru toţi cetăţenii, inclusiv armonizarea cu noile condiţii geopolitice şi tehnologice ale lumii. Soluţiile pe care le-a propus României şi poporului român Actul Unirii de la 27 martie 1918 sunt valabile, însă o adăugire esenţială şi imperativă ar aduce-o condamnarea internaţională a consecinţelor Pactului dintre Hitler şi Stalin din 23 august 1939, reîntregirea necondiţionată a României (ca şi în cazul Germaniei) şi cererea ca succesorul politic al URSS să plătească cetăţenilor români ai Basarabiei despăgubiri materiale pentru genocidul fizic, material (sechestrarea prin teroare a întregii proprietăţi private) şi spiritual, care continuă şi astăzi.

Ţinând cont de faptul că consecinţele tragice ale înţelegerii dintre Hitler şi Stalin de la 23 august 1939 nu au fost apreciate şi condamnate politic şi juridic de către comunitatea internaţională, că genocidul fizic şi spiritual împotriva românilor din Basarabia nu a fost încă evaluat, că dezmembrarea României în vara anului 1940 a fost ilegală sub toate aspectele dreptului internaţional, Adunarea Solemnă propune ca Preşedintele, Parlamentul şi Guvernul României să condamne deschis consecinţele Pactului Ribbentrop-Molotov, inclusiv ilegalitatea Tratatului de la Paris din 10 februarie 1947, ca fiind semnat de România ca stat ocupat de URSS, şi să ceară comunităţii politice internaţionale dreptul la reunificarea paşnică a teritoriilor româneşti, inclusiv a Basarabiei şi Bucovinei.

În acelaşi context Adunarea Solemnă mai propune:

1. Omagierea în Parlamentul României a Sfatului Ţării ca organ democratic legiuitor care a declanşat Marea Unire a tuturor

românilor la 1918. Comemorarea deputaților - mulți dintre ei fiind şi deputați în Parlamentul României - care au murit în gulaguri. Înălțarea unor monumente reparatorii, pentru a se cinsti jertfa lor pe altarul Patriei.

2. Reconfirmarea prin vot simbolic de către Parlamentul României, în aceeaşi şedință solemnă, a Actelor de la 27 martie şi 27 noiembrie 1918.

3. Alegerea din partea comunității româneşti din Basarabia şi Bucovina - de circa 4 milioane de oameni - a unui grup de senatori şi deputați în Parlamentul României.

4. Repunerea imediată a celor circa 4 milioane de basarabeni şi bucovineni în drepturi egale cu ceilalți cetățeni ai României.

5. Legalizarea condițiilor de reunire necondiționată a celor două state româneşti după modelul german, pentru a se lichida cea mai gravă consecință a Pactului dintre Hitler şi Stalin din 23 august 1939. Pentru realizarea acestui deziderat - printr-o hotărâre specială - FDRM a lansat acțiunea „*Jos sârma ghimpată de pe Prut*!"

Să cinstim mereu Actul Unirii Basarabiei cu mama sa, România, din 27 martie 1918. Să respectăm şi să cerem respectarea acestui act de către tot poporul român, de către întreaga comunitate politică internațională. Să ne reunim paşnic şi necondiționat cu Patria noastră, România, în cadrul democratic al Europei Unite. Trăiască Actul Unirii Basarabiei cu România! Trăiască România!

În numele Adunării Solemne,

Nicolae Dabija, preşedintele Forului Democrat al Românilor din Moldova,
Mihai Ghimpu, preşedintele Partidului Liberal,
Mihai Cimpoi, preşedintele Uniunii Scriitorilor,
Gheorghe Palade, preşedintele Asociației Istoricilor,
Veaceslav Unitilă, prim-vicepreşedinte al Partidului „Alianța Moldova Noastră",
Valeriu Saharneanu, preşedintele Uniunii Jurnaliştilor,
Vladimir Filat, preşedintele Partidului Liberal-Democrat,
Timotei Melnic, preşedintele Ligii Pedagogilor,
Anatol Petrencu, preşedintele Mişcării „Acțiunea Europeană",
Valentina Sturza, preşedintele Asociației Deportaților Regimului Totalitar Stalinist,
Vitalia Pavlicenco, preşedintele Partidului Național Liberal,

Gheorghe Viță, preşedintele Uniunii Românilor din Basarabia, Bucovina de Nord şi Ținutul Herța,
Alecu Reniță, preşedintele Mişcării Ecologiste,
Nina Josu, preşedinta Asociației pentru Literatura şi Cultura Română "Astra" - "O. Ghibu",

precum şi Grigore Vieru, Alexandru Moşanu, Petru Soltan, Gheorghe Ghidirim, Sergiu Chircă, Ion Ungureanu, Ion Costaş, Andrei Vartic, Constantin Tănase, Valeriu Dorogan, Ion Buga, **Valeriu Dulgheru**, Aurel Marinciu, Mihai Morăraş, Gheorghe Cernea, Petru Munteanu, Ion Melniciuc, preot loan Ciuntu, Ion Mărgineanu, Boris Movilă, Ion Golovatâi, Dumitru Apetri, Eleonora Cercavschi, director al Liceului "*Ştefan cel Mare şi Sfânt"* din Grigoriopol, ş.a. (lista este deschisă).

Declarația a fost votată unanim de către toți participanții la Adunarea Solemnă.
27 martie 2008, Chişinău

Despre genocidul comunist din Basarabia şi Bucovina, 28 iunie 1940 – 1 ianuarie 1950

Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova îşi asumă responsabilitatea de a informa întreaga opinie publică internaţională despre genocidul comunist care a fost practicat de fostul regim sovietic în Basarabia şi Bucovina. Acest document va fi trimis tuturor ambasadelor străine acreditate la Chişinău.

Către:

Parlamentul României
Parlamentul Republicii Moldova
Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei

Chişinău, 24 octombrie 2006

Începând cu ziua de 28 iunie 1940, când mari teritorii de la estul României (Basarabia şi Bucovina din hotarele României de la 27 iunie 1940) cu o populaţie de peste 3,2 milioane de oameni, au fost ocupate ilegal de URSS, regimul totalitar comunist din acest stat a început anihilarea (uciderea) în masă a cetăţenilor români care nu corespundeau din punct de vedere de clasă omului sovietic. Faptul că această neutralizare a început pe 28 iunie 1940 în baza unor acte oficiale şi liste alcătuite cu mult înainte de ocupaţie, demonstrează că anihilarea în masă a cetăţenilor români din Basarabia şi Bucovina a fost un act premeditat, pregătit minuţios de serviciile secrete sovietice în afara teritoriului României. Astfel s-au încălcat flagrant prevederile tratatelor şi acordurilor semnate de URSS atât în cadrul Ligii Naţiunilor, cât şi cele bilaterale cu România.

Proprietarii de pământ şi cei de întreprinderi industriale, mai mari sau mai mici prestatorii de servicii, comercianţii şi medicii, avocaţii, inginerii, agronomii, profesorii din sistemul educaţional, poliţiştii, cadrele din armata română, preoţimea şi funcţionarii de stat, cei care într-un fel sau altul au fost adepţii partidelor democratice legale din România, practic toată clasa de mijloc, dar şi

mulți cetățeni din păturile sociale de jos, au fost lichidați fizic de regimul sovietic.

Metodele sunt ştiute şi au fost cercetate de oamenii de ştiinţă: lichidarea fizică, lagărele de concentrare, procesele politice, deportările şi foametea organizată (devenită una din armele cele mai cumplite ale genocidului comunist), trimiterea la muncă forţată a tinerilor în regiunile de nord ale URSS, înrolarea forţată în detaşamentele ale Armatei Sovietice trimise la moarte sigură atât în cel de al doilea război mondial, cât şi după, distrugerea totală a sistemului medico-sanitar, schimbarea radicală a tradițiilor economice, naționalizarea pământului, a întreprinderilor industriale şi comerciale, a mijloacelor de producție, a animalelor şi păsărilor de pe lângă casă, impozitarea necruțătoare (se luau ultimele resurse de hrană chiar şi de la familiile cu foarte mulți copii) etc, etc, toate astea au dus la o reducere masivă a populației în Basarabia şi Bucovina. Dacă în iunie 1940 statul român lăsa în Basarabia peste 3,2 milioane de cetățeni (fapt recunoscut şi de Sesiunea Sovietului Suprem al URSS din 2 august 1940 care a fondat ilegal RSSM fără nici un fel de alegeri în Basarabia şi Bucovina, dezmembrând aceste vechi teritorii româneşti prin trasmiterea abuzivă către Ucraina a Bucovinei şi Basarabiei de Sud), apoi, în conformitate cu datele statistice ale URSS de la 1 ianuarie 1952, pe acel teritoriu locuiau aproximativ 2,2 milioane de persoane.

Tot acele date arată că imediat după 23 august 1944 în Basarabia şi Bucovina, în locul populației anihilate, au fost aduşi peste 300.000 de cetățeni sovietici pentru a-i înlocui pe cei anihilați din administrație, poliție, economie, sistemele educaționale şi medico-sanitare, dar – şi mari unități ale Armatei Sovietice, militari împreună cu familiile lor, cu toții având şi drepturi de vot, şi drepturi sociale pe care un fost cetățean român nici nu le putea visa). Dacă adăugăm aici şi numărul noi-născuților din această perioadă (iar în aceste regiuni ale României de Est natalitatea era foarte mare) rezultă că numărul cetățenilor români anihilați de regimul sovietic în Basarabia şi Bucovina între 28 iunie 1940 şi 1 ianuarie 1950 întrece 1/3 din cel care a fost lăsat de România la 28 iunie 1940, sau peste 1,2 milioane oameni.

Adică este vorba de una din cele mai mari crime din secolul XX îndreptată premeditat împotriva ființei umane şi a drepturilor ei.

Accentuăm că aceste acţiuni criminale au vizat cetăţenii români de toate vârstele (inclusiv copii) şi de toate etniile: români, evrei, ruşi, ucraineni, găgăuzi, bulgari, nemţi etc. Dintre aceştia, însă, numai românii au fost anihilaţi pe principii etnice (cine se declara român în RSSM era suprimat imediat fără nici un fel de proces, fapt unic în toată fosta URSS).

Reieşind din cele expuse mai sus, şi în baza dreptului internaţional în vigoare, prin care s-au denunţat şi alte acte de genocid, Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova, la care au aderat peste 140.000 de cetăţeni, cere ca înaltele Parlamente ale României, ale Republicii Moldova şi ale Consiliului Europei:

- să declare genocid anihilarea în masă a cetăţenilor români (români, evrei, ruşi, ucraineni, găgăuzi, bulgari, germani etc) de către regimul sovietic comunist în perioada 28 iunie 1940 – 1 ianuarie 1950;
- să condamne fostul regim totalitar comunist pentru crime împotriva umanităţii;
- să ceară Federaţiei Ruse, succesoare declarată a URSS, să plătească despăgubiri în valoare de 200 miliarde EURO (numai preţul pământului arabil expropriat, aproximativ 2,6 milioane hectare, valorează peste 50 miliarde EURO) urmaşilor celor ucişi şi represaţi, cât şi României şi Republicii Moldova, pentru daunele economice, sociale şi umanitare pricinuite de ocuparea ilegală din 28 iunie 1940, inclusiv pentru scoaterea acestor teritorii din contextul democraţiei şi economiei de piaţă vest-europene, consfinţit prin Tratatul de pace de la Paris din 28 octombrie 1920.

Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova îşi asumă responsabilitatea de a informa întreaga opinie publică internaţională despre genocidul comunist care a fost practicat de fostul regim sovietic în Basarabia şi Bucovina. Acest document va fi trimis tuturor ambasadelor străine acreditate la Chişinău.

În numele Consiliului Director şi al Sfatului Înţelepţilor al Forului Democrat al Românilor din Moldova:

Nicolae DABIJA, scriitor, Membru de Onoare al Academiei Române;
Mihai CIMPOI, academician, preşedinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova;
Constantin TĂNASE, director al publicaţiei „Timpul";
Valeriu SAHARNEANU, preşedinte al Uniunii Jurnaliştilor din

Moldova;
Grigore VIERU, academician;
Dumitru MATCOVSCHI, academician;
Ion UNGUREANU, ex-ministru al Culturii;
Ion COSTAŞ, ex-ministru al Apărării;
Petru SOLTAN, academician;
Alexandru MOŞANU, Membru de Onoare al Academiei Române;
Sergiu CHIRCĂ, Membru de Onoare al Academiei Române;
Gheorghe PALADI, preşedinte al Asociaţiei Istoricilor;
Gheorghe GHIDIRIM, academician;
Anatol CODRU, academician;
Anatol CIOBANU, academician;
Diomid GHERMAN, academician;
Aurelian SILVESTRU, doctor în pedagogie, directorul Liceului „Prometeu";
Ion MAHU, academician;
Timotei MELNIC, preşedinte al Ligii Pedagogilor;
Boris MOVILĂ, publicist;
Ion BUGA, doctor în istorie, profesor universitar;
Andrei VARTIC, regizor;
Anatol VIDRAŞCU, director al Grupului Editorial „Litera";
Boris DRUŢĂ, avocat;
Nina JOSU, preşedinte al Asociaţiei de Cultură Românească „Astra";
Alecu RENIŢĂ, preşedinte al Mişcării Ecologiste din R. Moldova;
Petru MUNTEANU, avocat;
protoiereu Ioan CIUNTU, preşedinte al Comisiei Cultură a Mitropoliei Basarabiei;
Ion MELNICIUC, doctor în filologie, conferenţiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova;
Ionuţ GROSU, magistru în filozofie, preşedinte al Ligii Tineretului F.D.R.M.;
Ion GĂINĂ, profesor, director al Casei-Muzeu „A. Mateevici" din Zaim (Căuşeni);
Valeriu DULGHERU, şef de Catedră, doctorhabilitat în ştiinţe tehnice, preşedinte al Filialei F.D.R.M. de la Universitatea Tehnică a Moldovei;
Mihai MORĂRAŞ, scriitor, preşedinte al Filialei F.D.R.M. de la Universitatea de Stat din Moldova;
Lidia HANGANU, preşedinte al Filialei Ialoveni a F.D.R.M.;
Gheorghe MAXIAN, preşedinte al Filialei Orhei a F.D.R.M.;
Nicolae ARSEN, preşedinte al Filialei Cahul a F.D.R.M.;

Maria CIOBANU, preşedinte al Filialei Nisporeni a F.D.R.M.;
Sebastian VOINU, preşedinte al Filialei Cantemir a F.D.R.M.;
Mihai ELADI, preşedinte al Filialei Anenii Noi a F.D.R.M.;
Nicolae MÂRZA, preşedinte al Filialei Glodeni a F.D.R.M.;
Grigore TESLARU, preşedinte al Filialei Ştefan Vodă a F.D.R.M.;
Gheorghe MIGOREANU, preşedinte al Filialei Rezina a F.D.R.M.;
Victor BUZATU, preşedinte al Filialei Ciocana (mun. Chişinău) a F.D.R.M.;
Vasile GRAMA, preşedinte al Filialei Botanica (mun. Chişinău) a F.D.R.M.;
Ion BOTEZATU, secretar al Filialei Râşcani (mun. Chişinău) a F.D.R.M.;
Natalia CREȚU, secretar al Filialei Cimişlia a F.D.R.M.;
Ana NOVIC, preşedinte al Filialei Criuleni a F.D.R.M.;
Sergiu COJOCARU, preşedinte al Filialei Călăraşi a F.D.R.M.;
Ion NEGRESCU, preşedinte al Filialei Teleneşti a F.D.R.M.;
Vasile FURDUI, preşedinte al Filialei Şoldăneşti a F.D.R.M.;
Valeriu OSTAȘ, preşedinte al Filialei Căuşeni a F.D.R.M.;
Iulius POPA, preşedinte al Filialei Bălți a F.D.R.M.;
Alexandru ŞUȚU, preşedinte al Filialei Făleşti a F.D.R.M.;
Victor DARIE, preşedinte al Filialei Drochia a F.D.R.M.;
Anatol CROITORU, preşedinte al Filialei Dubăsari a F.D.R.M.;
Ludmila PĂDUREȚ, preşedintele Aripei Tinere de la USM a F.D.R.M.;
Ion DICUSARĂ, preşedintele Aripei Tinere de la UTM a F.D.R.M.;
Eugen CEPOI, preşedintele Aripei Tinere a Filialei Botanica a F.D.R.M.;
Ion GARAM, preşedintele Aripei Tinere a Filialei Râşcani a F.D.R.M.;
Liliana GHEORGHIȚĂ, preşedintele Aripei Tinere de la Universitatea „A. Russo” din Bălți a F.D.R.M

Stimati prieteni,

Aveţi mai jos un document de o covârţitoare importanţă, care dovedeşte lupta înverşunată dintre guvernarea comunistă de la Chişinău şi forţele dreptăţii, forţele fraţilor noştri români, care vor ca Basarabia să scape de robia comunistă şi să revină la sânul Mamei sale România.

Rog să răspândiţi acest document cu mijloacele pe are le aveţi la îndemână, mă refer mai ales la publicaţiile româneşti din exil. Dupa cum vedeţi documentul este semnat de cele mai importante personalităţi din Basarabia.

FDRM recent inregistrat are deja peste 200.000 de membri şi creşte mereu, şi guvernarea comunistă este îngrozită de acest "TSUNAMI" şi simte că ghiaţa de sub ei e foarte subţire.

TREBUIE SĂ-I SPRIJINIM PE FRAŢII NOŞTRI !!

(Material propus pentru publicare la data de: 18-03-2007)

Cu Dumnezeu înainte !!!
***Ovidiu Creangă* (Canada)**

Declaraţia Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova (FDRM) privind ostilităţile guvernanţilor comunişti declanşate contra României şi a Uniunii Europene
Chişinău, 12 martie 2007

Guvernanţii comunişti şi acoliţii lor de la guvernare şi-au arătat din nou, zilele acestea, adevărata faţă antidemocratică, revanşardă, antieuropeană, antiromânească. În fond, o faţă a crimei totalitariste de tip comunist, fiindcă reprezintă şi un atac brutal împotriva drepturilor fundamentale ale omului. A refuza cetăţenilor Republicii Moldova, osândiţi de comunism la sărăcie şi subdezvoltare, un drum european, o alternativă a bunăstării şi a siguranţei contra abuzurilor dictatoriale este una din cele mai grave crime împotriva condiţiei umane. A le refuza cetăţenilor dreptul de a se împuternici spiritual în unire cu familia lor europeană şi naţională este o crimă încă şi mai mare, fiindcă ea vizează speranţa de viaţă a oamenilor. A le refuza cetăţenilor dreptul la adevărul istoric, dreptul de a şti cine a masacrat în Basarabia şi în Nordul Bucovinei, după 28

iunie 1940, peste un milion de oameni, cine este vinovat de starea lor jalnică materială trecută şi actuală, de ruperea lor brutală – prin genocid, Gulag, procese politice şi expropriere a averilor – de contextul lor european este o infracţiune şi mai gravă. Iar destabilizarea necontenită a situaţiei politice pe o jumătate din hotarul de est al Uniunii Europene reprezintă acum şi un război nedeclarat împotriva întregii Europe.

Concetăţeni!

Atacurile conducerii de vârf a Republicii Moldova împotriva României, stat membru al NATO şi al UE, dar mai ales termenii impardonabili pe care îi foloseşte preşedintele R.M., Vladimir Voronin, în atacurile sale absolut nefondate contra României au dat pe faţă toate cărţile politicianiste ale guvernanţilor de la Chişinău şi ale susţinătorilor acestora din umbră. Tăcerea sinistră a aliaţilor lui Voronin, diversiunile „*comunisto-creştine*" necontenite împotriva Mitropoliei Basarabiei, anihilarea complexului mediatic radio şi TV, lichidarea cursului de istorie a românilor şi a instituţiilor academice corespunzătoare, revendicarea Moldovei lui Ştefan cel Mare de către un aventurier politic şi un necredincios care provoacă un război intern în ortodoxie, dar mai ales atacurile neruşinate ale Rusiei împotriva Uniunii Europene în problema cererilor de redobândire a cetăţeniei româneşti ale basarabenilor demonstrează că altele decât grijile pentru bunăstarea socială şi spirituală a cetăţenilor R. M. constituie fundamentul acestei diversiuni. Ura comuniştilor faţă de poporul român şi idealul european, dorinţa pătimaşă a guvernanţilor de a nimici tot ce este românesc şi proeuropean pe străvechiul pământ românesc al Basarabiei, decimarea prin mankurtizare a populaţiei româneşti de dincolo Nistru, rebolşevizarea societăţii prin reinstalarea monumentelor criminalului Lenin şi ale ocupanţilor sovietici, incapacitatea de a democratiza şi de a aduce prosperare cetăţenilor R.M., fenomenul periculos al depopulării R.M., unitatea criminală dintre economia subterană şi politica guvernanţilor actuali, toate astea la un loc arată că atacurile conducerii de vârf a R.M. împotriva României reprezintă acelaşi vector criminal procomunist, slujitor al urâciunii antidemocratice şi anticreştine a urmaşilor regimului totalitar de ocupaţie, dar şi al intereselor geopolitice ruseşti.

Concetățeni!

Cei peste 800.000 de consângeni care doresc deschis, fără frică, să redobândească cetățenia română şi posibilitatea reală ca numărul acestora să crească în continuare au pus pe jar corupta, ignoranta şi neobrăzata coaliție „comunisto-creştină" care conduce R.M. în baza unor înțelegeri subterane. Prin cererile de redobândire a cetățeniei române, ultima furată cu forța armelor de care URSS în iunie 1940, s-a manifestat în masă, sub forma unei majorități electorale ce poate schimba radical actuala situație politică a celui mai sărac stat european, dispariția fricii din inimile oamenilor, hotărârea populației majoritar româneşti din Republica Moldova de a-şi asuma responsabilitatea pentru a nu pierde, şi de data asta, trenul european.

Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova, ca exponent civic al acestei responsabilități, nu poate să nu susțină acest demers colectiv şi majoritar. FDRM conştientizează necesitatea acută a debolşevizării mentalului oamenilor, a revenirii acestui mental la cadrul democratic european şi pledează pentru însănătoşirea morală şi civică a societății, pentru revigorarea idealului național după modelul realizat de marea națiune germană la căderea Zidului Berlinului. FDRM are în rândurile sale sute de mii de oameni eliberați de frica Gulagurilor leniniste şi de angoasele comuniste, fiind conştienți de faptul că sunt români, că fac parte din marea familie europeană. Ținând seama de aceste realități sociale, economice şi politice, FDRM a depus în numele societății civile Cererea de Aderare a Republicii Moldova la UE, pe care guvernarea actuală refuză cu îndărătnicie să o depună, şi a colectat peste 200.000 de iscălituri întru susținerea acestei cereri, inițiind, de fapt, un referendum național de integrare a R.M. în structurile euro-atlantice.

Concetățeni!

În aceste condiții, caracterizate de accentuarea crizei ce afectează toate structurile societăți, prin promovarea de către guvernanții comuniști, în relațiile cu România, a unei politici agresive, incompatibile cu o veritabilă politică proeuropeană, FDRM adresează un apel partidelor democratice din R.M., societății civile, tuturor cetățenilor acestui stat, de a se uni într-un Bloc al Unității Naționale, capabil să debarce de la guvernare ruşinea „comunisto-creştino-democratică", ce ne îndepărtează tot mai mult de Europa, de

democraţie şi bunăstare. Condamnând atacurile murdare ale guvernanţilor comunişti împotriva României, FDRM cheamă pe toţi cetăţenii, oamenii politici, reprezentanţii de frunte ai tuturor grupurilor sociale, religioase şi etnice din Republica Moldova să se unească, pentru a readuce perspectivele europene ale democraţiei şi bunăstării în cel mai sărac stat din Europa. Doar prin unire vom izbândi. Aşa să ne ajute Dumnezeu!

În numele Consiliului Director şi al Sfatului Înţelepţilor ale Forului Democrat al Românilor din Moldova:

Nicolae DABIJA, scriitor, Membru de Onoare al Academiei Române;
Mihai CIMPOI, academician, preşedinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova;
Constantin TĂNASE, director al publicaţiei „Timpul";
Valeriu SAHARNEANU, preşedinte al Uniunii Jurnaliştilor din Moldova;
Grigore VIERU, academician;
Dumitru MATCOVSCHI, academician;
Ion UNGUREANU, ex-ministru al Culturii;
Ion COSTAŞ, ex-ministru al Apărării;
Petru SOLTAN, academician;
Alexandru MOŞANU, Membru de Onoare al Academiei Române;
Sergiu CHIRCĂ, Membru de Onoare al Academiei Române;
Gheorghe PALADI, preşedinte al Asociaţiei Istoricilor;
Gheorghe GHIDIRIM, academician;
Anatol CODRU, academician;
Anatol CIOBANU, academician;
Diomid GHERMAN, academician;
Aurelian SILVESTRU, doctor în pedagogie, directorul Liceului „Prometeu";
Ion MAHU, academician;
Timotei MELNIC, preşedinte al Ligii Pedagogilor;
Boris MOVILĂ, publicist;
Ion BUGA, doctor în istorie, profesor universitar;
Andrei VARTIC, regizor;
Anatol VIDRAŞCU, director al Grupului Editorial „Litera";
Boris DRUŢĂ, avocat;
Nina JOSU, preşedinte al Asociaţiei de pentru Cultura şi Literatura Română „Astra – O.Ghibu";
Alecu RENIŢĂ, preşedinte al Mişcării Ecologiste din R. Moldova;
Petru MUNTEANU, avocat;
protoiereu Ioan CIUNTU, preşedinte al Comisiei Cultură a Mitropoliei Basarabiei;
Ion MELNICIUC, doctor în filologie, conferenţiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova;
Ionuţ GROSU, magistru în filozofie, preşedinte al Ligii Tineretului a F.D.R.M.;
Ion GĂINĂ, profesor, director al Casei-Muzeu „A. Mateevici" din Zaim

(Căuşeni);
Valeriu DULGHERU, şef de catedră, doctor habilitat în ştiinţe tehnice, preşedinte al Filialei F.D.R.M. de la Universitatea Tehnică a Moldovei;
Mihai MORĂRAŞ, scriitor, preşedinte al Filialei F.D.R.M. de la Universitatea de Stat din Moldova;
Gheorghe MAXIAN, preşedinte al Filialei Orhei a F.D.R.M.;
Nicolae ARSEN, preşedinte al Filialei Cahul a F.D.R.M.;
Maria CIOBANU, preşedinte al Filialei Nisporeni a F.D.R.M.;
Sebastian VOINU, preşedinte al Filialei Cantemir a F.D.R.M.;
Mihai ELADI, preşedinte al Filialei Anenii Noi a F.D.R.M.;
Nicolae MÂRZA, preşedinte al Filialei Glodeni a F.D.R.M.;
Grigore TESLARU, preşedinte al Filialei Ştefan-Vodă a F.D.R.M.;
Gheorghe MIGOREANU, preşedinte al Filialei Rezina a F.D.R.M.;
Victor BUZATU, preşedinte al Filialei Ciocana (mun. Chişinău) a F.D.R.M.;
Vasile GRAMA, preşedinte al Filialei Botanica (mun. Chişinău) a F.D.R.M.;
Ion BOTEZATU, secretar al Filialei Râşcani (mun. Chişinău) a F.D.R.M.;
Parascovia COLȚA, preşedinte al Filialei Cimişlia a F.D.R.M.;
Ana NOVIC, preşedinte al Filialei Criuleni a F.D.R.M.;
Sergiu COJOCARU, preşedinte al Filialei Călăraşi a F.D.R.M.;
Ion NEGRESCU, preşedinte al Filialei Teleneşti a F.D.R.M.;
Vasile FURDUI, preşedinte al Filialei Şoldăneşti a F.D.R.M.;
Valeriu OSTAŞ, preşedinte al Filialei Căuşeni a F.D.R.M.;
Iulius POPA, preşedinte al Filialei Bălți a F.D.R.M.;
Lidia HANGANU, preşedinte al Filialei Ialoveni a F.D.R.M.;
Valentin RUSU, preşedinte al Filialei Donduşeni a F.D.R.M.;
Iurie CUJBĂ, preşedinte al Filialei Soroca a F.D.R.M.;
Alexandru ŞUȚU, preşedinte al Filialei Făleşti a F.D.R.M.;
Victor DARIE, preşedinte al Filialei Drochia a F.D.R.M.;
Anatol CROITORU, preşedinte al Filialei Dubăsari a F.D.R.M.;
Ion PLĂMĂDEALĂ, preşedinte al Filialei Leova a F.D.R.M.;
Valentina STRĂTILĂ, preşedinte al Filialei Basarabeasca a F.D.R.M.;
Ludmila PĂDUREȚ, preşedintele Aripii Tinere de la USM a F.D.R.M.;
Ion DICUSARĂ, preşedintele Aripii Tinere de la UTM a F.D.R.M.;
Eugen CEPOI, preşedintele Aripii Tinere a Filialei Botanica a F.D.R.M.;
Ion GARAM, preşedintele Aripii Tinere a Filialei Râşcani a F.D.R.M.;
Liliana GHEORGHIȚĂ, preşedintele Aripii Tinere a F.D.R.M. de la Universitatea „A. Russo" din Bălți.

Chişinău, 12 martie 2007

APEL
al Consiliului Director şi al Sfatului Înţelepţilor din cadrul Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova

La 30 noiembrie, 2008, basarabenii cu cetăţenie română şi cu drept de vot vor delega în Camera Deputaţilor a Parlamentului României personalitatea care să-i reprezinte, să reprezinte spaţiul românesc dintre Nistru şi Prut, suflarea românească de aici.

Noi, subsemnaţii, am luat deja decizia – promovăm şi susţinem în această acţiune candidatura lui Nicolae Dabija, om de aleasă cultură, cărturar de largă respiraţie, luptător consecvent pentru cauza românilor de pretutindeni. Dintre contemporani, Nicolae Dabija este şi va rămâne un nume de referinţă. Pe parcursul vieţii, el a păşit pe unde au păşit şi ne-au lăsat să păşim cronicarii şi marii noştri înaintaşi. Lumina şi adevărul istoric din Letopiseţe, idealurile punctate de Alecu Russo, Vasile Alecsandri, Mihail Kogălniceanu, culmile pe care a urcat neamul nostru românesc prin opera nemuritoare a lui Mihai Eminescu au fost şi rămân şi imbold şi călăuză în activitatea culturală şi socială a scriitorului-cetăţean Nicolae Dabija. Prin scrisul său – volume de poezie, volume de publicistică, manuale – a exprimat frământările şi năzuinţele contemporanilor şi ale epocii, deopotrivă şi ale predecesorilor. I-a fost hărăzit să ne exprime, să fie mereu cu noi. Să lupte. E clipă de clipă în primele rânduri. E mereu la tribună – pentru a rosti adevărul, pentru a da glas dreptului istoric, pentru a ne convinge să fim mai mulţi, mai mobilizaţi întru realizarea idealului şi obiectivelor naţionale.

Nicolae Dabija e pătruns de aspiraţiile românilor din afara hotarelor Ţării. Este convins şi ne convinge, prin scris şi pledoarii, că la această răspântie a vremurilor drumul istoric conduce spre aderarea la Uniunea Europeană, pentru a fi cu

Ţara, cu democraţia şi bunăstarea, cu popoarele civilizate, cu fraţii noştri din dreapta Prutului.

Pe 30 noiembrie, basarabenii cu cetăţenie română au responsabilitatea să desemneze, prin vot, omul care să fie mai bun, mai demn şi mai pregătit pentru a-i reprezenta în Camera Deputaţilor a Parlamentului României. Acestor basarabeni le revine, pentru prima oară, să ia o decizie cu adevărat istorică. Îşi vor exprima şi propria opţiune, dar mai în faţă e înalta responsabilitate pentru voinţa întregii Basarabii. Votul din 30 noiembrie e condiţionat să fie în context cu testamentul strămoşilor şi al personalităţilor proeminente din trecut – să fim uniţi, să fim toţi o apă şi un pământ. Aceşti basarabeni au datoria să-şi exprime, prin vot, părinţii, fraţii şi surorile, toţi concetăţenii, Basarabia de la un capăt la altul.

Noi, subsemnaţii, am făcut alegerea. Avem deplină încredere, îl mandatăm pentru Camera Deputaţilor pe Nicolae Dabija. În repetate rânduri, aţi răspuns la îndemnurile noastre, aţi susţinut apelurile noastre. Acum e mai oportun ca oricând, e vital să fim auziţi. Să fim împreună. Suntem siguri că votul din 30 noiembrie va confirma voinţa basarabeanului şi a Basarabiei, va prefaţa Sărbătoarea de a doua zi a tuturor românilor – 1 Decembrie, Ziua Naţională a României.

Mihai CIMPOI, preşedinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova;
Andrei VARTIC, scriitor, regizor;
Valeriu DULGHERU, şef de catedră, Universitatea Tehnică, doctor în ştiinţe tehnice;
Ion BUGA, doctor în istorie, profesor universitar;
Ion UNGUREANU, ex-ministru al Culturii;
acad. Grigore VIERU;
Ion COSTAŞ, ex-ministru al Apărării;
acad. Alexandru MOŞANU;
acad. Petru SOLTAN;
Boris DRUŢĂ, avocat;
Aurelian SILVESTRU, doctor în pedagogie, directorul Liceului „Prometeu”;
acad. Anatol CODRU;
acad. Ion MAHU, preşedinte al Asociaţiei Veteranilor Armatei

Române;
Timotei MELNIC, preşedinte al Ligii Pedagogilor;
Boris MOVILĂ, publicist;
acad. Gheorghe GHIDIRIM;
Ion MĂRGINEANU, doctor în ştiinţe ULIM;
acad. Anatol CIOBANU;
acad. Diomid GHERMAN
Gheorghe PALADE, preşedinte al Asociaţiei Istoricilor;
Anatol VIDRAŞCU, preşedintele al Concernului Editorial "Litera";
Valerian DOROGAN,
prorector al Universităţii Tehnice din Moldova;
Nina JOSU, scriitoare, preşedinte al Asociaţiei pentru Literatura şi Cultura Română ,Astra" - „O. Gibu";
Alecu RENIŢĂ, preşedinte al Mişcării Ecologiste din R. Moldova;
protoiereu Ioan CIUNTU, preşedinte al Comisiei Cultură a Mitropoliei Basarabiei;
Mihai PATRAŞ, doctor în ştiinţe economice;
Gheorghe MAXIAN, preşedinte al Filialei Orhei a FDRM;
Mihai MORĂRAŞ, preşedinte al Filialei FDRM de la USM;
Sergiu CHIRCĂ, academician;
Ion DICUSARĂ, doctor în ştiinţe tehnice, preşedinte al Departamentului Tineret al FDRM;
Ion MELNICIUC, doctor în ştiinţe, şef de catedră, USM;
Alexei Marulea, om de afaceri;
Sergiu NUCĂ, ziarist;
Tudor NEGRU, doctor în drept:
Vasile TĂRÂŢEANU, preşedinte al Comunităţilor Româneşti din Ucraina;
Petru GROZAVU, preşedinte al Asociaţiei „Dunărea şi Marea";
Andrei STRÂMBEANU, scriitor;
Ninela CARANFIL, actriţă;
Gheorghe CERNEA, doctor în istorie;
Anton MORARU, doctor în istorie;
Valeriu MATEI, scriitor;
Ion IOVCEV, directorul Liceului „Lucian Blaga", Tiraspol;
protoiereu-mitrofor Petru BUBURUZ,
preşedinte al Societăţii Culturale Bisericeşti "Mitrpolitul Varlaam";
Gheorghe Viţă, preşedinte al Uniunii Românilor din Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa;
Ion Golovatâi, şef al Departamentului Oamenilor de Afaceri al FDRM.

Apelul Intelectualilor români şi italieni

Apel la raţiune şi la responsabilitate
- scrisoare deschisă -

În ultima vreme, au avut loc unele infracţiuni grave comise de imigranţi români în Italia. Pornind de la aceste cazuri dramatice, care trebuie tratate **individual**, conform legilor italiene şi în spiritul statului de drept, s-a ajuns la o atmosferă tensionată în relaţiile dintre Italia şi România (cu ecouri la nivelul instituţiilor europene), iar în opinia publică italiană s-a creat un puternic sentiment negativ îndreptat împotriva românilor şi a romilor proveniţi din România. Declaraţiile unor politicieni şi ampla mediatizare (nu întotdeauna la standarde profesioniste) a infracţiunilor au contribuit substanţial la amplificarea tensiunilor şi la apariţia în prim-plan a stereotipiilor şi prejudecăţilor etnice. După ce am asistat la „ronduri de pedepsire" a românilor (cu autori necunoscuţi, deocamdată), la incendierea unui magazin deţinut de o româncă şi la alte regretabile scene de violenţă verbală şi fizică împotriva românilor din Italia, un episod recent a avut drept protagonistă o respectabilă instituţie a statului de drept italian – Arma dei Carabinieri: o eminentă tânără actriţă de film din România, Laura Vasiliu (interpreta rolului principal dintr-un film românesc premiat cu Palme d'Or la Cannes 2007), aflată la Torino pentru a lucra la un film, a fost pe punctul de a fi arestată de o echipă de carabinieri care a pătruns noaptea cu brutalitate în camera sa de hotel. O tristă simetrie face ca, acum câteva luni, excepţionalul regizor Giuseppe Tornatore să fi fost agresat de un infractor de origine română (deşi, în acest caz, nu etnia este relevantă, ci calitatea de **infractor***)*. In cazul actriţei Laura Vasiliu s-a spus că agresiunea s-a datorat unei regretabile confuzii cu o infractoare căutată de poliţia italiană. Din păcate, această eroare aparţine unor reprezentanţi ai statului italian.

Într-un asemenea context, există riscul ca valul sentimentelor xenofobe, al confuziei, al acuzelor colective să crească, iar tensiunile dintre români şi italieni să ajungă la un nivel iraţional.

Este cu totul regretabil că, la începutul secolului al XXI-lea, în relaţiile dintre două ţări membre ale Uniunii Europene pot apărea asemenea probleme.

Considerăm că este momentul ca lucrurile să revină la normal.

Ca oameni de cultură, constatăm cu amărăciune că, într-un context atât de tensionat şi atât de confuz, devine aproape inutil să amintim originea şi tradiţiile noastre comune, asemănările dintre limbile şi culturile noastre, relaţiile privilegiate dintre ţările noastre. Scena publică a fost ocupată de zgomote mediatice, de acuzaţii colective, de false „*dezbateri*" şi, nu o dată, de comportamente iresponsabile.

Noi, semnatarii acestei scrisori, solicităm, din partea politicienilor şi autorităţilor, atât din România cât şi din Italia, semnale clare şi responsabile de angajare în rezolvarea tuturor problemelor. Dorim ca infracţiunile să fie judecate şi condamnate individual, după legile statului de drept, şi nu să se transforme în pretexte pentru acuzaţii colective. Solicităm mai multă responsabilitate din partea mass-media în reflectarea cazurilor de încălcare a legii: nu originea etnică a infractorilor este relevantă, ci faptul de a fi încălcat legea. Dorim, mai cu seamă, regăsirea unui echilibru în felul de a ne privi reciproc, ca indivizi şi ca membri ai unor societăţi – românească şi italiană – pentru care sunt mai importante lucrurile care ne leagă decât incidentele care, la un moment, ne creează probleme. Vrem să avem siguranţa că oamenii cinstiţi din Italia şi din România pot avea în continuare încredere unii în ceilalţi, pot lucra împreună, se pot bucura împreună, se pot simţi, în egală măsură, italieni, români şi europeni.

Pentru a reveni la normalitate şi pentru a evita escaladarea tensiunilor şi a prejudecăţilor etnice, facem un **Apel la raţiune şi responsabilitate** din partea tuturor – politicieni, autorităţi, mass-media şi cetăţeni, din România şi din Italia. Suntem convinşi că numai astfel pot fi depăşite asemenea momente critice.

Apelul este semnat de intelectuali români şi italieni.

(Semnăturile apar în ordinea în care au fost primite adeziunile)

Prof. Şerban Stati, scriitor, fost Ambasador al României în Italia (1999-2003), Comandor al Ordinului Naţional „Serviciul Credincios", Cavaliere di Gran Croce dell'Ordine al Merito della Repubblica Italiana

Conf. Dr. Mircea Vasilescu, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti, Cavaliere dell'Ordine „Stella della Solidarietà Italiana"

Prof. dr. Smaranda Elian, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti, Commendatore della Repubblica Italiana al Merito Culturale

Aurora Liiceanu, psiholog

Nuccio Ordine, profesor la Università della Calabria, membru Humboldt Foundation, coordonator de programe la Institutul pentru Studii Filosofice din Napoli

Alex. Leo Şerban, critic de film, Bucureşti

Ambasador Dan Hăulică, Preşedinte de onoare al Asociaţiei Internaţionale a Criticilor de Artă

Prof. univ. Dan Grigore, Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti, pianist concertist, membru al Consiliului National al Audiovizualului din România

Dr. Monica Tatoiu, profesoară de matematică, director general al Companiei Oriflame Romania

Marcel Chirnoagă, artist plastic grafician

Prof. Dr. Andrei Cornea, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti

Conf. Dr. Ioana Pârvulescu, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti

Prof. Liviu Ornea, Facultatea de Matematică, Universitatea Bucureşti

Prof. Dr. Vintilă Mihăilescu, directorul Muzeului Ţăranului Român

Prof. Dr. Angela Tarantino, Facultatea de Litere, Universitatea din Florenţa

Oana Pellea, actriţă

Horia Roman Patapievici, Preşedintele Institutului Cultural Român

Prof. univ. dr. Bruno Mazzoni, Decan al Facultăţii de Limbi şi Literaturi Straine, Universitatea din Pisa

Prof. univ. dr. Luisa Valmarin, Titular al Catedrei de Limbă şi Literatură Română, Facultatea de Limbi Romanice, Universitatea „La Sapienza", Roma

Prof. Dr. Coman Lupu, şeful Catedrei de Lingvistică Romanică, Limbi si Literaturi Iberoromanice, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof. dr. Alexandru Suceveanu, şeful sectorului Arheologie Greco-Romană şi Epigrafie, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, Bucureşti, responsabil ştiinţific al şantierului arheologic Histria, Cavaler al Ordinului Naţional pentru Merit, membru corespondent al Institutului Arheologic German

Prof. Dr. Andreea Vlădescu, Universitatea "Spiru Haret", Bucureşti

Prof. dr. Constantin Geambaşu, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof. univ. dr. Ioana Vintilă-Rădulescu, director adjunct, Institutul de Lingvistică din Bucureşti al Academiei Române

Prof. Dr. Helga Tepperberg, Facultatea de Litere, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca

Conf. univ. dr. Anca Crivăţ, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Profesor dr. ing. Mircea D. Pascovici, şeful catedrei Organe de maşini şi Tribologie, Universitatea Politehnică Bucureşti

Prof. dr. Antonio Di Grado, profesor titular de literatură italiană la Universitatea din Catania, director ştiinţific al Fundaţiei „Leonardo Sciascia"

Prof. dr. ing. Traian Cicone, Director de studii la Facultatea de Inginerie în Limbi Străine - Inginerie Mecanică. Cetăţean român de origine italiană

Prof. univ. dr. Lucio Felici, critic şi istoric literar, coordonator al Comitetului ştiinţific al Centrului Naţional de Studii Leopardiene, Recanati

Conf. Dr. Mihaela Mudure, Facultatea de Litere, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca

Conf. dr. Octavian Roske, Universitatea Bucureşti

Dinu Flămând, scriitor

Dr. Gheorghe Pascovici, Institutul de Fizică Nucleară al Universităţii din Köln

Prof. Dr. Ion Bulei, istoric, fost Director al Institutului Român de Cultură şi Cercetare Umanistă de la Veneţia (1997-2003)

Prof. Dr. Arh. Anca Brătuleanu, şeful Catedrei de Istoria şi Teoria Arhitecturii, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism „Ion Mincu”, Bucureşti, Comandor al Ordinului Naţional "Meritul Cultural"

Prof. dr. Lorenzo Renzi, titular al Catedrei de Filologie romanică, Universitatea din Padova

Prof. Dr. Dan Ion Nasta, Institul Naţional al Magistraturii, Bucureşti, cercetător principal la Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, Bucureşti, membru în biroul Centrului pentru Limbi Moderne, Graz, Austria; Centre Europeen pour les Langues Vivantes, Chevalier des lettres, République Française

Prof. univ. dr. ing. Dumitru Olaru, Universitatea Tehnică "Gh. Asachi" Iaşi, Facultatea de Mecanică

Prof. Marioara Sima, Şcoala Centrală din Bucureşti

Prof. dr. Domniţa Tomescu, Universitatea Ploieşti

Prof. dr. Gheorghe Stratan, şeful Catedrei de Istoria şi Metodologia Ştiinţei, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca, Cercetător ştiinţific, IFIN-HH, Bucureşti. Fost membru asociat la "Istituto Nazionale di Fisica Nucleare", LNL-Padova. Visiting Professor la mai multe universităţi italiene. Medalia de aur a

Premiului "Primo Rovis", Fondazione Internazionale Trieste per la Libertà e il Progresso delle Scienze (1995)

Alexandra Ciocârlie, cercetător principal, Institutul de Istorie şi Teorie Literară "G.Călinescu", Bucureşti

Prof. Gennaro Montanaro, fost lector de limba italiană la Universitatea de Vest, Timişoara. Profesor de limba şi literatura engleză la Liceul „G.B.Vico", Napoli

Dr. Monica Joița, Director ad interim, Institutul Român de Cultură şi Cercetare Umanistă de la Veneția

Filofteia Stati, jurnalist, Redacția Publicațiilor pentru Străinătate, Bucureşti

Prof.dr. Dan Sluşanschi, Catedra de Limbi Clasice, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof. Dr. Sanda Reinheimer Rîpeanu, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Dr. med. Victor Mihail Cauni, medic primar urolog, Spitalul Clinic „Sf. Ioan" , Bucureşti, multiplu medaliat cu aur la Salonul Internațional de Inventică, Geneva, 2007

Dr. med. Carmen Cauni, medic specialist psihiatrie, Bucureşti

Prof. Dr. George Guțu, şeful Catedrei de Limbi Germanice de la Facultatea de Limbi si Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti, preşedintele Societății Germaniştilor din România, preşedintele Societății Goethe din România, fost profesor asociat la Universitatea "La Sapienza" din Roma (2006)

Lector dr. Diana Gabriela Gavrilaş, Universitatea Națională de Arte, Bucureşti

Augustin Frățilă, scriitor

Radu Gabrea, regizor, mențiune specială a juriului la Festivalul Internațional de film "Istorie si Film", Alatri 2007

Conf. dr. ing. Gheorghe Prisăcaru, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi" Iaşi, Facultatea de Mecanică

Dora Pavel, scriitor, jurnalist la Studioul de Radio Cluj-Napoca

Prof. dr. Valeriu Dulgheru, Universitatea Tehnică a Moldovei

Adrian Popescu, scriitor, redactor-şef, revista „Steaua", Cluj-Napoca

Prof. dr. Alexandra Cornilescu, Decan al Facultății de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof. Mihaela Irimia, Director de studii la British Cultural Studies Center, Universitatea Bucureşti

Mimma Bruno, profesoară de istoria artei, Liceul Clasic „Cagnazzi", Altamura (Bari)

Conf. dr. Liana Pop, Facultatea de Litere, Universitatea „Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca

Prof. dr. Florica Bechet, şeful Catedrei de Filologie Clasică, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof. dr. Florentina Vişan, şefa Catedrei de Limbi Orientale, directoarea Centrului de Studii Chineze, directoarea Şcolii Doctorale de Studii Literare şi Culturale, Facultatea de Limbi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof. dr. ing. Lucian Tudose, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Lector dr. Victor Andrei Cărcăle, Facultatea de Litere şi Ştiinţe ale Comunicării, Universitatea "Ştefan cel Mare", Suceava, Departamentul de Limba şi Literatura Italiană

Arh. Monica Mureşanu, doctorand în cadrul Universităţii de Arhitectură "Ion Mincu" Bucureşti

Drd. arh. Florin Mureşanu, asistent în cadrul Universităţii de Arhitectură "Ion Mincu", Bucureşti

Prof. univ. dr. arh. Rodica Crişan, şef de catedră, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti

Prof. dr. ing. Mircea Crişan, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti

Dr. med. Mihai Ioachimescu-Voinea, medic primar chirurg, Spitalul Clinic Universitar „Witting", Bucureşti

Prof. dr. arh. Ana-Maria Dabija, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti

Conf. dr. Ioana Costa, Facultatea de Limbi si Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Dr. Nicolae Mocanu, cercetător la Institutul de Lingvistică şi Istorie Literară "Sextil Puşcariu" al Academiei Române

Prof. Arh. Nina Avramidou, Universitatea din Florenţa, Catedra „Pier Luigi Spadolini"

Prof. dr. Liviu Papadima, decan la Facultarea de Litere, Universitatea Bucureşti

Lector univ. dr. Maria-Luiza Oancea, Facultatea de Limbi si Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Giuseppe Cossuto, Ph.D., Roma

Lidia Bodea, doctor in filologie, Director General Editura „Humanitas"

Dr. Maria Teodorescu, cercetător ştiinţific la Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan - Al. Rosetti" al Academiei Române

Marisa Chironna, profesoară de istorie şi filosofie la Liceul Clasic „Cagnazzi", Altamura, Italia

Asist. dr. Anamaria Colceriu, Catedra de Limbi moderne aplicate, Facultatea de Litere, Universitatea „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca

Arh. Cristina Săndulescu, Editor-fondator al revistei de arhitectură "O casă pentru fiecare"

Asist. univ. dr. Silvia Marin-Barutcieff, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti

Prof. dr. arh. Ana Maria Zahariade, şef al Departamentului de Istoria şi Teoria arhitecturii şi Conservarea patrimoniului, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti, laureată a Premiului Herder 2003

Teresa Nacci, profesor de litere la Liceul ştinţiific statal " E.Fermi" din Brindisi, Italia

Lector dr. Alexandra Medrea, Facultatea de Litere a Universităţii „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca, profesor de limba româna la Institutul Cultural Român de la Paris

Dr. arh. Victoria-Marinela Berza, expert european in planificare urbana si strategii de dezvoltare teritorială, Universitatea Bucureşti

Prof. dr. Ion Simuţ, prodecan la Facultatea de Litere, Universitatea din Oradea

Prof. Margareta Dumitrescu, Facultatea de Litere, Universitatea din Catania

Asist. drd. arh. Elena-Codina Dusoiu, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism „Ion Mincu", Bucureşti

Maria Kovacs, Director executiv, Reading and Writing for Critical Thinking International Consortium

Dr. med. Loretta Mussi, medic, Napoli

Dr. med. Alberto Mario D'Alessandro, medic chirurg, Napoli

Corina Constantin, traducător de limbă română la Tribunalul din Napoli

Dr. med. Massimo De Siena, medic chirurg, Napoli

Conf. dr. Carmen Muşat, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti, redactor-şef „Observatorul cultural"

Prof. dr. Alexandru Melian, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti

Prof. dr. arh. Cristina Ochinciuc, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti

Angela Misiano, profesor de matematică şi fizică, Responsabil al Laboratorului de didactică a ştiinţelor, Planetario Provinciale Reggio Calabria

Prof. Maria Gioia Tavoni, Universitatea din Bologna

Cezara Susa, "International School of Paris"

Dr. ing. Liana Manolache, Director al Departamentului de Cercetare Finisaje şi Protecţii, ICECON S.A., Bucureşti

Conf. dr. Mianda Cioba, Catedra de Romanistică, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti, Director al Centrului de Studii Medievale al Universităţii din Bucureşti

Conf. dr. arh. Augustin Ioan, Universitatea de Arhitectura si Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti

Prof. dr. ing. Irina Bliuc, Universitatea Tehnică "Gh. Asachi" Iaşi, Facultatea de Arhitectură

Prof. dr. arh. Florin Machedon, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti

Prof. dr. Dan-Alexandru Grigorescu, Facultatea de Geologie, Universitatea Bucureşti, Preşedinte de Onoare al European Association of Vertebrate Paleontology

Nicolae Şarambei, publicist şi scriitor, Director al Redacţiei Publicaţiilor pentru Străinătate, Bucureşti

Andrei Oişteanu, preşedintele Asociaţiei Române de Istorie a Religiilor, Comandor al ordinului „Stella della Solidarietà Italiana"

Prof. dr. Speranţa Stănescu, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Lector univ. dr. Ileana Bunget, lector de limba română la Facultatea de Limbi Străine a Universităţii din Torino

Dr. med. Paolo Fierro, medic la spitalul „Ascalesi", Napoli

Giuseppe Stabile, doctorand, Universitatea „La Sapienza", Roma

Secția de traducători a Sindicatului Național al Scriitorilor din Italia (adeziune colectivă)

Prof. univ. dr. Laura Bădescu, Secretar științific al Facultății de Litere, Universitatea din Piteşti

Lect. univ. dr. arh. Cătălin Berza, Universitatea de Arhitectura şi Urbanism "Ion Mincu", Bucureşti,

Haller Béla, profesor de limba italiană, Liceul Teoretic „Bolyai Farkas", Târgu Mureş, preşedintele Fundației Castellum

Conf.dr. Ana-Cristina Halichias, Facultatea de Limbi si Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Lector dr. Monica Fekete, Universitatea „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca

Asist. dr. Octavian Gordon, Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Bucureşti

Conf. univ. dr. Călin Teutişan, Facultatea de Litere, Universitatea "Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca

Doina Stanislav, medic primar medicina muncii, Autoritatea de Sănătate Publică Bucureşti

Adrian Stanislav, fost Atasat al Apărării la Ambasada României de la Ankara

Conf. univ. dr. Sofia Sorescu, fost prorector al Institutului de Învățământ Superior Piteşti

Dumitru Sorescu, medic primar medicină internă, Spitalul Județean Piteşti

Prof. univ.dr.Ioan-Aurel Pop, membru corespondent al Academiei Române, Universitatea „Babeş-Bolyai", fost director al Institutului Român de Cultură şi Cercetare Umanistă de la Veneția

Conf. univ. dr. Laura Pavel, Facultatea de Teatru si Televiziune, Universitatea "Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca

Asist. dr. Miruna (Tiu) Bulumete, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof. dr. Cosmina Maria Berindei, Catedra de Literatura Română, Teoria Literaturii si Etnologie, Facultatea de Litere, Universiatea „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca

Prof. univ. dr. Adriana Costăchescu, Facultatea de Litere, Universitatea din Craiova

Lector Margareta Sfirschi-Lăudat, Catedra de Filologie Clasică, Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Conf. dr. Anda Rădulescu, Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere

Lector dr. Iulian Costache, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti

Prof. univ. Massimo Onofri, Catedra de literatură italiană contemporană, Universitatea din Sassari

Dr. med. Liliana Pădure, medic primar, Manager al Centrului Clinic Național de Recuperare Neuropsihomotorie pt. Copii "Dr. Nicolae Robănescu"

Marica Solomon, secretar științific, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism „Ion Mincu", Bucureşti

Lector Valentina Negrițescu, Universitatea din Milano

Prof.dr.ing. Dumitru Pop, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Paul Mutica, arhitect, preparator universitar la Facultatea de Arhitectură şi Urbanism din cadrul Universităţii Tehnice Cluj-Napoca

Luminiţa Medeşan, profesoară de limba si literatura română, Colegiul Naţional „George Cosbuc”, Cluj-Napoca

Prof. dr.dr.h.c.mult Maria Iliescu, Presidente de la Societe de Linguistique Romane, Institut fur Romanistik, Universtat Innsbruck, Austria

Lector dr. Cristian Moroianu, Facultatea de Litere, Universitatea Bucureşti

Prof.dr.ing. Dorian Gorgan, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Lector arh. Liviu Ianasi, Universitatea de Arhitectură şi Urbanism “Ion Mincu” Bucureşti

Eugeniu Bogdan Lungulescu, Principal Solutions Marketing Manager, Informatica Corporation, Redwood City

Prof. arh. Antonella Mamì, Universitatea din Palermo

Cristinel Mihai Pricop, Senior Project Architect, KlingStubbins, San Francisco, USA

Conf. dr. Liviu Franga, prodecan Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti

Prof.univ.dr. Ioan Bica, Universitatea de Vest din Timişoara

Arh. ing. Aurora Tărşoagă, specialist atestat M.C.C.

Lector univ. dr. Bogdan Neagotă, Catedra de Filologie Clasică, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Membru al Şcolii Române din Roma (generaţia 1999/2000)

Asist. drd.Oana Boşca-Mălin, Facultatea de Limbi si Literaturi Străine, Universitatea Bucureşti, reprezentant al Fundaţiei "Bellonci"-Roma în România

Prof. dr. arh. Nicolae Lascu, prorectorul Universităţii de Arhitectură şi Urbanism "Ion Mincu" Bucureşti, vicepresedinte al Comisiei Naţionale a Monumentelor Istorice

Rodica Perciali - fondatoare principală şi preşedintă a „Romanian Museum” , Romanian-American League, Philadelphia

Prof. dr. Mircea Regneală, directorul Bibliotecii Centrale Universitare, Bucureşti

Prof. dr. Ştefan Andreescu, Facultatea de Ştiinte Politice a Universităţii Bucureşti

Mircea-Doru Brânza, doctor in Lingvistică, Departamentul de limbi şi culturi latinoamericane, Universitatea din Leiden, Olanda

Prof.dr.ing. Nicolae Popa, Universitatea din Piteşti, Facultatea de Mecanică şi Tehnologie

Vasile Moga, profesor la Colegiul Naţional "I.L.Caragiale" Ploieşti

Elena Carmen Faur, asistent de cercetare la Institutul de Lingvistică şi Istorie Literară "Sextil Puşcariu", Cluj-Napoca

Renata Tatomir, director al Institutului de Studii Orientale „Sergiu Al George”, Bucureşti

Lucia Dărămuş, scriitor

Drd. arh. Violeta Răducan

Luminiţa Ruva-Ciupitu, Principal, SmithGroup, San Francisco

Anna Balint, curator, scriitor, artist

10 iunie 2007. Primul Congres al Forului Democrat al Românilor din Basarabia, care şi-a ţinut lucrările sub deviza "*Voim să fim ceea ce suntem - români*", de Mihai Eminescu. În prezidiul Congresului sunt cele mai imporatnte personalităţi ale Basarabiei.

Printre aceştia sunt: *Mihai Cimpoi, Grigore Vieru, Petru Soltan, Alexandru Moşanu, Sergiu Chircă, membri de onoare ai Academiei Române, regizori şi actorii Ion Ungureanu, Ninela Caranfil, Andrei Vartic, profesorii universitari Ion Melniciuc, Ion Buga, Mihai Pătraş, Valerian Dorogan,* ***Valeriu Dulgheru****, Vasile Şoimaru, scriitorii Mihai Morăraş, Valeriu Matei, Aurelian Silvestru, părinţii protoierei Petru Buburuz şi Ioan Ciuntu de la Mitropolia Basarabiei, cântăreţii Ion Paulencu, Maria Iliuţ şi mulţi alţii.*

Frontul Popular din Basarabia la douăzeci de ani

20 de ani în urmă, la 2 iunie 1988, s-a lansat Frontul Popular din Basarabia. La 3 iunie 1988, la Chişinău, în incinta Uniunii Scriitorilor, s-a constituit oficial mişcarea de rănaştere naţională a românilor din Basarabia sub forma organizaţiei non-guvernamentale Frontul Popular - Miscarea pentru susăinerea restructurării. Până la declararea Independenţei Rrepublicii Moldova şi formarea partidelor politice această mişcare a condus toate acţiunile politico-sociale şi culturale din Basarabia şi Bucovina care au dus la decretarea limbii române ca limbă de stat, revenirea la grafia latină şi ruperea de URSS. Cu părere de rău după 27 august 1991, fosta nomenclatură comunistă, susţinută masiv din exterior -financiar, mediatic, politic, logistic, a revenit în forţă, dezmembrând necontenit acea mişcare şi instaurând la putere vechile structuri comuniste. Marţi, 3 iunie, 2008, în acelaşi local, Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova organizează o

adunare omagială, la care avem onoarea de a vă invita. La Adunare FDRM va lansa proiectul politic al societății civile românești din Basarabia - Lista Națională, orientată spre reunirea firească a Basarabiei cu România, inclusiv prin integrarea în NATO și UE și reconfirmarea cetățeniei românești a tuturor celor care au fost privați de acest drept în Basarabia și Bucovina dupa 28 iunie 1940. Începutul la orele 17.00. Participă personalitățile de frunte ale Basarabiei, cei care au inițiat în zilele de 27 mai – 3 iunie 1988 Frontul Popular din Basarabia.

Nicolae Dabija, presedinte FDRM, membru de onoare al Academiei Romane
Andrei Vartic, prim-vicepresedinte FDRM, scriitor, publicist
Constantin Tanase, vicepresedinte FDRM, scriitor, publicist
Valeriu Dulgheru, vicepresedinte FDRM, doctor habilitat in stiinte tehnice, profesor UTM
Ion Buga, secretar general FDRM, doctor in istorie, profesor universitar
Grigore Vieru, Alexandru Mosanu, Ion Ungureanu, Mihai Cimpoi, Dumitru Matcovschi,
Sergiu Chirca, Valeriu Dorogan, Gheorghe Palade, Valeriu Saharneanu, Ion Costas, Petru Soltan, pr. Ioan Ciuntu, Mihai Patras, Nina Josu, Petru Munteanu, Mihai Moraras, Ion Melniciuc, Anatol Vidrascu, Ion Golovatai, Gheorghe Cernea, Gheorghe Viță, Boris Movilă, membri in Consiliul Director FDRM.

Chisinau, 2 iunie, 2008

Ministerul Justiției a înregistrat
Forul Democrat al Românilor din Republica Moldova

La 26 octombrie 2005 Ministerul Justiției din Republica Moldova, după tergiversări care au durat mai bine de şase luni de zile, a înregistrat oficial Forul Democrat al Românilor din Moldova. Ținem să precizăm că au fost omise din Statutul FDRM unele poziții principale, inclusiv cele referitoare la necesitatea lichidării consecințelor Pactului Molotov-Ribbentrop.

Menționăm că Forul democrat al Românilor din Moldova a fost lansat la 17 aprilie a.c., fiind o Mişcare neguvernamentală, care-şi propune cultivarea Demnității Naționale, contracararea minciunii, a stalinismului din ştiință, cultură, istorie, cât şi apărarea Adevărului ştiințific, privind limba română, istoria românilor, numele de român, a identității româneşti, a valorilor naționale şi europene.

În Apelul, semnat de 136 de personalități notorii din Republica Moldova: academicieni, oameni de ştiință, cultură şi artă, profesori, medici, țărani etc., care au constituit Grupul de inițiativă al Mişcării Forului Democrat al Românilor din Moldova, se menționează între altele: „*Dorim să se ştie că în Republica Moldova locuiesc peste trei milioane de români care au dreptul la Nume, la Istorie, la Limbă, la Adevăr, că a sosit timpul ca instituțiile statului să se debaraseze de totalitarism şi de pseudovalorile impuse de un imperiu defunct, care este URSS, scopul căruia a fost să ne inventeze o altă limbă, o altă istorie, un alt nume, care să ne distanțeze de matca noastră, dar şi de restul Europei, că minciuna nu mai poate sta în capul mesei, când e vorba de ştiință, învățământ, spiritualitate... Dorim să intrăm în Uniunea Europeană ca români. Şi nu ca nişte ființe ale nimănui, care nu ştiu cine sunt, ce limbă vorbesc, care e numele lor”.*

Inițiativa de lansare a acestei Mişcări Civice s-a bucurat de o susținere largă a populației, pe parcursul a şase luni de zile la Forul Democrat al Românilor din Moldova aderând 120 de organizații nonguvernamentale, asociații civice, uniuni de creație, colective ale muncii, cetățeni etc., cu peste 40.000 de aderenți, inclusiv persoane de alte etnii - ruşi, găgăuzi, bulgari şi aici am menționa în mod special Societatea Culturală Evreiască „*Ierusalim-Chişinău*", care a aderat chiar de la început, inclusiv români trăitori peste hotarele republicii, din Ucraina (Bucovina, Basarabia de Sud), Federația Rusă, Franța, Austria, SUA, Israel etc., cererile cărora au fost inserate pe paginile săptămânalului „*Literatura şi arta*".

Activitatea noastră comună se află abia la începuturi. Împreună cu domniile voastre vom elabora un program de activitate, vom crea filiale, vom organiza într-un viitor apropiat Congresul Forului Democrat al Românilor din Moldova etc.

În numele Grupului de inițiativă al Forului Democrat al Românilor din Moldova:

Acad. Grigore Vieru;
Acad. Nicolae Dabija, preşedinte al Asociației Oamenilor de Ştiință, Cultură şi Artă, redactor-şef al publicației „Literatura şi arta";
Acad. Mihai Cimpoi, preşedinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova;
Constantin Tănase, director al Cotidianului Național TIMPUL;
Dr. Anatol Petrencu, preşedinte al Asociației Istoricilor;
Valeriu Saharneanu, preşedinte al Uniunii Jurnaliştilor din Moldova;
Ion Buga, doctor habilitat în istorie, profesor universitar;
Anatol Vidraşcu, director al Grupului Editorial „Litera";
Boris Druță, avocat;
Nina Josu, preşedinte al Asociației pentru Literatura şi Cultura Română „Astra"-„O.Ghibu";

Alecu Reniță, preşedinte al Mişcării Ecologiste din R. Moldova;
Petru Munteanu, avocat;
Protoiereu Ioan Ciuntu, preşedinte al Comisiei Cultură a Mitropoliei Basarabiei;
***Valeriu Dulgheru, şef de catedră, Universitatea Tehnică, doctor habilitat în ştiințe tehnice**;*
Ion Melniciuc, şef de catedră, Universitatea de Stat din Moldova, doctor în filologie;
Gheorghe Maxian (Orhei), profesor;
Mihai Morărăraş, scriitor, publicist;
Ionuț Grosu, masterand în filozofie;
Andrei Vartic, regizor;
Ion Găină (Căuşeni), profesor;
acad. Dumitru Matcovschi, poet;
Ion Ungureanu, ex-ministru al Culturii şi Cultelor;
Ion Costaş, ex-ministru al Apărării;
Acad. Petru Soltan;
Acad. Sergiu Chircă;
Acad. Anatol Codru;
Acad. Alexandru Moşanu;
Acad. Ion Mahu;
Acad. Ion Borşevici;
Acad. Gheorghe Ghidirim;
Acad. Anatol Ciobanu;
Aurelian Silvestru, doctor în pedagogie, directorul Liceului „Prometeu”;
Î.P.S. Petru, Mitropolit al Basarabiei şi Exarh al Plaiurilor;
Timotei Melnic, preşedinte al Ligii Pedagogilor;
Boris Movilă, publicist.

Chişinău, 2 noiembrie 2005

Laureații săptămânalului "Literatura şi arta" pentru anul 2008

La sfârşit de an, colectivul săptămânalului "***Literatura şi arta***" împreună cu cititorii acestuia, desemnează personalitățile notorii ale vieții publice şi culturale ale anului care s-a scurs.

Laureați ai Premiilor săptămânalului "***Literatura şi arta***" au devenit:

Pentru Publicistică:

Ion Ungureanu,
Paul Goma (Franța),
Ovidiu Creangă (Toronto, Canada),
Andrei Vartic,
Eugen Holban (Paris),
Tudor Spătaru (New York),
Florin Cârlan (New York),
Alecu Reniță,
Leonid Gheorghian (Germania),
Valeriu Dulgheru,
Vasile Şoimaru **(în total 43 persoane)**

ă

Stimate Coleg Valeriu Dulgheru,

Nu am citit încă complet cele două broşiri "*Basarabie rastignită*", dar am rămas impresionat de frumusețea şi competența articolelor dumneavoastră, pentru care va mulțumesc în mod deosebit.

Am dat una din broşuri şi colegului prof.dr.ing.mat. Gheorghe Baran şi le voi mai împrumuta şi altor colegi.

Cu cele mai bune ganduri,
Dr.ing.prof. Mircea Cazacu,
Universitatea "Politehnica" Bucureşti